

Bruksela, 19 lipca 2022 r.
(OR. en)

10967/22

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2020/0361(COD)

CODEC 1088
COMPET 577
MI 545
JAI 995
TELECOM 314
CT 136
PI 86
AUDIO 66
CONSOM 182
JUSTCIV 99
PE 81

NOTA INFORMACYJNA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych (akt o usługach cyfrowych) i zmieniającego dyrektywę 2000/31/WE – Wynik pierwszego czytania w Parlamencie Europejskim (Strasburg, 4–7 lipca 2022 r.)

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z postanowieniami art. 294 TFUE oraz Wspólną deklaracją w sprawie praktycznych zasad dotyczących stosowania procedury współdecyzji¹ Rada, Parlament Europejski i Komisja kilkakrotnie kontaktowały się ze sobą w sposób nieformalny, by wypracować porozumienie w sprawie tego aktu w pierwszym czytaniu.

¹ Dz.U. L 145 z 30.6.2007, s. 5.

W tym kontekście Anna CAVAZZINI (Verts/ALE, DE) przedstawiła w imieniu Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (IMCO) poprawkę kompromisową (poprawka nr 564) do wyżej wspomnianego wniosku dotyczącego rozporządzenia oraz jedną poprawkę (poprawka nr 565) do projektu rezolucji ustawodawczej zawierającej oświadczenie Komisji. Poprawki te uzgodniono podczas nieformalnych kontaktów, o których mowa powyżej. Nie zgłoszono żadnych innych poprawek.

II. GŁOSOWANIE

Podczas głosowania w dniu 5 lipca 2022 r. Parlament przyjął kompromisową poprawkę nr 564 do wyżej wspomnianego wniosku dotyczącego rozporządzenia oraz poprawkę nr 565 do projektu rezolucji ustawodawczej. Tak zmieniony wniosek Komisji, z zastrzeżeniem ostatecznej weryfikacji prawno-językowej, stanowi stanowisko Parlamentu Europejskiego w pierwszym czytaniu zawarte w rezolucji ustawodawczej przedstawionej w załączniku².

Stanowisko Parlamentu odzwierciedla wcześniejsze ogólne uzgodnienia między instytucjami.

W związku z tym, gdy tylko tekst zostanie ostatecznie zweryfikowany przez prawników lingwistów, Rada powinna być w stanie zatwierdzić stanowisko Parlamentu Europejskiego.

Akt zostanie wówczas przyjęty w brzmieniu odpowiadającym stanowisku Parlamentu.

² Wersja stanowiska Parlamentu przedstawiona w rezolucji ustawodawczej zawiera oznaczenia zmian wprowadzonych poprawkami do wniosku Komisji. Tekst dodany do wniosku Komisji oznaczono ***pogrubieniem i kursywą***. Miejsca, w których tekst usunięto, oznaczono symbolem „■”.

P9_TA(2022)0269

Akt o usługach cyfrowych *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 5 lipca 2022 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych (akt o usługach cyfrowych) i zmieniającego dyrektywę 2000/31/WE (COM(2020)0825 – C9-0418/2020 – 2020/0361(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2020)0825),
- uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C9-0418/2020),
- uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 27 kwietnia 2021 r.³,
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 1 lipca 2021 r.⁴,
- uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 74 ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 15 czerwca 2022 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 59 Regulaminu,
- uwzględniając opinie przedstawione przez Komisję Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, Komisję Prawną, Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, Komisję Gospodarczą i Monetarną, Komisję Transportu i Turystyki, Komisję Kultury i Edukacji oraz Komisję Praw Kobiet i Równouprawnienia,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (A9-0356/2021),

³ Dz.U. C 286 z 16.7.2021, s. 70.

⁴ Dz.U. C 440 z 29.10.2021, s. 67.

1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu⁵;
2. przyjmuje do wiadomości oświadczenie Komisji załączone do niniejszej rezolucji, które zostanie opublikowane w serii C *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*;
3. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
4. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁵ Niniejsze stanowisko zastępuje poprawki przyjęte dnia 20 stycznia 2022 r. (Teksty przyjęte, P8_TA(2022)0014).

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 5 lipca 2022 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/... w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych (akt o usługach cyfrowych) i zmieniające dyrektywę 2000/31/WE*

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁶,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów⁷,

I

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą⁸,

* TEKST NIE BYŁ JESZCZE PRZEDMIOTEM FINALIZACJI PRAWNO-JĘZYKOWEJ.

⁶ Dz.U. C 286 z 16.7.2021, s. 70.

⁷ Dz.U. C 440 z 29.10.2021, s. 67.

⁸ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 5 lipca 2022 r.

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Usługi społeczeństwa informacyjnego, zwłaszcza usługi pośrednie, stały się ważną częścią unijnej gospodarki i życia codziennego obywateli Unii. Dwadzieścia lat po przyjęciu obowiązujących ram prawnych mających zastosowanie do takich usług ustanowionych w dyrektywie 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁹ nowe i innowacyjne modele biznesowe i usługi, takie jak internetowe serwisy społecznościowe i platformy handlowe, umożliwiły użytkownikom biznesowym i konsumentom przekazywanie i uzyskiwanie dostępu do informacji oraz zawieranie transakcji na nowe sposoby. Większość obywateli Unii korzysta obecnie z tych usług na co dzień. Transformacja cyfrowa i wzmożone korzystanie z tych usług przyniosły jednak również nowe zagrożenia i wyzwania dla indywidualnych *odbiorców usług, przedsiębiorstw i* całego społeczeństwa.

⁹ Dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz.U. L 178 z 17.7.2000, s. 1).

- (2) Państwa członkowskie coraz częściej wprowadzają przepisy krajowe dotyczące kwestii objętych niniejszym rozporządzeniem lub rozważają wprowadzenie takich przepisów, nakładając w szczególności wymogi w zakresie należytej staranności obowiązujące dostawców usług pośrednich ***i dotyczące tego, jak podmioty te powinny podchodzić do problemu nielegalnych treści, dezinformacji online i innych zagrożeń społecznych***. Takie rozbieżne przepisy krajowe mają negatywny wpływ na rynek wewnętrzny, który zgodnie z art. 26 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) obejmuje obszar bez granic wewnętrznych, w którym jest zapewniony swobodny przepływ towarów i usług oraz swoboda przedsiębiorczości, biorąc pod uwagę z natury transgraniczny charakter internetu, który jest powszechnie wykorzystywany w celu świadczenia tych usług. Konieczna jest harmonizacja warunków świadczenia usług pośrednich na całym rynku wewnętrznym, aby zapewnić przedsiębiorstwom dostęp do nowych rynków i możliwości czerpania korzyści z rynku wewnętrznego, a jednocześnie zapewnić konsumentom i innym odbiorcom usług większy wybór. ***Do celów niniejszego rozporządzenia „odbiorcami usług” mogą być użytkownicy biznesowi, konsumenci i inni użytkownicy.***

- (3) Odpowiedzialne zachowanie i działanie z należyłą starannością dostawców usług pośrednich ma zasadnicze znaczenie dla bezpiecznego, przewidywalnego i ***budzącego zaufanie*** środowiska internetowego oraz dla umożliwienia obywatelom Unii i innym osobom korzystania z przysługujących im praw podstawowych zagwarantowanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej („Karta”), w szczególności z wolności wypowiedzi i informacji, wolności prowadzenia działalności gospodarczej, ***zasady niedyskryminacji***, a także z ***wysokiego poziomu ochrony konsumentów***.
- (4) W związku z tym w celu ochrony rynku wewnętrznego i usprawnienia jego funkcjonowania należy ustanowić zestaw jednolitych, skutecznych i proporcjonalnych obowiązkowych zasad na poziomie Unii. Niniejsze rozporządzenie zapewnia warunki umożliwiające pojawianie się innowacyjnych usług cyfrowych na rynku wewnętrznym i zwiększanie ich skali. Zbliżenie krajowych środków regulacyjnych na poziomie Unii dotyczących wymogów obowiązujących dostawców usług pośrednich jest konieczne w celu uniknięcia fragmentacji rynku wewnętrznego i położenia jej kresu oraz zapewnienia pewności prawa, a tym samym ograniczenia niepewności po stronie dostawców i wspierania interoperacyjności. Stosowanie wymogów, które są neutralne pod względem technologicznym, nie powinno utrudniać innowacji, lecz je stymulować.

- (5) Niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie do dostawców niektórych usług społeczeństwa informacyjnego w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1535¹⁰, tj. każdej usługi normalnie świadczonej za wynagrodzeniem, na odległość, drogą elektroniczną i na indywidualne żądanie odbiorcy. W szczególności niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie do dostawców usług pośrednich, zwłaszcza usług pośrednich polegających na świadczeniu usług znanych jako usługi „zwykłego przekazu”, „cachingu” i hostingu, biorąc pod uwagę, że wykładniczy wzrost wykorzystania tych usług, głównie we wszelkiego rodzaju zgodnych z prawem i użytecznych społecznie celach, zwiększył również ich rolę w pośrednictwie w zakresie niezgodnych z prawem lub w inny sposób szkodliwych informacji i działań oraz ich rozpowszechnianiu.
- (6) W praktyce niektórzy dostawcy usług pośrednich pośredniczą w świadczeniu usług, które mogą, ale nie muszą być świadczone drogą elektroniczną, takich jak zdalne usługi informatyczne, transport, zakwaterowanie lub usługi doręczeń. Niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie wyłącznie do usług pośrednich i nie powinno mieć wpływu na wymogi określone w prawie Unii lub prawie krajowym dotyczące produktów lub usług, których świadczenie odbywa się poprzez usługi pośrednie, w tym w sytuacjach, w których usługa pośrednia stanowi integralną część innej usługi, która nie jest usługą pośrednią, jak określono w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
- (7) Aby zapewnić skuteczność przepisów ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu oraz równe warunki działania na rynku wewnętrznym, przepisy te powinny mieć zastosowanie do dostawców usług pośrednich, niezależnie od ich miejsca siedziby lub miejsca, **w którym się znajdują**, o ile **oferują** oni usługi w Unii, o czym świadczy istotne powiązanie z Unią.

¹⁰ Dyrektywa (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiająca procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz.U. L 241 z 17.9.2015, s. 1).

- (8) Taki ścisły związek z Unią powinno się stwierdzać, jeżeli dostawca usług ma miejsce siedziby w Unii lub, jeśli nie, istotne powiązanie ustala się, jeżeli znaczna liczba ***odbiorców usługi – w stosunku do liczby mieszkańców danego państwa*** – znajduje się w co najmniej jednym państwie członkowskim lub jeżeli działalność jest ukierunkowana na co najmniej jedno państwo członkowskie. To, czy działalność jest kierowana do jednego państwa członkowskiego lub większej ich liczby, można ustalić na podstawie wszelkich istotnych okoliczności, w tym takich czynników, jak stosowanie języka lub posługiwanie się walutą danego państwa członkowskiego lub możliwość składania zamówień na produkty lub usługi czy korzystanie z ***odnośnej*** domeny najwyższego poziomu. Kierowanie działalności do któregoś z państw członkowskich może również wynikać z dostępności aplikacji w danym krajowym sklepie z aplikacjami, z obecności reklam na rynku lokalnym lub z posługiwania się w reklamach językiem stosowanym w tym państwie członkowskim, lub z zarządzania relacjami z klientem polegającego np. na obsłudze klientów w języku powszechnie używanym w tym państwie członkowskim. W przypadku gdy dostawca usług kieruje swoją działalność do co najmniej jednego ***państwa*** członkowskiego, jak określono w art. 17 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1215/2012 Parlamentu Europejskiego i Rady¹¹, należy również założyć istotne powiązanie. ***Natomiast*** sama tylko techniczna dostępność strony internetowej z Unii nie może, wyłącznie na tej podstawie, służyć do ustalenia ścisłego związku z Unią.

¹¹ ***Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. L 351 z 20.12.2012, s. 1).***

- (9) Niniejsze rozporządzenie *w pełni harmonizuje przepisy mające zastosowanie do usług pośrednich na rynku wewnętrznym w celu zapewnienia bezpiecznego, przewidywalnego i budzącego zaufanie środowiska internetowego, przeciwdziałania rozpowszechnianiu nielegalnych treści w internecie oraz zagrożeniom społecznym, jakie może stwarzać rozpowszechnianie dezinformacji lub innych treści, w którym to środowisku prawa podstawowe zapisane w Karcie są skutecznie chronione, a innowacje są wspierane. A zatem – o ile nie jest to wyraźnie przewidziane w niniejszym rozporządzeniu – państwa członkowskie nie powinny przyjmować ani utrzymywać dodatkowych wymogów krajowych w odniesieniu do kwestii objętych zakresem niniejszego rozporządzenia, ponieważ miałyby to wpływ na bezpośrednie i jednolite stosowanie w pełni zharmonizowanych przepisów mających zastosowanie do dostawców usług pośrednich zgodnie z celami niniejszego rozporządzenia. Nie wyklucza to możliwości stosowania innych przepisów krajowych mających zastosowanie do dostawców usług pośrednich, zgodnie z prawem Unii, w tym z dyrektywą 2000/31/WE, w szczególności z jej art. 3, w przypadku gdy przepisy prawa krajowego służą realizacji innych uzasadnionych celów leżących w interesie publicznym niż cele niniejszego rozporządzenia.*

- (10) *Niniejsze rozporządzenie nie powinno naruszać innych aktów prawa Unii regulujących świadczenie usług społeczeństwa informacyjnego w ujęciu ogólnym i inne aspekty świadczenia usług pośrednich na rynku wewnętrznym lub określających i uzupełniających przepisy zharmonizowane określone w niniejszym rozporządzeniu, takich jak dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE¹², łącznie z konkretnymi przepisami określonymi w tej dyrektywie w odniesieniu do platform udostępniania plików wideo, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/784¹³, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1148¹⁴, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/... [w sprawie europejskiego nakazu wydania dowodów dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego w sprawach karnych i europejskiego nakazu zabezpieczenia dowodów dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego w sprawach karnych], dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) .../... [ustanawiająca zharmonizowane przepisy dotyczące mianowania przedstawicieli prawnych w celu gromadzenia dowodów na potrzeby postępowań karnych], rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1150¹⁵, dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/58/WE¹⁶ i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1232¹⁷. Podobnie w celu zapewnienia*

¹² *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) (Dz.U. L 95 z 15.4.2010, s. 1).*

¹³ *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/784 z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie przeciwdziałania rozpowszechnianiu w internecie treści o charakterze terrorystycznym (Dz.U. L 172 z 17.5.2021, s. 79).*

¹⁴ *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1148 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie wprowadzania do obrotu i stosowania prekursorów materiałów wybuchowych, zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 i uchylające rozporządzenie (UE) nr 98/2013 (Dz.U. L 186 z 11.7.2019, s. 1).*

¹⁵ *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1150 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie propagowania sprawiedliwości i przejrzystości dla użytkowników biznesowych korzystających z usług pośrednictwa internetowego (Dz.U. L 186 z 11.7.2019, s. 57).*

¹⁶ *Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37).*

¹⁷ *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1232 z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie tymczasowego odstępstwa od niektórych przepisów dyrektywy 2002/58/WE w*

jasności należy również doprecyzować, że niniejsze rozporządzenie nie powinno naruszać prawa Unii dotyczącego ochrony konsumentów, w szczególności dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/29/WE¹⁸, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE¹⁹, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394²⁰, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020²¹, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/95/WE²², dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE²³ oraz dyrektywy Rady 93/13/EWG²⁴ w sprawie ochrony danych osobowych, w szczególności rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679²⁵, oraz rozporządzenia (UE) nr 1215/2012. Niniejsze rozporządzenie nie powinno zatem naruszać przepisów Unii w dziedzinie prawa prywatnego

odniesieniu do wykorzystywania technologii przez dostawców usług łączności interpersonalnej niewykorzystujących numerów do przetwarzania danych osobowych i innych danych do celów zwalczania niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych w internecie (Dz.U. L 274 z 30.7.2021, s. 41).

- ¹⁸ *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/29/WE z dnia 11 maja 2005 r. dotycząca nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym oraz zmieniająca dyrektywę Rady 84/450/EWG, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 97/7/WE, 98/27/WE i 2002/65/WE oraz rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2006/2004 (dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych) (Dz.U. L 149 z 11.6.2005, s. 22).*
- ¹⁹ *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/44/WE oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 97/7/WE (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64).*
- ²⁰ *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylające rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz.U. L 345 z 27.12.2017, s. 1).*
- ²¹ *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów oraz zmieniające dyrektywę 2004/42/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 765/2008 i (UE) nr 305/2011 (Dz.U. L 169 z 25.6.2019, s. 1).*
- ²² *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/95/WE z dnia 3 grudnia 2001 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (Dz.U. L 11 z 15.1.2002, s. 4).*
- ²³ *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie alternatywnych metod rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 63).*
- ²⁴ *Dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (Dz.U. L 95 z 21.4.1993, s. 29).*
- ²⁵ *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).*

międzynarodowego, w szczególności w zakresie właściwości oraz uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych oraz prawa właściwego dla zobowiązań umownych i pozaumownych. Ochrona osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych podlega wyłącznie przepisom prawa Unii w tej dziedzinie, w szczególności rozporządzeniu (UE) 2016/679 i dyrektywie 2002/58/WE. Niniejsze rozporządzenie *nie powinno również naruszać* przepisów prawa Unii dotyczących warunków pracy *ani przepisów prawa Unii w dziedzinie współpracy sądowej w sprawach cywilnych i współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych.* Niemniej jednak w zakresie, w jakim przepisy te realizują te same cele, które zostały określone w niniejszym rozporządzeniu, przepisy niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie w odniesieniu do kwestii, których nie uwzględniono lub których nie uwzględniono w pełni w tych innych aktach, jak również do kwestii, w przypadku których te inne akty pozostawiają państwom członkowskim możliwość przyjęcia pewnych środków na poziomie krajowym.

- (11) Należy wyjaśnić, że niniejsze rozporządzenie nie narusza przepisów prawa Unii dotyczących prawa autorskiego i praw pokrewnych, *w tym dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/29/WE²⁶, 2004/48/WE²⁷ i (UE) 2019/790²⁸*, które ustanawiają szczegółowe zasady i procedury, które powinny pozostać nienaruszone.

²⁶ *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/29/WE z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.U. L 167 z 22.6.2001, s. 10).*

²⁷ *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/48/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej (Dz.U. L 157 z 30.4.2004, s. 45).*

²⁸ *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/790 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym oraz zmiany dyrektyw 96/9/WE i 2001/29/WE (Dz.U. L 130 z 17.5.2019, s. 92).*

- (12) Aby osiągnąć cel polegający na zapewnieniu bezpiecznego, przewidywalnego i *budzącego zaufanie* środowiska internetowego, do celów niniejszego rozporządzenia pojęcie „nielegalnych treści” powinno *w szerokim zakresie odzwierciedlać istniejące przepisy w środowisku pozainternetowym. W szczególności* pojęcie to należy zdefiniować szeroko, *tak by obejmowało* informacje dotyczące nielegalnych treści, produktów, usług i działań. Pojęcie to należy rozumieć w szczególności jako odniesienie do informacji, niezależnie od ich formy, które zgodnie z obowiązującym prawem są albo same w sobie nielegalne, takich jak nielegalne nawoływanie do nienawiści lub treści o charakterze terrorystycznym i niezgodne z prawem treści dyskryminujące, albo *że mające zastosowanie przepisy czynią je niezgodnymi z prawem ze względu na fakt*, że odnoszą się one do działań, które są nielegalne. *Przykładowo może to być* udostępnianie obrazów przedstawiających niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych, bezprawne udostępnianie prywatnych obrazów bez zgody, cyberstalking, sprzedaż produktów niespełniających wymogów lub podrobionych, *sprzedaż towarów lub świadczenie usług z naruszeniem prawa ochrony konsumentów*, nieuprawnione wykorzystanie materiałów chronionych prawem autorskim, *nielegalne oferowanie usług zakwaterowania lub nielegalna sprzedaż żywych zwierząt. Natomiast film wideo naocznego świadka potencjalnego przestępstwa nie powinien być uważany za nielegalną treść tylko dlatego, że przedstawia on czyn niezgodny z prawem, w przypadku gdy nagrywanie lub rozpowszechnianie takiego filmu wśród ogółu społeczeństwa nie jest nielegalne na mocy prawa krajowego lub prawa Unii.* W tym zakresie nie ma znaczenia, czy nielegalny charakter informacji lub działania wynika z prawa Unii czy z prawa krajowego, które jest *zgodne* z prawem Unii, oraz jaki jest dokładny charakter lub przedmiot danego prawa.

- (13) Biorąc pod uwagę szczególne cechy przedmiotowych usług i związaną z nimi potrzebę nałożenia na dostawców tych usług określonych szczególnych obowiązków, należy wyodrębnić w ramach określonej w niniejszym rozporządzeniu szerszej kategorii dostawców usług hostingu podkategorię platform internetowych. Platformy internetowe, takie jak serwisy społecznościowe lub internetowe platformy handlowe, należy zdefiniować jako dostawców usług hostingu, którzy nie tylko przechowują informacje przekazane przez odbiorców usługi na ich żądanie, ale także rozpowszechniają publicznie te informacje, ponownie na ich żądanie. Aby jednak uniknąć nakładania zbyt szerokiego zakresu obowiązków, dostawców usług hostingu nie należy uznawać za platformy internetowe, w przypadku gdy publiczne rozpowszechnianie jest zaledwie nieznaczną i wyłącznie poboczną funkcją, ***która jest nierozzerwalnie powiązana z inną usługą, lub podrzędną funkcjonalnością głównej usługi***, której to funkcji ***lub funkcjonalności*** z obiektywnych względów technicznych nie można wykorzystywać bez tej innej głównej usługi, a włączenie takiej funkcji ***lub funkcjonalności*** nie jest sposobem na obejście stosowania przepisów niniejszego rozporządzenia mających zastosowanie do platform internetowych. Na przykład taką funkcję może stanowić sekcja gazety internetowej przeznaczona na komentarze, w przypadku której jest oczywiste, że ma ona charakter poboczny w stosunku do głównej usługi, jaką jest publikowanie wiadomości, za które odpowiedzialność redakcyjną ponosi wydawca. ***Do celów niniejszego rozporządzenia usługi przetwarzania w chmurze lub usługi hostingu internetowego nie powinny być uznawane za platformę internetową, jeżeli publiczne rozpowszechnianie określonych treści stanowi podrzędną i dodatkową funkcję lub dodatkową funkcjonalność takich usług. Ponadto usługi przetwarzania w chmurze i usługi hostingu internetowego pełniące funkcję infrastruktury, na przykład jako podstawa infrastruktury do świadczenia usług przechowywania i przetwarzania danych w aplikacji internetowej, na stronie lub na platformie internetowej, same w sobie nie powinny być postrzegane jako publiczne rozpowszechnianie informacji przechowywanych lub przetwarzanych na wniosek odbiorcy aplikacji, strony lub platformy internetowej, dla której jest ona hostem. Natomiast przechowywanie komentarzy w sieci społecznościowej należy uznać za usługę platformy internetowej, gdy oczywiste jest, że nie jest to podrzędna cecha oferowanej usługi, nawet jeśli ma ona charakter pomocniczy w stosunku do publikowania wpisów odbiorców usługi.***

- (14) Stosowane w niniejszym rozporządzeniu pojęcie „publicznego rozpowszechniania” powinno obejmować udostępnianie informacji potencjalnie nieograniczonej liczbie osób, to znaczy zapewnienie łatwego dostępu do informacji ogółowi **odbiorców usługi** bez konieczności podejmowania dalszych działań przez odbiorcę usługi zapewniającej te informacje, niezależnie od tego, czy osoby te faktycznie korzystają z dostępu do odnośnych informacji. *W związku z tym w przypadku gdy dostęp do informacji wymaga rejestracji lub dopuszczenia do udziału w grupie odbiorców usługi, informacje te należy uznawać za publicznie rozpowszechniane jedynie wtedy, gdy odbiorcy usługi poszukujący dostępu do informacji są automatycznie rejestrowani lub dopuszczani do udziału w grupie odbiorców usługi bez konieczności podejmowania decyzji lub dokonywania wyboru przez człowieka co do tego, komu przyznać taki dostęp.* Usługi łączności interpersonalnej, w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972²⁹, takie jak poczta elektroniczna lub usługi przesyłania wiadomości prywatnych, nie są objęte *definicją platform internetowych, ponieważ są one wykorzystywane w celu łączności interpersonalnej między ograniczoną liczbą osób określoną przez nadawcę komunikatu. Niemniej jednak określone w niniejszym rozporządzeniu obowiązki dla dostawców platform internetowych mogą mieć zastosowanie do usług, które umożliwiają udostępnianie informacji potencjalnie nieograniczonej liczbie odbiorców, nieokreślonej przez nadawcę komunikatu, na przykład poprzez publiczne grupy czy otwarte kanały.* Informacje należy uznawać za publicznie rozpowszechniane w rozumieniu niniejszego rozporządzenia wyłącznie wówczas, gdy dzieje się tak na bezpośrednie żądanie odbiorcy usługi, który przekazał te informacje.

²⁹ *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz.U. L 321 z 17.12.2018, s. 36).*

- (15) W przypadku gdy tylko niektóre z usług świadczonych przez dostawcę są objęte zakresem niniejszego rozporządzenia lub gdy usługi świadczone przez dostawcę są objęte różnymi sekcjami niniejszego rozporządzenia, odpowiednie przepisy niniejszego rozporządzenia powinny mieć zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do tych usług, które są objęte ich zakresem.
- (16) Pewność prawa wynikająca z horyzontalnych ram warunkowych wyłączeń odpowiedzialności dostawców usług pośrednich, ustanowionych w dyrektywie 2000/31/WE, pozwoliła na pojawienie się wielu nowych usług na całym rynku wewnętrznym i zwiększenie ich skali. Ramy te należy zatem zachować. Z uwagi na rozbieżności w transpozycji i stosowaniu odpowiednich przepisów na szczeblu krajowym oraz w celu zapewnienia jasności i spójności ramy te należy jednak włączyć do niniejszego rozporządzenia. Należy również wyjaśnić niektóre elementy tych ram, uwzględniając orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
- (17) Odpowiednie przepisy rozdziału II powinny określać jedynie sytuacje, w których dostawca danych usług pośrednich nie może ponosić odpowiedzialności za nielegalne treści dostarczane przez odbiorców usługi. Przepisów tych nie należy rozumieć jako stanowiących pozytywną podstawę do ustalenia odpowiedzialności dostawcy, którą należy określić w mających zastosowanie przepisach prawa Unii lub prawa krajowego. Ponadto wyłączenia odpowiedzialności ustanowione w niniejszym rozporządzeniu powinny mieć zastosowanie w odniesieniu do każdego rodzaju odpowiedzialności w zakresie dowolnego rodzaju nielegalnych treści, niezależnie od dokładnego przedmiotu lub charakteru tych przepisów.

- (18) Wyłączenia odpowiedzialności ustanowione w niniejszym rozporządzeniu nie powinny mieć zastosowania, w przypadku gdy zamiast ograniczać się do świadczenia usług w sposób neutralny poprzez czysto techniczne i automatyczne przetwarzanie informacji przekazanych przez odbiorcę usług, dostawca usług pośrednich odgrywa aktywną rolę, która może pozwolić mu na powzięcie wiedzy o tych informacjach lub sprawowanie nad nimi kontroli. Wyłączenia te nie powinny zatem być dostępne w przypadku odpowiedzialności za informacje przekazane nie przez odbiorcę usługi, lecz przez samego dostawcę usługi pośredniej, w tym w przypadku gdy odpowiedzialność redakcyjną za opracowanie tych informacji ponosi dany dostawca.
- (19) Ze względu na odmienny charakter działań z zakresu „zwykłego przekazu”, „cachingu” i hostingu oraz różne położenie i możliwości dostawców odnośnych usług należy rozróżnić przepisy mające zastosowanie do tych rodzajów działań w zakresie, w jakim na podstawie niniejszego rozporządzenia podlegają one różnym wymogom i warunkom, a ich zakres różni się, zgodnie z wykładnią Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

- (20) ***W przypadku gdy** dostawca usług pośrednich **■** umyślnie współpracuje z odbiorcą usługi w celu podjęcia nielegalnej działalności, **nie należy uznawać, że usługę wyświadczono** w sposób neutralny i w związku z tym **dostawca usług** nie powinien mieć możliwości korzystania z wyłączeń odpowiedzialności przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu. **Ma to miejsce na przykład wówczas, gdy dostawca oferuje usługę, której głównym celem jest ułatwienie nielegalnych działań, przykładowo poprzez wyrażne stwierdzenie, że ma on na celu ułatwianie nielegalnej działalności lub że jego usługi nadają się do tego celu. Sam fakt, że w ramach danej usługi oferowana jest szyfrowana transmisja danych lub inne systemy uniemożliwiające identyfikację użytkownika, nie powinien jako taki być uznawany za ułatwianie nielegalnej działalności.***
- (21) Dostawca powinien mieć możliwość korzystania z wyłączeń odpowiedzialności w odniesieniu do usług „zwykłego przekazu” i „cachingu”, jeżeli nie ma on żadnego związku z przekazywanymi **lub udostępnianymi** informacjami. Wymaga to między innymi, aby dostawca nie modyfikował informacji, które przekazuje **lub które udostępnia**. Nie należy jednak rozumieć, że wymóg ten obejmuje czynności o charakterze technicznym, które mają miejsce podczas przekazu **lub udostępniania**, jeśli takie czynności nie wpływają na integralność przekazywanych **lub udostępnianych** informacji.

- (22) W celu skorzystania z wyłączenia odpowiedzialności dotyczącego usług hostingu dostawca powinien, od chwili uzyskania wiarygodnej wiadomości lub wiedzy o nielegalnych ***działaniach lub nielegalnych*** treściach, niezwłocznie podjąć działania w celu usunięcia tych treści lub uniemożliwienia dostępu do nich. Usuwanie lub uniemożliwianie dostępu musi być przeprowadzane z poszanowaniem ***praw podstawowych odbiorców usługi, w tym prawa do*** wolności wypowiedzi ***i informacji***. Dostawca może uzyskać taką faktyczną wiedzę lub informację ***o nielegalnym charakterze treści*** m.in. w drodze dochodzenia z własnej inicjatywy lub zgłoszeń przekazanych mu przez osoby lub podmioty zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, o ile zgłoszenia te są wystarczająco precyzyjne i odpowiednio uzasadnione, aby umożliwić działającemu z należytą starannością podmiotowi gospodarczemu rozsądną identyfikację i ocenę przypuszczalnie nielegalnych treści oraz, w stosownych przypadkach, podjęcie przeciwko nim działań. ***Owej faktycznej wiedzy lub informacji nie można jednak uznać za uzyskane wyłącznie na podstawie tego, że dostawca jest ogólnie świadomy faktu, że jego usługa jest również wykorzystywana do przechowywania nielegalnych treści. Co więcej, fakt, że dostawca dokonuje automatycznej indeksacji treści zamieszczonych w ramach jego usługi, że usługa ta zawiera funkcję wyszukiwania lub że rekomenduje treści na podstawie profilu lub ustawień odbiorców usługi, nie jest wystarczający, aby uznać, że ów dostawca posiada „konkretną” wiedzę o nielegalnych działaniach podejmowanych za pośrednictwem tej platformy lub o przechowywaniu na niej nielegalnych treści.***

- (22a) *Wyłączenie odpowiedzialności nie powinno mieć zastosowania, jeżeli odbiorca usługi działa z upoważnienia lub pod kontrolą dostawcy usługi hostingu. Jeżeli na przykład dostawca platformy internetowej, która umożliwia konsumentom zawieranie umów na odległość z przedsiębiorcami, ustala ceny towarów lub usług oferowanych przez przedsiębiorcę, można uznać, że przedsiębiorca działa z upoważnienia tej platformy internetowej lub pod jej kontrolą.*

- (23) Aby zapewnić skuteczną ochronę konsumentów dokonujących transakcji handlowych w internecie z udziałem pośredników, niektórzy dostawcy usług hostingu, mianowicie platformy internetowe, które umożliwiają konsumentom zawieranie z przedsiębiorcami umów na odległość, nie powinni mieć możliwości korzystania z wyłączeń odpowiedzialności dla dostawców usług hostingu ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu w zakresie, w jakim te platformy internetowe prezentują istotne informacje dotyczące odnośnych transakcji w sposób wzbudzający u konsumentów przekonanie, że przekazały je same platformy internetowe lub **przedsiębiorcy** działający z ich upoważnienia lub pod ich kontrolą, a zatem że te platformy internetowe posiadają wiedzę na temat tych informacji lub sprawują nad nimi kontrolę, nawet jeśli w rzeczywistości może być inaczej. ***Taka sytuacja mogłaby mieć miejsce na przykład wówczas, gdy platforma internetowa nie pokazuje wyraźnie tożsamości przedsiębiorcy, jak wymaga tego niniejsze rozporządzenie, gdy platforma internetowa nie ujawnia danych dotyczących tożsamości lub danych kontaktowych aż do momentu zawarcia umowy między przedsiębiorcą a konsumentem lub jeżeli platforma internetowa wprowadza produkt bądź usługę do obrotu we własnym imieniu, a nie ze wskazaniem nazwy przedsiębiorcy, który dostarczy produkt lub wyświadczy usługę.*** W tym zakresie należy obiektywnie ustalić, na podstawie wszystkich istotnych okoliczności, czy prezentacja może prowadzić do takiego przekonania u przeciętnego konsumenta.
- (24) Wyłączenia odpowiedzialności ustanowione w niniejszym rozporządzeniu nie powinny mieć wpływu na możliwość wydawania różnego rodzaju nakazów wobec dostawców usług pośrednich, nawet jeżeli spełniają oni warunki określone jako element tych wyłączeń. Nakazy takie mogą przede wszystkim przybierać formę nakazów sądów lub organów administracyjnych wymagających, aby usunąć każde naruszenie prawa lub mu zapobiec, łącznie z usunięciem nielegalnych treści określonych w takich nakazach, wydanych zgodnie z prawem Unii, lub uniemożliwieniem dostępu do nich.

- (25) Aby stworzyć pewność prawa i nie zniechęcać do działań mających na celu wykrywanie, identyfikację i zwalczanie nielegalnych treści, które to działania dostawcy **wszelkiego rodzaju** usług pośrednich mogą podejmować dobrowolnie, należy wyjaśnić, że sam fakt, iż dostawcy podejmują takie działania, nie prowadzi do niedostępności wyłączeń odpowiedzialności określonych w niniejszym rozporządzeniu, pod warunkiem że działania te są prowadzone w dobrej wierze i z zachowaniem należytej staranności. **Warunkiem działania w dobrej wierze i z należyłą starannością powinno być działanie w sposób obiektywny, niedyskryminacyjny i proporcjonalny, z należyтым uwzględnieniem praw i uzasadnionych interesów wszystkich zaangażowanych stron, oraz zapewnienie niezbędnych zabezpieczeń przed nieuzasadnionym usuwaniem legalnych treści, zgodnie z celem i wymogami niniejszego rozporządzenia. W tym celu zainteresowani dostawcy powinni na przykład podjąć rozsądne środki w celu zapewnienia, aby w przypadku wykorzystywania zautomatyzowanych narzędzi do prowadzenia takich działań technologia była wystarczająco wiarygodna, aby w jak największym stopniu ograniczyć poziom błędów.** Ponadto należy wyjaśnić, że sam fakt, iż dostawcy ci przyjmują w dobrej wierze środki w celu spełnienia wymogów prawa Unii, w tym wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu w odniesieniu do wdrożenia warunków korzystania z ich usług, nie powinien prowadzić do niedostępności tych wyłączeń odpowiedzialności. W związku z tym przy ustalaniu, czy dostawca może powoływać się na wyłączenie odpowiedzialności, w szczególności w odniesieniu do tego, czy świadczy on swoje usługi w sposób neutralny i w związku z tym może być objęty zakresem odpowiedniego przepisu, nie należy brać pod uwagę takich działań i środków, które dany dostawca mógł podjąć, co nie oznacza jednak, że dostawca musi się koniecznie na takie wyłączenie powołać. **Dobrowolne działania nie powinny być wykorzystywane do obchodzenia obowiązków, jakie spoczywają na wszystkich dostawcach usług pośrednich na mocy niniejszego rozporządzenia.**

- (26) Chociaż w przepisach rozdziału II niniejszego rozporządzenia skoncentrowano się na wyłączeniu odpowiedzialności dostawców usług pośrednich, należy przypomnieć, że pomimo ogólnie istotnej roli, jaką odgrywają ci dostawcy, problemu nielegalnych treści i działań w internecie nie należy rozwiązywać, skupiając się wyłącznie na odpowiedzialności i obowiązkach takich dostawców. W miarę możliwości osoby trzecie, których dotyczą nielegalne treści przekazywane lub przechowywane w internecie, powinny starać się rozwiązywać konflikty związane z takimi treściami bez angażowania odnośnych dostawców usług pośrednich. Odbiorców usługi należy pociągać do odpowiedzialności, jeżeli stanowią tak mające zastosowanie przepisy prawa Unii i prawa krajowego określające taką odpowiedzialność, za nielegalne treści, które dostarczają i mogą rozpowszechniać za pomocą usług pośrednich. W stosownych przypadkach w zapobieganiu rozpowszechnianiu nielegalnych treści w internecie, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa, powinny również pomagać inne podmioty, takie jak moderatorzy grup w zamkniętych środowiskach internetowych, w szczególności w przypadku dużych grup. Ponadto w przypadku gdy konieczny jest udział dostawców usług społeczeństwa informacyjnego, w tym dostawców usług pośrednich, wszelkie wnioski lub nakazy dotyczące takiego udziału należy co do zasady kierować do **konkretnego dostawcy** posiadającego techniczną i operacyjną możliwość podjęcia działań przeciwko określonym nielegalnym treściom, aby zapobiec ewentualnym negatywnym skutkom *dla* dostępności i osiągalności informacji, które nie stanowią nielegalnych treści, oraz je zminimalizować.

- (27) Od 2000 r. pojawiły się nowe technologie, które poprawiają dostępność, efektywność, szybkość, niezawodność, zdolność i bezpieczeństwo systemów służących do przesyłania i przechowywania danych w internecie **oraz ich znajdowalność**, co prowadzi do coraz bardziej złożonego ekosystemu cyfrowego. W tym zakresie należy przypomnieć, że dostawcy usług tworzący i ułatwiający podstawową architekturę logiczną i właściwe funkcjonowanie internetu, w tym pomocnicze funkcje techniczne, mogą również korzystać z wyłączeń odpowiedzialności określonych w niniejszym rozporządzeniu w zakresie, w jakim ich usługi kwalifikują się jako usługi „zwykłego przekazu”, „cachingu” lub hostingu. Usługi takie obejmują, w zależności od przypadku, **m.in. wyszukiwarki internetowe**, lokalne sieci radiowe, usługi systemu nazw domen (DNS), rejestry nazw domen najwyższego poziomu, **rejestratory**, organy certyfikacji wydające certyfikaty cyfrowe, **wirtualne sieci prywatne, usługi infrastruktury chmury obliczeniowej** lub sieci dostarczania treści, które umożliwiają, **lokalizują** lub ulepszają funkcje innych dostawców usług pośrednich. Podobnie znacząco rozwinęły się również usługi wykorzystywane na potrzeby łączności oraz techniczne środki ich świadczenia, co doprowadziło do powstania usług online, takich jak telefonia internetowa, usługi przesyłania wiadomości i usługi aplikacji webmail, w których łączność odbywa się za pośrednictwem usługi dostępu do internetu. Również te usługi mogą być objęte wyłączeniami odpowiedzialności w zakresie, w jakim kwalifikują się jako usługa „zwykłego przekazu”, „cachingu” lub hostingu.

(27a) *Usługi pośrednie obejmują szeroki zakres działalności gospodarczej, która jest prowadzona online i stale się rozwija w celu zapewnienia szybkiego i bezpiecznego przekazywania informacji oraz wygody wszystkim uczestnikom ekosystemu cyfrowego. Przykładowo, usługi pośrednie polegające na „zwykłym przekazie” obejmują generyczne kategorie usług takie jak punkty wymiany ruchu internetowego, punkty dostępu bezprzewodowego, wirtualne sieci prywatne, usługi i resolwery DNS, rejestry nazw domen najwyższego poziomu, rejestratorzy, organy certyfikacji wydające certyfikaty cyfrowe, telefonia internetowa i inne usługi łączności interpersonalnej, natomiast generyczne przykłady usług pośrednich polegających na „cachingu” obejmują wyłącznie zapewnianie sieci dostarczania treści, odwrotnych serwerów proxy lub serwerów proxy adaptacji treści. Takie usługi mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia sprawnego i efektywnego przekazywania informacji dostarczanych w internecie. Przykładowe usługi hostingu obejmują kategorie usług takie, jak przetwarzanie w chmurze, web hosting, odpłatne usługi odsyłania czy usługi umożliwiające wymianę informacji i treści online, w tym przechowywanie i udostępnianie plików. Usługi pośrednie mogą być świadczone oddzielnie, jako część innego rodzaju usługi pośredniej, lub równocześnie z innymi usługami pośrednimi. To, czy dana usługa jest usługą zwykłego przekazu, cachingu czy hostingu, zależy wyłącznie od jej funkcji technicznych, które mogą ewoluować w czasie, i powinno być oceniane indywidualnie.*

- (28) Dostawcy usług pośrednich nie powinni podlegać obowiązkowi nadzoru – *ani formalnie, ani faktycznie* – w odniesieniu do obowiązków o charakterze ogólnym. Nie dotyczy to obowiązków nadzoru mających zastosowanie do przypadków szczególnych oraz, w szczególności, nie ma wpływu na decyzje władz krajowych podjęte zgodnie z ustawodawstwem krajowym, *prawem Unii w wykładni Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz* stosownie do warunków ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu. Żadnego z przepisów niniejszego rozporządzenia nie należy interpretować jako nałożenia ogólnego obowiązku nadzoru ani obowiązku aktywnego ustalania faktów ani też jako nałożenia na dostawców ogólnego obowiązku podejmowania aktywnych działań w odniesieniu do nielegalnych treści.

- (29) W zależności od systemu prawnego każdego państwa członkowskiego i odnośnej dziedziny prawa krajowe organy sądowe lub administracyjne, **w tym organy ścigania**, mogą nakazać dostawcom usług pośrednich podjęcie działań przeciwko określonym nielegalnym treściom lub udzielenie pewnych określonych informacji. Przepisy krajowe, na podstawie których wydaje się takie nakazy, znacznie się od siebie różnią, a nakazy te coraz częściej dotyczą sytuacji transgranicznych. W celu zapewnienia skutecznego i efektywnego stosowania się do tych nakazów, **zwłaszcza w kontekście transgranicznym**, tak aby zainteresowane organy publiczne mogły wykonywać swoje zadania, a dostawcy nie podlegali żadnym nieproporcjonalnym obciążeniom, bez nadmiernego naruszania praw i uzasadnionych interesów osób trzecich, należy określić pewne warunki, które nakazy te powinny spełniać, oraz pewne dodatkowe wymogi dotyczące wykonywania tych nakazów. ***W związku z tym niniejsze rozporządzenie powinno harmonizować tylko niektóre szczególne minimalne warunki, jakie takie nakazy powinny spełniać, aby nałożyć na dostawców usług pośrednich obowiązki informowania organów o skutkach tych nakazów. W związku z tym niniejsze rozporządzenie nie stanowi podstawy prawnej do wydawania takich nakazów ani nie określa ich zakresu terytorialnego czy transgranicznego egzekwowania.***

Mające zastosowanie prawo Unii lub prawo krajowe, na podstawie których nakazy te są wydawane, może wymagać wprowadzenia dodatkowych warunków i powinno stanowić podstawę egzekwowania odnośnych nakazów. W przypadku niezastosowania się do takich nakazów wydające nakaz państwo członkowskie powinno mieć możliwość wyegzekwowania tych nakazów zgodnie ze swoim prawem krajowym. Mające zastosowanie przepisy krajowe powinny być zgodne z prawem Unii, w tym Kartą i postanowieniami TFUE dotyczącymi swobody przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług wewnątrz Unii, w szczególności w odniesieniu do usług gier hazardowych i zakładów. Stosowanie tych przepisów krajowych w celu wyegzekwowania odnośnych nakazów nie narusza też mających zastosowanie unijnych aktów prawnych ani zawartych przez Unię lub przez państwa członkowskie międzynarodowych umów dotyczących transgranicznego uznawania, wykonywania i egzekwowania tych nakazów, w szczególności w sprawach cywilnych i karnych. Z drugiej strony egzekwowanie obowiązku informowania organów o skutkach nakazu, w przeciwieństwie do wykonania samego nakazu, powinno podlegać zasadom określonym w rozdziale IV.

- (29a) *Dostawca usług pośrednich powinien bez zbędnej zwłoki informować organ wydający o wszelkich działaniach następnych podjętych w związku z nakazami zgodnie z terminami określonymi w odpowiednich przepisach prawa Unii lub prawa krajowego.*
- (30) *Odpowiednie organy krajowe powinny mieć możliwość wydawania takich nakazów w odniesieniu do treści uznanych za nielegalne lub nakazów udzielenia informacji na podstawie prawa Unii lub prawa krajowego, zgodnie z prawem Unii, w szczególności z Kartą, i kierowania tych nakazów do dostawców usług pośrednich, w tym dostawców mających siedzibę w innym państwie członkowskim. Nie powinno to jednak naruszać prawa Unii w dziedzinie współpracy sądowej w sprawach cywilnych lub karnych, w tym rozporządzenia (UE) nr 1215/2012 i rozporządzenia (UE) 2022/... [w sprawie europejskiego nakazu wydania dowodów dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego w sprawach karnych i europejskiego nakazu zabezpieczenia dowodów dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego w sprawach karnych], ani krajowego prawa karnego lub cywilnego prawa procesowego. W związku z tym w przypadku, gdy w kontekście postępowania karnego lub cywilnego przepisy te przewidują warunki dodatkowe lub niezgodne z warunkami przewidzianymi w niniejszym rozporządzeniu w odniesieniu do nakazów podjęcia działań przeciwko nielegalnym treściom lub nakazów udzielenia informacji, warunki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu mogą nie mieć zastosowania lub mogą zostać dostosowane. W szczególności nałożony na koordynatora ds. usług cyfrowych z państwa członkowskiego organu wydającego nakaz obowiązek przekazania kopii nakazów wszystkim pozostałym koordynatorom ds. usług cyfrowych może nie mieć zastosowania w kontekście postępowania karnego lub może zostać dostosowany, w przypadku gdy jest to przewidziane w przepisach krajowego prawa karnego procesowego.*

Co więcej, obowiązek zamieszczania w nakazach uzasadnienia wyjaśniającego, dlaczego dana informacja zawiera nielegalne treści, może w razie potrzeby zostać dostosowany na mocy mających zastosowanie przepisów krajowego prawa karnego procesowego w odniesieniu do zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz wykrywania i ścigania przestępstw. Ponadto, termin wykonania nałożonego na dostawców usług pośrednich obowiązku udzielenia informacji odbiorcy usługi może zostać odroczony zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami unijnymi lub krajowymi, w szczególności w kontekście postępowania karnego, cywilnego lub administracyjnego. Dodatkowo nakazy te powinny być wydawane zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679 oraz ustanowionym w niniejszym rozporządzeniu zakazem nakładania ogólnych obowiązków monitorowania informacji lub aktywnego ustalania faktów lub okoliczności wskazujących na nielegalną działalność. Warunki i wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu, które mają zastosowanie do nakazów podjęcia działań przeciwko nielegalnym treściom, nie naruszają przepisów innych aktów Unii, w których przewidziano podobne systemy podejmowania działań przeciwko konkretnym rodzajom nielegalnych treści, takich jak rozporządzenie (UE) 2021/784, rozporządzenie (UE) 2019/1020 lub rozporządzenie (UE) 2017/2394, w którym przyznano szczególne uprawnienia do wydawania nakazu udzielenia informacji organom ścigania w zakresie ochrony konsumentów państw członkowskich, zaś warunki i wymogi mające zastosowanie do nakazów udzielenia informacji nie naruszają przepisów innych aktów Unii przewidujących podobne odpowiednie przepisy dla poszczególnych sektorów.

Wspomniane warunki i wymogi nie powinny naruszać przepisów dotyczących zatrzymania i zabezpieczenia na podstawie mającego zastosowanie prawa krajowego, zgodnie z prawem Unii oraz wnioskami organów ścigania o zachowanie poufności związanych z nieujawnianiem informacji. *Warunki i wymogi dotyczące nakazów podjęcia działań przeciwko nielegalnym treściom na podstawie niniejszego rozporządzenia nie powinny wpływać na możliwość wymagania przez państwa członkowskie od dostawcy usług pośrednich zapobiegania naruszeniu, zgodnie z prawem Unii, w tym z niniejszym rozporządzeniem, a w szczególności z zakazem ogólnych obowiązków w zakresie monitorowania. Warunki i wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu powinny być spełnione najpóźniej w momencie przekazania nakazu zainteresowanemu dostawcy. Wobec tego nakaz może zostać przyjęty w jednym z języków urzędowych organu danego państwa członkowskiego wydającego nakaz. Jeżeli jednak język ten nie jest tożsamy z językiem zadeklarowanym przez dostawcę usług pośrednich lub innym językiem urzędowym Unii, uzgodnionym dwustronnie przez organ wydający nakaz i dostawcę usług pośrednich, do przekazywanego nakazu należy dołączyć tłumaczenie co najmniej tych elementów nakazu, które są określone w niniejszym rozporządzeniu. W przypadku gdy dostawca usług pośrednich uzgodnił dwustronnie stosowanie określonego języka z organami jednego państwa członkowskiego, należy go zachęcać do akceptowania nakazów wydanych w tym języku przez organy innych państw członkowskich. Nakazy powinny zawierać elementy umożliwiające adresatowi zidentyfikowanie organu wydającego, w tym w stosownych przypadkach dane kontaktowe punktu kontaktowego w ramach tego organu, oraz weryfikację autentyczności nakazu.*

- (31) Zakres terytorialny takich nakazów podjęcia działań przeciwko nielegalnym treściom powinien być jasno określony na podstawie mających zastosowanie przepisów prawa Unii lub prawa krajowego umożliwiających wydanie nakazu i nie powinien wykraczać poza zakres ściśle niezbędny do osiągnięcia celów nakazu. W tym zakresie krajowy organ sądowy lub administracyjny, **włącznie z organami ścigania**, wydający nakaz powinien zrównoważyć cel, jaki nakaz ma osiągnąć, zgodnie z podstawą prawną umożliwiającą jego wydanie, z prawami i uzasadnionymi interesami wszystkich osób trzecich, na które nakaz może mieć wpływ, w szczególności z ich prawami podstawowymi wynikającymi z Karty. ***W szczególności w kontekście transgranicznym nakaz powinien być w zasadzie skuteczny tylko na terytorium wydającego nakaz państwa członkowskiego, chyba że nielegalny charakter treści wynika bezpośrednio z prawa Unii lub organ wydający nakaz uważa, że odnośne prawa wymagają szerszego zakresu terytorialnego, zgodnie z prawem Unii i prawem międzynarodowym oraz przy uwzględnieniu interesów kurtuazji międzynarodowej.***
- (32) Nakazy udzielenia informacji regulowane niniejszym rozporządzeniem dotyczą przedstawienia konkretnych informacji na temat poszczególnych odbiorców danej usługi pośredniej wskazanych w tych nakazach w celu ustalenia, czy odbiorcy usług przestrzegają mających zastosowanie przepisów Unii lub przepisów krajowych. ***Takie nakazy powinny wzywać do udzielenia informacji mających na celu umożliwienie identyfikacji odbiorców danej usługi.*** W związku z tym **wymogi** niniejszego rozporządzenia dotyczące udzielenia informacji ***nie obejmują*** nakazów odnoszących się do informacji na temat grupy odbiorców usługi, którzy nie są wyraźnie wskazani, w tym nakazów udzielenia zbiorczych informacji wymaganych do celów statystycznych lub kształtowania polityki opartej na dowodach.

- (33) Nakazy podjęcia działań przeciwko nielegalnym treściom i udzielenia informacji podlegają przepisom zabezpieczającym kompetencje państwa członkowskiego, w którym dostawca, do którego skierowany jest nakaz, ma siedzibę, i ustanawiającym w niektórych przypadkach możliwe odstępstwa od tych kompetencji, określone w art. 3 dyrektywy 2000/31/WE, o ile spełniono warunki wymienione w tym artykule. Biorąc pod uwagę, że przedmiotowe nakazy odnoszą się odpowiednio do określonych nielegalnych treści i informacji, w przypadku gdy są skierowane do dostawców usług pośrednich z siedzibą w innym państwie członkowskim, co do zasady nie ograniczają one swobody tych dostawców w zakresie transgranicznego świadczenia usług. W związku z tym zasady określone w art. 3 dyrektywy 2000/31/WE, w tym zasady dotyczące konieczności uzasadnienia środków stanowiących odstępstwo od kompetencji państwa członkowskiego, w którym dostawca usług ma siedzibę, z pewnych określonych powodów oraz w zakresie zgłaszania takich środków, nie mają zastosowania do tych nakazów.

- (33a) *Wymogi dotyczące udzielania informacji o mechanizmach dochodzenia roszczeń, dostępnych dostawcy i odbiorcy usługi, który dostarczył treści, obejmują wymóg dostarczenia informacji na temat administracyjnych mechanizmów rozpatrywania skarg oraz środków zaskarżenia, w tym odwołań od nakazów wydanych przez organy sądowe. Ponadto koordynatorzy ds. usług cyfrowych mogą opracować krajowe narzędzia i wytyczne dotyczące mechanizmów składania skarg i dochodzenia roszczeń mających zastosowanie na ich terytorium, aby ułatwić odbiorcom usługi dostęp do takich mechanizmów. Ponadto stosując niniejsze rozporządzenie, państwa członkowskie powinny przestrzegać podstawowego prawa do skutecznego środka prawnego i dostępu do rzetelnego procesu sądowego, o czym mowa w art. 47 Karty. Niniejsze rozporządzenie nie powinno zatem uniemożliwiać właściwym krajowym organom sądowym lub administracyjnym, na podstawie mającego zastosowanie prawa unijnego lub prawa krajowego, wydania nakazu przywrócenia treści, w przypadku gdy treści te były zgodne z warunkami dostawcy usług pośrednich, ale zostały błędnie uznane przez dostawcę usług za nielegalne i zostały usunięte.*
- (34) Aby osiągnąć cele określone w niniejszym rozporządzeniu, w szczególności poprawić funkcjonowanie rynku wewnętrznego oraz zapewnić bezpieczne i przejrzyste środowisko internetowe, należy ustanowić jasny, skuteczny, przewidywalny i wyważony zestaw zharmonizowanych obowiązków w zakresie należytej staranności dla dostawców usług pośrednich. Celem tych obowiązków powinno być w szczególności zagwarantowanie osiągnięcia różnych celów polityki publicznej, takich jak bezpieczeństwo i zaufanie odbiorców usługi, w tym **konsumentów**, małoletnich i użytkowników **szczególnie narażonych na ryzyko bycia przedmiotem nawoływania do nienawiści, molestowania seksualnego lub innych dyskryminujących działań**, ochrona odpowiednich praw podstawowych zapisanych w Karcie, zapewnienie faktycznej rozliczalności tych dostawców oraz wzmocnienie pozycji odbiorców i innych zainteresowanych stron przy jednoczesnym ułatwieniu niezbędnego nadzoru przez właściwe organy.

- (35) W związku z tym ważne jest, aby obowiązki w zakresie należytej staranności były dostosowane do rodzaju, **wielkości** i charakteru danej usługi pośredniej. Niniejsze rozporządzenie określa zatem podstawowe obowiązki mające zastosowanie do wszystkich dostawców usług pośrednich, a także dodatkowe obowiązki dostawców usług hostingu, w szczególności **dostawców** platform internetowych i bardzo dużych platform internetowych **oraz bardzo dużych wyszukiwarek internetowych**. W zakresie, w jakim dostawcy usług pośrednich mogą należeć do tych różnych kategorii z uwagi na charakter świadczonych usług i wielkość, powinni oni przestrzegać wszystkich odpowiednich obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia **w odniesieniu do tych usług**. Wspomniane zharmonizowane obowiązki w zakresie należytej staranności, które powinny być rozsądne i niearbitralne, są potrzebne, aby zaradzić zidentyfikowanym obawom dotyczącym porządku publicznego, takim jak ochrona prawnie uzasadnionych interesów odbiorców usługi, zwalczanie nielegalnych praktyk i ochrona praw podstawowych **zapisanych w Karcie. Obowiązki w zakresie należytej staranności są niezależne od kwestii odpowiedzialności pośredników, należy je zatem oceniać oddzielnie.**

- (36) Aby ułatwić sprawną i skuteczną komunikację *dwustronną, w tym – w stosownych przypadkach – poprzez potwierdzenie otrzymania stosownych komunikatów*, w kwestiach objętych niniejszym rozporządzeniem, dostawcy usług pośrednich powinni być zobowiązani do *wyznaczenia* pojedynczego *elektronicznego* punktu kontaktowego oraz do publikowania *i aktualizowania* odpowiednich informacji dotyczących *tego* punktu kontaktowego, w tym języków, których należy używać w takiej komunikacji.
- Z *elektronicznego* punktu kontaktowego mogą również korzystać zaufane podmioty sygnalizujące oraz profesjonaliści mający szczególne relacje z dostawcą usług pośrednich. W odróżnieniu od przedstawiciela prawnego *elektroniczny* punkt kontaktowy powinien służyć celom operacyjnym i nie *powinno się wymagać, by miał fizyczną lokalizację*.
- Dostawcy usług pośrednich mogą wyznaczyć ten sam pojedynczy punkt kontaktowy na potrzeby niniejszego rozporządzenia oraz na potrzeby innych aktów prawa Unii. Przy określaniu języków komunikacji zachęca się dostawców usług pośrednich do zapewnienia, by wybrane języki same w sobie nie stanowiły przeszkody w komunikacji. W razie potrzeby dostawcy usług pośrednich i organy państw członkowskich mogą wypracować odrębne porozumienie w sprawie języka komunikacji lub poszukać alternatywnych rozwiązań służących pokonaniu bariery językowej, także poprzez wykorzystanie wszelkich dostępnych środków technologicznych lub wewnętrznych i zewnętrznych zasobów kadrowych.*

- (36a) *Dostawcy usług pośrednich powinni być również zobowiązani do wyznaczenia jednego punktu kontaktowego dla usługobiorców, który umożliwia szybką, bezpośrednią i skuteczną komunikację w szczególności za pomocą łatwo dostępnych środków, takich jak numer telefonu, adresy e-mail, elektroniczne formularze kontaktowe, chatboty lub komunikatory internetowe. Należy wyraźnie wskazać, kiedy użytkownik komunikuje się z chatbotem. Dostawcy usług pośrednich powinni umożliwiać usługobiorcom wybór środków bezpośredniej i skutecznej komunikacji, które nie opierają się wyłącznie na zautomatyzowanych narzędziach. Dostawcy usług pośrednich dokładają wszelkich rozsądnych starań, aby zagwarantować wystarczające zasoby ludzkie i finansowe potrzebne do zapewnienia terminowej i skutecznej komunikacji.*
- (37) Dostawcy usług pośrednich, którzy mają siedzibę w państwie trzecim i oferują usługi w Unii, powinni wyznaczyć dysponującego wystarczającymi uprawnieniami przedstawiciela prawnego w Unii i udzielić informacji dotyczących ich przedstawicieli prawnych. *Co więcej, aby wypełnić ten obowiązek, dostawcy usług pośrednich powinni zapewnić, by wyznaczony przedstawiciel prawny dysponował uprawnieniami i zasobami niezbędnymi do współpracy z odpowiednimi organami. Taka sytuacja może mieć miejsce na przykład w przypadku, gdy dostawca usług pośrednich wyznacza do tego celu spółkę zależną w ramach tej samej grupy, do której należy dostawca, lub tym bardziej spółkę dominującą, jeżeli mają one siedzibę w Unii. Nie jest tak jednak w przypadku, gdy przykładowo przedstawiciel prawny jest objęty postępowaniem dotyczącym restrukturyzacji, upadłości czy niewypłacalności osób fizycznych lub przedsiębiorstw. Powinno to umożliwić skuteczny nadzór i, w razie potrzeby, egzekwowanie niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do tych dostawców. Powinna istnieć możliwość, aby przedstawiciel prawny został upoważniony, zgodnie z prawem krajowym, przez więcej niż jednego dostawcę usług pośrednich.* Przedstawiciel prawny powinien mieć możliwość pełnienia również funkcji punktu kontaktowego, pod warunkiem że spełniono odpowiednie wymogi niniejszego rozporządzenia.

- (38) Chociaż zasadniczo należy przestrzegać swobody umów przysługującej dostawcom usług pośrednich, należy ustanowić pewne zasady dotyczące treści, stosowania i egzekwowania warunków korzystania z usług tych dostawców w celu zapewnienia przejrzystości, ochrony odbiorców usługi oraz unikania nieuczciwych lub arbitralnych wyników.
- Dostawcy usług pośrednich w warunkach korzystania z ich usług powinni wyraźnie podawać i aktualizować informacje o powodach, dla których mogą ograniczyć świadczenie tych usług. Warunki te powinny w szczególności zawierać informacje na temat wszelkich polityk, procedur, środków i narzędzi wykorzystywanych do celów moderowania treści, w tym algorytmicznego podejmowania decyzji i weryfikacji przez człowieka, a także na temat regulaminu wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg. Powinny one również zawierać informacje na temat prawa do zakończenia korzystania z usługi. Dostawcy usług pośrednich mogą wykorzystywać elementy graficzne w warunkach świadczenia usług, takie jak ikony lub obrazki, do zilustrowania głównych elementów wymogów informacyjnych określonych w niniejszym rozporządzeniu. Dostawcy powinni informować odbiorców swojej usługi za pomocą odpowiednich środków o istotnych zmianach wprowadzonych w warunkach korzystania z usług, na przykład w przypadku zmiany zasad dotyczących informacji dozwolonych na temat ich usługi, lub o innych tego rodzaju zmianach, które mogą mieć bezpośredni wpływ na zdolność usługobiorców do korzystania z usługi.*
- (38a) *Dostawcy usług pośrednich, które są skierowane przede wszystkim do małoletnich, na przykład z uwagi na koncepcję usługi lub rodzaj związanych z nią działań marketingowych, lub które są wykorzystywane głównie przez małoletnich, powinni dołożyć szczególnych starań, aby w sposób zrozumiały dla małoletnich wyjaśnić warunki korzystania z usług.*

- (38b) *Opracowując, stosując i egzekwując te ograniczenia, dostawcy usług pośrednich powinni działać w sposób niearbitralny i niedyskryminacyjny oraz uwzględniać prawa i uzasadnione interesy odbiorców usługi, w tym prawa podstawowe zapisane w Karcie. Na przykład dostawcy bardzo dużych platform internetowych powinni w szczególności należycie uwzględniać wolność wypowiedzi i informacji, w tym wolność mediów i ich pluralizm. Wszyscy dostawcy usług pośrednich powinni również należycie uwzględniać odpowiednie międzynarodowe standardy ochrony praw człowieka, takie jak wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka.*
- (38c) *Ze względu na ich szczególną rolę i zasięg na bardzo duże platformy internetowe i bardzo duże wyszukiwarki należy nałożyć dodatkowe wymogi dotyczące informacji i przejrzystości ich warunków korzystania z usług. W związku z tym dostawcy bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych powinni udostępniać swoje warunki korzystania z usług w językach urzędowych wszystkich państw członkowskich, w których oferują swoje usługi, a także powinni przekazywać odbiorcom usług zwięzłe i łatwe do odczytania streszczenie głównych elementów warunków korzystania z usług. W streszczeniu tym należy wskazać główne elementy wymogów informacyjnych, w tym możliwość łatwej rezygnacji z klauzul opcjonalnych.*

- (39) Aby zapewnić odpowiedni poziom przejrzystości i rozliczalności, dostawcy usług pośrednich powinni co roku **publikować** sprawozdanie **w formie nadającym się do odczytu maszynowego**, zgodnie ze zharmonizowanymi wymogami zawartymi w niniejszym rozporządzeniu, dotyczące moderowania treści, w którym brali udział, w tym środków wprowadzonych w rezultacie stosowania i egzekwowania warunków korzystania z ich usług. Aby uniknąć nieproporcjonalnych obciążeń, wspomniane obowiązki sprawozdawcze w zakresie przejrzystości nie powinny mieć jednak zastosowania do dostawców będących mikroprzedsiębiorstwami lub małymi przedsiębiorstwami w rozumieniu zalecenia Komisji 2003/361/WE³⁰, **niebędących bardzo dużymi platformami internetowymi zgodnie z niniejszym rozporządzeniem**.

³⁰ **Zalecenie Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).**

- (40) Dostawcy usług hostingu odgrywają szczególnie ważną rolę w zwalczaniu nielegalnych treści w internecie, ponieważ przechowują informacje przekazane przez odbiorców usługi i na ich żądanie oraz zazwyczaj umożliwiają innym odbiorcom dostęp do tych informacji, niekiedy na dużą skalę. Ważne jest, aby wszyscy dostawcy usług hostingu, niezależnie od wielkości, wprowadzili **łatwo dostępne i** przyjazne dla użytkownika mechanizmy zgłaszania i działania, które ułatwiają zgłaszanie danemu dostawcy usług hostingu określonych informacji uznanych przez stronę zgłaszającą za nielegalne treści („zgłoszenie”), zgodnie z którymi dostawca ten może podjąć decyzję, czy zgadza się z taką oceną oraz czy chce usunąć nielegalne treści lub uniemożliwić dostęp do nich („działanie”). ***Mechanizmy takie powinny być łatwe do zidentyfikowania, zlokalizowane w pobliżu przedmiotowych informacji oraz co najmniej tak łatwe do znalezienia i wykorzystania jak mechanizmy zgłaszania treści naruszających warunki dostawcy usług hostingowych.*** Z zastrzeżeniem spełnienia wymogów dotyczących zgłoszeń osoby lub podmioty powinny mieć możliwość zgłaszania wielu przypuszczalnie nielegalnych treści w jednym zgłoszeniu ***w celu zapewnienia skutecznego działania mechanizmów zgłaszania i działania. Mechanizm zgłaszania powinien umożliwiać identyfikację podmiotu zgłaszającego, ale nie powinien jej wymagać. W przypadku niektórych rodzajów zgłaszanych informacji tożsamość podmiotu zgłaszającego może być konieczna do ustalenia, czy stanowią one treści niezgodne z prawem, czego dotyczy podejrzenie.*** Obowiązek wprowadzenia mechanizmów zgłaszania i działania powinien mieć zastosowanie na przykład do usług przechowywania i udostępniania plików, usług hostingu stron internetowych, serwerów reklamowych i usług typu pastebin, o ile kwalifikują się one jako usługi hostingu objęte niniejszym rozporządzeniem.

(40b) Uwzględniając potrzebę należytego uwzględnienia praw podstawowych wszystkich zainteresowanych stron, zagwarantowanych w Karcie, wszelkie działania podejmowane przez dostawcę usług hostingu w związku z otrzymaniem zgłoszenia powinny być ściśle ukierunkowane, tzn. powinny służyć usunięciu określonych informacji uznanych za nielegalne treści lub uniemożliwieniu dostępu do nich, jednak bez nadmiernego naruszania wolności wypowiedzi i informacji odbiorców usługi. Zgłoszenia powinny zatem co do zasady być kierowane do dostawców usług hostingu, w przypadku których można zasadnie oczekiwać, że posiadają oni techniczną i operacyjną zdolność do podjęcia działań. Dostawcy usług hostingowych, którzy otrzymują zgłoszenie, w związku z którym z przyczyn technicznych lub operacyjnych nie mogą usunąć konkretnej informacji, powinni poinformować o tym osobę lub podmiot, które złożyły zgłoszenie.

- (41) Przepisy dotyczące takich mechanizmów zgłaszania i działania powinny być zharmonizowane na poziomie Unii, aby zapewnić terminowe i **nierbitralne** przetwarzanie zgłoszeń z zachowaniem należytej staranności na podstawie jednolitych, przejrzystych i jasnych zasad, które zapewniają solidne gwarancje ochrony praw i prawnie uzasadnionych interesów wszystkich zainteresowanych stron, w szczególności ich praw podstawowych zagwarantowanych w Karcie, niezależnie od państwa członkowskiego, w którym strony te mają siedzibę lub miejsce pobytu, oraz niezależnie od odnośnej dziedziny prawa. Prawa podstawowe obejmują **między innymi**, w zależności od przypadku, prawo do wolności wypowiedzi i informacji, prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, prawo do ochrony danych osobowych, prawo do niedyskryminacji oraz prawo do skutecznego środka odwoławczego przysługujące odbiorcom usługi; wolność prowadzenia działalności gospodarczej, w tym swobodę zawierania umów, przysługującą dostawcom usług; jak również prawo do godności ludzkiej, prawa dziecka, prawo do ochrony własności, w tym własności intelektualnej, oraz prawo do niedyskryminacji przysługujące stronom, których dotyczą nielegalne treści.
- Dostawcy usług hostingu powinni podejmować działania w związku ze zgłoszeniami w odpowiednim czasie, w szczególności z uwzględnieniem rodzaju nielegalnych treści, które są zgłaszane, i pilności działań, które mają zostać podjęte. Na przykład można oczekiwać, że dostawcy podejmą niezwłoczne działania, gdy zgłaszane są przypuszczalnie nielegalne treści wiążące się z zagrożeniem życia lub bezpieczeństwa osób. Po podjęciu decyzji o tym, czy podjąć działania w odpowiedzi na dane zgłoszenie czy takich działań nie podejmować, dostawca usług hostingu powinien bez zbędnej zwłoki poinformować o niej osobę lub podmiot zgłaszające dane treści.***

(41a) *Mechanizmy zgłaszania i działania powinny umożliwiać składanie zgłoszeń, które są wystarczająco precyzyjne i odpowiednio uzasadnione, aby umożliwić danemu dostawcy usług hostingowych podjęcie świadomej i przemyślanej decyzji, zgodnej z wolnością wypowiedzi i informacji, w odniesieniu do treści, których dotyczy zgłoszenie, w szczególności w odniesieniu do tego, czy treści te należy uznać za nielegalne, czy należy je usunąć lub czy należy uniemożliwić dostęp do nich. Mechanizmy te powinny ułatwiać składanie zawiadomień, które zawierają wyjaśnienie powodów, dla których podmiot zgłaszający uznaje treść za nielegalną, a także wyraźne określenie lokalizacji takiej treści. Jeżeli zgłoszenie zawiera wystarczające informacje, aby umożliwić dostawcy usług hostingu działającemu z należytą starannością stwierdzenie, bez szczegółowego badania prawnego, że jest rzeczą oczywistą, iż treści są nielegalne, zgłoszenie należy uznać za dające podstawy do uzyskania faktycznej wiedzy o niezgodności z prawem lub świadomości takiego stanu rzeczy. Z wyjątkiem zgłoszeń dotyczących przestępstw, o których mowa w art. 3–7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE³¹, mechanizmy te powinny wymagać od podmiotu dokonującego zgłoszenia ujawnienia jego tożsamości, aby uniknąć nadużyć.*

³¹ *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW (Dz.U. L 335 z 17.12.2011, s. 1).*

- (42) W przypadku gdy dostawca usług hostingu decyduje się usunąć lub ***zablokować dostęp*** do informacji przekazanych przez odbiorców usługi, ***gdyż przekazane przez nich informacje stanowią nielegalne treści lub są niezgodne z jego warunkami świadczenia usługi, lub w inny sposób ograniczyć ich widoczność lub monetyzację***, na przykład po otrzymaniu zgłoszenia lub działając z własnej inicjatywy, w tym przy wykorzystaniu ***wyłącznie*** narzędzi zautomatyzowanych, dostawca ten powinien ***jasno i w sposób łatwo zrozumiały*** poinformować odbiorcę o swojej decyzji, powodach jej podjęcia oraz dostępnych możliwościach odwołania się od tej decyzji, mając na uwadze negatywne konsekwencje, jakie takie decyzje mogą mieć dla odbiorcy, w tym dla możliwości wykonania przez niego prawa podstawowego do wolności wypowiedzi. Obowiązek ten powinien mieć zastosowanie niezależnie od powodów podjęcia decyzji, w szczególności niezależnie od tego, czy działanie podjęto ze względu na uznanie zgłoszonych informacji za nielegalne treści czy za informacje niezgodne z mającymi zastosowanie warunkami korzystania z usług. ***Jeżeli decyzję podjęto po otrzymaniu zgłoszenia, dostawca usług hostingu powinien ujawnić tożsamość osoby lub podmiotu, które przedłożyły zgłoszenie odbiorcy, wyłącznie wówczas, gdy informacje te są niezbędne do stwierdzenia niezgodności treści z prawem, na przykład w przypadku naruszenia praw własności intelektualnej.***

(42a) *Ograniczenie widoczności może polegać na depozycjonowaniu w ramach plasowania lub w systemach rekomendacji, a także na ograniczeniu dostępności usługi dla co najmniej jednego odbiorcy usługi lub zablokowanie widoczności wpisów danego użytkownika dla całej społeczności internetowej poza autorem bez jego wiedzy (ang. shadow banning). Monetyzację treści dostarczanych przez odbiorcę usługi za pośrednictwem wpływów z reklam można ograniczyć poprzez zawieszenie lub zakończenie płatności pieniężnych lub wypłaty dochodów związanych z danymi treściami. Obowiązek ten nie powinien jednak mieć zastosowania w odniesieniu do wprowadzających w błąd treści handlowych o dużej objętości, rozpowszechnianych w drodze zamierzonej manipulacji usługą, w szczególności nieautentycznego korzystania z usługi, takiego jak korzystanie z botów lub fałszywych kont, lub innych nieuczciwych sposobów korzystania z usługi. Niezależnie od innych możliwości odwołania się od decyzji dostawcy usług hostingu odbiorcy usługi powinni zawsze mieć prawo do skutecznego środka prawnego przed sądem zgodnie z przepisami prawa krajowego.*

(42b) *Dostawca usług hostingu może w niektórych przypadkach uzyskać, na przykład w drodze zgłoszenia przez stronę zgłaszającą lub za pomocą środków zastosowanych z własnej inicjatywy, informacje dotyczące określonej działalności odbiorcy usługi, takiej jak przekazywanie niektórych rodzajów nielegalnych treści, które racjonalnie uzasadniają – uwzględniając wszystkie istotne okoliczności, których dostawca usług hostingu ma świadomość – podejrzenie, że odbiorca mógł popełnić, może popełniać lub może popełnić przestępstwo zagrażające życiu lub bezpieczeństwu osoby lub osób, takie jak przestępstwa określone w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE³², dyrektywie 2011/93/UE lub dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/541³³. Przykładowo konkretne elementy treści mogą rodzić podejrzenie, że stanowią zagrożenie publiczne, takie jak podżeganie do terroryzmu w rozumieniu art. 21 dyrektywy (UE) 2017/541. W takich przypadkach dostawca usług hostingu powinien bezzwłocznie poinformować właściwe organy ścigania o takim podejrzeniu. Dostawca usług hostingu powinien przekazać wszystkie dostępne mu informacje na ten temat, w tym w stosownych przypadkach daną treść i, jeżeli jest dostępny, czas publikacji tej treści, wraz ze wskazaną strefą czasową, wyjaśnienie swoich podejrzeń oraz informacje niezbędne do zlokalizowania i zidentyfikowania odnośnego odbiorcy usługi. Niniejsze rozporządzenie nie stanowi podstawy prawnej profilowania odbiorców usług w celu ewentualnego identyfikowania przestępstw przez dostawców usług hostingu. Informując organy ścigania, dostawcy usług hostingu powinni również przestrzegać innych mających zastosowanie przepisów prawa Unii lub prawa krajowego dotyczących ochrony praw i wolności osób.*

³² *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępująca dyrektywę ramową Rady 2002/629/WSiSW (Dz.U. L 101 z 15.4.2011, s. 1).*

³³ *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/541 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie zwalczania terroryzmu i zastępująca decyzję ramową Rady 2002/475/WSiSW oraz zmieniająca decyzję Rady 2005/671/WSiSW (Dz.U. L 88 z 31.3.2017, s. 6).*

- (43) Aby uniknąć nieproporcjonalnych obciążeń, dodatkowe obowiązki nałożone na mocy niniejszego rozporządzenia *na dostawców platform internetowych, w tym na platformy umożliwiające konsumentom zawieranie umów na odległość z przedsiębiorcami*, nie powinny mieć zastosowania do *dostawców, którzy kwalifikują się jako mikroprzedsiębiorstwa lub małe przedsiębiorstwa zgodnie z definicją zawartą w załączniku do zalecenia 2003/361/WE. Z tego samego powodu owe dodatkowe obowiązki nie powinny mieć również zastosowania do dostawców platform internetowych, którzy zakwalifikowali się jako mikroprzedsiębiorstwa lub małe przedsiębiorstwa w ciągu 12 miesięcy od utraty przez nich tego statusu. Tacy dostawcy nie powinni być wyłączeni z obowiązku przekazywania informacji na temat średniej liczby aktywnych odbiorców usługi miesięcznie na wniosek koordynatora ds. usług cyfrowych miejsca siedziby lub na wniosek Komisji. Biorąc jednak pod uwagę, że bardzo duże platformy internetowe lub bardzo duże wyszukiwarki internetowe mają większy zasięg i większy wpływ na sposób, w jaki odbiorcy uzyskują informacje i komunikują się w internecie, tacy dostawcy nie powinni korzystać z tego wyłączenia, niezależnie od tego, czy kwalifikują się lub niedawno kwalifikowali się jako mikroprzedsiębiorstwa lub małe przedsiębiorstwa.* Przepisy konsolidacyjne ustanowione w zaleceniu *2003/361/WE* pomagają w zapewnieniu zapobiegania przypadkom obchodzenia tych dodatkowych obowiązków. *Żaden z przepisów niniejszego rozporządzenia nie uniemożliwia dostawcom platform internetowych objętym tym wyłączeniem* ustanowienia, na zasadzie dobrowolności, systemu spełniającego co najmniej jeden z tych obowiązków.

- (44) Odbiorcy usługi powinni mieć możliwość łatwego i skutecznego kwestionowania niektórych decyzji **dostawców** platform internetowych, **dotyczących nielegalnego charakteru treści lub ich niezgodności z warunkami świadczenia usługi, jeżeli decyzje takie** mają na nich negatywny wpływ. W związku z tym **dostawcy platform internetowych** powinni być zobowiązani do zapewnienia wewnętrznych systemów rozpatrywania skarg, które spełniają określone warunki mające na celu zapewnienie łatwego dostępu do tych systemów i doprowadzenie do szybkiego, **niedyskryminującego, niearbitralnego** i sprawiedliwego rozstrzygnięcia **oraz podlegają weryfikacji człowieka w przypadku stosowania zautomatyzowanych środków. Takie systemy powinny umożliwiać wszystkim odbiorcom usługi wniesienie skargi i nie powinny określać wymogów formalnych, takich jak odesłanie do konkretnych, odpowiednich przepisów prawnych lub szczegółowych wyjaśnień prawnych. Odbiorcy usługi, którzy złożyli zgłoszenie za pośrednictwem mechanizmu zgłaszania i działania przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu lub za pośrednictwem mechanizmu zgłaszania treści naruszających warunki korzystania z usług dostawcy, powinni być uprawnieni do korzystania z mechanizmu składania skarg w celu zakwestionowania decyzji dostawcy platform internetowych dotyczącej ich zgłoszeń, w tym również jeżeli uznają, że działania podjęte przez dostawcę nie były odpowiednie. Możliwość złożenia skargi w celu uchylecia zaskarżonych decyzji powinna być dostępna przez co najmniej sześć miesięcy, licząc od momentu poinformowania odbiorcy usługi o decyzji.**

(44a) Ponadto należy przewidzieć możliwość **zaangażowania się, w dobrej wierze, w pozasądowe rozstrzyganie takich sporów**, w tym sporów, których zadowalające rozstrzygnięcie z wykorzystaniem wewnętrznych systemów rozpatrywania skarg nie było możliwe, przez certyfikowane organy, które dysponują niezbędną niezależnością, środkami i wiedzą ekspercką, aby wykonywać swoje działania w sposób sprawiedliwy, szybki i oszczędny. **Niezależność organów rozstrzygania sporów należy zapewnić również na szczeblu osób fizycznych odpowiedzialnych za rozstrzyganie sporów, w tym za pomocą przepisów dotyczących konfliktu interesów. Opłaty pobierane przez organy rozstrzygania sporów powinny być rozsądne, przystępne, atrakcyjne, niedrogie dla konsumenta i proporcjonalne, oraz ustalane indywidualnie dla każdego przypadku. W przypadku gdy organ pozasądowego rozstrzygania sporów jest certyfikowany przez właściwego koordynatora ds. usług cyfrowych na podstawie ust. 2, certyfikacja ta powinna być ważna we wszystkich państwach członkowskich. Dostawcy platform internetowych powinni mieć możliwość odmowy zaangażowania się w pozasądowe procedury rozstrzygania sporów na podstawie niniejszego rozporządzenia, jeżeli ten sam spór, w szczególności w odniesieniu do odnośnych informacji i podstaw wydania zaskarżonej decyzji, skutków decyzji oraz podstaw zakwestionowania decyzji, został już rozstrzygnięty przez właściwy sąd lub jest już przedmiotem toczącego się postępowania przed właściwym sądem lub innym właściwym organem pozasądowego rozstrzygania sporów. Odbiorcy usługi powinni mieć możliwość wyboru między wewnętrznym mechanizmem rozpatrywania skarg, pozasądowym rozstrzygnięciem sporów oraz możliwością wszczęcia, na każdym etapie, postępowania sądowego. Ponieważ wynik procedury pozasądowego rozstrzygania sporów nie jest wiążący, nie należy uniemożliwiać stronom wszczęcia postępowania sądowego w odniesieniu do tego samego sporu.** Stworzone w ten sposób możliwości odwołania się od decyzji **dostawców** platform internetowych nie powinny jednak pod żadnym względem ■ naruszać możliwości skorzystania ze środków zaskarżenia zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego, **a tym samym nie powinny wpływać na korzystanie z prawa do skutecznego środka prawnego na mocy art. 47 Karty. Przepisy niniejszego rozporządzenia dotyczące pozasądowego rozstrzygania sporów nie powinny nakładać na państwa członkowskie obowiązku ustanowienia organów pozasądowego rozstrzygania sporów.**

- (45) W przypadku sporów o charakterze umownym między konsumentami a przedsiębiorstwami dotyczących zakupu towarów lub usług dyrektywa 2013/11/UE zapewnia unijnym konsumentom i przedsiębiorstwom w Unii dostęp do posiadających certyfikaty jakości podmiotów zajmujących się alternatywnym rozstrzyganiem sporów. W tym zakresie należy wyjaśnić, że przepisy niniejszego rozporządzenia dotyczące pozasądowego rozstrzygania sporów nie naruszają przepisów tej dyrektywy, w tym wynikającego z niej prawa konsumentów do wycofania się z postępowania na dowolnym etapie, jeżeli nie będą niezadowoleni ze skuteczności lub z przebiegu postępowania.

- (46) Działanie przeciwko nielegalnym treściom można podejmować szybciej i jest ono rzetelniejsze, jeśli **dostawcy** platform internetowych wprowadzają niezbędne środki w celu zapewnienia priorytetowego traktowania zgłoszeń przekazywanych przez zaufane podmioty sygnalizujące, **działające w ramach wyznaczonego im obszaru wiedzy specjalistycznej**, za pośrednictwem mechanizmów zgłaszania i działania wymaganych na podstawie niniejszego rozporządzenia, bez uszczerbku dla wymogu przetwarzania wszystkich zgłoszeń przekazywanych w ramach tych mechanizmów i podejmowania decyzji w ich sprawie w sposób terminowy i **niearbitralny** oraz z zachowaniem należytej staranności. Status zaufanego podmiotu sygnalizującego **powinien być nadawany przez koordynatora ds. usług cyfrowych państwa członkowskiego, w którym osoba ubiegająca się o ten status ma siedzibę; status ten powinien być uznawany przez wszystkich dostawców platform internetowych objętych zakresem niniejszego rozporządzenia. Status zaufanego podmiotu sygnalizującego** należy przyznawać wyłącznie podmiotom, a nie osobom, które wykazały między innymi, że posiadają szczególną wiedzę ekspercką i kompetencje w zakresie zwalczania nielegalnych treści **■** oraz że działają w sposób **dokładny**, obiektywny i z należyłą starannością. **Aby uniknąć obniżenia wartości dodanej takiego mechanizmu, ogólna liczba osób, które uzyskały status zaufanych podmiotów sygnalizujących na mocy niniejszego rozporządzenia, powinna być ograniczona. W szczególności stowarzyszenia branżowe reprezentujące interesy swoich członków powinny ubiegać się o status zaufanych podmiotów sygnalizujących, nie naruszając prawa podmiotów prywatnych lub osób do zawierania dwustronnych umów z dostawcami platform internetowych.**

Podmioty takie mogą mieć charakter publiczny, np. w przypadku treści o charakterze terrorystycznym mogą to być jednostki ds. zgłaszania podejrzanych treści w internecie krajowych organów ścigania lub Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania („Europol”); mogą być to także organizacje pozarządowe i **podmioty prywatne lub** mieszane, takie jak organizacje należące do sieci gorących linii stowarzyszenia INHOPE służących do zgłaszania materiałów przedstawiających niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych oraz organizacje zajmujące się zgłaszaniem nielegalnych treści rasistowskich i ksenofobicznych w internecie. ***Zaufane podmioty sygnalizujące powinny publikować łatwo zrozumiałe i szczegółowe sprawozdania dotyczące zgłoszeń złożonych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. Sprawozdania te powinny zawierać informacje takie jak liczba zgłoszeń pogrupowanych według tożsamości dostawcy usług hostingu, rodzaj treści oraz działania podjęte przez dostawcę. Ze względu na to, że zaufane podmioty sygnalizujące wykazują się wiedzą ekspercką i kompetencjami, można oczekiwać, że rozpatrywanie zgłoszeń przekazanych przez te podmioty będzie mniej uciążliwe, a tym samym będzie trwało krócej w porównaniu ze zgłoszeniami przekazywanymi przez innych odbiorców usługi. Niemniej jednak średni czas potrzebny na rozpatrzenie zgłoszenia może w dalszym ciągu być różny w zależności od czynników, w tym rodzaju nielegalnej treści, jakości zgłoszeń oraz faktycznych procedur technicznych wprowadzonych w celu przekazywania takich zgłoszeń.***

I tak na przykład chociaż kodeks postępowania w zakresie zwalczania nielegalnego nawoływania do nienawiści w internecie z 2016 r. określa punkt odniesienia dla uczestniczących przedsiębiorstw, jeżeli chodzi o czas potrzebny na przetwarzanie ważnych zgłoszeń w celu usunięcia nielegalnego nawoływania do nienawiści, inne rodzaje nielegalnych treści mogą wymagać znacznie różniących się od siebie terminów przetwarzania w zależności od konkretnych faktów i okoliczności oraz rodzajów odnośnych nielegalnych treści. Aby uniknąć nadużyć statusu zaufanego podmiotu sygnalizującego, powinna istnieć możliwość zawieszenia takiego statusu, jeżeli koordynator ds. usług cyfrowych miejsca siedziby wszczęł dochodzenie z uzasadnionych powodów. Przepisów niniejszego rozporządzenia dotyczących zaufanych podmiotów sygnalizujących nie należy rozumieć jako uniemożliwiające dostawcom platform internetowych podobnego traktowania zgłoszeń przekazywanych przez podmioty lub osoby, którym nie przyznano statusu zaufanego podmiotu sygnalizującego na podstawie niniejszego rozporządzenia, lub podejmowania innego rodzaju współpracy z innymi podmiotami zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami, w tym z niniejszym rozporządzeniem oraz z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794³⁴. Przepisy niniejszego rozporządzenia nie powinny uniemożliwiać dostawcom platform internetowych korzystania z takich zaufanych podmiotów sygnalizujących lub podobnych mechanizmów w celu podejmowania szybkich i rzetelnych działań przeciwko treściom, które są niezgodne z warunkami korzystania z usług tych dostawców, w szczególności przeciwko treściom, które są szkodliwe dla odbiorców usługi podatnych na zagrożenia, takich jak małoletni.

³⁴ *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), zastępujące i uchylające decyzje Rady 2009/371/WSiSW, 2009/934/WSiSW, 2009/935/WSiSW, 2009/936/WSiSW i 2009/968/WSiSW (Dz.U. L 135 z 24.5.2016, s. 53).*

- (47) Niewłaściwe korzystanie z platform internetowych poprzez częste przekazywanie ewidentnie nielegalnych treści lub częste składanie ewidentnie bezzasadnych zgłoszeń lub skarg w ramach odpowiednio mechanizmów i systemów ustanowionych na podstawie niniejszego rozporządzenia osłabia zaufanie oraz szkodzi prawom i uzasadnionym interesom zainteresowanych stron. Dlatego też konieczne jest wprowadzenie odpowiednich, proporcjonalnych i **skutecznych** zabezpieczeń przed takim niewłaściwym korzystaniem, **które muszą respektować prawa i uzasadnione interesy wszystkich zaangażowanych stron, w tym mające zastosowanie podstawowe prawa i wolności zapisane w Karcie, w szczególności wolność wypowiedzi**. Informacje należy uważać za ewidentnie nielegalne treści, a zgłoszenia lub skargi należy uważać za ewidentnie bezzasadne, jeśli dla osoby nieposiadającej wiedzy fachowej jest oczywiste, bez przeprowadzenia jakiejkolwiek merytorycznej analizy, że odpowiednio treści te są nielegalne, a zgłoszenia lub skargi – bezzasadne. Pod pewnymi warunkami **dostawcy** platform internetowych powinni tymczasowo zawiesić działania podejmowane w odniesieniu do osoby dopuszczającej się nadużyć. Pozostaje to bez uszczerbku dla swobody określania przez **dostawców** platform internetowych warunków korzystania z ich usług i przyjmowania bardziej rygorystycznych środków w przypadku ewidentnie nielegalnych treści związanych z poważnymi przestępstwami, **takich jak materiały dotyczące niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych**.

W celu zapewnienia przejrzystości możliwość tę należy jasno i wystarczająco szczegółowo określić w warunkach korzystania z usług platform internetowych. Od decyzji podejmowanych w tym zakresie przez **dostawców** platform internetowych powinna zawsze przysługiwać możliwość odwołania się i decyzje takie powinny podlegać nadzorowi właściwego koordynatora ds. usług cyfrowych. **Przed podjęciem decyzji o zawieszeniu, dostawcy platform internetowych powinni wysłać ostrzeżenie, które powinno zawierać uzasadnienie ewentualnego zawieszenia i przedstawiać możliwości zaskarżenia takiej decyzji. Podejmując decyzję o zawieszeniu, dostawcy platform internetowych powinni przesłać uzasadnienie zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia.** Przepisy niniejszego rozporządzenia dotyczące niewłaściwego korzystania nie powinny uniemożliwiać **dostawcom** platform internetowych wprowadzania innych środków w celu rozwiązania problemu dostarczania nielegalnych treści przez odbiorców ich usług lub innego rodzaju niewłaściwego korzystania z ich usług, **w tym poprzez naruszenie warunków korzystania z ich usług**, zgodnie z mającym zastosowanie prawem Unii i prawem krajowym. Przepisy te pozostają bez uszczerbku dla jakiejkolwiek możliwości pociągnięcia do odpowiedzialności osób dopuszczających się niewłaściwego korzystania, w tym za szkody, którą przewidziano w prawie Unii lub prawie krajowym.

- I
- (51) Ze względu na szczególne obowiązki i zobowiązania **dostawców** platform internetowych powinni oni podlegać obowiązkom sprawozdawczym w zakresie przejrzystości, które mają zastosowanie dodatkowo do obowiązków sprawozdawczych w zakresie przejrzystości mających zastosowanie do wszystkich dostawców usług pośrednich na mocy niniejszego rozporządzenia. Do celów ustalenia, czy platformy internetowe **i wyszukiwarki internetowe** mogą być bardzo dużymi platformami internetowymi **lub odpowiednio bardzo dużymi wyszukiwarkami internetowymi**, które podlegają określonym dodatkowym obowiązkom na mocy niniejszego rozporządzenia, obowiązki sprawozdawcze w zakresie przejrzystości dotyczące platform internetowych **i wyszukiwarek internetowych** powinny obejmować określone obowiązki związane z publikowaniem i przekazywaniem informacji na temat średniej liczby aktywnych odbiorców usługi miesięcznie w Unii.
- (51a) *Aby zapewnić przejrzystość i umożliwić kontrolę decyzji platform internetowych dotyczących moderowania treści oraz monitorowanie rozpowszechniania nielegalnych treści w internecie, Komisja powinna prowadzić i publikować bazę danych zawierającą decyzje dostawców platform internetowych i odnośne uzasadnienia, w przypadku gdy usuwają oni treści lub w inny sposób ograniczają ich dostępność lub dostęp do nich. Aby baza danych była stale aktualizowana, dostawcy platform internetowych powinni bez zbędnej zwłoki przedkładać w standardowym formacie decyzje i uzasadnienie po podjęciu decyzji przez dostawcę, aby umożliwić aktualizacja w czasie rzeczywistym, jeżeli jest to technicznie możliwe i proporcjonalne w stosunku do środków danej platformy internetowej. Ustrukturyzowana baza danych powinna umożliwiać dostęp do istotnych informacji i składanie odnośnych zapytań, w szczególności gdy chodzi o domniemane nielegalne treści.*

(51b) *Zwodnicze interfejsy na interfejsach internetowych platform internetowych to praktyki, które w istotny sposób zniekształcają lub ograniczają, celowo lub w praktyce, zdolność odbiorców usługi do dokonywania niezależnych i świadomych wyborów lub podejmowania takich decyzji. Praktyki te mogą być wykorzystywane w celu nakłonienia odbiorców usługi do niepożądanego zachowania lub do podejmowania niepożądanych decyzji, które mają dla nich negatywne skutki. Dostawcom usług pośrednich należy zatem zakazać wprowadzania w błąd lub nakłaniania usługobiorców do określonego działania oraz osłabiania lub ograniczania autonomii, wpływania na podejmowanie decyzji lub wybory dokonywane przez usługobiorców poprzez strukturę, sposób zaprojektowania lub funkcje interfejsu internetowego lub jego części. Powinno to obejmować m.in. eksploatorskie projektowanie możliwości dokonywania wyborów w celu nakłonienia usługobiorcy do działań, które przynoszą korzyści usługodawcy świadczącemu usługi pośrednie, ale które mogą nie leżeć w interesie usługobiorców, prezentowanie wyborów w sposób nieneutralny, jak np. wyraźniejsze eksponowanie pewnych opcji przy pomocy elementów wizualnych, dźwiękowych lub innych, kiedy odbiorca usługi jest proszony o podjęcie decyzji.*

Powinno to również obejmować wielokrotne zwracanie się do odbiorcy usługi o dokonanie wyboru, jeżeli takiego wyboru już dokonano, znacznie bardziej uciążliwą procedurę anulowania usługi niż jej wybór lub też utrudnianie dokonywania pewnych wyborów bądź też sprawianie, że ich dokonanie jest bardziej czasochłonne niż w przypadku innych wyborów, bezzasadne utrudnianie zaprzestania zakupów lub wypisania się z danej platformy internetowej, umożliwianie konsumentom zawierania umów na odległość z przedsiębiorcami oraz dezorientowanie odbiorców usługi poprzez zachęcanie ich do podejmowania decyzji dotyczących transakcji lub poprzez domyślne ustawienia, które są bardzo trudne do zmiany, a zatem powodowanie nieracjonalnej stronniczości procesu podejmowania decyzji przez usługobiorcę w sposób, który zniekształca i ogranicza jego autonomię, podejmowanie decyzji i wybór. Przepisów zapobiegających stosowaniu zwodniczych interfejsów nie należy jednak rozumieć jako uniemożliwiających dostawcom bezpośrednią interakcję z użytkownikami i oferowanie im nowych lub dodatkowych usług. Legalne praktyki, np. reklamowe, które są zgodne z prawem Unii, nie powinny same w sobie być uznawane za zwodnicze interfejsy. Przepisy dotyczące zwodniczych interfejsów należy interpretować w taki sposób, aby obejmowały zakazane praktyki wchodzące w zakres niniejszego rozporządzenia w zakresie, w jakim praktyki te nie są jeszcze objęte dyrektywą 2005/29/WE lub rozporządzeniem (UE) 2016/679.

- (52) Reklama internetowa odgrywa ważną rolę w środowisku internetowym, w tym w odniesieniu do **udostępniania** platform internetowych, **na których świadczenie usługi jest niekiedy w całości lub po części finansowane bezpośrednio lub pośrednio z przychodów reklamowych**. Reklama internetowa może jednak przyczyniać się do powstania znaczących zagrożeń, począwszy od **reklam, które same w sobie stanowią** nielegalne treści, poprzez zapewnianie zachęt finansowych do publikowania lub propagowania nielegalnych lub w inny sposób szkodliwych treści i działań w internecie, aż po dyskryminujące **prezentowanie** reklam, które ma wpływ na równe traktowanie i równość szans obywateli. Oprócz wymogów wynikających z art. 6 dyrektywy 2000/31/WE **dostawców** platform internetowych należy zobowiązać zatem do zapewnienia odbiorcom usługi określonych zindywidualizowanych informacji niezbędnych do zrozumienia, kiedy i w czym imieniu **prezentowana** jest reklama. **Powinni oni zagwarantować, by informacje te były wyraźne, m.in. za pomocą standardowych znaków wizualnych lub dźwiękowych, łatwo rozpoznawalne i jednoznaczne dla przeciętnego odbiorcy usługi; informacje powinny też być dostosowane do charakteru interfejsu internetowego konkretnej usługi**. Ponadto odbiorcy usługi powinni dysponować informacjami, **dostępnymi bezpośrednio z interfejsu, gdzie reklama jest prezentowana**, na temat głównych parametrów wykorzystywanych do ustalenia, czy **określona reklama powinna** być im **prezentowana**, stanowiących zrozumiałe wyjaśnienie stojącej za tym logiki, również w przypadku gdy reklamy są wyświetlane na podstawie profilowania.

Takie wyjaśnienia powinny obejmować informacje na temat metody wykorzystanej do prezentacji reklamy, na przykład, czy jest to reklama kontekstowa czy też innego rodzaju, oraz, w stosownych przypadkach, na temat zastosowanych głównych kryteriów profilowania. Odbiorcę należy również informować o wszelkich dostępnych mu środkach służących zmianie takich kryteriów. Określone w niniejszym rozporządzeniu wymogi dotyczące udzielania informacji związanych z reklamą pozostają bez uszczerbku dla stosowania odpowiednich przepisów rozporządzenia (UE) 2016/679, zwłaszcza przepisów dotyczących prawa do sprzeciwu, zautomatyzowanego podejmowania decyzji w indywidualnych przypadkach, w tym profilowania, a w szczególności potrzeby uzyskania zgody osoby, której dane dotyczą, przed przetwarzaniem danych osobowych do celów ukierunkowania reklam. Podobnie nie naruszają one przepisów ustanowionych w dyrektywie 2002/58/WE, w szczególności przepisów dotyczących przechowywania informacji w urządzeniach końcowych i dostępu do informacji w nich przechowywanych. *Ponadto niniejsze rozporządzenie uzupełnia stosowanie dyrektywy 2010/13/UE, która nakłada środki umożliwiające użytkownikom deklarowanie handlowych przekazów audiowizualnych w filmach wideo stworzonych przez użytkownika. Uzupełnia też obowiązki przedsiębiorców dotyczące ujawniania informacji handlowych wynikające z dyrektywy 2005/29/WE.*

(52a) *Jeżeli odbiorcom usługi prezentuje się reklamy oparte na technikach targetowania, zoptymalizowane tak, aby odpowiadały ich zainteresowaniom i potencjalnie odwoływały się do ich słabości, może to mieć szczególnie poważne skutki negatywne. W niektórych przypadkach techniki manipulacyjne mogą negatywnie wpływać na całe grupy i zwiększać szkody społeczne, na przykład przyczyniając się do kampanii dezinformacyjnych lub dyskryminując niektóre grupy. Platformy internetowe są szczególnie wrażliwym środowiskiem, jeżeli chodzi o takie praktyki, i stwarzają większe ryzyko społeczne. W związku z tym dostawcy platform internetowych nie powinni prezentować reklam opartych na profilowaniu w rozumieniu art. 4 pkt 4 rozporządzenia (UE) 2016/679 z wykorzystaniem szczególnych kategorii danych osobowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/679, w tym poprzez stosowanie kategorii profilowania opartych na tych szczególnych kategoriach. Zakaz ten pozostaje bez uszczerbku dla obowiązków mających zastosowanie do dostawców platform internetowych lub innych dostawców usług bądź reklamodawców uczestniczących w rozpowszechnianiu reklam na mocy prawa Unii dotyczącego ochrony danych osobowych.*

(52b) *Ochrona małoletnich jest ważnym celem polityki Unii. Platformę internetową można uznać za dostępną dla małoletnich, jeżeli jej warunki korzystania z usług umożliwiają małoletnim korzystanie z usługi, gdy jej usługa jest skierowana do małoletnich lub jest przez nich w przeważającej mierze wykorzystywana, lub gdy dostawca w inny sposób zdaje sobie sprawę, że niektórzy odbiorcy jego usługi są małoletni, na przykład dlatego, że w innych celach przetwarza już dane osobowe odbiorców usługi ujawniające ich wiek. Dostawcy platform internetowych, z których korzystają małoletni, powinni wprowadzić odpowiednie i proporcjonalne środki w celu ochrony małoletnich, na przykład poprzez domyślne, w stosownych przypadkach, projektowanie swoich interfejsów internetowych lub ich części z zachowaniem najwyższego poziomu prywatności, bezpieczeństwa i ochrony małoletnich, a także poprzez przyjmowanie norm ochrony małoletnich lub stosowanie kodeksów postępowania służących ochronie małoletnich. Powinny one uwzględniać najlepsze praktyki i dostępne wytyczne, takie jak te zawarte w komunikacie „Cyfrowa dekada dla dzieci i młodzieży – nowa strategia na rzecz lepszego internetu dla dzieci” (BIK+). Dostawcy platform internetowych nie powinni przedstawiać reklam opartych na profilowaniu z wykorzystaniem danych osobowych odbiorcy usługi, jeżeli wiedzą z wystarczającą pewnością, że odbiorca usługi jest małoletni. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679, w szczególności z zasadą minimalizacji danych przewidzianą w art. 5 ust. 1 lit. c) tego rozporządzenia, zakaz ten nie powinien skłaniać dostawcy platformy internetowej do utrzymywania, pozyskiwania lub przetwarzania większej ilości danych osobowych niż już posiada w celu oceny, czy odbiorca usługi jest małoletni. W związku z tym obowiązek ten nie powinien zachęcać dostawców platform internetowych do gromadzenia danych dotyczących wieku odbiorcy usługi przed skorzystaniem przezeń z usługi. Obowiązek nie powinien naruszać prawa Unii w zakresie ochrony danych osobowych.*

(52c) *Podstawową częścią działalności platformy internetowej jest sposób szeregowania i prezentowania informacji na jej interfejsie internetowym, aby ułatwić i zoptymalizować dostęp do informacji odbiorcom usługi. Odbywa się to na przykład poprzez algorytmiczne sugerowanie, plasowanie i szeregowanie informacji, wyróżnianie za pomocą tekstu lub innych przedstawień graficznych lub w inny sposób selekcjonowanie informacji przekazywanych przez odbiorców. Takie systemy rekomendacji mogą mieć znaczący wpływ na zdolność odbiorców do wyszukiwania informacji i interakcji z nimi w internecie, także w celu ułatwienia odbiorcom usługi wyszukiwania odpowiednich treści i przyczynienia się do poprawy doświadczeń użytkowników. Odgrywają one również ważną rolę w akcentowaniu pewnych wiadomości, wirusowym rozpowszechnianiu informacji i stymulowaniu zachowań w internecie. W związku z tym platformy internetowe powinny konsekwentnie dbać o to, aby odbiorcy usługi byli należycie poinformowani o tym, jak systemy rekomendacji oddziałują na sposób prezentowania im informacji i aby mieli wpływ na to, jak prezentowane są im informacje. Powinny one jasno przedstawiać parametry takich systemów rekomendacji w łatwo zrozumiały sposób, aby upewnić się, że odbiorcy usługi rozumieją, w jaki sposób szeregowane są przedstawiane im informacje. Parametry te powinny obejmować co najmniej najważniejsze kryteria przy określaniu informacji sugerowanych odbiorcy usługi oraz powody ich odpowiedniego znaczenia, w tym przypadki, w których informacje są traktowane priorytetowo na podstawie profilowania i zachowania w internecie.*

- (52d) Aby przyczynić się do tworzenia bezpiecznego, godnego zaufania i przejrzystego środowiska internetowego dla konsumentów, a także dla innych zainteresowanych stron, takich jak konkurujący przedsiębiorcy i posiadacze praw własności intelektualnej, oraz aby zniechęcić przedsiębiorców do sprzedawania produktów lub usług z naruszeniem mających zastosowanie przepisów, platformy internetowe umożliwiające konsumentom zawieranie z przedsiębiorcami umów na odległość powinny zapewniać identyfikowalność takich przedsiębiorców. W związku z tym przedsiębiorca powinien być zobowiązany do przekazywania *dostawcy platformy internetowej* niektórych istotnych informacji, między innymi do celów propagowania wiadomości na temat produktów lub ich oferowania. Wymóg ten powinien mieć również zastosowanie do przedsiębiorców, którzy na podstawie umów bazowych propagują wiadomości o produktach lub usługach w imieniu marek. *Dostawcy platform internetowych* powinni przechowywać wszystkie informacje w bezpieczny sposób przez *okres obowiązywania stosunku umownego z danym przedsiębiorcą i przez kolejne sześć miesięcy, aby umożliwić dochodzenie roszczeń od danego przedsiębiorcy lub wykonanie nakazów związanych z tym przedsiębiorcą*.

*Jest to niezbędne i proporcjonalne, by umożliwić organom publicznym i podmiotom prywatnym mającym uzasadniony interes uzyskanie dostępu do **tych informacji**, między innymi w drodze nakazów udzielenia informacji, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu, zgodnie z mającym zastosowanie prawem, w tym z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych. **Obowiązek ten nie wpływa na potencjalne zobowiązania do zachowania pewnych treści przez dłuższe okresy, w oparciu o inne przepisy prawa Unii lub przepisy krajowe, zgodnie z prawem Unii. Nie naruszając definicji przewidzianej w niniejszym rozporządzeniu, każdy przedsiębiorca, niezależnie od tego, czy jest osobą fizyczną czy prawną, określony na podstawie art. 6a ust. 1 lit. b) dyrektywy 2011/83/UE i art. 7 ust. 4 lit. f) dyrektywy 2005/29/WE, powinien być możliwy do zidentyfikowania, gdy oferuje produkt lub usługę za pośrednictwem platformy internetowej. Dyrektywa 2000/31/WE zobowiązuje wszystkich dostawców usług społeczeństwa informacyjnego do zapewnienia odbiorcom usług i właściwym organom łatwego, bezpośredniego i stałego dostępu do pewnych informacji umożliwiających identyfikację wszystkich dostawców. Wymogi w zakresie identyfikowalności obowiązujące dostawców internetowych platform handlowych, określone w niniejszym rozporządzeniu, nie mają wpływu na stosowanie przepisów wynikających z dyrektywy Rady (UE) 2021/514³⁵, która służy realizacji innych uzasadnionych celów leżących w interesie publicznym.***

³⁵ *Dyrektywa Rady (UE) 2021/514 z dnia 22 marca 2021 r. zmieniająca dyrektywę 2011/16/UE w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie opodatkowania (Dz.U. L 104 z 25.3.2021, s. 1).*

(52e) Aby zapewnić skuteczne i odpowiednie stosowanie tego obowiązku bez nakładania nieproporcjonalnych obciążeń, **dostawcy** platform internetowych **umożliwiających konsumentom zawieranie z przedsiębiorcami umów na odległość** powinni dołożyć **wszelkich** starań w celu **oceny** wiarygodności informacji przekazywanych przez zainteresowanych przedsiębiorców, w szczególności wykorzystując ogólnodostępne oficjalne internetowe bazy danych i interfejsy internetowe, takie jak krajowe rejestry handlowe i system wymiany informacji o VAT, lub **zwrócić się** do zainteresowanych przedsiębiorców o dostarczenie wiarygodnych dokumentów potwierdzających, takich jak kopie dokumentów tożsamości, uwierzytelnione wyciągi z **rachunków płatniczych**, zaświadczenia o prowadzeniu działalności gospodarczej i zaświadczenia z rejestrów handlowych. Aby spełnić ten obowiązek, mogą również korzystać z innych źródeł, dostępnych do użytku na odległość, które oferują podobny stopień wiarygodności. Nie należy jednak wymagać od **dostawców** platform internetowych objętych tym obowiązkiem, aby angażowały się w nadmierne lub kosztowne działania polegające na ustalaniu faktów w internecie lub przeprowadzaniu **nieproporcjonalnej** weryfikacji na miejscu. Nie należy również rozumieć, że tacy **dostawcy**, którzy podjęli **wszelkie** starania wymagane w niniejszym rozporządzeniu, gwarantują wiarygodność informacji skierowanych do konsumentów lub innych zainteresowanych stron. ■

(52f) *Dostawcy platform internetowych umożliwiających konsumentom zawieranie z przedsiębiorcami umów na odległość powinni projektować i organizować swój interfejs internetowy w sposób umożliwiający przedsiębiorcom wypełnianie obowiązków wynikających z prawa Unii, w szczególności wymogów określonych w art. 6 i 8 dyrektywy 2011/83/UE, art. 7 dyrektywy 2005/29/WE, art. 5 i 6 dyrektywy 2000/31/WE oraz art. 3 dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady³⁶. W tym celu dostawcy platform internetowych powinni dolożyć wszelkich starań, by ocenić, czy przedsiębiorcy korzystający z ich usług zamieścili pełne informacje na ich interfejsach internetowych, zgodnie z odpowiednimi mającymi zastosowanie przepisami prawa Unii. Dostawcy platform internetowych powinni zadbać o to, aby produkty lub usługi nie były oferowane, dopóki takie informacje nie są kompletne. Nie powinno to oznaczać nałożenia na dostawców platform internetowych obowiązku ogólnego monitorowania produktów lub usług oferowanych przez przedsiębiorców za pośrednictwem ich usług ani ogólnego obowiązku ustalania faktów, zwłaszcza dokonywania oceny ścisłości informacji dostarczanych przez przedsiębiorców. Interfejsy internetowe powinny być przyjazne dla użytkowników i łatwo dostępne dla przedsiębiorców i konsumentów. Dodatkowo, po umożliwieniu przedsiębiorcy oferowania produktu lub usługi, dostawcy platform internetowych, których to dotyczy, powinni dolożyć rozsądnych starań, aby losowo sprawdzić, czy oferowane produkty lub usługi zostały zidentyfikowane jako nielegalne w jakichkolwiek oficjalnych, ogólnodostępnych internetowych bazach danych lub interfejsach internetowych nadających się do odczytu maszynowego, dostępnych w państwie członkowskim lub w Unii. Komisja powinna również zachęcać do identyfikowalności produktów za pomocą rozwiązań technologicznych, takich jak podpisane cyfrowo fotokody (kody QR) lub niewymienialne tokeny. Komisja powinna wspierać opracowywanie norm, a w przypadku ich braku – rozwiązań rynkowych, które mogą być do zaakceptowania przez zainteresowane strony.*

³⁶ *Dyrektywa 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz.U. L 80 z 18.3.1998, s. 27).*

- (53) Biorąc pod uwagę znaczenie bardzo dużych platform internetowych ze względu na ich zasięg, w szczególności wyrażony liczbą odbiorców usługi, dla ułatwiania debaty publicznej, transakcji gospodarczych i rozpowszechniania informacji, opinii i pomysłów oraz dla wywierania wpływu na sposób, w jaki odbiorcy uzyskują i przekazują informacje w internecie, konieczne jest nałożenie na **dostawców** tych platform szczególnych obowiązków, dodatkowo do obowiązków mających zastosowanie do wszystkich platform internetowych. ***Ze względu na ich kluczową rolę w znajdowaniu i udostępnianiu informacji w internecie konieczne jest również nałożenie tych obowiązków, w zakresie, w jakim mają one zastosowanie, na dostawców bardzo dużych wyszukiwarek internetowych.*** Te dodatkowe obowiązki spoczywające na **dostawcach** bardzo dużych platform internetowych ***i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych*** są konieczne, aby zaradzić takim obawom dotyczącym porządku publicznego, ponieważ brakuje alternatywnych i mniej restrykcyjnych środków, które pozwoliłyby skutecznie osiągnąć ten sam rezultat.

- (54) Bardzo duże platformy internetowe *i bardzo duże wyszukiwarki internetowe* mogą powodować zagrożenia społeczne, których zakres i skutki są inne niż w przypadku mniejszych platform. *Dostawcy takich bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych powinni zatem spełniać najwyższą normę dotyczącą obowiązków w zakresie należytej staranności, proporcjonalne do wywoływanych przez nich skutków społecznych.* Gdy liczba *aktywnych* odbiorców platformy *internetowej lub wyszukiwarki, obliczona jako średnia za okres sześciu miesięcy*, osiągnie znaczący udział w populacji Unii, ryzyko systemowe, jakie stwarza platforma *internetowa lub wyszukiwarka internetowa*, może mieć *nieproporcjonalny* wpływ w Unii. Należy uznać, że taki znaczny zasięg występuje, w przypadku gdy liczba odbiorców przekracza próg operacyjny ustalony na poziomie 45 mln osób, co odpowiada 10 % populacji Unii. Ten próg operacyjny powinien być aktualizowany ■ w razie potrzeby w drodze aktów delegowanych. *Aby określić zasięg danej platformy internetowej lub wyszukiwarki internetowej, konieczne jest ustalenie średniej liczby aktywnych odbiorców każdej usługi indywidualnie. W związku z tym średnia miesięczna liczba odbiorców platformy internetowej powinna odzwierciedlać wszystkich odbiorców faktycznie korzystających z usługi co najmniej raz w danym okresie poprzez ekspozycję na treści rozpowszechniane na interfejsie platformy internetowej, jak np. oglądanie jej, słuchanie jej lub dostarczanie treści, tak jak przedsiębiorcy na internetowej platformie handlowej.*

Do celów niniejszego rozporządzenia zaangażowanie nie ogranicza się do interakcji z treściami poprzez kliknięcie, komentowanie, tworzenie hiperłączy, udostępnianie, nabywanie lub przeprowadzanie transakcji na platformie internetowej. W konsekwencji pojęcie aktywnego odbiorcy usługi niekoniecznie pokrywa się z pojęciem zarejestrowanego użytkownika usługi. Jeśli chodzi o wyszukiwarki internetowe, koncepcja aktywnego odbiorcy usługi powinna obejmować osoby, które oglądają treści na swoim interfejsie internetowym, ale nie powinna obejmować np. właścicieli stron internetowych indeksowanych przez daną wyszukiwarkę internetową, ponieważ nie korzystają oni aktywnie z tej usługi. Liczba aktywnych odbiorców usługi powinna obejmować wszystkich indywidualnych odbiorców usługi, którzy korzystają z danej usługi. W tym celu odbiorca usługi, który korzysta z różnych interfejsów, takich jak strony internetowe lub aplikacje, w tym również w przypadku, gdy dostęp do usług odbywa się za pośrednictwem różnych adresów URL lub nazw domen, powinien, w miarę możliwości, być liczony tylko jeden raz. Pojęcie aktywnego odbiorcy usługi nie powinno jednak obejmować przypadkowego korzystania z usługi przez odbiorców innych pośredników internetowych, którzy pośrednio udostępniają treści przechowywane przez dostawcę platformy internetowej poprzez tworzenie hiperłączy lub indeksowanie przez dostawcę wyszukiwarki internetowej. Ponadto niniejsze rozporządzenie nie nakłada na dostawców platform internetowych lub wyszukiwarek internetowych obowiązku szczególnego śledzenia osób fizycznych w internecie. Jeżeli dostawcy są w stanie ignorować zautomatyzowanych użytkowników, takich jak boty lub programy do wydobywania danych, bez dalszego przetwarzania danych osobowych i śledzenia, mogą to czynić. Na określenie liczby aktywnych odbiorców mogą mieć wpływ zmiany rynkowe i techniczne, w związku z czym Komisja powinna być uprawniona do uzupełniania przepisów niniejszego rozporządzenia w drodze przyjmowania aktów delegowanych ustanawiających metodykę określania aktywnych odbiorców platformy internetowej lub wyszukiwarki internetowej, odzwierciedlającą w razie potrzeby charakter usługi i sposób, w jaki odbiorcy usługi współdziałają z nią.

- (55) Ze względu na efekty sieciowe charakteryzujące gospodarkę platform baza użytkowników platformy internetowej może szybko się powiększyć i osiągnąć wymiar bardzo dużej platformy internetowej, co wiąże się z oddziaływaniem na rynek wewnętrzny. Może się tak stać w przypadku wzrostu wykładniczego następującego w krótkich okresach lub dużej globalnej obecności i obrotów pozwalających platformie internetowej na pełne wykorzystanie efektów sieciowych oraz korzyści skali i zakresu. Wysoki roczny obrót lub kapitalizacja rynkowa mogą w szczególności wskazywać na szybką skalowalność pod względem dotarcia do użytkowników. W takich przypadkach koordynator ds. usług cyfrowych *miejsca siedziby lub Komisja powinni* mieć możliwość wnioskowania o częstsze składanie przez *dostawcę platformy internetowej* sprawozdań dotyczących *liczby aktywnych odbiorców usługi*, aby móc w odpowiednim czasie określić moment, w którym platformę tę należy uznać za bardzo dużą platformę internetową do celów niniejszego rozporządzenia.

- (56) *Sposób wykorzystania dostawców bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych może mieć istotny wpływ na bezpieczeństwo w internecie, kształtowanie opinii publicznej i dyskursu publicznego, a także handel w internecie. Sposób, w jaki projektują one swoje usługi, jest zasadniczo zoptymalizowany pod kątem przynoszenia korzyści ich modelom biznesowym, które często opierają się na reklamie, i może wywoływać obawy społeczne. Do skutecznego rozpoznania i ograniczenia ryzyka oraz szkód społecznych i gospodarczych, które mogą powstać, niezbędna jest skuteczna regulacja i egzekwowanie. Zgodnie z niniejszym rozporządzeniem dostawcy bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych powinni zatem oceniać ryzyko systemowe wynikające z projektu, funkcjonowania i korzystania z ich usług, a także z potencjalnego niewłaściwego korzystania przez odbiorców usług, oraz powinni wprowadzać odpowiednie środki zmniejszające to ryzyko, przy jednoczesnym poszanowaniu praw podstawowych. Określając znaczenie potencjalnych negatywnych skutków i wpływu, dostawcy powinni rozważyć dotkliwość potencjalnego wpływu i prawdopodobieństwo wystąpienia wszelkiego takiego ryzyka systemowego. Na przykład mogliby ocenić, czy potencjalny negatywny wpływ może dotyczyć dużej liczby osób, czy jest on nieodwracalny, lub czy trudno jest naprawić i przywrócić sytuację istniejącą przed wystąpieniem potencjalnego wpływu.*

- (57) Dogłębnej oceny wymagają **cztery** kategorie ryzyka systemowego. Pierwsza kategoria dotyczy ryzyka związanego z **rozpowszechnianiem** nielegalnych treści, m.in. **rozpowszechnianie** materiałów przedstawiających niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych lub **nielegalne nawoływanie** do nienawiści **lub inne niewłaściwe korzystanie z ich usług do celów przestępczych**, a także **prowadzeniem** nielegalnej działalności, takiej jak sprzedaż produktów lub usług zakazanych prawem Unii lub prawem krajowym, w tym produktów **niebezpiecznych lub** podrobionych, **oraz nielegalny handel zwierzętami**. Na przykład **takie rozpowszechnianie lub działania mogą stanowić znaczące ryzyko systemowe w przypadku, gdy dostęp do nielegalnych treści może szybko i szeroko rozprzestrzeniać się za pośrednictwem kont o szczególnie dużym zasięgu lub innych środków akcentujących. Dostawcy powinni oceniać ryzyko rozpowszechniania nielegalnych treści niezależnie od tego, czy dane informacje są również niezgodne z ich warunkami korzystania z usług. Oceniając ryzyko systemowe określone w niniejszym rozporządzeniu, dostawcy bardzo dużych platform internetowych powinni również skupić się na informacjach, które nie są nielegalne, ale przyczyniają się do powstania ryzyka systemowego określonego w niniejszym rozporządzeniu. Dostawcy powinni zatem zwracać szczególną uwagę na to, w jaki sposób ich usługi są wykorzystywane do rozpowszechniania lub propagowania wprowadzających w błąd lub zwodniczych treści, w tym dezinformacji. Ocena ta pozostaje bez uszczerbku dla osobistej odpowiedzialności odbiorcy usługi bardzo dużych platform internetowych lub właścicieli stron internetowych indeksowanych przez bardzo duże wyszukiwarki internetowe za ewentualny nielegalny charakter ich działalności w świetle obowiązującego prawa.**

- (57a) Druga kategoria dotyczy *faktycznego lub przewidywalnego* wpływu usługi na wykonywanie praw podstawowych, chronionych Kartą praw podstawowych, w tym *m.in. godności ludzkiej*, wolności wypowiedzi i informacji, *w tym wolności i pluralizmu mediów*, prawa do życia prywatnego, *ochrony danych*, prawa do niedyskryminacji, praw dziecka *i ochrony konsumentów*. Takie ryzyko może wystąpić na przykład w związku z koncepcją systemów algorytmicznych wykorzystywanych przez bardzo dużą platformę internetową lub *bardzo dużą wyszukiwarkę internetową lub* z niewłaściwym korzystaniem z ich usług polegającym na składaniu zgłoszeń stanowiących nadużycie lub stosowaniu innych metod tłumienia wypowiedzi lub ograniczania konkurencji. *Przy ocenie rodzajów ryzyka w odniesieniu do praw dziecka dostawcy powinni przeanalizować na przykład, w jakim stopniu koncepcja i funkcjonowanie danej usługi są łatwo zrozumiałe dla małoletnich, a także w jaki sposób – poprzez świadczoną przez nich usługę – małoletni mogą być narażeni na treści, które mogą mieć szkodliwy wpływ na ich zdrowie oraz rozwój fizyczny, psychiczny i moralny. Takie ryzyko może powstać na przykład w związku z projektem interfejsów internetowych, które umyślnie lub nieumyślnie wykorzystują słabe strony i niedoświadczenie małoletnich lub które mogą powodować zachowania nałogowe.*
- (57b) Trzecia kategoria ryzyka dotyczy *faktycznego lub przewidywalnego negatywnego wpływu na procesy demokratyczne, dyskurs obywatelski i procesy wyborcze, a także na bezpieczeństwo publiczne.*

- (57c) *Czwarta kategoria ryzyka wynika z podobnych obaw związanych z projektowaniem i funkcjonowaniem usługi, lub korzystaniem z niej, w tym poprzez manipulację, co ma faktyczny lub przewidywalny negatywny wpływ na ochronę zdrowia publicznego, małoletnich oraz poważne negatywne konsekwencje dla fizycznego i psychicznego dobrostanu danej osoby, lub na przemoc ze względu na płeć. Takie ryzyko może również wynikać ze skoordynowanych kampanii dezinformacyjnych dotyczących zdrowia publicznego lub z projektowania interfejsów, które mogą stymulować uzależnienia behawioralne u odbiorców usług.*

(57d) *Oceniając takie ryzyko systemowe, dostawcy bardzo dużych platform internetowych powinni skupić się na systemach lub innych elementach, które mogą przyczynić się do powstania ryzyka, w tym na wszystkich systemach algorytmicznych, które mogą być istotne, w szczególności na swoich systemach rekomendacji i systemach reklamowych, zwracając uwagę na powiązane praktyki w zakresie gromadzenia i wykorzystywania danych. Powinni oni również ocenić, czy ich warunki korzystania z usług i sposób ich egzekwowania są odpowiednie, a także dokonać oceny swoich procesów moderacji treści, narzędzi technicznych i przydzielonych zasobów. W przypadku gdy algorytmiczne akcentowanie informacji przyczynia się do ryzyka systemowego, dostawcy powinni należycie uwzględnić to w swoich ocenach ryzyka. Jeśli ryzyko ma charakter lokalny lub występują różnice językowe, dostawcy powinni również uwzględnić to w swoich ocenach ryzyka. Dostawcy bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych powinni w szczególności ocenić, w jaki sposób projekt i funkcjonowanie ich usług, a także celowa i często skoordynowana manipulacja oraz korzystanie z ich usług, lub systemowe naruszenie warunków korzystania z usług, przyczyniają się do takiego ryzyka. Ryzyko takie może powstać na przykład w wyniku **falszywego korzystania z usługi, takiego jak zakładanie** fałszywych kont, **korzystanie** z botów **lub oszukańcze korzystanie z usługi** oraz innych zautomatyzowanych lub częściowo zautomatyzowanych zachowań, które mogą prowadzić do szybkiego i szerokiego rozpowszechniania informacji stanowiących nielegalne treści lub treści niezgodne z warunkami korzystania z usług platformy internetowej **lub wyszukiwarki internetowej oraz przyczyniać się do prowadzenia kampanii dezinformacyjnych.***

- (57e) *Aby kolejne oceny ryzyka mogły opierać się na poprzednich ocenach i uwzględniać zmiany w zakresie zidentyfikowanego ryzyka, a także aby ułatwić prowadzenie dochodzeń i egzekwowanie przepisów, dostawcy bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych powinni przechowywać wszystkie dokumenty uzupełniające dotyczące przeprowadzonych przez nich ocen ryzyka, takie jak informacje na temat ich przygotowania, dane bazowe oraz dane dotyczące testowania ich systemów algorytmicznych.*
- (58) *Dostawcy bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych powinni wdrożyć, z poszanowaniem praw podstawowych, niezbędne środki w celu należytego ograniczania ryzyka systemowego określonego w ocenach ryzyka. Wszelkie przyjęte środki powinny być zgodne z wymogami należytej staranności określonymi w niniejszym rozporządzeniu oraz racjonalne i skuteczne w ograniczaniu określonych rodzajów ryzyka systemowego. Powinny one być proporcjonalne w świetle możliwości ekonomicznych dostawcy bardzo dużej platformy internetowej lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej oraz potrzeby unikania niepotrzebnych ograniczeń w korzystaniu z ich usług, z należyтым uwzględnieniem potencjalnych negatywnych skutków dla tych praw podstawowych. Dostawcy powinni zwrócić szczególną uwagę na wpływ na wolność wypowiedzi.*

(58a) *Dostawcy bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych powinni rozważyć, w ramach takich środków zmniejszających ryzyko [REDACTED], na przykład dostosowanie wszelkich niezbędnych projektów, cech lub funkcjonowania ich usług, takich jak projekt interfejsu. Powinni oni w razie potrzeby dostosować i zastosować swoje warunki korzystania z usług, zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia dotyczącymi warunków korzystania z usług. Inne odpowiednie środki mogą obejmować dostosowanie systemów moderowania treści i procesów wewnętrznych lub dostosowanie procesów decyzyjnych i zasobów, w tym personelu i szkoleń w zakresie moderowania treści oraz lokalnej wiedzy eksperckiej. Dotyczy to w szczególności szybkości i jakości przetwarzania zgłoszeń. W tym względzie na przykład przyjęty w 2016 r. Kodeks postępowania w zakresie zwalczania nielegalnego nawoływania do nienawiści w internecie określa punkt odniesienia, zgodnie z którym ważne zgłoszenia dotyczące usunięcia nielegalnej mowy nienawiści powinny być przetwarzane w czasie krótszym niż 24 godziny. Dostawcy bardzo dużych platform internetowych, w szczególności tych wykorzystywanych głównie do rozpowszechniania treści pornograficznych, powinni z należytą starannością wypełniać wszystkie swoje obowiązki wynikające z niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do nielegalnych treści stanowiących cyberprzemoc, w tym nielegalnych treści pornograficznych, w szczególności w celu zapewnienia ofiarom możliwości skutecznego korzystania z przysługujących im praw w odniesieniu do treści stanowiących bezprawne udostępnianie treści intymnych lub zmanipulowanych, poprzez szybkie przetwarzanie zgłoszeń i usuwanie takich treści bez zbędnej zwłoki. Terminy rozpatrywania zgłoszeń dotyczących innych rodzajów nielegalnych treści mogą być dłuższe lub krótsze, w zależności od konkretnych faktów i okoliczności oraz rodzajów poszczególnych nielegalnych treści. Dostawcy mogą również inicjować lub zacieśniać współpracę z zaufanymi podmiotami sygnalizującymi oraz organizować sesje szkoleniowe i wymianę z organizacjami będącymi zaufanymi podmiotami sygnalizującymi.*

(58b) Dostawcy bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych powinni również sumiennie podchodzić do środków, jakie podejmują w celu testowania i w razie potrzeby dostosowywania swoich systemów algorytmicznych, a zwłaszcza systemów rekomendacji. Może zaistnieć potrzeba złagodzenia negatywnych skutków spersonalizowanych rekomendacji i skorygowania kryteriów stosowanych w ich rekomendacjach. Katalizatorem ryzyka systemowego mogą być również systemy reklamowe stosowane przez dostawców bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych. Dostawcy powinni rozważyć podjęcie środków naprawczych, takich jak pozbawienie wpływów z reklam w przypadku określonych treści, lub innych działań, takich jak poprawa widoczności autorytatywnych źródeł informacji, lub bardziej strukturalne dostosowanie swoich systemów reklamowych. Dostawcy bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych mogą być zmuszeni do wzmocnienia swoich wewnętrznych procesów lub nadzoru nad wszelkimi swoimi działaniami, w szczególności w zakresie wykrywania ryzyka systemowego, oraz do przeprowadzania częstszych lub bardziej ukierunkowanych ocen ryzyka związanych z nowymi funkcjami. W szczególności, jeśli ryzyko dotyczy różnych platform internetowych lub wyszukiwarek internetowych, powinny one współpracować z innymi dostawcami usług, między innymi inicjując opracowanie kodeksów postępowania lub innych środków samoregulacyjnych lub przyłączając się do już istniejących kodeksów lub środków. Powinny one także rozważyć działania mające na celu podnoszenie świadomości, zwłaszcza gdy ryzyko związane jest z kampaniami dezinformacyjnymi.

(58c) *Dostawcy bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych powinni, przy podejmowaniu środków takich jak projektowanie usług i interfejsu internetowego, brać pod uwagę najlepszy interes małoletnich, zwłaszcza gdy ich usługi są skierowane przede wszystkim do małoletnich lub gdy korzystają oni w przeważającej mierze z tych usług. Powinni oni zapewniać, by usługi te były zorganizowane w taki sposób, by małoletni mieli łatwy dostęp do mechanizmów przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, w tym mechanizmów zgłoszeń i działań oraz mechanizmów rozpatrywania skarg. Powinni oni również podejmować środki w celu ochrony małoletnich przed treściami mogącymi zaszkodzić ich rozwojowi fizycznemu, psychicznemu lub moralnemu oraz zapewniać narzędzia umożliwiające warunkowy dostęp do takich informacji. Wybierając odpowiednie środki zmniejszające ryzyko, dostawcy mogą uwzględnić, w stosownych przypadkach, najlepsze praktyki branżowe, takie jak praktyki ustanowione w drodze samoregulacyjnej współpracy, kodeksy postępowania, a także wytyczne Komisji.*

- (59) *Dostawcy bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych powinni dopilnować, aby ich podejście do oceny i zmniejszania ryzyka opierało się na najlepszych dostępnych informacjach i spostrzeżeniach naukowych oraz aby sprawdzali oni swoje założenia z grupami, na które ryzyko i podejmowane środki mają największy wpływ. W tym celu powinni w stosownych przypadkach przeprowadzać oceny ryzyka i opracowywać środki zmniejszające ryzyko z udziałem przedstawicieli odbiorców usługi, przedstawicieli grup, na które ich usługi mogą wywierać wpływ, niezależnych ekspertów i organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Powinny oni dążyć do włączenia takich konsultacji do swoich metodyk oceny ryzyka i projektowania środków zmniejszających ryzyko, w tym, w stosownych przypadkach, badań ankietowych, grup dyskusyjnych, okrągłych stołów oraz innych metod konsultacji i projektowania. Przy ocenie, czy dany środek jest racjonalny, proporcjonalny i skuteczny, należy zwrócić szczególną uwagę na prawo do wolności wypowiedzi.*

(59a) *W czasach kryzysu może zaistnieć potrzeba pilnego podjęcia pewnych szczególnych środków przez dostawców bardzo dużych platform internetowych, oprócz środków, które podjęliby w związku z ich innymi obowiązkami wynikającymi z niniejszego rozporządzenia. W tym względzie należy uznać, że kryzys ma miejsce w przypadku wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności, które mogą prowadzić do poważnego zagrożenia bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego w Unii lub jej znacznych częściach. Takie kryzysy mogą wynikać z konfliktów zbrojnych lub aktów terrorystycznych, w tym pojawiających się konfliktów lub aktów terrorystycznych, klęsk żywiołowych, takich jak trzęsienia ziemi i huragany, a także pandemii i innych poważnych transgranicznych zagrożeń dla zdrowia publicznego. Komisja powinna mieć możliwość żądania od dostawców usług, na podstawie zalecenia Rady, aby w trybie pilnym podjęli działania w sytuacjach kryzysowych. Środki, które dostawca usług może określić i których zastosowanie może rozważyć, mogą obejmować na przykład dostosowanie procesów moderacji treści i zwiększenie zasobów przeznaczonych do moderowania treści, dostosowanie warunków korzystania z usług, odpowiednich systemów algorytmicznych i systemów reklamowych, dalszą intensyfikację współpracy z zaufanymi podmiotami sygnalizującymi, podejmowanie działań uświadamiających i promowanie wiarygodnych informacji oraz dostosowanie koncepcji swoich interfejsów internetowych. Należy ustanowić niezbędne wymogi w celu zapewnienia, aby takie środki były podejmowane w bardzo krótkim czasie oraz aby mechanizm reagowania kryzysowego był stosowany tylko wtedy, gdy jest to absolutnie konieczne, a wszelkie środki podejmowane w ramach tego mechanizmu były skuteczne i proporcjonalne, z należytym uwzględnieniem praw i uzasadnionych interesów wszystkich zainteresowanych stron. Stosowanie tego mechanizmu nie powinno naruszać innych przepisów niniejszego rozporządzenia, takich jak przepisy dotyczące oceny ryzyka i środków zmniejszających ryzyko oraz ich egzekwowania, a także przepisów dotyczących protokołów kryzysowych.*

- (60) Biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia weryfikacji przez niezależnych ekspertów, **dostawcy bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych powinni być rozliczani**, w drodze niezależnych audytów, z wypełniania obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu oraz, w stosownych przypadkach, wszelkich zobowiązań uzupełniających podjętych zgodnie z kodeksami postępowania i protokołami kryzysowymi. **Aby zapewnić przeprowadzanie audytów w sposób skuteczny, efektywny i terminowy, dostawcy bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych powinni zapewnić niezbędną współpracę i pomoc organizacjom przeprowadzającym audyty, w tym poprzez umożliwienie audytorowi dostępu do wszystkich istotnych danych i pomieszczeń niezbędnych do prawidłowego przeprowadzenia audytu, w tym, w stosownych przypadkach, do danych związanych z systemami algorytmicznymi, oraz poprzez udzielanie odpowiedzi na pytania ustne lub pisemne.** Audytorzy powinni posiadać również możliwość korzystania z innych źródeł obiektywnych informacji, w tym z badań prowadzonych przez zweryfikowanych badaczy. **Dostawcy bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych nie powinni podważać wyników audytu. Audyty powinny być przeprowadzane zgodnie z najlepszymi praktykami branżowymi oraz wysoką etyką zawodową i obiektywizmem, z należytym uwzględnieniem, w stosownych przypadkach, standardów kontroli i kodeksów postępowania.** Audytorzy powinni zagwarantować poufność, bezpieczeństwo i integralność informacji, takich jak tajemnice przedsiębiorstwa, które uzyskują podczas wykonywania swoich zadań, oraz dysponować niezbędną wiedzą ekspercką w dziedzinie zarządzania ryzykiem oraz kompetencje techniczne w zakresie algorytmów audytu. **Ta gwarancja nie powinna być środkiem służącym do obejścia obowiązków w zakresie audytu ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu.** Audytorzy powinni być niezależni, aby mogli wykonywać swoje zadania w odpowiedni i godny zaufania sposób. **Powinni oni spełniać podstawowe wymogi w zakresie niezależności w odniesieniu do zakazanych usług niezwiązanych z badaniem sprawozdań finansowych, rotacji firm audytorskich oraz honorariów bezwarunkowych.** Jeżeli ich niezależność i kompetencje techniczne budzą wątpliwości, powinni zrezygnować z wykonania zlecenia audytu lub powstrzymać się od jego wykonania.

- (61) Sprawozdanie z audytu powinno być poparte dowodami, tak aby przedstawiało wymierny obraz podjętych działań i wyciągniętych wniosków. Powinno stanowić dodatkową podstawę – a w stosownych przypadkach zawierać propozycje ulepszenia – środków przyjmowanych przez *dostawców bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych* w celu wypełnienia obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia. *Po otrzymaniu sprawozdania z audytu należy je przekazać koordynatorowi ds. usług cyfrowych miejsca siedziby, Komisji oraz Radzie. Dostawcy powinni również bez zbędnej zwłoki przekazać po zakończeniu audytu wszystkie sprawozdania z oceny ryzyka i środków zmniejszających ryzyko, a także sprawozdanie z wdrażania audytu dostawcy bardzo dużej platformy internetowej lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej, pokazujące, w jaki sposób odnieśli się oni do zaleceń audytu.* Sprawozdanie powinno zawierać opinię audytową opartą na wnioskach wyciągniętych z uzyskanych dowodów audytowych. Pozytywna opinia powinna zostać wydana wówczas, gdy wszystkie dowody wskazują na to, że bardzo duża platforma internetowa *lub bardzo duża wyszukiwarka internetowa* wypełnia obowiązki określone w niniejszym rozporządzeniu lub, w stosownych przypadkach, wypełnia wszelkie zobowiązania podjęte zgodnie z kodeksem postępowania lub protokołem kryzysowym, w szczególności przez określenie, ocenę i zmniejszenie ryzyka systemowego stwarzanego przez jej system i usługi. W przypadku gdy audytor chce przekazać uwagi, które nie mają istotnego wpływu na wynik audytu, pozytywną opinię należy opatrzyć uwagami. Negatywna opinia powinna zostać wydana, jeśli audytor uzna, że bardzo duża platforma internetowa *lub bardzo duża wyszukiwarka internetowa* nie spełnia warunków określonych w niniejszym rozporządzeniu lub nie wypełnia podjętych zobowiązań. *W przypadku gdy w opinii audytowej nie zawarto wniosków dotyczących konkretnych elementów objętych zakresem audytu, do opinii audytowej należy dołączyć wyjaśnienie przyczyn braku takich wniosków. W stosownych przypadkach sprawozdanie powinno zawierać opis konkretnych elementów, które nie mogły zostać poddane audytowi, oraz wyjaśnienie, dlaczego nie mogły one zostać poddane audytowi.*

- (62) *Obowiązki w zakresie oceny i zmniejszania ryzyka powinny, w poszczególnych przypadkach, wiązać się z koniecznością przeprowadzenia przez dostawców bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych oceny projektu swoich systemów rekomendacji i ich dostosowania, na przykład przez podjęcie środków mających na celu zapobieganie uprzedzeniom prowadzącym do dyskryminacji osób podatnych na zagrożenia lub minimalizowanie tych uprzedzeń, w szczególności w przypadku, gdy jest to zgodne z przepisami dotyczącymi ochrony danych i gdy odnośne informacje są spersonalizowane na podstawie szczególnych kategorii danych osobowych w rozumieniu art. 9 rozporządzenia (UE) 2016/679. Ponadto, uzupełniając obowiązki w zakresie przejrzystości mające zastosowanie do platform internetowych w odniesieniu do ich systemów rekomendacji, dostawcy bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych powinni konsekwentnie zapewniać odbiorcom ich usług alternatywne opcje, które nie opierają się na profilowaniu w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2016/679, w odniesieniu do głównych parametrów ich systemów rekomendacji. Takie opcje powinny być bezpośrednio dostępne za pośrednictwem interfejsu, na którym przedstawiane są zalecenia.*

- (63) Systemy reklamowe wykorzystywane przez bardzo duże platformy internetowe **i bardzo duże wyszukiwarki internetowe** stwarzają szczególne ryzyko i wymagają dalszego nadzoru publicznego i regulacyjnego ze względu na ich skalę i zdolność ukierunkowania usługi na odbiorców i docierania do nich na podstawie ich zachowania w ramach interfejsu internetowego tej platformy **lub wyszukiwarki** i poza nim. Bardzo duże platformy internetowe **lub bardzo duże wyszukiwarki internetowe** powinny zapewniać publiczny dostęp do repozytoriów reklam **prezentowanych** na ich interfejsach internetowych w celu ułatwienia nadzoru i badań nad pojawiającymi się zagrożeniami wynikającymi z dystrybucji reklam w internecie, na przykład w odniesieniu do nielegalnych reklam lub technik manipulacyjnych i dezinformacji, która w sposób realny i przewidywalny wpływa negatywnie na zdrowie publiczne, bezpieczeństwo publiczne, dyskurs obywatelski, udział w życiu politycznym i równość. Repozytoria powinny zawierać treść reklam, **w tym nazwę produktu, usługi lub marki oraz przedmiot reklamy**, i związane z nimi dane dotyczące reklamodawcy, **oraz, jeżeli jest to inna osoba, osoby fizycznej lub prawnej, która zapłaciła za reklamę**, i dostarczania reklam, w szczególności w przypadku ukierunkowania reklam. **Informacje te powinny obejmować zarówno informacje na temat kryteriów ukierunkowania, jak i dostarczania reklam, zwłaszcza gdy reklamy są dostarczane osobom podatnym na zagrożenia, takim jak małoletni.**

- (64) Aby odpowiednio nadzorować ***i oceniać*** wypełnianie przez bardzo duże platformy internetowe ***i bardzo duże wyszukiwarki internetowe*** obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu, koordynator ds. usług cyfrowych miejsca siedziby lub Komisja mogą zażądać dostępu do określonych danych, ***w tym danych związanych z systemami algorytmicznymi***, lub ich zgłaszania. Wymóg taki może obejmować na przykład dane niezbędne do oceny ryzyka i możliwych szkód powodowanych przez systemy platformy ***lub wyszukiwarki***, dane dotyczące dokładności, funkcjonowania i testowania systemów algorytmicznych służących do moderowania treści, systemów rekomendacji lub systemów reklamowych, ***w tym w stosownych przypadkach dane i algorytmy szkoleniowe***, lub dane dotyczące procesów i wyników moderowania treści lub wewnętrznych systemów rozpatrywania skarg w rozumieniu niniejszego rozporządzenia. ***Taki dostęp do danych nie obejmuje wniosków o przedstawienie konkretnych informacji o indywidualnych odbiorcach usługi do celów ustalenia czy przestrzegają oni innych mających zastosowanie przepisów prawa Unii lub prawa krajowego.*** Prowadzone przez badaczy analizy ewolucji i powagi ryzyka systemowego w internecie mają szczególne znaczenie dla niwelowania asymetrii informacji i tworzenia odpornego systemu zmniejszania ryzyka, ponieważ dostarczają informacji platformom internetowym, ***wyszukiwarkom internetowym***, koordynatorom ds. usług cyfrowych, innym właściwym organom, Komisji i społeczeństwu.

Niniejsze rozporządzenie stanowi zatem ramy zapewniające dostęp do danych z bardzo dużych platform internetowych *i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych zweryfikowanym badaczom powiązanym z organizacją badawczą w rozumieniu art. 2 dyrektywy (UE) 2019/790, co może obejmować, do celów niniejszego rozporządzenia, organizacje społeczeństwa obywatelskiego prowadzące badania naukowe, których głównym celem jest wspieranie ich zadań leżących w interesie publicznym. Wszystkie wnioski o dostęp* do danych na podstawie tych ram powinny być proporcjonalne i odpowiednio chronić prawa i uzasadnione interesy, *w tym ochronę danych osobowych, tajemnice przedsiębiorstwa i inne informacje poufne, platformy lub wyszukiwarki i wszelkich innych zainteresowanych stron, w tym odbiorców usługi. Aby jednak zapewnić osiągnięcie celu niniejszego rozporządzenia, uwzględnienie interesów handlowych dostawców nie powinno prowadzić do odmowy udzielenia dostępu do danych niezbędnych do realizacji konkretnego celu badawczego zgodnie z wnioskiem złożonym na mocy niniejszego rozporządzenia. W związku z tym, nie naruszając przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/ 943³⁷, dostawcy powinni zapewnić naukowcom odpowiedni dostęp, w tym, w razie potrzeby, poprzez zastosowanie zabezpieczeń technicznych, takich jak hurtownie danych.*

³⁷ *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/943 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych (tajemnic przedsiębiorstwa) przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i ujawnianiem (Dz.U. L 157 z 15.6.2016, s. 1).*

Wnioski o dostęp do danych mogą obejmować na przykład liczbę wyświetleń lub, w stosownych przypadkach, inne rodzaje dostępu odbiorców usługi do treści przed ich usunięciem przez dostawcę. Dodatkowo, w przypadku gdy dane są publicznie dostępne, dostawcy bardzo dużych platform internetowych nie powinni uniemożliwiać badaczom spełniającym odpowiedni zestaw kryteriów wykorzystywania tych danych do celów badawczych, które przyczyniają się do wykrywania, identyfikacji i zrozumienia ryzyka systemowego. Powinni oni zapewnić takim badaczom dostęp, w tym, o ile jest to technicznie możliwe, w czasie rzeczywistym, do publicznie dostępnych danych, na przykład dotyczących zagregowanych interakcji z treściami pochodzącymi ze stron publicznych, od grup publicznych lub osób publicznych, w tym danych dotyczących wrażeń i zaangażowania, takich jak liczba reakcji, udostępnień i komentarzy odbiorców usługi. Należy zachęcać dostawców do współpracy z badaczami i zapewniania szerszego dostępu do danych na potrzeby monitorowania problemów społecznych poprzez dobrowolne działania, w tym poprzez zobowiązania i procedury uzgodnione w ramach kodeksów postępowania lub protokołów kryzysowych. Dostawcy i badacze powinni zwracać szczególną uwagę na ochronę danych osobowych i zapewniać zgodność przetwarzania danych osobowych z rozporządzeniem (UE) 2016/679. Dostawcy powinni anonimizować lub pseudonimizować dane osobowe, z wyjątkiem przypadków, w których uniemożliwiłoby to osiągnięcie zamierzonego celu badawczego.

- (65) Ze względu na złożoność funkcjonowania wdrożonych systemów oraz ryzyko systemowe stwarzane dla społeczeństwa ***dostawcy bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych powinni ustanowić komórkę ds. zgodności z prawem, która powinna być niezależna od struktur operacyjnych tych dostawców. Kierownik komórki ds. zgodności z prawem powinien podlegać bezpośrednio kierownictwu dostawcy, w tym w odniesieniu do obaw związanych z nieprzestrzeganiem przepisów niniejszego rozporządzenia. Urzędnicy ds. zgodności z prawem pracujący w ramach komórki ds. zgodności z prawem powinni posiadać kwalifikacje, wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do stosowania środków w praktyce i monitorowania zgodności z niniejszym rozporządzeniem w ramach organizacji dostawców bardzo dużej platformy internetowej lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej. Dostawcy bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych powinni zapewnić, by komórka ds. zgodności z prawem była właściwie i niezwłocznie włączana we wszystkie sprawy związane z niniejszym rozporządzeniem, w tym w ocenę ryzyka i strategię zmniejszania ryzyka oraz konkretne środki, a także w proces oceny wypełniania, w stosownych przypadkach, zobowiązań podjętych przez danego dostawcę bardzo dużej platformy internetowej lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej na podstawie kodeksów postępowania, których przestrzegają.***

- (65a) Ze względu na dodatkowe ryzyko związane z ich działalnością i dodatkowe obowiązki wynikające z niniejszego rozporządzenia dodatkowe wymogi dotyczące przejrzystości powinny mieć zastosowanie w szczególności do bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych, zwłaszcza w celu składania kompleksowych sprawozdań z przeprowadzonych ocen ryzyka i późniejszych środków przyjętych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.*

(65b) Komisja powinna dysponować wszelkimi zasobami, takimi jak zasoby ludzkie, wiedza specjalistyczna czy środki finansowe, niezbędnymi do realizacji swoich zadań. Aby zapewnić dostępność zasobów niezbędnych do odpowiedniego nadzoru na szczeblu unijnym na mocy niniejszego rozporządzenia oraz biorąc pod uwagę, że państwa członkowskie powinny być uprawnione do nakładania opłat nadzorczych na dostawców mających siedzibę na ich terytorium w związku z zadaniami nadzorczymi i egzekucyjnymi wykonywanymi przez ich organy, Komisja powinna pobierać opłaty nadzorcze, których wysokość powinna być ustalana co roku, od bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych. Całkowita kwota pobieranych rocznych opłat nadzorczych powinna być ustalana na podstawie całkowitej kwoty kosztów ponoszonych przez Komisję w związku z wykonywaniem zadań nadzorczych na mocy niniejszego rozporządzenia, oszacowanych z odpowiednim wyprzedzeniem. Kwota ta powinna obejmować koszty związane z wykonywaniem konkretnych uprawnień i zadań związanych z rozdziałem IV sekcja 3 niniejszego rozporządzenia, w tym koszty związane z uznaniem za bardzo duże platform internetowych i wyszukiwarek internetowych lub z utworzeniem, utrzymywaniem i eksploatacją baz danych przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.

Obejmuje ona również koszty związane z utworzeniem, utrzymaniem i funkcjonowaniem podstawowej infrastruktury informacyjnej i instytucjonalnej na potrzeby współpracy między koordynatorami ds. usług cyfrowych, Radą i Komisją, z uwzględnieniem faktu, że ze względu na swój rozmiar i zasięg bardzo duże platformy internetowe i bardzo duże wyszukiwarki mają znaczący wpływ na zasoby potrzebne do wsparcia takiej infrastruktury. Oszacowanie kosztów całkowitych powinno uwzględniać koszty nadzoru poniesione w poprzednim roku, w tym, w stosownych przypadkach, koszty przekraczające wysokość poszczególnych rocznych opłat nadzorczych pobranych w poprzednim roku. Zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel, wynikające z rocznych opłat nadzorczych, można wykorzystać na finansowanie dodatkowych zasobów ludzkich, takich jak pracownicy kontraktowi i oddelegowani eksperci krajowi, oraz na inne wydatki związane z realizacją zadań powierzonych Komisji na mocy niniejszego rozporządzenia. Roczna opłata nadzorcza nakładana na dostawców bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych powinna być proporcjonalna do wielkości usługi, odzwierciedlonej w liczbie jej odbiorców w Unii. Ponadto indywidualna roczna opłata nadzorcza nie powinna przekraczać ogólnego pułapu dla każdego dostawcy bardzo dużej platformy internetowej i bardzo dużej wyszukiwarki internetowej, biorąc pod uwagę możliwości finansowe dostawcy usługi lub usług, które zostały uznane za bardzo duże.

- (66) Aby ułatwić skuteczne i spójne stosowanie obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu, które mogą wymagać wdrożenia za pomocą środków technologicznych, ważne jest promowanie dobrowolnych norm ■ obejmujących niektóre procedury techniczne, w przypadku gdy branża może pomóc w opracowaniu znormalizowanych środków służących *wspieraniu dostawców usług pośrednich w zapewnianiu* zgodności z niniejszym rozporządzeniem, takich jak umożliwienie składania zgłoszeń, w tym za pomocą interfejsów programowania aplikacyjnego, lub *norm związanych z warunkami korzystania z usług lub norm związanych z audytami, bądź też* dotyczących interoperacyjności repozytoriów reklam. *Ponadto normy takie mogłyby obejmować normy związane z reklamą internetową, systemami rekomendacji, dostępnością i ochroną małoletnich w internecie. Dostawcy usług pośrednich mogą przyjmować takie normy, ale samo ich przyjęcie nie oznacza zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem. Jednocześnie, zapewniając najlepsze praktyki, takie normy mogą być szczególnie przydatne w przypadku stosunkowo małych dostawców usług pośrednich. W normach tych można by odpowiednio rozróżnić poszczególne rodzaje nielegalnych treści lub poszczególne rodzaje usług pośrednich.*

- (67) Komisja i Rada powinny zachęcać do opracowywania *dobrowolnych* kodeksów postępowania, **a także do wdrażania przepisów tych kodeksów**, aby przyczynić się do stosowania niniejszego rozporządzenia. ***Komisja i Rada powinny dążyć do tego, aby w kodeksach postępowania wyraźnie określono charakter realizowanych celów leżących w interesie publicznym, zawarto mechanizmy niezależnej oceny realizacji tych celów oraz aby wyraźnie określono rolę odpowiednich organów. Szczególną uwagę należy zwrócić na unikanie negatywnych skutków dla bezpieczeństwa, ochrony prywatności i danych osobowych, a także na zakaz nakładania ogólnych obowiązków w zakresie nadzoru.***
- Wdrażanie kodeksów postępowania powinno być wymierne i podlegać nadzorowi publicznemu, nie powinno jednak naruszać dobrowolnego charakteru takich kodeksów i swobody zainteresowanych stron w podejmowaniu decyzji o przystąpieniu do kodeksu. W pewnych okolicznościach ważne jest, aby bardzo duże platformy internetowe współpracowały przy opracowywaniu i przestrzeganiu konkretnych kodeksów postępowania. Żaden z przepisów niniejszego rozporządzenia nie uniemożliwia innym dostawcom usług przestrzegania tych samych norm w zakresie należytej staranności, przyjmowania najlepszych praktyk i korzystania z wytycznych przedstawionych przez Komisję i Radę przez przystąpienie do tych samych kodeksów postępowania.

- (68) Należy określić w niniejszym rozporządzeniu pewne obszary wymagające uwzględnienia przy opracowywaniu takich kodeksów postępowania. W szczególności należy zbadać środki zmniejszające ryzyko związane z określonymi rodzajami nielegalnych treści za pomocą porozumień samoregulacyjnych i współregulacyjnych. Innym obszarem, który należy uwzględnić, jest możliwy negatywny wpływ ryzyka systemowego na społeczeństwo i demokrację, czego przykładem są dezinformacja lub działania manipulacyjne i nadużycia ***lub wszelkie negatywne skutki dla małoletnich***. Obszar ten obejmuje skoordynowane działania ukierunkowane na wzmocnienie informacji, w tym dezinformację, np. wykorzystywanie botów lub fałszywych kont do tworzenia ***celowo niedokładnych*** lub wprowadzających w błąd informacji, niekiedy w celu uzyskania korzyści ekonomicznych, które są szczególnie szkodliwe dla odbiorców usługi podatnych na zagrożenia, takich jak ***małoletni***. W przypadku takich obszarów przestrzeganie i stosowanie danego kodeksu postępowania przez bardzo dużą platformę internetową ***lub bardzo dużą wyszukiwarkę internetową*** można uznać za odpowiedni środek zmniejszający ryzyko. Przy ustalaniu, czy dana platforma internetowa ***lub wyszukiwarka internetowa*** naruszyła obowiązki określone w niniejszym rozporządzeniu, w stosownych przypadkach można wziąć pod uwagę odrzucenie przez ***dostawcę danej platformy internetowej lub wyszukiwarki internetowej***, bez odpowiednich wyjaśnień, zaproszenia Komisji do stosowania takiego kodeksu postępowania. ***Fakt uczestnictwa w danym kodeksie postępowania i jego wdrażania nie powinien sam w sobie oznaczać zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem. Kodeksy postępowania powinny ułatwiać dostępność usług bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych, zgodnie z prawem Unii i prawem krajowym, aby ułatwić przewidywalne korzystanie z nich przez osoby z niepełnosprawnościami. W szczególności kodeksy postępowania mogłyby gwarantować, że informacje są przedstawiane w sposób dostrzegalny, funkcjonalny, zrozumiały i solidny, oraz że informacje, formularze i środki, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu, są udostępniane w sposób łatwy do znalezienia i dostępny dla osób z niepełnosprawnościami.***

- (69) Przepisy dotyczące kodeksów postępowania w ramach niniejszego rozporządzenia mogłyby służyć jako podstawa podjętych już działań samoregulacyjnych na poziomie Unii, w tym systemu dobrowolnych zobowiązań do zapewnienia bezpieczeństwa produktów (Product Safety Pledge), Protokołu ustaleń w sprawie sprzedaży podrobionych towarów w internecie, kodeksu postępowania dotyczącego nielegalnego nawoływania do nienawiści w internecie oraz kodeksu postępowania w zakresie zwalczania dezinformacji. W szczególności w odniesieniu do tego ostatniego dokumentu Komisja wyda wytyczne dotyczące wzmocnienia kodeksu praktyk w zakresie zwalczania dezinformacji zgodnie z zapowiedzią zawartą w europejskim planie działania na rzecz demokracji.

- (70) Udostępnianie reklam internetowych odbywa się na ogół z udziałem kilku podmiotów, w tym z wykorzystaniem usług pośrednich, które łączą wydawców reklam z reklamodawcami. Kodeksy postępowania powinny wspierać i uzupełniać określone w niniejszym rozporządzeniu obowiązki w zakresie przejrzystości dotyczące reklamy spoczywające na **dostawcach platform internetowych, bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych**, aby zapewnić elastyczne i skuteczne mechanizmy ułatwiające i zwiększające przestrzeganie tych obowiązków, w szczególności w zakresie sposobów przekazywania odpowiednich informacji. **Powinno to obejmować ułatwienie przekazywania informacji o reklamodawcy, który płaci za reklamę, gdy jest to inny podmiot niż osoba fizyczna lub prawna, w imieniu której reklama jest prezentowana na interfejsie platformy internetowej. Kodeksy postępowania powinny również obejmować środki zapewniające odpowiednią wymianę istotnych informacji na temat monetyzacji danych w całym łańcuchu wartości.** Udział wielu zainteresowanych stron powinien zapewnić szerokie poparcie dla tych kodeksów postępowania, ich wykonalność pod względem technicznym, skuteczność i najwyższy poziom przyjazności dla użytkownika, aby zapewnić osiągnięcie celów wynikających z obowiązków w zakresie przejrzystości. **Aby zapewnić skuteczność kodeksów postępowania, Komisja powinna uwzględnić mechanizmy oceny przy opracowywaniu kodeksów postępowania. W stosownych przypadkach Komisja może zwrócić się do Agencji Praw Podstawowych lub Europejskiego Inspektora Ochrony Danych o wyrażenie opinii na temat danego kodeksu postępowania.**

- (71) *Oprócz mechanizmu reagowania kryzysowego dla bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych*, Komisja może wystąpić z inicjatywą opracowania *dobrowolnych* protokołów kryzysowych w celu skoordynowania szybkiej, zbiorowej i transgranicznej reakcji w środowisku internetowym. *Może się tak zdarzyć na przykład wtedy, gdy* platformy internetowe *są* niewłaściwie *wykorzystywane* do szybkiego rozpowszechniania nielegalnych treści lub dezinformacji lub gdy zachodzi potrzeba szybkiego rozpowszechnienia wiarygodnych informacji. W świetle ważnej roli bardzo dużych platform internetowych w rozpowszechnianiu informacji w naszych społeczeństwach i w kontekście transgranicznym *dostawców takich platform* należy zachęcać do opracowywania i stosowania konkretnych protokołów kryzysowych. Takie protokoły kryzysowe powinny być aktywowane tylko na ograniczony okres, a przyjęte środki powinny być również ograniczone do tego, co jest absolutnie konieczne do zaradzenia nadzwyczajnym okolicznościom. Środki te powinny być zgodne z niniejszym rozporządzeniem i nie powinny sprowadzać się do spoczywającego na uczestniczących w nich *dostawcach* bardzo dużych *platform* internetowych *i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych* ogólnego obowiązku monitorowania informacji, które dostawcy ci przekazują lub przechowują, ani do aktywnego ustalania faktów lub okoliczności wskazujących na nielegalne treści.

- (72) *Aby zapewnić odpowiedni nadzór i egzekwowanie obowiązków ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu, państwa członkowskie powinny wyznaczyć co najmniej jeden organ i powierzyć mu zadanie nadzorowania i egzekwowania przepisów niniejszego rozporządzenia, bez uszczerbku dla możliwości wyznaczenia istniejącego organu i jego formy prawnej zgodnie z prawem krajowym.* Państwa członkowskie powinny jednak mieć możliwość powierzenia szczególnych zadań i kompetencji w zakresie nadzorowania lub egzekwowania stosowania niniejszego rozporządzenia, na przykład w odniesieniu do określonych sektorów, *w których uprawnione mogą być również istniejące organy*, więcej niż jednemu właściwemu organowi, w tym organom regulacyjnym ds. łączności elektronicznej, organom regulacyjnym ds. mediów lub organom ochrony konsumentów, stosownie do krajowej struktury konstytucyjnej, organizacyjnej i administracyjnej. *Wykonując swoje zadania, wszystkie właściwe organy powinny przyczyniać się do realizacji celów niniejszego rozporządzenia, a mianowicie do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego usług pośrednich, gdzie zharmonizowane przepisy dotyczące bezpiecznego, przewidywalnego i budzącego zaufanie środowiska internetowego, które ułatwia innowacje, a w szczególności obowiązki w zakresie należytej staranności mające zastosowanie do różnych kategorii dostawców usług pośrednich, są skutecznie nadzorowane i egzekwowane, z myślą o zapewnieniu skutecznej ochrony praw podstawowych zapisanych w Karcie, w tym zasady ochrony konsumentów. Niniejsze rozporządzenie nie nakłada na państwa członkowskie obowiązku powierzenia właściwym organom zadania rozstrzygania o zgodności z prawem konkretnych elementów treści.*

- (73) Ze względu na transgraniczny charakter przedmiotowych usług oraz horyzontalny zakres obowiązków wprowadzonych niniejszym rozporządzeniem na koordynatora ds. usług cyfrowych w każdym państwie członkowskim należy wyznaczyć **jeden** organ, któremu powierzono zadanie nadzorowania stosowania i, w razie potrzeby, egzekwowania niniejszego rozporządzenia. Jeśli do **nadzorowania** i egzekwowania niniejszego rozporządzenia wyznaczono więcej niż jeden właściwy organ, na koordynatora ds. usług cyfrowych w tym państwie członkowskim należy wyznaczyć tylko jeden taki organ. Koordynator ds. usług cyfrowych powinien działać jako pojedynczy punkt kontaktowy w odniesieniu do wszystkich kwestii związanych ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia dla Komisji, Rady, koordynatorów ds. usług cyfrowych z innych państw członkowskich, jak również dla innych właściwych organów danego państwa członkowskiego. W szczególności, w przypadku gdy w danym państwie członkowskim zadania wynikające z niniejszego rozporządzenia powierzono kilku właściwym organom, koordynator ds. usług cyfrowych powinien pełnić funkcje koordynacyjne i współpracować z tymi organami zgodnie z prawem krajowym określającym ich odpowiednie zadania **i nie naruszając niezależnej oceny przeprowadzonej przez pozostałe właściwe organy. Choć koordynator ds. usług cyfrowych nie stoi wyżej w hierarchii niż inne właściwe organy w ramach wykonywania ich zadań**, powinien **on** zapewnić skuteczne zaangażowanie wszystkich odpowiednich **właściwych** organów **oraz powinien terminowo przedstawiać swoją ocenę w kontekście współpracy w zakresie nadzorowania i egzekwowania przepisów** na szczeblu Unii. **Co więcej, oprócz przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu szczególnych mechanizmów dotyczących współpracy na szczeblu unijnym, państwa członkowskie powinny również zapewnić współpracę pomiędzy koordynatorem ds. usług cyfrowych a innymi właściwymi organami wyznaczonymi na szczeblu krajowym, w stosownych przypadkach przy wykorzystaniu odpowiednich narzędzi, takich jak łączenie zasobów, wspólne grupy zadaniowe, wspólne dochodzenia i mechanizmy wzajemnej współpracy.**

- (74) Koordynator ds. usług cyfrowych, jak również inne właściwe organy wyznaczone na podstawie niniejszego rozporządzenia, odgrywają kluczową rolę w zapewnianiu skuteczności praw i obowiązków ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu oraz realizacji jego celów. W związku z tym konieczne jest zapewnienie, aby organy te *dysponowały niezbędnymi środkami, w tym zasobami finansowymi i kadrowymi, w celu nadzorowania wszystkich dostawców usług pośrednich podlegających ich kompetencji, w interesie wszystkich obywateli Unii. Ze względu na różnorodność dostawców usług pośrednich i wykorzystywanie przez nich zaawansowanej technologii przy świadczeniu ich usług, bardzo istotne jest też, by koordynator ds. usług cyfrowych i odpowiednie właściwe organy dysponowali odpowiednią liczbą pracowników i ekspertów posiadających specjalistyczne umiejętności oraz zaawansowanymi środkami technicznymi, a także by niezależnie zarządzali zasobami finansowymi niezbędnymi do wykonywania ich zadań. Ponadto poziom zasobów powinien uwzględniać wielkość, złożoność i potencjalny wpływ społeczny dostawców podlegających ich kompetencji, a także zasięg ich usług w całej Unii. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla możliwości ustanowienia przez państwa członkowskie mechanizmów finansowania opartych na opłatach nadzorczych stosowanych wobec dostawców usług pośrednich na mocy prawa krajowego zgodnie z prawem Unii, w zakresie, w jakim opłaty te są nakładane na dostawców usług mających swoją główną siedzibę w danym państwie członkowskim, w jakim są one ściśle ograniczone do tego, co jest konieczne i proporcjonalne do pokrycia kosztów realizacji zadań powierzonych właściwym organom na mocy niniejszego rozporządzenia, z wyłączeniem zadań powierzonych Komisji, oraz w jakim zapewniona jest odpowiednia przejrzystość w zakresie nakładania i wykorzystywania takich opłat nadzorczych.*

Organy te powinny również działać w pełni niezależnie od podmiotów prywatnych i publicznych, bez obowiązku lub możliwości zwracania się, między innymi do rządu, o instrukcje lub ich otrzymywania oraz bez uszczerbku dla szczególnych obowiązków w zakresie współpracy z innymi właściwymi organami, koordynatorami ds. usług cyfrowych, radą i Komisją. Z drugiej strony niezależność tych organów nie powinna oznaczać, że nie mogą one podlegać, zgodnie z konstytucjami krajowymi i bez zagrażania realizacji celów określonych w niniejszym rozporządzeniu, ***proporcjonalnym mechanizmom w zakresie rozliczalności w odniesieniu do ogólnych działań koordynatorów ds. usług cyfrowych, takich jak ich wydatki finansowe lub składanie sprawozdań parlamentom narodowym. Wymóg niezależności nie powinien też uniemożliwiać wykonywania kontroli sądowej ani*** konsultowania się ***lub regularnej wymiany poglądów*** z innymi organami krajowymi, w tym w stosownych przypadkach organami ścigania, ***organami zarządzania kryzysowego*** lub organami ***ochrony konsumentów, w celu wzajemnego informowania się o bieżących dochodzeniach, bez wywierania wpływu na wykonywanie ich odnośnych uprawnień.***

- (75) Państwa członkowskie mogą wyznaczyć istniejący organ krajowy pełniący funkcję koordynatora ds. usług cyfrowych lub wykonujący określone zadania w celu **nadzorowania** i egzekwowania niniejszego rozporządzenia, pod warunkiem że taki wyznaczony organ spełnia wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu, w tym w zakresie jego niezależności. Ponadto nic nie stoi zasadniczo na przeszkodzie, aby państwa członkowskie łączyły funkcje w ramach istniejącego organu, zgodnie z prawem Unii. Środki w tym zakresie mogą obejmować między innymi wykluczenie odwołania prezesa lub członka zarządu organu kolegialnego istniejącego organu przed upływem kadencji wyłącznie z powodu przeprowadzenia reformy instytucjonalnej polegającej na połączeniu różnych funkcji w ramach jednego organu w przypadku braku przepisów gwarantujących, że takie odwołania nie zagrażą niezależności i bezstronności tych członków.

I

- (77) Państwa członkowskie powinny zapewnić koordynatorowi ds. usług cyfrowych oraz każdemu innemu właściwemu organowi wyznaczonemu na podstawie niniejszego rozporządzenia uprawnienia i środki wystarczające do zapewnienia skutecznego dochodzenia i egzekwowania przepisów, ***stosownie do zadań powierzonych tym organom. Obejmuje to uprawnienie właściwych organów do przyjmowania środków tymczasowych zgodnie z prawem krajowym w przypadku ryzyka poważnej szkody. Takie środki tymczasowe, które mogą obejmować nakaz zaprzestania danego domniemanego naruszenia lub zarządzenia mu, nie powinny wykraczać poza to, co jest niezbędne do zapewnienia, by zapobiec wystąpieniu poważnej szkody do czasu podjęcia ostatecznej decyzji.*** Koordynatorzy ds. usług cyfrowych powinni w szczególności mieć możliwość wyszukiwania i uzyskiwania informacji, które znajdują się na ich terytorium, w tym w kontekście wspólnych dochodzeń, z należyтым uwzględnieniem faktu, że środki nadzoru i egzekwowania dotyczące dostawcy podlegającego jurysdykcji innego państwa członkowskiego ***lub Komisji*** powinny zostać przyjęte przez koordynatora ds. usług cyfrowych tego innego państwa członkowskiego, w stosownych przypadkach zgodnie z procedurami dotyczącymi współpracy transgranicznej ***lub, stosownie do sytuacji, przez Komisję.***
- (78) Państwa członkowskie powinny określić w prawie krajowym, zgodnie z prawem Unii, a w szczególności z niniejszym rozporządzeniem i Kartą, szczegółowe warunki i ograniczenia wykonywania uprawnień dochodzeniowych i egzekucyjnych przez swoich koordynatorów ds. usług cyfrowych oraz, w stosownych przypadkach, inne właściwe organy na podstawie niniejszego rozporządzenia.

- (79) W trakcie wykonywania tych uprawnień właściwe organy powinny stosować się do mających zastosowanie przepisów krajowych dotyczących procedur i kwestii, takich jak konieczność uzyskania uprzedniej zgody organu sądowego na wejście do niektórych pomieszczeń oraz prawnicza tajemnica zawodowa. Przepisy te powinny w szczególności zapewniać poszanowanie praw podstawowych do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu, w tym prawa do obrony, a także prawa do poszanowania życia prywatnego. W związku z tym gwarancje przewidziane w odniesieniu do postępowań Komisji na podstawie niniejszego rozporządzenia mogłyby służyć jako właściwy punkt odniesienia. Przed podjęciem jakiegokolwiek ostatecznej decyzji należy zagwarantować przeprowadzenie uprzedniego, sprawiedliwego i bezstronnego postępowania, w tym prawo do bycia wysłuchanym przysługujące zainteresowanym osobom oraz prawo dostępu do akt, przy jednoczesnym poszanowaniu poufności oraz tajemnicy zawodowej i handlowej, jak również obowiązku należytego uzasadnienia podjętej decyzji. Przeprowadzenie takiego postępowania nie powinno jednak wykluczać przyjęcia środków w należycie uzasadnionych, pilnych przypadkach oraz z zastrzeżeniem odpowiednich warunków i ustaleń proceduralnych. Wykonywanie uprawnień powinno być również proporcjonalne między innymi do charakteru i ogólnej faktycznej lub potencjalnej szkody spowodowanej naruszeniem lub podejrzeniem naruszenia. Właściwe organy powinny ■ uwzględniać wszystkie istotne fakty i okoliczności sprawy, w tym informacje zebrane przez właściwe organy w innych państwach członkowskich.

- (80) Państwa członkowskie powinny zapewnić możliwość nakładania sankcji za naruszenia obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu w sposób skuteczny, proporcjonalny i odstraszający, uwzględniając charakter, powagę, powtarzalność i czas trwania naruszenia oraz mając na uwadze interes publiczny, zakres i rodzaj prowadzonej działalności, jak również możliwości ekonomiczne podmiotu dopuszczającego się naruszenia. W szczególności w przypadku nakładania kar należy uwzględnić, czy dany dostawca usług pośrednich systematycznie lub w sposób powtarzający się nie wypełnia swoich obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia, a także, w stosownych przypadkach, *liczbę dotkniętych odbiorców, umyślny lub nieumyślny charakter naruszenia, oraz* czy dostawca prowadzi działalność w kilku państwach członkowskich. *W przypadku gdy niniejsze rozporządzenie przewiduje maksymalną kwotę grzywien lub okresowej kary pieniężnej, ta maksymalna kwota powinna mieć zastosowanie w odniesieniu do poszczególnych naruszeń niniejszego rozporządzenia i pozostawać bez uszczerbku dla modulacji grzywien lub okresowych kar pieniężnych w odniesieniu do poszczególnych naruszeń. Państwa członkowskie powinny zapewnić, by grzywny lub okresowe kary pieniężne nakładane za naruszenia, w każdym indywidualnym przypadku były skuteczne, proporcjonalne i odstraszające, poprzez ustanowienie krajowych przepisów i procedur zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, z uwzględnieniem wszystkich wyżej wymienionych kryteriów dotyczących ogólnych warunków nakładania grzywien lub okresowych kar pieniężnych.*

- (81) Aby zapewnić skuteczne egzekwowanie **obowiązków ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu**, osoby lub organizacje przedstawicielskie powinny mieć możliwość wnoszenia dowolnych skarg dotyczących zgodności z **tymi obowiązkami** do koordynatora ds. usług cyfrowych na terytorium, na którym otrzymały usługę, nie naruszając przepisów niniejszego rozporządzenia dotyczących **podziału kompetencji, ani mających zastosowanie przepisów dotyczących rozpatrywania skarg zgodnie z krajowymi zasadami dobrej administracji**. Skargi **mogą** zawierać rzetelny przegląd obaw związanych z przestrzeganiem przepisów przez danego dostawcę usług pośrednich; mogą także dostarczyć koordynatorowi ds. usług cyfrowych informacji o bardziej przekrojowych kwestiach. Jeśli odnośna kwestia wymaga współpracy transgranicznej, koordynator ds. usług cyfrowych powinien zaangażować inne właściwe organy krajowe, jak również koordynatora ds. usług cyfrowych innego państwa członkowskiego, w szczególności państwa członkowskiego, w którym dany dostawca usług pośrednich ma siedzibę.
- (82) Państwa członkowskie powinny zadbać o to, aby koordynatorzy ds. usług cyfrowych mogli wprowadzać środki, które są skuteczne w zwalczaniu niektórych szczególnie poważnych i uporczywych naruszeń **niniejszego rozporządzenia** oraz do nich proporcjonalne. W szczególności w przypadku gdy środki te mogą mieć wpływ na prawa i interesy osób trzecich, co może mieć miejsce zwłaszcza w przypadku ograniczenia dostępu do interfejsów internetowych, należy nałożyć wymóg, aby **środki te** podlegały dodatkowym zabezpieczeniom. Przede wszystkim potencjalnie poszkodowanym osobom trzecim należy zapewnić możliwość wysłuchania, a takie nakazy należy wydawać jedynie wówczas, gdy w innych aktach prawa Unii lub prawa krajowego nie przewidziano uprawnień do wprowadzania takich środków, na przykład w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów, zapewnienia szybkiego usunięcia stron internetowych zawierających lub rozpowszechniających pornografię dziecięcą lub uniemożliwienia dostępu do usług, które osoba trzecia wykorzystuje, aby naruszać prawo własności intelektualnej.

- (83) Taki nakaz ograniczenia dostępu nie powinien wykraczać poza to, co jest konieczne do osiągnięcia określonego w nim celu. Z tego względu powinien on mieć charakter tymczasowy i co do zasady dotyczyć dostawcy usług pośrednich, takiego jak odpowiedni dostawca usług hostingu, dostawca usług internetowych lub rejestr lub rejestrator domen, który jest w stanie w uzasadniony sposób osiągnąć ten cel bez nadmiernego ograniczania dostępu do zgodnych z prawem informacji.
- (83a) *Bez uszczerbku dla przepisów dotyczących wyłączenia z odpowiedzialności, przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu w odniesieniu do informacji przekazywanych lub przechowywanych na wniosek odbiorcy usługi, dostawcy usług pośrednich powinni ponosić odpowiedzialność za szkody poniesione przez odbiorców usługi spowodowane naruszeniem przez dostawcę usług pośrednich obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu. Takie odszkodowanie powinno być zgodne z przepisami i procedurami określonymi w obowiązującym prawie krajowym i nie powinno naruszać innych możliwości dochodzenia roszczeń dostępnych na mocy przepisów o ochronie konsumentów.*

- (84) Koordynator ds. usług cyfrowych powinien regularnie publikować, ***na przykład na swojej stronie internetowej***, sprawozdanie z działań przeprowadzonych na podstawie niniejszego rozporządzenia. ***W szczególności sprawozdanie to powinno być publikowane w formacie nadającym się do odczytu maszynowego i obejmować przegląd otrzymanych skarg i podjętych działań następczych, czyli m.in. ogólną liczbę otrzymanych skarg, liczbę skarg, które doprowadziły do wszczęcia formalnego dochodzenia lub do przekazania sprawy do innych koordynatorów ds. usług cyfrowych, bez odniesienia do jakichkolwiek danych osobowych.*** Biorąc pod uwagę, że koordynator ds. usług cyfrowych również otrzymuje, za pośrednictwem systemu wymiany informacji, informacje o nakazach podjęcia działań przeciwko nielegalnym treściom lub udzielenia informacji regulowanych niniejszym rozporządzeniem, powinien umieszczać w swoim sprawozdaniu rocznym liczbę i kategorie takich nakazów skierowanych do dostawców usług pośrednich, wydanych przez organy sądowe i administracyjne w jego państwie członkowskim.

(84a) *W celu zapewnienia jasności, prostoty i skuteczności, kompetencje do nadzorowania i egzekwowania obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia powinny zostać przyznane właściwym organom w państwie członkowskim, w którym znajduje się główna jednostka organizacyjna dostawcy, to znaczy, w którym ma on swoją siedzibę główną lub statutową, w ramach której wykonywane są główne funkcje finansowe i sprawowany jest nadzór operacyjny. W przypadku dostawców, którzy nie mają siedziby w Unii, ale oferują usługi w Unii i w związku z tym są objęci zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia, kompetencję powinno posiadać państwo członkowskie, w którym dostawcy ci wyznaczyli swojego przedstawiciela prawnego, biorąc pod uwagę funkcję przedstawicieli prawnych w rozumieniu niniejszego rozporządzenia. W interesie skutecznego stosowania niniejszego rozporządzenia wszystkie państwa członkowskie lub Komisja, w stosownych przypadkach, powinny jednak posiadać kompetencję w odniesieniu do dostawców, którzy nie wyznaczyli przedstawiciela prawnego. Kompetencja ta może być wykonywana przez dowolny właściwy organ lub Komisję, pod warunkiem że dostawca nie jest objęty postępowaniem dotyczącym egzekwowania przepisów w odniesieniu do tych samych faktów prowadzonym przez inny właściwy organ lub Komisję. Aby zapewnić przestrzeganie zasady ne bis in idem, a w szczególności uniknąć sytuacji, w której to samo naruszenie obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu jest karane więcej niż jeden raz, każde państwo członkowskie, które zamierza wykonywać swoje kompetencje w odniesieniu do takich dostawców, powinno bez zbędnej zwłoki poinformować o tym wszystkie inne organy, w tym Komisję, za pośrednictwem systemu wymiany informacji ustanowionego do celów niniejszego rozporządzenia.*

(84b) Ze względu na ich potencjalny wpływ i wyzwania związane ze skutecznym nadzorem nad nimi, potrzebne są specjalne przepisy dotyczące nadzoru i egzekwowania przepisów w odniesieniu do dostawców bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych. Komisja powinna być odpowiedzialna, w stosownych przypadkach przy wsparciu właściwych organów krajowych, za nadzór nad kwestiami systemowymi, takimi jak kwestie mające duży wpływ na zbiorowe interesy odbiorców usługi, oraz za ich publiczne egzekwowanie. W związku z tym Komisja powinna posiadać wyłączne uprawnienia w zakresie nadzoru i egzekwowania obowiązków w zakresie zarządzania ryzykiem systemowym nałożonych na dostawców bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych zgodnie z rozdziałem III sekcja 4 niniejszego rozporządzenia. Wyłączne uprawnienia Komisji powinny pozostawać bez uszczerbku dla niektórych zadań administracyjnych powierzonych na mocy rozdziału III sekcja 4 właściwym organom państwa członkowskiego siedziby, takich jak weryfikacja naukowców.

Komisja i właściwe organy krajowe powinny wspólnie korzystać z uprawnień w zakresie nadzoru i egzekwowania obowiązków w zakresie należytej staranności innych niż te zawarte w rozdziale III sekcja 4 niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do dostawców bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych. Z jednej strony Komisja mogłaby być w wielu przypadkach lepiej przygotowana do zajmowania się systemowymi naruszeniami popełnianymi przez tych dostawców, takimi jak naruszenia mające wpływ na wiele państw członkowskich, poważne powtarzające się naruszenia lub dotyczące nieustanowienia skutecznych mechanizmów wymaganych na mocy niniejszego rozporządzenia. Z drugiej strony właściwe organy w państwie członkowskim, w którym znajduje się główna siedziba dostawcy bardzo dużej platformy internetowej lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej, mogłyby być lepiej przygotowane do zajęcia się indywidualnymi naruszeniami popełnianymi przez tych dostawców, które nie powodują żadnych problemów systemowych lub transgranicznych. W celu zapewnienia skuteczności, uniknięcia powielania działań i zagwarantowania przestrzegania zasady ne bis in idem, to Komisja powinna oceniać, czy w danym przypadku uważa za stosowne wykonywanie tych kompetencji dzielonych, a po wszczęciu postępowania państwa członkowskie nie powinny mieć już takiej możliwości. Państwa członkowskie powinny ściśle współpracować zarówno między sobą, jak i z Komisją, a Komisja powinna ściśle współpracować z państwami członkowskimi, tak aby zapewnić sprawne i skuteczne funkcjonowanie systemu nadzoru i egzekwowania przepisów ustanowionego niniejszym rozporządzeniem.

(84c) Przepisy niniejszego rozporządzenia dotyczące podziału kompetencji powinny pozostawać bez uszczerbku dla przepisów prawa Unii i krajowych przepisów prawa prywatnego międzynarodowego dotyczących jurysdykcji i prawa właściwego w sprawach cywilnych i handlowych, takich jak postępowania wszczynane przez konsumentów w sądach państwa członkowskiego ich miejsca pobytu stałego, zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa Unii. W odniesieniu do obowiązków nałożonych niniejszym rozporządzeniem na dostawców usług pośrednich w zakresie informowania organu wydającego o skutkach nakazów podjęcia działań przeciwko nielegalnym treściom i nakazów udzielenia informacji, przepisy dotyczące podziału kompetencji powinny mieć zastosowanie wyłącznie do nadzoru nad egzekwowaniem tych obowiązków, a nie do innych kwestii związanych z nakazem, takich jak kompetencje do wydania nakazu.

(84d) *Ze względu na transgraniczne i międzysektorowe znaczenie usług pośrednich, konieczny jest wysoki poziom współpracy, by zapewnić spójne stosowanie niniejszego rozporządzenia oraz dostępność odpowiednich informacji poprzez system wymiany informacji w celu wykonywania zadań w zakresie egzekwowania przepisów. Współpraca może przybierać różne formy w zależności od poruszanych kwestii, bez uszczerbku dla konkretnych wspólnych dochodzeń. W każdym razie konieczne jest, by koordynator ds. usług cyfrowych miejsca siedziby dostawcy usług pośrednich poinformował innych koordynatorów ds. usług cyfrowych o problemach i dochodzeniach dotyczących danego dostawcy oraz o działaniach, jakie mają zostać wobec niego podjęte. Co więcej, gdy właściwy organ w jednym z państw członkowskich posiada informacje istotne do celów dochodzenia prowadzonego przez właściwe organy państwa członkowskiego miejsca siedziby, lub gdy jest on w stanie zgromadzić takie informacje znajdujące się na jego terytorium, do których właściwe organy w państwie członkowskim miejsca siedziby nie mają dostępu, koordynator ds. usług cyfrowych miejsca przeznaczenia powinien szybko udzielić wsparcia koordynatorowi ds. usług cyfrowych miejsca siedziby, m.in. poprzez wykonywanie swoich uprawnień dochodzeniowych zgodnie z mającymi zastosowanie procedurami krajowymi i Kartą. Osoba, do której takie środki dochodzeniowe są skierowane, powinna się do nich zastosować i ponieść odpowiedzialność w przypadku niezastosowania, a właściwe organy w państwie członkowskim miejsca siedziby powinny móc polegać na informacjach zgromadzonych w drodze wzajemnej pomocy, aby zapewnić zgodność z niniejszym rozporządzeniem.*

- (85) Koordynator ds. usług cyfrowych *miejsca przeznaczenia, w szczególności, w stosownych przypadkach, na podstawie otrzymanych skarg lub informacji przekazanych przez inne właściwe organy krajowe, lub Rada w przypadku kwestii obejmujących co najmniej trzy państwa członkowskie* powinni mieć możliwość zwrócenia się do koordynatora ds. usług cyfrowych *miejsca siedziby o podjęcie działań w zakresie prowadzenia dochodzeń lub egzekwowania przepisów w odniesieniu do dostawcy podlegającego jego kompetencji. Takie wnioski o podjęcie działania powinny opierać się na dobrze uzasadnionych dowodach wskazujących na istnienie domniemanego naruszenia mającego negatywny wpływ na zbiorowe interesy odbiorców usługi w jego państwie członkowskim lub mające negatywne skutki społeczne.* Koordynator ds. usług cyfrowych *miejsca siedziby* powinien mieć możliwość skorzystania z wzajemnej pomocy lub zaproszenia koordynatora ds. usług cyfrowych występującego z wnioskiem do wspólnego dochodzenia, jeżeli do podjęcia decyzji potrzebne są dalsze informacje, bez uszczerbku dla możliwości zwrócenia się do Komisji o ocenę sprawy, jeżeli ma ona powody podejrzewać, że w grę może wchodzić systemowe naruszenie przepisów przez bardzo dużą platformę internetową lub bardzo dużą wyszukiwarkę internetową.

(85a) **Rada powinna** mieć możliwość skierowania sprawy do Komisji w razie jakiegokolwiek nieporozumienia co do ocen, zastosowanych lub proponowanych środków lub nieprzyjęcia żadnych środków **zgodnie z niniejszym rozporządzeniem w następstwie wniosku o współpracę transgraniczną lub wspólnego dochodzenia. W przypadku gdy** na podstawie informacji udostępnionych przez zainteresowane organy Komisja **uzna, że proponowane środki, w tym proponowane poziomy grzywien, nie mogą zapewnić skutecznego wyegzekwowania obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu,** powinna ona odpowiednio mieć możliwość **wyrażenia swoich poważnych wątpliwości i** zwrócenia się do właściwego koordynatora ds. usług cyfrowych z wnioskiem o ponowną ocenę sprawy i wprowadzenie niezbędnych środków w celu zapewnienia zgodności z **niniejszym rozporządzeniem** w określonym terminie. Możliwość ta pozostaje bez uszczerbku dla ogólnego obowiązku Komisji dotyczącego nadzoru stosowania – i w stosownych przypadkach egzekwowania – prawa Unii pod kontrolą Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej zgodnie z Traktatami. ■

- (86) Aby ułatwić transgraniczny nadzór i dochodzenia *dotyczące obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu* obejmujące kilka państw członkowskich, koordynator ds. usług cyfrowych *miejsca siedziby* powinien móc – *poprzez system wymiany informacji* – *zaprosić innych koordynatorów ds. usług cyfrowych do uczestnictwa we wspólnym dochodzeniu dotyczącym domniemanego naruszenia* niniejszego rozporządzenia. *Inni koordynatorzy ds. usług cyfrowych oraz, w stosownych przypadkach, inne właściwe organy powinni mieć możliwość przyłączenia się do dochodzenia zaproponowanego przez koordynatora ds. usług cyfrowych miejsca siedziby, chyba że koordynator ten uzna, że zbyt duża liczba uczestniczących organów może mieć wpływ na skuteczność dochodzenia, biorąc pod uwagę cechy domniemanego naruszenia oraz brak bezpośredniego wpływu na odbiorców usługi w tych państwach członkowskich. Wspólne działania dochodzeniowe mogą obejmować różne działania, które powinny być koordynowane przez koordynatora ds. usług cyfrowych miejsca siedziby, zgodnie z możliwościami uczestniczących organów, takie jak skoordynowane gromadzenie danych, łączenie zasobów, grupy zadaniowe, skoordynowane wnioski o udzielenie informacji lub wspólne kontrole obiektów. Wszystkie właściwe organy uczestniczące we wspólnym dochodzeniu powinny współpracować z koordynatorem ds. usług cyfrowych miejsca siedziby, w tym poprzez wykonywanie swoich uprawnień dochodzeniowych w obrębie swoich terytoriów, zgodnie z mającymi zastosowanie procedurami krajowymi. Wspólne dochodzenie powinno zostać zakończone w określonych ramach czasowych i doprowadzić do opracowania sprawozdania końcowego uwzględniającego wkłady wszystkich uczestniczących właściwych organów. Także Rada, na wniosek co najmniej trzech koordynatorów ds. usług cyfrowych miejsca przeznaczenia, może zalecić koordynatorowi ds. usług cyfrowych miejsca siedziby wszczęcie takiego wspólnego dochodzenia i udzielenie wskazówek co do jego organizacji. Aby uniknąć impasu, Rada powinna mieć możliwość skierowania sprawy do Komisji w określonych przypadkach, w tym w sytuacji, gdy koordynator ds. usług cyfrowych miejsca siedziby odmawia wszczęcia dochodzenia, a Rada nie zgadza się z podanym uzasadnieniem.*

- I
- (88) Aby zapewnić spójne stosowanie niniejszego rozporządzenia, należy ustanowić niezależną grupę doradczą na szczeblu unijnym, która to grupa powinna wspierać Komisję i pomagać w koordynowaniu działań koordynatorów ds. usług cyfrowych. Europejska Rada ds. Usług Cyfrowych (*„Rada”*) **powinna składać się z koordynatorów ds. usług cyfrowych, jeśli zostali oni wyznaczeni**, bez uszczerbku dla możliwości zapraszania przez koordynatorów ds. usług cyfrowych na jej posiedzenia lub wyznaczania przez nich delegatów ad hoc z innych właściwych organów, którym powierzono określone zadania na podstawie niniejszego rozporządzenia, jeżeli jest to wymagane zgodnie z ich krajowym podziałem zadań i kompetencji. W przypadku kilku uczestników z jednego państwa członkowskiego prawo do głosowania powinno ograniczać się do jednego przedstawiciela na państwo członkowskie.
- (89) Rada powinna współuczestniczyć w osiągnięciu wspólnej unijnej perspektywy w zakresie spójnego stosowania niniejszego rozporządzenia oraz we współpracy między właściwymi organami, m.in. udzielając Komisji i koordynatorom ds. usług cyfrowych porad dotyczących odpowiednich środków dochodzeniowych i egzekucyjnych, w szczególności w odniesieniu do **dostawców** bardzo dużych platform internetowych **lub bardzo dużych wyszukiwarek internetowych, oraz uwzględniając w szczególności swobodę świadczenia usług w całej Unii przez dostawców usług pośrednich**. Rada powinna także współuczestniczyć w opracowywaniu odpowiednich wzorów i kodeksów postępowania **oraz w analizie pojawiających się ogólnych tendencji** w rozwoju usług cyfrowych w Unii, **m.in. wydając opinie lub zalecenia w sprawach związanych z normami**.

- (90) W tym celu Rada powinna mieć możliwość przyjmowania opinii, wniosków i zaleceń kierowanych do koordynatorów ds. usług cyfrowych lub innych właściwych organów krajowych. Choć wspomniane opinie, wnioski i zalecenia nie są prawnie wiążące, decyzja o odstępstwie od zastosowania się do nich powinna być odpowiednio uzasadniona i może zostać uwzględniona przez Komisję przy ocenie przestrzegania przez dane państwo członkowskie przepisów niniejszego rozporządzenia.
- (91) W Radzie powinni zasiadać przedstawiciele koordynatorów ds. usług cyfrowych oraz ewentualnych innych właściwych organów pod przewodnictwem Komisji w celu zapewnienia oceny spraw przedłożonych Radzie w pełni europejskim wymiarze. Biorąc pod uwagę możliwe elementy przekrojowe, które mogą być istotne dla innych ram regulacyjnych na szczeblu unijnym, Rada – w zakresie niezbędnym do wykonywania swoich zadań – powinna mieć możliwość współpracy z innymi organami, jednostkami organizacyjnymi i grupami doradczymi Unii, których obowiązki dotyczą takich dziedzin, jak równość, w tym równouprawnienie płci, oraz niedyskryminacja, ochrona danych, łączność elektroniczna, usługi audiowizualne, wykrywanie nadużyć finansowych przynoszących szkodę budżetowi *Unii* w odniesieniu do należności celnych, ■ ochrona konsumentów *lub prawo konkurencji*.

- (92) Komisja, za pośrednictwem przewodniczącego, powinna być członkiem Rady bez praw do głosowania. Za pośrednictwem przewodniczącego Komisja powinna zapewniać, aby porządek obrad ustalano zgodnie z wnioskami członków Rady, jak określono w regulaminie wewnętrznym oraz zgodnie z obowiązkami Rady określonymi w niniejszym rozporządzeniu.
- (93) Biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia wsparcia dla działań Rady, Rada powinna mieć możliwość polegania na wiedzy specjalistycznej i zasobach ludzkich Komisji oraz właściwych organów krajowych. Specjalne ustalenia operacyjne dotyczące wewnętrznego funkcjonowania Rady należy uszczegółowić w regulaminie wewnętrznym Rady.

- (94) Uwzględniając znaczenie bardzo dużych platform internetowych ***lub bardzo dużych wyszukiwarek internetowych*** oraz ich zasięg i wpływ, niewypełnianie przez nie spoczywających na nich obowiązków może wpływać na dużą liczbę odbiorców usług w różnych państwach członkowskich oraz może powodować ogromne szkody społeczne, przy czym zidentyfikowanie niewypełniania takich obowiązków oraz zaradzenie temu problemowi może także być wyjątkowo trudne. ***Z tego względu Komisja, we współpracy z koordynatorami ds. usług cyfrowych i Radą, powinna rozwijać wiedzę ekspercką i zdolności Unii w odniesieniu do nadzoru nad bardzo dużymi platformami internetowymi lub bardzo dużymi wyszukiwarkami internetowymi. Komisja powinna zatem mieć możliwość koordynowania działań i opierania się na wiedzy eksperckiej i zasobach takich organów, np. poprzez stałe lub tymczasowe analizowanie konkretnych tendencji lub problemów pojawiających się w odniesieniu do co najmniej jednej bardzo dużej platformy internetowej lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej. Państwa członkowskie powinny współpracować z Komisją przy rozwijaniu takich zdolności, w tym, w stosownych przypadkach, poprzez oddelegowanie personelu oraz przyczynianie się do tworzenia wspólnych unijnych zdolności nadzorczych. Aby rozwijać wiedzę fachową i zdolności Unii, Komisja może też wykorzystywać wiedzę ekspercką i zdolności Obserwatorium Gospodarki Platform Internetowych utworzonego na mocy decyzji Komisji z dnia 26 kwietnia 2018 r.³⁸, odnośnych organów eksperckich, a także centrów doskonałości. Komisja może zaprosić ekspertów posiadających konkretną wiedzę ekspercką, w tym w szczególności zweryfikowanych badaczy w rozumieniu art. 31, przedstawicieli agencji i organów Unii, przedstawicieli branży, stowarzyszenia reprezentujące użytkowników lub społeczeństwo obywatelskie, organizacje międzynarodowe, ekspertów z sektora prywatnego oraz inne zainteresowane podmioty.***

³⁸ ***Decyzja Komisji z 26 kwietnia 2018 r. ustanawiająca grupę ekspertów w ramach Obserwatorium Gospodarki Platform Internetowych, (C(2018) 2393 final).***

- I**
- (96) *Komisja powinna móc z własnej inicjatywy badać naruszenia, zgodnie z uprawnieniami przewidzianymi w niniejszym rozporządzeniu, m.in. poprzez zwracanie się o dostęp do danych, zwracanie się o informacje lub przeprowadzanie inspekcji, a także poprzez korzystanie ze wsparcia koordynatorów ds. usług cyfrowych. W przypadku gdy nadzór sprawowany przez właściwe organy krajowe nad poszczególnymi domniemanymi naruszeniami ze strony bardzo dużych platform internetowych lub bardzo dużych wyszukiwarek internetowych wskazuje na kwestie systemowe, takie jak kwestie mające duży wpływ na zbiorowe interesy odbiorców usługi, koordynatorzy ds. usług cyfrowych powinni mieć możliwość – na podstawie należyście uzasadnionego wniosku – przekazania takich kwestii Komisji. Taki wniosek powinien zawierać co najmniej wszystkie niezbędne fakty i okoliczności uzasadniające domniemanie naruszenie i jego systemowy charakter. W zależności od wyniku własnej oceny Komisja powinna mieć możliwość podjęcia niezbędnych środków dochodzeniowych i środków egzekwowania przepisów na podstawie niniejszego rozporządzenia, w tym w stosownych przypadkach wszczęcia dochodzenia lub przyjęcia środków tymczasowych.*

- (97) *Aby skutecznie wykonywać swoje zadania, Komisja powinna zachować pewien margines swobody, jeśli chodzi o decyzje o wszczęciu postępowania przeciwko dostawcom bardzo dużych platform internetowych lub bardzo dużych wyszukiwarek internetowych. Po wszczęciu przez Komisję postępowania należy pozbawić zainteresowanych koordynatorów ds. usług cyfrowych miejsca siedziby możliwości wykonywania ich uprawnień dochodzeniowych i uprawnień w zakresie egzekwowania przepisów w odniesieniu do danych praktyk **odnośnego dostawcy** bardzo dużej platformy internetowej **lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej**, aby uniknąć nakładania się działań, niespójności oraz ryzyka naruszenia zasady ne bis in idem. **Komisja powinna jednak móc zwrócić się do koordynatorów ds. usług cyfrowych o indywidualny lub wspólny wkład w dane dochodzenie. Zgodnie z obowiązkiem lojalnej współpracy koordynator ds. usług cyfrowych powinien dolożyć wszelkich starań, by spełnić uzasadnione i proporcjonalne prośby, z którymi zwróciła się Komisja w kontekście dochodzenia. Co więcej, koordynator ds. usług cyfrowych miejsca siedziby, a także Rada i w stosownych przypadkach inni koordynatorzy ds. usług cyfrowych, powinni przekazać Komisji wszelkie niezbędne informacje oraz udzielić jej wsparcia, aby umożliwić jej skuteczne wykonywanie zadań, w tym informacje zgromadzone w kontekście innych działań związanych z gromadzeniem danych lub dostępem do danych w zakresie, w jakim nie uniemożliwia tego podstawa prawna, zgodnie z którą dane informacje zostały zgromadzone. Z drugiej strony Komisja powinna** na bieżąco informować **koordynatora ds. usług cyfrowych miejsca siedziby i Radę** o wykonywaniu swoich uprawnień, a zwłaszcza w przypadku, gdy zamierza wszcząć postępowanie i skorzystać ze swoich uprawnień dochodzeniowych. Co więcej, Komisja powinna również informować o swoich zastrzeżeniach wobec danych dostawców bardzo dużych platform internetowych lub bardzo dużych wyszukiwarek internetowych. Rada powinna przekazać swoją opinię na temat przedstawionych przez Komisję zastrzeżeń i oceny; Komisja powinna uwzględnić tę opinię w uzasadnieniu swojej ostatecznej decyzji.*

- (98) Biorąc pod uwagę zarówno szczególne wyzwania, które mogą wyniknąć z dążenia **dostawców** bardzo dużych platform internetowych **lub bardzo dużych wyszukiwarek internetowych** do zapewnienia zgodności z przepisami, jak i znaczenie skuteczności takich działań, uwzględniając rozmiar oraz wpływ takich dostawców, a także szkody, jakie mogą oni spowodować, Komisja powinna dysponować szerokimi uprawnieniami dochodzeniowymi i uprawnieniami w zakresie egzekwowania przepisów, aby móc prowadzić dochodzenia oraz egzekwować i nadzorować **przestrzeganie przepisów określonych** w niniejszym rozporządzeniu z pełnym poszanowaniem dla **podstawowego prawa do bycia wysłuchanym i prawa dostępu do akt sprawy w toku postępowania dotyczącego egzekwowania przepisów**, zasady proporcjonalności oraz praw i interesów zainteresowanych stron.

- (99) ***Komisja powinna mieć możliwość zwrócenia się o informacje niezbędne do zapewnienia skutecznego wykonania i przestrzegania obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu w całej Unii.*** Komisja powinna mieć w szczególności dostęp do istotnych dokumentów, danych i informacji niezbędnych do wszczęcia i prowadzenia dochodzeń oraz monitorowania wypełniania odpowiednich obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu niezależnie od tego, który podmiot znajduje się w posiadaniu odnośnych dokumentów, danych lub informacji, oraz niezależnie od tego, w jakiej są formie lub w jakim formacie, na jakim nośniku są przechowywane lub w jakim dokładnie miejscu. Komisja powinna mieć możliwość bezpośredniego wymagania – ***w drodze należycie uzasadnionego wniosku o udzielenie informacji – od odnośnego dostawcy*** bardzo dużej platformy internetowej ***lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej, a także od wszelkich innych osób fizycznych lub prawnych działających w celach związanych z ich działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub zawodową, które mogą w racjonalny sposób dysponować informacjami związanymi z podejrzeniem naruszenia lub naruszeniem, stosownie do przypadku,*** przekazania wszelkich istotnych dowodów, danych i informacji. Ponadto na potrzeby niniejszego rozporządzenia Komisja powinna mieć możliwość zwrócenia się o wszelkie istotne informacje do dowolnego organu publicznego, podmiotu lub agencji w państwie członkowskim ■ . Komisja ***powinna mieć możliwość zażądania*** dostępu – ***w ramach wykonywania uprawnień dochodzeniowych, takich jak wnioski o udzielenie informacji lub przeprowadzenie przesłuchania – do dokumentów, danych, informacji,*** baz danych i algorytmów odpowiednich osób oraz wyjaśnień z nimi związanych, a także do przeprowadzania – za ich zgodą – przesłuchań z wszelkimi osobami ***fizycznymi lub prawnymi,*** które mogą być w posiadaniu użytecznych informacji, oraz do rejestrowania ich oświadczeń ***za pomocą wszelkich środków technicznych.*** Komisji należy także nadać uprawnienia do przeprowadzania kontroli niezbędnych do egzekwowania odpowiednich przepisów niniejszego rozporządzenia. Celem tych uprawnień dochodzeniowych jest uzupełnienie możliwości zwrócenia się przez Komisję o wsparcie do koordynatorów ds. usług cyfrowych i organów innych państw członkowskich o pomoc, na przykład poprzez przekazanie informacji lub wsparcie w wykonywaniu tych uprawnień.

- (99a) *Środki tymczasowe mogą być ważnym narzędziem gwarantującym, że w czasie, gdy trwa dochodzenie, badane naruszenie nie prowadzi do ryzyka wyrządzenia poważnej szkody odbiorcom usługi. Narzędzie to służy uniknięciu zmian, które byłoby bardzo trudno odwrócić za pomocą decyzji Komisji przyjmowanej na zakończenie postępowania. Komisja powinna zatem mieć uprawnienia do nakładania – w drodze decyzji – środków tymczasowych w kontekście postępowania wszczętego z myślą o ewentualnym przyjęciu decyzji stwierdzającej niewypełnianie obowiązków. Uprawnienia te powinny mieć zastosowanie w przypadkach, w których Komisja stwierdziła prima facie naruszenie obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia przez dostawcę bardzo dużej platformy internetowej lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej. Decyzja nakładająca środki tymczasowe powinna obowiązywać jedynie w określonym terminie, który upływa wraz z zakończeniem postępowania przez Komisję, albo w ustalonym okresie, który może zostać przedłużony, jeżeli jest to konieczne i stosowne.*
- (99b) *Komisja powinna być uprawniona do podejmowania działań koniecznych do zapewnienia możliwości monitorowania skutecznego wdrażania i wypełniania obowiązków ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu. Takie działania powinny obejmować przyznanie Komisji możliwości powoływania niezależnych ekspertów zewnętrznych oraz audytorów udzielających jej wsparcia w tym procesie – w stosownych przypadkach wspomniani eksperci i audytorzy mogą pochodzić z właściwych organów państw członkowskich, takich jak organy ochrony danych lub konsumentów. Powołując audytorów, Komisja powinna zapewnić wystarczającą rotację.*

- (100) Przestrzeganie odpowiednich obowiązków nałożonych na mocy niniejszego rozporządzenia powinno być możliwe do wyegzekwowania za pośrednictwem grzywien i okresowych kar pieniężnych. W tym celu należy określić także odpowiednie poziomy grzywien i okresowych kar pieniężnych za niewypełnianie obowiązków i naruszanie przepisów proceduralnych, z zastrzeżeniem odpowiednich terminów przedawnienia, **zgodnie z zasadami proporcjonalności i ne bis in idem. Aby zapewnić poszanowanie tych zasad, Komisja i odpowiednie organy krajowe powinny koordynować swoje wysiłki w zakresie egzekwowania przepisów. W szczególności Komisja powinna uwzględniać wszelkie grzywny i kary nałożone na tę samą osobę prawną w odniesieniu do tych samych faktów w drodze ostatecznej decyzji w postępowaniu dotyczącym naruszenia innych przepisów unijnych lub krajowych, tak by zapewnić, że całkowite nałożone grzywny i kary są proporcjonalne i odpowiadają wadze popełnionych naruszeń. Ponieważ wszystkie decyzje podejmowane przez Komisję na mocy niniejszego rozporządzenia podlegają kontroli Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej zgodnie z Traktatem, Trybunał Sprawiedliwości powinien mieć nieograniczone prawo orzekania w odniesieniu do grzywien i kar pieniężnych zgodnie z art. 261 TFUE.**

(100a) Ze względu na potencjalne znaczące skutki społeczne naruszenia obowiązków mających zastosowanie wyłącznie do bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych oraz aby zaradzić takim obawom dotyczącym porządku publicznego, należy przewidzieć system wzmocnionego nadzoru nad wszelkimi działaniami podejmowanymi w celu skutecznego zaprzestania naruszeń przepisów niniejszego rozporządzenia i zarządzenia im. Dlatego po stwierdzeniu naruszenia jednego z przepisów niniejszego rozporządzenia, które mają zastosowanie wyłącznie do bardzo dużych platform internetowych lub bardzo dużych wyszukiwarek internetowych, i w razie potrzeby nałożeniu na nie sankcji, Komisja powinna zwrócić się do dostawcy takiej platformy lub takiej wyszukiwarki o opracowanie szczegółowego planu działania mającego na celu usunięcie w przyszłości wszelkich skutków naruszenia oraz o przekazanie takiego planu działania koordynatorom ds. usług cyfrowych, Komisji i Radzie w terminie, który powinna określić Komisja. Komisja, z uwzględnieniem opinii Rady, powinna ustalić, czy środki zawarte w tym planie działania są wystarczające do zaradzenia naruszeniu, zwracając przy tym również uwagę na to, czy proponowane środki obejmują przestrzeganie odpowiedniego kodeksu postępowania. Komisja powinna również monitorować wszelkie dalsze środki podejmowane – zgodnie z jego planem działania – przez danego dostawcę bardzo dużej platformy internetowej lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej i uwzględniać przy tym także wyniki niezależnego audytu tego dostawcy. Jeżeli pod koniec wdrażania planu działania Komisja w dalszym ciągu będzie uważać, że danemu naruszeniu nie zaradzono w pełni lub gdy plan ten zostanie uznany za nieodpowiedni, powinna ona móc skorzystać z dowolnych uprawnień dochodzeniowych lub uprawnień w zakresie egzekwowania przepisów na mocy niniejszego rozporządzenia, w tym z możliwości nałożenia na dostawcę okresowych kar pieniężnych i wszczęcia procedury w celu uniemożliwienia dostępu do usługi, której dotyczy naruszenie.

- (101) ***Zainteresowani dostawcy bardzo dużych platform internetowych lub bardzo dużych wyszukiwarek internetowych*** oraz inne osoby, które podlegają wykonywaniu przez Komisję jej uprawnień i których interesów może dotyczyć decyzja, powinni mieć możliwość uprzedniego przedłożenia uwag, zaś podjęte decyzje powinny zostać podane do wiadomości publicznej. W celu zapewnienia zainteresowanym stronom prawa do obrony, w szczególności prawa dostępu do akt, istotne jest, aby informacje poufne podlegały ochronie. Ponadto, zachowując poufność informacji, Komisja powinna zapewnić, aby wszelkie informacje, na których opiera się jej decyzja, ujawniano w zakresie, który umożliwia adresatowi decyzji zrozumienie faktów i względów, które doprowadziły do jej podjęcia.
- (101a) ***W celu zagwarantowania zharmonizowanego stosowania i egzekwowania niniejszego rozporządzenia ważne jest zapewnienie, aby organy krajowe, w tym sądy krajowe, posiadały wszystkie informacje niezbędne do zapewnienia, by ich decyzje nie były sprzeczne z decyzją przyjętą przez Komisję na podstawie niniejszego rozporządzenia. Pozostaje to bez uszczerbku dla art. 267 TFUE.***

(101b) Skuteczne egzekwowanie i monitorowanie niniejszego rozporządzenia wymaga sprawnej wymiany informacji w czasie rzeczywistym pomiędzy koordynatorami ds. usług cyfrowych, Radą i Komisją, w ramach przepływów informacji i procedur przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu. W stosownych przypadkach może to również uzasadniać dostęp innych właściwych organów do tego systemu. Jednocześnie, ze względu na to, że wymieniane informacje mogą mieć charakter poufny lub obejmować dane osobowe, powinny być one w dalszym ciągu chronione przed nieuprawnionym dostępem, zgodnie z celami, do których zostały zgromadzone. Z tego powodu wszelka komunikacja między tymi organami powinna się odbywać w ramach wiarygodnego i bezpiecznego systemu wymiany informacji, którego szczegóły powinny zostać określone w akcie wykonawczym. Taki system wymiany informacji może się opierać na istniejących narzędziach rynku wewnętrznego w zakresie, w jakim mogą one realizować cele niniejszego rozporządzenia w sposób oszczędny.

(101c) Nie naruszając praw odbiorców usług do zwrócenia się od przedstawiciela zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828³⁹, lub do wszelkich innych rodzajów przedstawicielstwa na mocy prawa krajowego, odbiorcy usług powinni również mieć prawo do upoważnienia osoby prawnej lub organu publicznego do wykonywania ich praw przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu. Takie prawa mogą przykładowo obejmować prawa odbiorców usług związane z przekazywaniem zgłoszeń, kwestionowaniem decyzji podjętych przez dostawców usług pośrednich oraz składaniem skarg przeciwko dostawcom w związku z naruszeniami niniejszego rozporządzenia. Niektóre organy, organizacje i stowarzyszenia posiadają szczególną wiedzę fachową i kompetencje w zakresie wykrywania i sygnalizowania błędnych lub nieuzasadnionych decyzji dotyczących moderowania treści, a ich skargi składane w imieniu odbiorców usługi mogą mieć pozytywny wpływ ogólnie na wolność słowa i informacji, dlatego dostawcy platform internetowych powinni rozpatrywać te skargi bez zbędnej zwłoki.

³⁹ *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylająca dyrektywę 2009/22/WE (Dz.U. L 409 z 4.12.2020, s. 1).*

- (102) Mając na względzie skuteczność i efektywność, **Komisja powinna przeprowadzić** ogólną oceną rozporządzenia, która ma zostać przeprowadzona w ciągu pięciu lat od jego wejścia w życie, po wstępnej fazie rozruchu i na podstawie pierwszych trzech lat stosowania niniejszego rozporządzenia. **W szczególności ta ogólna ocena powinna dotyczyć zakresu usług objętych rozporządzeniem, wzajemnych powiązań z innymi aktami prawnymi, wpływu niniejszego rozporządzenia na funkcjonowanie rynku wewnętrznego, zwłaszcza w odniesieniu do usług cyfrowych, stosowania art. 11, 14, 17, 18, 25 i 36, wpływu obowiązków przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu na małe przedsiębiorstwa i mikroprzedsiębiorstwa, skuteczności mechanizmu nadzoru i egzekwowania przepisów oraz wpływu na prawo do wolności wypowiedzi i informacji. Ponadto, aby uniknąć nieproporcjonalnych obciążeń i zapewnić stałą skuteczność niniejszego rozporządzenia, w ciągu trzech lat od rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia Komisja powinna przeprowadzić** ■ ocenę **wpływu obowiązków przewidzianych w rozporządzeniu na małe i średnie przedsiębiorstwa, a w ciągu trzech lat od wejścia w życie – ocenę zakresu usług objętych rozporządzeniem, w szczególności w odniesieniu do bardzo dużych platform internetowych, oraz wzajemnego oddziaływania z innymi aktami prawnymi.**

- (103) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁴⁰.
- (104) Aby osiągnąć cele określone w niniejszym rozporządzeniu, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 TFUE w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia. Akty delegowane należy w szczególności przyjmować z poszanowaniem kryteriów identyfikacji bardzo dużych platform internetowych i ***bardzo dużych wyszukiwarek internetowych oraz*** specyfikacji technicznych dotyczących wniosków o dostęp. Szczególnie ważne jest, aby Komisja prowadziła stosowne konsultacje oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa⁴¹. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

⁴⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁴¹ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

- (105) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych uznanych w Karcie praw podstawowych ani praw podstawowych stanowiących ogólne zasady prawa Unii. W związku z tym niniejsze rozporządzenie powinno być interpretowane i stosowane zgodnie z tymi prawami podstawowymi, w tym dotyczącymi wolności wypowiedzi i informacji oraz wolności i pluralizmu mediów. Wykonując uprawnienia określone w niniejszym rozporządzeniu, wszystkie zaangażowane organy publiczne powinny dążyć – w sytuacjach, w których występuje konflikt odpowiednich praw podstawowych – do osiągnięcia właściwej równowagi między danymi prawami zgodnie z zasadą proporcjonalności.
- (106) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, mianowicie prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego oraz zapewnienie bezpiecznego, przewidywalnego i budzącego zaufanie środowiska internetowego, w którym prawa podstawowe zapisane w Karcie praw podstawowych są odpowiednio chronione, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, gdyż działając samodzielnie, nie mogą one osiągnąć niezbędnej harmonizacji i współpracy, natomiast ze względu na zakres terytorialny i podmiotowy celu możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (106a) *Zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725⁴² skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych; swoją opinię wydał on w dniu 10 lutego 2021 r.⁴³***

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

⁴² ***Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE, (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).***

⁴³ ***Dz.U. C 149 z 27.4.2021, s. 3.***

Rozdział I
Przepisy ogólne

Artykuł 1
Przedmiot i zakres stosowania

- 1. *Celem niniejszego rozporządzenia jest przyczynienie się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego usług pośrednich poprzez ustanowienie zharmonizowanych przepisów dotyczących bezpiecznego, przewidywalnego i budzącego zaufanie środowiska internetowego, które ułatwia innowacje i w którym skutecznie chronione są prawa podstawowe zapisane w Karcie, w tym zasada ochrony konsumentów.***
1. W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się zharmonizowane przepisy dotyczące świadczenia usług pośrednich na rynku wewnętrznym. Ustanawia się w szczególności:
- a) ramy warunkowego wyłączenia odpowiedzialności dostawców usług pośrednich;
 - b) przepisy dotyczące szczególnych obowiązków w zakresie należytej staranności dostosowane do pewnych szczególnych kategorii dostawców usług pośrednich;
 - c) przepisy dotyczące wdrażania i egzekwowania niniejszego rozporządzenia, w tym w odniesieniu do współpracy i koordynacji między właściwymi organami.

I

Artykuł 1a
Zakres stosowania

1. *Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do usług pośrednich, które są oferowane odbiorcom usługi mającym miejsce siedziby lub znajdujących się w Unii, niezależnie od miejsca siedziby dostawców tych usług.*
2. *Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do żadnej usługi, która nie jest usługą pośrednią, ani do żadnych wymogów nakładanych w odniesieniu do takiej usługi niezależnie od tego, czy taka usługa jest świadczona za pośrednictwem korzystania z usługi pośredniej.*
3. *Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na stosowanie dyrektywy 2000/31/WE.*
4. *Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla przepisów określonych w innych aktach prawnych Unii regulujących inne aspekty świadczenia usług pośrednich na rynku wewnętrznym lub określających i uzupełniających niniejsze rozporządzenie, w szczególności dla:*
 - a) *dyrektywy 2010/13/UE;*
 - b) *prawa Unii dotyczącego praw autorskich i pokrewnych;*
 - c) *rozporządzenia (UE) 2021/784;*

- d) *rozporządzenia (UE) 2019/1148;*
- e) *rozporządzenia (UE) 2019/1150;*
- f) *prawa Unii dotyczącego ochrony konsumentów i bezpieczeństwa produktów, w tym rozporządzenia (UE) 2017/2394, rozporządzenia (UE) 2019/1020 oraz dyrektywy 2001/95/WE w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów i dyrektywy 2013/11/UE;*
- g) *prawa Unii dotyczącego ochrony danych osobowych, w szczególności rozporządzenia (UE) 2016/679 i dyrektywy 2002/58/WE;*
- h) *prawa Unii w dziedzinie współpracy sądowej w sprawach cywilnych, w szczególności rozporządzenia (UE) nr 1215/2012 lub wszelkich aktów prawnych Unii w dziedzinie prawa właściwego dla zobowiązań umownych i pozaumownych;*
- i) *prawa Unii w dziedzinie współpracy sądowej w sprawach karnych, w szczególności rozporządzenia (UE) .../... [w sprawie europejskiego nakazu wydania dowodów dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego w sprawach karnych i europejskiego nakazu zabezpieczenia dowodów dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego w sprawach karnych];*
- j) *dyrektywy (UE) .../... [ustanawiającej zharmonizowane przepisy dotyczące mianowania przedstawicieli prawnych w celu gromadzenia dowodów na potrzeby postępowań karnych].*

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- a) „**usługa** społeczeństwa informacyjnego” **oznacza usługę zdefiniowaną w art. 1 ust. 1 lit. b) dyrektywy (UE) 2015/1535;**
- b) „odbiorca usługi” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która korzysta z **usługi pośredniej, w szczególności w celu poszukiwania informacji lub udostępnienia jej;**
- c) „konsument” oznacza każdą osobę fizyczną, która działa w celach innych niż jej działalność handlowa, gospodarcza, **rzemieślnicza** lub zawodowa;
- d) „oferować usługi w Unii” oznacza umożliwiać osobom **fizycznym lub prawnym** w co najmniej jednym państwie członkowskim korzystanie z usług dostawcy **usług pośrednich**, który posiada **istotne powiązanie** z Unią;
- da) „**istotne powiązanie**” **oznacza powiązanie dostawcy usług pośrednich z Unią wynikające albo z jego siedziby w Unii, albo z określonych kryteriów faktycznych, takich jak:**
 - **znaczna** liczba **odbiorców usługi** w **co najmniej** jednym państwie członkowskim **w stosunku do jego ludności;** lub
 - ukierunkowanie prowadzonej działalności na jedno państwo członkowskie lub większą ich liczbę;

- e) „przedsiębiorca” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, niezależnie od tego, czy jest to podmiot publiczny czy prywatny, która działa – w tym również za pośrednictwem każdej osoby działającej w jej imieniu lub na jej rzecz – w celach związanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub zawodową;
- f) „usługa pośrednia” oznacza jedną z następujących usług *społeczeństwa informacyjnego*:
- (i) usługę „zwykłego przekazu”, która polega na transmisji w sieci telekomunikacyjnej informacji przekazanych przez odbiorcę usługi lub na zapewnianiu dostępu do sieci telekomunikacyjnej;
 - (ii) usługę „cachingu”, która polega na transmisji w sieci telekomunikacyjnej informacji przekazanych przez odbiorcę usługi, obejmującą automatyczne, pośrednie i krótkotrwałe przechowywanie tej informacji, *dokonywane* wyłącznie w celu usprawnienia późniejszej transmisji informacji na żądanie innych odbiorców;
 - (iii) usługę „hostingu”, która polega na przechowywaniu informacji przekazanych przez odbiorcę usługi oraz na jego żądanie;

- g) „nielegalne treści” oznaczają wszelkie informacje, które *same w sobie lub przez odniesienie* do działania, w tym sprzedaży produktów lub świadczenia usług, nie są zgodne z prawem Unii lub z prawem *jakiegokolwiek* państwa członkowskiego niezależnie od konkretnego przedmiotu lub charakteru tego prawa;
- h) „platforma internetowa” oznacza dostawcę usługi hostingu, który na żądanie odbiorcy usługi przechowuje i rozpowszechnia publicznie informacje, chyba że takie działanie jest nieznaczną lub wyłącznie poboczną funkcją innej usługi *lub nieznaczną funkcjonalnością głównej usługi*, i ze względów obiektywnych i technicznych nie można go wykorzystać bez takiej innej usługi, a włączenie takiej funkcji *lub funkcjonalności* w taką inną usługę nie jest sposobem na obejście stosowania niniejszego rozporządzenia.
- ha) „wyszukiwarka internetowa” oznacza usługę cyfrową, która umożliwia użytkownikom *wprowadzanie zapytań w celu wyszukiwania – co do zasady – wszystkich stron internetowych lub wszystkich stron internetowych w danym języku za pomocą zapytania na jakikolwiek temat przez podanie słowa kluczowego, zapytania głosowego, wyrażenia lub innej wartości wejściowej i która podaje wyniki wyszukiwania w dowolnym formacie, w którym można znaleźć informacje związane z zadaniem zapytaniem;*
- i) „publiczne rozpowszechnianie” oznacza udostępnianie informacji na żądanie odbiorcy usługi, który przekazał informacje, potencjalnie nieograniczonej liczbie osób trzecich;
- j) „umowa zawierana na odległość” oznacza umowę w rozumieniu art. 2 pkt 7 dyrektywy 2011/83/UE;

- k) „interfejs internetowy” oznacza każde oprogramowanie komputerowe, w tym stronę internetową lub jej część, oraz aplikacje, w tym aplikacje mobilne;
- l) „koordynator ds. usług cyfrowych miejsca siedziby” oznacza koordynatora ds. usług cyfrowych państwa członkowskiego, w którym ***znajduje się główna siedziba dostawcy*** usługi pośredniej lub w którym rezyduje lub ma siedzibę jego przedstawiciel prawny;
- m) „koordynator ds. usług cyfrowych miejsca przeznaczenia” oznacza koordynatora ds. usług cyfrowych państwa członkowskiego, w którym świadczona jest usługa pośrednia;
- ma) ***„aktywny odbiorca platformy internetowej” oznacza odbiorcę usługi, który skorzystał z usługi platformy internetowej, żądając od platformy internetowej hostingu treści albo stykając się z treściami przechowywanymi przez platformę internetową i rozpowszechnianymi za pośrednictwem jej interfejsu internetowego;***
- mb) ***„aktywny odbiorca wyszukiwarki internetowej” oznacza odbiorcę usługi, który skorzystał z usługi wyszukiwarki internetowej poprzez zapytanie w wyszukiwarce internetowej i zetknięcie się z treścią indeksowaną i prezentowaną na jej interfejsie internetowym;***
- n) „reklama” oznacza informację przeznaczoną do propagowania przekazu osoby prawnej lub fizycznej, niezależnie od tego, czy w celach komercyjnych czy niekomercyjnych, i ***prezentowaną*** przez platformę internetową na jej interfejsie internetowym za wynagrodzeniem konkretnie za propagowanie tej informacji;

- o) „system rekomendacji” oznacza w pełni lub częściowo zautomatyzowany system wykorzystywany przez platformę internetową w celu sugerowania odbiorcom usługi w jej interfejsie internetowym konkretnych informacji **i nadawania im priorytetu**, w tym na skutek wyszukiwania wykonanego przez odbiorcę **usługi** lub w inny sposób determinującego względną kolejność lub eksponowanie pokazywanych informacji;
- p) „moderowanie treści” oznacza działania, **zautomatyzowane lub nie**, podejmowane przez dostawców usług pośrednich, których celem jest, **w szczególności**, wykrywanie, identyfikowanie i zwalczanie nielegalnych treści lub informacji niezgodnych z ich warunkami korzystania z usług, przekazywanych przez odbiorców usługi, w tym wdrażane środki, które wpływają na dostępność, widoczność i osiągalność takich nielegalnych treści lub informacji, takie jak nieeksponowanie takich treści lub informacji, **demonetyzacja**, uniemożliwienie dostępu do nich lub ich usunięcie, lub które wpływają na możliwość przekazywania takich informacji przez odbiorców, takie jak zamknięcie lub zawieszenie konta odbiorcy;
- q) „warunki korzystania z usług” oznaczają wszystkie warunki korzystania z usług lub **klauzule** niezależnie od ich nazwy lub formy, które regulują stosunek umowny między dostawcą usług pośrednich a odbiorcami usług;
- qa) „osoby z niepełnosprawnościami” oznaczają osoby z niepełnosprawnościami w rozumieniu art. 3 pkt 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882⁴⁴;
- r) „obróć” oznacza kwotę uzyskaną przez przedsiębiorstwo zgodnie z art. 5 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004⁴⁵.

⁴⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dz.U. L 151 z 7.6.2019, s. 70).

⁴⁵ Rozporządzenie Rady (WE) nr 139/2004 z 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (Dz.U. L 24 z 29.1.2004, s. 1).

Rozdział II
Odpowiedzialność dostawców usług pośrednich

Artykuł 3
„Zwykły przekaz”

1. W przypadku świadczenia usługi społeczeństwa informacyjnego polegającej na transmisji w sieci telekomunikacyjnej informacji przekazanych przez odbiorcę usługi lub na zapewnianiu dostępu do sieci telekomunikacyjnej dostawca usług nie ponosi odpowiedzialności za przekazywane **lub uzyskiwane** informacje, pod warunkiem że dostawca:
 - a) nie jest inicjatorem transmisji;
 - b) nie wybiera odbiorcy transmisji; oraz
 - c) nie wybiera ani nie modyfikuje informacji zawartych w transmisji.
2. Czynności polegające na transmisji oraz zapewnianiu dostępu, o których mowa w ust. 1, obejmują automatyczne, pośrednie i krótkotrwałe przechowywanie przekazywanych informacji w zakresie, w jakim służy to wyłącznie wykonywaniu transmisji w sieci telekomunikacyjnej, oraz że okres przechowywania nie przekracza czasu rozsądnie koniecznego do transmisji.
3. Niniejszy artykuł nie ma wpływu na możliwość wymagania od dostawcy usług przez organy **sądowe lub** administracyjne, zgodnie z systemem prawnym państw członkowskich, żeby przerwał naruszanie prawa lub mu zapobiegł.

Artykuł 4

„Caching”

1. W przypadku świadczenia usługi społeczeństwa informacyjnego polegającej na transmisji w sieci telekomunikacyjnej informacji przekazanych przez odbiorcę usługi dostawca usług nie ponosi odpowiedzialności z tytułu automatycznego, pośredniego i krótkotrwałego przechowywania tej informacji, dokonywanego wyłącznie w celu usprawnienia **lub zabezpieczenia** późniejszej transmisji informacji na żądanie innych odbiorców usługi, pod warunkiem że **dostawca**:
 - a) **■** nie modyfikuje informacji;
 - b) **■** przestrzega warunków dostępu do informacji;
 - c) **■** przestrzega zasad dotyczących aktualizowania informacji, określonych w sposób szeroko uznany i stosowany w branży;
 - d) **■** nie zakłóca zgodnego z prawem posługiwania się technologią szeroko uznaną i stosowaną w branży w celu uzyskania danych o korzystaniu z informacji; oraz
 - e) **■** podejmuje bezzwłocznie odpowiednie działania w celu usunięcia przechowywanych informacji lub uniemożliwienia dostępu do nich, gdy uzyska wiarygodną wiadomość, że informacje zostały usunięte z początkowego źródła transmisji lub dostęp do nich został uniemożliwiony, albo gdy sąd lub organ administracyjny nakazał usunięcie informacji lub uniemożliwienie dostępu do niej.

2. Niniejszy artykuł nie ma wpływu na możliwość wymagania od dostawcy usług przez organy **sądowe lub** administracyjne, zgodnie z systemem prawnym państw członkowskich, żeby przerwał naruszanie prawa lub mu zapobiegł.

Artykuł 5

Hosting

1. W przypadku świadczenia usługi społeczeństwa informacyjnego polegającej na przechowywaniu informacji przekazanych przez odbiorcę usług dostawca usług nie ponosi odpowiedzialności za informacje przechowywane na wniosek odbiorcy usługi, pod warunkiem że dostawca:
- a) nie ma wiarygodnych wiadomości o nielegalnej działalności lub nielegalnych treściach, a w odniesieniu do roszczeń odszkodowawczych – nie wie o stanie faktycznym lub okolicznościach, które w sposób oczywisty świadczą o nielegalnej działalności lub nielegalnych treściach; lub
 - b) podejmuje bezzwłocznie odpowiednie działania w celu usunięcia lub uniemożliwienia dostępu do nielegalnych treści, gdy uzyska takie wiadomości lub zostanie o nich powiadomiony.
2. Przepisy ust. 1 nie mają zastosowania, jeżeli odbiorca usługi działa z upoważnienia lub pod kontrolą dostawcy.

3. Przepisy ust. 1 nie mają zastosowania w odniesieniu do odpowiedzialności na mocy prawa ochrony konsumentów platform internetowych umożliwiającym konsumentom zawieranie z przedsiębiorcami umów na odległość, w przypadku gdy taka platforma internetowa przedstawia określoną informację lub w inny sposób umożliwia zawarcie danej transakcji w sposób, który wzbudzałby u przeciętnego ■ konsumenta przekonanie, że informacja, produkt lub usługa będące przedmiotem transakcji są dostarczane albo przez samą platformę internetową, albo przez odbiorcę usługi działającego z jej upoważnienia lub pod jej kontrolą.
4. Niniejszy artykuł nie ma wpływu na możliwość wymagania od dostawcy usług przez organy *sądowe lub* administracyjne, zgodnie z systemem prawnym państw członkowskich, żeby przerwał naruszanie prawa lub mu zapobiegł.

Artykuł 6

Dobrowolne dochodzenia z własnej inicjatywy i zgodność z przepisami

1. Dostawców usług pośrednich nie uważa się za niekwalifikujących się do wyłączeń odpowiedzialności, o których mowa w art. 3, 4 i 5, tylko z tego powodu, że *w dobrej wierze i z należytą starannością* prowadzą dobrowolne dochodzenia z własnej inicjatywy lub *podejmują* inne *środki* mające na celu wykrycie, identyfikację i usunięcie nielegalnych treści lub uniemożliwienie do nich dostępu lub ■ wdrażają niezbędne środki, aby wypełnić wymogi *prawa krajowego zgodnie z prawem Unii i* prawa Unii, w tym wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu.

Artykuł 7

Brak ogólnych obowiązków nadzoru lub aktywnego ustalania faktów

Na dostawców usług pośrednich nie nakłada się ogólnego obowiązku nadzorowania informacji, które dostawcy ci przekazują lub przechowują, ani aktywnego ustalania faktów lub okoliczności wskazujących na nielegalną działalność.

Artykuł 8

Nakaz podjęcia działań przeciwko nielegalnym treściom

1. Dostawcy usług pośrednich po otrzymaniu nakazu podjęcia działań przeciwko **jednemu lub większej liczbie określonych elementów nielegalnych treści** wydanego zgodnie z prawem Unii przez właściwe **krajowe** organy sądowe lub administracyjne na podstawie mającego zastosowanie prawa Unii lub prawa krajowego **zgodnie z prawem Unii**, niezwłocznie informują organ, który wydał nakaz, **lub jakikolwiek inny organ określony w nakazie** o **wszelkich** skutkach **nadanych nakazom**, wskazując **■** , **czy i kiedy nakaz został wykonany**.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby nakazy, o których mowa w ust. 1, spełniały **co najmniej** następujące warunki, **gdy są przesyłane dostawcy**:

a) nakaz musi zawierać następujące elementy:

(i) ***przywołanie podstawy prawnej nakazu na mocy prawa Unii lub prawa krajowego;***

(ii) uzasadnienie wyjaśniające, dlaczego odnośne informacje stanowią nielegalne treści, przez odniesienie do ***co najmniej jednego szczegółowego przepisu prawa Unii lub prawa krajowego zgodnie z prawem Unii;***

(iii) ***określenie organu wydającego nakaz;***

(iv) ***jasne informacje umożliwiające dostawcy usług pośrednich zidentyfikowanie i zlokalizowanie nielegalnych treści, takie jak*** co najmniej jeden dokładny ujednolicony adres zasobów (URL), oraz, w stosownych przypadkach, dodatkowe informacje;

(v) informacje na temat ***mechanizmów*** zaskarżenia przysługujących dostawcy usługi i odbiorcy usługi, który przekazał treści;

(vi) ***w stosownych przypadkach, informacje o tym, który organ powinien otrzymać informacje o skutku nadanym nakazom;***

- b) zakres terytorialny nakazu na podstawie mających zastosowanie przepisów Unii i prawa krajowego, w tym Karty praw podstawowych, oraz – w stosownych przypadkach – ogólnych zasad prawa międzynarodowego *ogranicza się do zakresu ściśle **niezbędnego*** do osiągnięcia celu nakazu;
- c) nakaz *jest przekazywany w jednym z języków zadeklarowanych* przez dostawcę *na podstawie art. 10 ust. 3 lub w innym języku urzędowym Unii, uzgodnionym dwustronnie przez organ wydający nakaz i dostawcę, oraz jest przesyłany do elektronicznego* punktu kontaktowego wyznaczonego przez *tego* dostawcę zgodnie z art. 10. *W przypadku gdy nakaz nie został sporządzony w języku zadeklarowanym przez dostawcę lub w innym języku uzgodnionym dwustronnie, nakaz można przekazać w języku organu wydającego nakaz, pod warunkiem że towarzyszy mu tłumaczenie co najmniej elementów określonych w lit. a) i b) niniejszego ustępu.*

- 2d. *Organ wydający nakaz lub, w stosownych przypadkach, organ określony w nakazie przekazują nakaz koordynatorowi ds. usług cyfrowych z państwa członkowskiego organu wydającego; przekazują mu również informacje otrzymane od dostawcy usług pośrednich o skutku nadanym nakazowi.*
3. *Po otrzymaniu nakazu od organu sądowego lub administracyjnego koordynator ds. usług cyfrowych z tego państwa członkowskiego niezwłocznie przekazuje kopię nakazów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, wszystkim pozostałym koordynatorom ds. usług cyfrowych za pośrednictwem systemu ustanowionego zgodnie z art. 67.*
- 3a. *Dostawcy usług pośrednich informują odbiorcę danej usługi najpóźniej w momencie wykonania nakazu, o otrzymanym nakazie i skutku mu nadanym, lub, w stosownych przypadkach, w momencie określonym w nakazie przez organ wydający nakaz. Takie informacje dla odbiorcy usługi obejmują co najmniej uzasadnienie, możliwości zaskarżenia oraz terytorialny zakres nakazu zawarty w nakazie na podstawie ust. 2.*
4. Warunki i wymogi określone w niniejszym artykule pozostają bez uszczerbku dla krajowych przepisów postępowania karnego *i cywilnego*.

Artykuł 9
Nakazy udzielenia informacji

1. Dostawcy usług pośrednich po otrzymaniu nakazu przekazania ■ określonych informacji na temat co najmniej jednego określonego odbiorcy usługi, który to nakaz wydały zgodnie z prawem Unii właściwe krajowe organy sądowe lub administracyjne na podstawie mającego zastosowanie prawa Unii lub prawa krajowego, niezwłocznie informują organ, który wydał nakaz ***lub jakikolwiek inny organ określony w nakazie*** o jego otrzymaniu, o skutku tego nakazu, ***wskazując, czy i kiedy nakaz został wykonany***.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby nakazy, o których mowa w ust. 1, spełniały ***co najmniej*** następujące warunki, ***gdy są przesyłane dostawcy***:
 - a) nakaz musi zawierać następujące elementy:
 - (i) ***przywołanie podstawy prawnej nakazu na mocy prawa Unii lub prawa krajowego;***
 - (ii) ***określenie organu wydającego nakaz;***
 - (iii) ***jasne informacje umożliwiające dostawcy usług pośrednich zidentyfikowanie konkretnego odbiorcy lub odbiorców, na temat których poszukiwane są informacje, takie jak co najmniej jedna nazwa rachunku lub niepowtarzalne identyfikatory;***
 - (iv) uzasadnienie wyjaśniające cel, dla którego wymaga się przekazania informacji oraz dla którego wymóg przekazania informacji jest niezbędny i proporcjonalny w celu określenia, czy odbiorcy usług pośrednich przestrzegają mających zastosowanie przepisów unijnych lub krajowych ***zgodnie z prawem Unii***, chyba że nie można podać takiego uzasadnienia z przyczyn związanych z zapobieganiem przestępczości, prowadzeniem postępowań przygotowawczych, wykrywaniem lub ściganiem przestępstw;

- (v) informacje na temat ***mechanizmów*** zaskarżenia przysługujących dostawcy i zainteresowanym odbiorcom danej usługi;
 - (vi) ***w stosownych przypadkach, informacje o tym, do którego organu należy przesłać informacje o skutkach nakazów;***
- b) w nakazie wymaga się wyłącznie, aby dostawca przekazał informacje już zgromadzone na potrzeby świadczenia usługi i znajdujące się pod jego kontrolą;
 - c) nakaz ***jest przekazywany w jednym z języków zadeklarowanych przez dostawcę na podstawie art. 10 ust. 3 lub w innym języku urzędowym Unii, uzgodnionym dwustronnie przez organ wydający nakaz i dostawcę, i wysyłany do elektronicznego punktu kontaktowego, wyznaczonego przez tego dostawcę, zgodnie z art. 10. W przypadku gdy nakaz nie został sporządzony w języku zadeklarowanym przez dostawcę lub w innym języku uzgodnionym dwustronnie, nakaz można przekazać w języku organu wydającego nakaz, pod warunkiem że towarzyszy mu tłumaczenie co najmniej elementów określonych w lit. a) i b) niniejszego ustępu.***

- 2a. *Organ wydający nakaz lub, w stosownych przypadkach, organ określony w nakazie przekazują nakaz koordynatorowi ds. usług cyfrowych z państwa członkowskiego organu wydającego; przekazują mu również informacje otrzymane od dostawcy usług pośrednich o skutku nadanym nakazowi.*
3. *Po otrzymaniu nakazu od organu sądowego lub administracyjnego koordynator ds. usług cyfrowych z tego państwa członkowskiego niezwłocznie przekazuje kopię nakazu, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, wszystkim koordynatorom ds. usług cyfrowych za pośrednictwem systemu ustanowionego zgodnie z art. 67.*
- 3a. *Dostawcy usług pośrednich informują odbiorcę danej usługi najpóźniej w momencie wykonania nakazu, o otrzymanym nakazie i skutku mu nadanym, lub, w stosownych przypadkach, w momencie określonym w nakazie przez organ wydający nakaz. Takie informacje dla odbiorcy usługi obejmują co najmniej uzasadnienie i możliwości zaskarżenia zawarte w nakazie na podstawie ust. 2.*
4. *Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla krajowych przepisów postępowania cywilnego i karnego.*

Rozdział III

Obowiązki w zakresie należytej staranności na potrzeby przejrzystego i bezpiecznego środowiska internetowego

Sekcja 1

Obowiązki mające zastosowanie do wszystkich dostawców usług pośrednich

Artykuł 10

Punkty kontaktowe *dla organów państw członkowskich, Komisji i Rady*

1. Dostawcy usług pośrednich **wyznaczają** pojedynczy punkt kontaktowy umożliwiający **im** bezpośrednią komunikację – drogą elektroniczną – z organami państw członkowskich, Komisją i Radą, o której mowa w art. 47, na potrzeby stosowania niniejszego rozporządzenia.
2. Dostawcy usług pośrednich udostępniają publicznie informacje niezbędne do łatwego zidentyfikowania ich pojedynczych punktów kontaktowych i kontaktowania się z nimi.
Informacje te są łatwo dostępne i aktualizowane.

3. W informacjach, o których mowa w ust. 2, dostawcy usług pośrednich określają język lub języki urzędowe Unii, które, ***oprócz języka szeroko rozumianego przez jak największą liczbę obywateli Unii***, można wykorzystywać do celów komunikacji z ich punktami kontaktowymi i które muszą obejmować co najmniej jeden z języków urzędowych państwa członkowskiego, w którym dostawca usług pośrednich ma swoją główną jednostkę organizacyjną lub w którym rezyduje lub ma siedzibę jego przedstawiciel prawny.

Artykuł 10a

Punkty kontaktowe dla organów państw członkowskich, Komisji i Rady

1. ***Dostawcy usług pośrednich wyznaczają pojedynczy punkt kontaktowy umożliwiający odbiorcy usługi bezpośrednią i szybką komunikację z nimi, drogą elektroniczną i w sposób przyjazny dla użytkownika, w tym poprzez umożliwienie odbiorcom usługi wyboru środków komunikacji, które nie opierają się wyłącznie na zautomatyzowanych narzędziach.***
2. ***W uzupełnieniu obowiązków zapisanych w dyrektywie 2000/31/WE dostawcy usług pośrednich udostępniają publicznie informacje niezbędne użytkownikom usługi do łatwego zidentyfikowania ich pojedynczych punktów kontaktowych i kontaktowania się z nimi. Informacje te są łatwo dostępne i aktualizowane.***

Artykuł 11
Przedstawiciele prawni

1. Dostawcy usług pośrednich, którzy nie mają siedziby w Unii, ale oferują usługi w Unii, wyznaczają na piśmie osobę prawną lub fizyczną, **która będzie działa w charakterze ich** przedstawiciela prawnego w jednym z państw członkowskich, w których dostawca oferuje swoje usługi.
2. Dostawcy usług pośrednich upoważniają swoich przedstawicieli prawnych do tego, aby **właściwe** organy państw członkowskich, Komisja oraz Rada zwracały się do nich – zamiast do dostawcy lub dodatkowo – w odniesieniu do wszystkich kwestii niezbędnych do otrzymywania decyzji wydawanych w związku z niniejszym rozporządzeniem oraz stosowania się do nich i ich egzekwowania. Dostawcy usług pośrednich przekazują swojemu przedstawicielowi prawnemu **niezbędne** uprawnienia oraz **wystarczające** zasoby, **aby zagwarantować ich skuteczną i terminową współpracę z właściwymi** organami państw członkowskich, Komisją i Radą oraz zastosowanie się do każdej ze wspomnianych decyzji.
3. Wyznaczony przedstawiciel prawny może zostać pociągnięty do odpowiedzialności z tytułu niewywiązania się z obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia bez uszczerbku dla odpowiedzialności dostawcy usług pośrednich i postępowań, które mogą zostać przeciwko niemu wszczęte.

4. Dostawcy usług pośrednich zgłaszają koordynatorowi ds. usług cyfrowych w państwie członkowskim, w którym ich przedstawiciel prawny rezyduje lub ma siedzibę, imię i nazwisko lub nazwę, adres *pocztowy*, adres e-mail oraz numer telefonu tego przedstawiciela prawnego. Dostawcy zapewniają, aby wspomniane informacje były *publicznie i łatwo dostępne, ściśle oraz aktualne*.
5. Wyznaczenie przedstawiciela prawnego na terytorium Unii zgodnie z ust. 1 nie jest równoznaczne z posiadaniem siedziby w Unii.

Artykuł 12

Warunki korzystania z usług

1. W warunkach korzystania z usług dostawcy usług pośrednich uwzględniają informacje na temat wszelkich ograniczeń, które nakładają w związku z korzystaniem z ich usług, w odniesieniu do informacji przekazywanych przez odbiorców usługi. Informacje te obejmują informacje na temat wszelkich polityk, procedur, środków i narzędzi wykorzystywanych na potrzeby moderowania treści, w tym na temat algorytmicznego podejmowania decyzji i przeglądu dokonywanego przez człowieka, *a także na temat regulaminu wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg*. Informacje te formułuje się jasno i w sposób *prosty, zrozumiały, przyjazny dla użytkownika i jednoznaczny* oraz podaje do wiadomości publicznej w łatwo dostępnym *i nadającym się do odczytu maszynowego* formacie.

- 1b. Dostawcy usług pośrednich informują odbiorców usługi o wszelkich istotnych zmianach warunków korzystania z usług.**
- 1c. Jeżeli usługa pośrednia jest skierowana przede wszystkim do małoletnich lub jest przez nich głównie wykorzystywana, dostawca usługi pośredniej wyjaśnia warunki i ograniczenia korzystania z tej usługi w sposób zrozumiały dla małoletnich.**
2. Dostawcy usług pośrednich, stosując i egzekwując ograniczenia, o których mowa w ust. 1, działają z należytą starannością, w sposób obiektywny i proporcjonalny oraz z należytym uwzględnieniem praw i prawnie uzasadnionych interesów wszystkich zaangażowanych stron, w tym **■** praw podstawowych odbiorców usługi, **takich jak wolność wypowiedzi, wolność i pluralizm mediów i inne prawa podstawowe i wolności**, zapisanych w Karcie praw podstawowych.
- 2a. Dostawcy bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych zapewniają odbiorcom usługi zwięzłe i łatwo dostępne streszczenie warunków korzystania z usług, w tym informacje o dostępnych środkach odwoławczych i mechanizmach dochodzenia roszczeń, w formacie nadającym się do odczytu maszynowego, w jasnym i jednoznacznym języku.**

- 2c. ***Bardzo duże platformy internetowe i bardzo duże wyszukiwarki internetowe zdefiniowane w art. 25 publikują swoje warunki korzystania z usług w językach urzędowych wszystkich państw członkowskich, w których oferują usługi.***

Artykuł 13

Obowiązki sprawozdawcze w zakresie przejrzystości spoczywające na dostawcach usług pośrednich

1. Co najmniej raz w roku dostawcy usług pośrednich ***udostępniają publicznie w formie nadającym się do odczytu maszynowego oraz w łatwo dostępnym sposób*** jasne, zrozumiałe **■** sprawozdania dotyczące wszelkiego moderowania treści, które przeprowadzili w danym okresie. Stosownie do przypadku sprawozdania te zawierają w szczególności następujące informacje:
 - a) ***w przypadku dostawców usług pośrednich – liczbę nakazów otrzymanych od organów państw członkowskich, w tym nakazów wydanych zgodnie z art. 8 i 9, w podziale na rodzaj odnośnych nielegalnych treści, państwo członkowskie wydające nakaz oraz medianę czasu potrzebnego na poinformowanie organu wydającego nakaz lub dowolnego innego organu określonego w nakazie o jego otrzymaniu i na nadanie skuteczności nakazowi;***

- b) *w odniesieniu do dostawców usług hostingu – liczbę zgłoszeń przekazanych zgodnie z art. 14 w podziale na rodzaj odnośnych domniemanych nielegalnych treści, liczbę zgłoszeń przekazanych przez zaufane podmioty sygnalizujące wszelkie działania podjęte zgodnie ze zgłoszeniami w podziale ze względu na to, czy działanie podjęto na podstawie przepisów prawa czy warunków korzystania z usług dostawcy, liczbę zgłoszeń przekazanych przez zaufane podmioty sygnalizujące, liczbę zgłoszeń rozpatrywanych wyłącznie w sposób zautomatyzowany oraz medianę czasu potrzebnego na podjęcie działania;*
- c) *w przypadku dostawców usług pośrednich – istotne i zrozumiałe informacje na temat moderowania treści przeprowadzonego z inicjatywy dostawców, w tym na temat korzystania ze zautomatyzowanych narzędzi, środków wprowadzonych w celu zapewnienia szkoleń i pomocy osobom odpowiedzialnym za moderowanie treści, liczby i rodzaju przyjętych środków, które wpływają na dostępność, widoczność i osiągalność informacji przekazanych przez odbiorców usługi oraz na zdolność odbiorców do przekazywania informacji za pośrednictwem usługi, a także innych powiązanych ograniczeń usługi; zgłaszane informacje klasyfikuje się według rodzaju nielegalnych treści lub naruszenia warunków korzystania z usług dostawcy usług, według metody wykrywania i rodzaju zastosowanego ograniczenia;*

d) *w odniesieniu do usług pośrednich – liczbę skarg otrzymanych za pośrednictwem wewnętrznych systemów rozpatrywania skarg zgodnie z warunkami korzystania z usług dostawcy oraz, w odniesieniu do platform internetowych, również zgodnie z art. 17, podstawę tych skarg, podjęte w odniesieniu do nich decyzje oraz medianę czasu potrzebnego na podjęcie takich decyzji, a także liczbę przypadków, w których decyzje uchylono.*

e) *wszelkie przypadki wykorzystania zautomatyzowanych środków do celów moderowania treści, w tym opis jakościowy, wyszczególnienie konkretnych celów, wskaźniki precyzji i ewentualny poziom błędu zautomatyzowanych środków użytych w osiągnięciu tych celów oraz zastosowane zabezpieczenia.*

2. Przepisy ust. 1 *niniejszego artykułu* nie ma zastosowania do dostawców usług pośrednich, którzy kwalifikują się jako mikroprzedsiębiorstwa lub małe przedsiębiorstwa w rozumieniu załącznika do zalecenia 2003/361/WE *i którzy nie są bardzo dużymi platformami internetowymi zgodnie z art. 25 niniejszego rozporządzenia.*

3. *Komisja może przyjąć akty wykonawcze w celu ustanowienia wzorów określających formę, treść i inne szczegóły sprawozdań na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu, w tym zharmonizowane okresy sprawozdawczości. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 70.*

Sekcja 2

Dodatkowe przepisy mające zastosowanie do dostawców usług hostingu, w tym platform internetowych

Artykuł 14

Mechanizmy zgłaszania i działania

1. Dostawcy usług hostingu wdrażają mechanizmy umożliwiające dowolnej osobie lub dowolnemu podmiotowi zgłoszenie im obecności w ich usłudze określonych informacji, które dana osoba lub dany podmiot uważają za nielegalne treści. Mechanizmy te muszą być łatwo dostępne i przyjazne dla użytkownika oraz muszą pozwalać na składanie zgłoszeń wyłącznie drogą elektroniczną.
2. Mechanizmy, o których mowa w ust. 1, muszą być mechanizmami ułatwiającymi przekazywanie wystarczająco dokładnych i odpowiednio uzasadnionych zgłoszeń **■** . W tym celu dostawcy *usług hostingu* przyjmują niezbędne środki umożliwiające im i ułatwiające przekazywanie zgłoszeń zawierających wszystkie poniższe elementy:
 - a) **wystarczająco uzasadnione** wyjaśnienie powodów, dla których dana osoba lub dany podmiot **domniemają**, że odnośne informacje **stanowią** nielegalne treści;

- b) jasne wskazanie *dokładnej* elektronicznej lokalizacji informacji, *takiej jak dokładne adresy* URL, oraz, w stosownych przypadkach, dodatkowe informacje umożliwiające identyfikację nielegalnych treści, *stosownie do rodzaju treści i konkretnego rodzaju usługi hostingu*;
 - c) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres e-mail osoby lub podmiotu przekazujących zgłoszenie, z wyjątkiem zgłoszenia dotyczącego informacji uznawanych za związane z jednym z przestępstw, o których mowa w art. 3–7 dyrektywy 2011/93/UE;
 - d) oświadczenie potwierdzające powzięte w dobrej wierze przekonanie osoby lub podmiotu przekazujących zgłoszenie, że informacje i zarzuty w nim zawarte są prawidłowe i kompletne.
3. Zgłoszenia, ■ o których mowa w *niniejszym artykule*, uznaje się za będące podstawą uzyskania wiarygodnej wiadomości lub wiedzy do celów art. 5 w odniesieniu do określonej informacji, której dotyczą, *jeżeli umożliwiają dostawcy usług hostingu działającemu z należytą starannością stwierdzenie – bez szczegółowego badania prawnego – nielegalności danej działalności lub informacji*.

4. Jeżeli zgłoszenie zawiera **elektroniczne dane kontaktowe** osoby lub podmiotu, które przekazały zgłoszenie, dostawca usług hostingu **bez zbędnej zwłoki** przesyła takiej osobie lub takiemu podmiotowi potwierdzenie otrzymania zgłoszenia.
5. Dostawca powiadamia także niezwłocznie taką osobę lub taki podmiot o swojej decyzji w odniesieniu do informacji, których dotyczy zgłoszenie, przekazując informacje na temat możliwości odwołania się od podjętej decyzji.
6. Dostawcy usług hostingu przetwarzają wszystkie zgłoszenia, które otrzymują w ramach mechanizmów, o których mowa w ust. 1, oraz podejmują decyzje w odniesieniu do informacji, których dotyczą zgłoszenia, w sposób terminowy, **niearbitralny** i obiektywny oraz z zachowaniem należytej staranności. Jeżeli na potrzeby takiego przetwarzania lub podejmowania decyzji korzystają oni ze zautomatyzowanych środków, uwzględniają informacje na ten temat w zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 5.

Artykuł 15
Uzasadnienie

1. *Dostawcy usług hostingu przedstawiają wszystkim zainteresowanym odbiorcom usługi jasne i konkretne uzasadnienie w odniesieniu do któregośkolwiek z następujących nałożonych ograniczeń:*
- a) *wszelkie ograniczenia w zakresie widoczności określonych informacji przekazywanych przez dostawcę usługi, w tym usuwanie treści, uniemożliwianie dostępu do treści lub depozycjonowanie treści;*
 - b) *zawieszenie, zakończenie lub inne ograniczenie płatności pieniężnych (monetyzacja);*
 - c) *zawieszenie lub zakończenie świadczenia usługi w całości lub w części;*
 - d) *zawieszenie lub zamknięcie kont odbiorcy.*
- 1a. *Niniejszy ustęp ma zastosowanie wyłącznie w przypadku, gdy dostawca zna odpowiednie elektroniczne dane kontaktowe. Ma ono zastosowanie najpóźniej w momencie nałożenia ograniczenia i niezależnie od tego, dlaczego i w jaki sposób zostało nałożone.*
- Niniejszy ustęp nie ma zastosowania w przypadku, gdy informacje są wprowadzającymi w błąd treściami handlowymi o dużej objętości.*

2. Uzasadnienie, o którym mowa w ust. 1, musi zawierać co najmniej następujące informacje:
- a) wskazanie, czy decyzja obejmuje usunięcie informacji, ■ uniemożliwienie dostępu do nich, ***ograniczenie widoczności informacji bądź zawieszenie lub zakończenie płatności pieniężnych odnoszących się do takich informacji lub nakazuje inne środki w odniesieniu do informacji***, oraz, w stosownych przypadkach, zakres terytorialny ***decyzji i okres jej obowiązywania***;
 - b) fakty i okoliczności, na podstawie których podjęto decyzję, w tym w stosownych przypadkach informację, czy decyzję podjęto na podstawie zgłoszenia przekazanego zgodnie z art. 14 ***czy na podstawie dobrowolnego dochodzenia z własnej inicjatywy oraz, gdy jest absolutnie niezbędne, tożsamość zgłaszającego***;
 - c) w stosownych przypadkach informacje na temat korzystania ze zautomatyzowanych środków podczas podejmowania decyzji, w tym jeżeli decyzję podjęto w odniesieniu do treści wykrytych lub zidentyfikowanych z wykorzystaniem zautomatyzowanych środków;
 - d) jeżeli decyzja dotyczy przypuszczalnie nielegalnych treści, odniesienie do podstawy prawnej, na której opiera się decyzja oraz wyjaśnienia dotyczące powodów, dla których na tej podstawie uznaje się dane informacje za nielegalne treści;

- e) jeżeli decyzja opiera się na domniemanej niezgodności informacji z warunkami korzystania z usług dostawcy **usługi hostingu**, odniesienie do podstawy umownej, na której opiera się decyzja, oraz wyjaśnienia dotyczące powodów, dla których uznaje się dane informacje za niezgodne z tą podstawą;
 - f) **jasne i przyjazne dla użytkownika** informacje na temat przysługujących odbiorcy usługi możliwości odwołania się od decyzji, w szczególności **w stosownych przypadkach** za pośrednictwem wewnętrznych mechanizmów rozpatrywania skarg, pozasądowego rozstrzygania sporów i środków zaskarżenia.
3. Informacje przekazane przez dostawców usług hostingu zgodnie z niniejszym artykułem muszą być jasne i zrozumiałe oraz na tyle dokładne i szczegółowe, na ile jest to racjonalnie możliwe w danych okolicznościach. Informacje muszą w szczególności w rozsądny sposób umożliwiać zainteresowanemu odbiorcy danej usługi skuteczne wykonywanie możliwości odwołania się, o których mowa w ust. 2 lit. f).

I

5. ***Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do nakazów wydanych na podstawie art. 8.***

Artykuł 15a

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

1. W przypadku gdy **dostawca usług hostingu** poweźmie jakiegokolwiek informacje dające podstawę do podejrzenia popełnienia lub prawdopodobieństwa popełnienia przestępstwa, które może stanowić zagrożenie dla życia lub bezpieczeństwa **osoby lub** osób, natychmiast informuje o swoich podejrzeniach organy ścigania lub organy sądowe zainteresowanego państwa członkowskiego lub zainteresowanych państw członkowskich i przekazuje wszystkie dostępne informacje na ten temat.
2. W przypadku gdy **dostawca usług hostingu** nie może z dostateczną pewnością zidentyfikować zainteresowanego państwa członkowskiego, informuje organy ścigania państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę, lub przedstawiciela prawnego, lub informuje Europol **lub obie te instancje**.

Do celów niniejszego artykułu zainteresowanym państwem członkowskim jest państwo członkowskie, w którym podejrzewa się popełnienie lub prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa, lub państwo członkowskie, w którym przebywa lub znajduje się osoba podejrzana o popełnienie przestępstwa, lub państwo członkowskie, w którym przebywa lub znajduje się domniemana ofiara takiego przestępstwa.

Sekcja 3

Dodatkowe przepisy mające zastosowanie do platform internetowych

Artykuł 16

Wyłączenie dotyczące mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw

1. Niniejsza sekcja, z **wyjątkiem art. 23 ust. 3, i sekcja 3a nie mają** zastosowania do **dostawców** platform internetowych, które kwalifikują się jako mikroprzedsiębiorstwa lub małe przedsiębiorstwa w rozumieniu załącznika do zalecenia 2003/361/WE.

Niniejsza sekcja, z wyjątkiem art. 23 ust. 3, i sekcja 3a nie mają zastosowania do dostawców platform internetowych, którzy wcześniej kwalifikowali się do statusu mikroprzedsiębiorstwa lub małego przedsiębiorstwa w rozumieniu załącznika do zalecenia 2003/361/WE, w ciągu dwunastu miesięcy od utraty tego statusu zgodnie z art. 4 ust. 2 tego załącznika, chyba że są oni bardzo dużymi platformami internetowymi zgodnie z art. 25.
2. *Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu niniejsza sekcja i sekcja 3a mają zastosowanie do dostawców platform internetowych, którzy zostali wyznaczeni jako bardzo duże platformy internetowe zgodnie z art. 25, niezależnie od tego, czy kwalifikują się oni jako mikroprzedsiębiorstwa czy małe przedsiębiorstwa.*

Artykuł 17

Wewnętrzny system rozpatrywania skarg

1. ***Dostawcy platform internetowych*** zapewniają odbiorcom usługi, ***w tym osobom lub podmiotom, które przekazały zgłoszenie*** – przez okres co najmniej sześciu miesięcy od podjęcia decyzji, o której mowa w niniejszym ustępie – dostęp do skutecznego wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg, który umożliwia elektroniczne i bezpłatne składanie skarg na ***decyzję podjętą przez dostawcę platformy internetowej po otrzymaniu zgłoszenia, lub na*** następujące decyzje podjęte przez ***dostawcę platformy internetowej*** ze względu na fakt, że informacje przekazane przez odbiorców stanowią nielegalne treści lub są niezgodne z warunkami korzystania z usług dostawcy:
 - a) decyzje o ***ewentualnym*** usunięciu informacji lub uniemożliwieniu do nich dostępu ***lub ograniczeniu widoczności informacji***;
 - b) decyzje o ***ewentualnym*** zawieszeniu lub zakończeniu świadczenia usługi, w pełni lub częściowo, na rzecz odbiorców;
 - c) decyzje o ***ewentualnym*** zawieszeniu lub zamknięciu konta odbiorców;
 - d) ***decyzje o ewentualnym zawieszeniu, zakończeniu lub w inny sposób ograniczeniu możliwości zarabiania związanego z treścią przekazaną przez odbiorców.***

- 1a. **Określony w ust. 1 niniejszego artykułu okres co najmniej sześciu miesięcy rozpoczyna się w dniu, w którym odbiorca usługi został poinformowany o decyzji zgodnie z art. 14 ust. 5 lub art. 15.**
2. **Dostawcy platform internetowych** zapewniają, aby ich wewnętrzne systemy rozpatrywania skarg były łatwo dostępne, przyjazne dla użytkowników oraz aby umożliwiały i ułatwiały przekazywanie wystarczająco dokładnych i odpowiednio uzasadnionych skarg.
3. **Dostawcy platform internetowych** rozpatrują skargi przekazane za pośrednictwem ich wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg w sposób terminowy, **niedyskryminujący**, obiektywny i **nies arbitralny**. Jeżeli skarga zawiera wystarczającą podstawę, aby **dostawca platformy internetowej uznał, że decyzja o niepodejmowania działań w odpowiedzi na zgłoszenie jest nieuzasadniona lub** informacje, których dotyczy skarga, nie są nielegalne i niezgodne z warunkami korzystania z jej usług lub zawierają informacje wskazujące, że działanie skarżącego nie daje podstaw do zawieszenia **podjętego środka**, platforma internetowa niezwłocznie uchyla swoją decyzję, o której mowa w ust. 1.
4. **Dostawcy platform internetowych** bez zbędnej zwłoki informują skarżących o **swojej uzasadnionej decyzji** podjętej w związku z informacjami, do których odnosi się skarga **■** oraz informują skarżących o możliwości pozasądowego rozstrzygnięcia sporów przewidzianego w art. 18 oraz o innych dostępnych możliwościach zaskarżenia.

5. ***Dostawcy platform internetowych*** zapewniają, aby decyzje, o których mowa w ust. 4, ***podejmowano pod kontrolą odpowiednio wykwalifikowanego personelu*** na podstawie zautomatyzowanych środków.

Artykuł 18

Pozasądowe rozstrzyganie sporów

1. Odbiorcy usługi ***(w tym osoby lub podmioty, które przekazały zgłoszenia)***, których dotyczą decyzje, o których mowa w art. 17 ust. 1, mają prawo wyboru dowolnego ***organu*** pozasądowego rozstrzygania sporów certyfikowanego zgodnie z ust. 2 ***niniejszego artykułu*** w celu rozstrzygnięcia sporów dotyczących tych decyzji, w tym w odniesieniu do skarg, których rozstrzygnięcie nie jest możliwe w ramach wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg, o którym mowa w tym artykule.

Dostawcy platform internetowych zapewniają, aby informacje na temat możliwości udostępnionych odbiorcom, o których mowa w akapicie pierwszym, były łatwo dostępne na ich interfejsie internetowym w sposób jasny i przyjazny dla użytkownika.

Akapit pierwszy pozostaje bez uszczerbku dla prawa zainteresowanego odbiorcy ***usługi*** do ***wszczęcia na każdym etapie postępowania w celu podważenia tych decyzji przez dostawców platform internetowych*** przed sądem zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa.

- 1a. W celu rozstrzygnięcia sporu obie strony współpracują, w dobrej wierze, z wybranym certyfikowanym organem pozasądowego rozstrzygania sporów.**

Dostawcy platform internetowych mogą odmówić współpracy, jeżeli spór dotyczący tych samych informacji i tych samych podstaw domniemanej niezgodności z prawem lub niezgodności treści został już rozstrzygnięty.

Certyfikowany organ pozasądowego rozstrzygania sporów nie jest uprawniony do narzucania stronom wiążącego rozwiązania.

- 2. Koordynator ds. usług cyfrowych państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba organu pozasądowego rozstrzygania sporów, dokonuje jego certyfikacji *na okres najwyżej pięciu lat, który można przedłużyć, na jego wniosek*, jeżeli organ ten wykazał, że spełnia wszystkie następujące warunki:**
- a) organ jest bezstronny i niezależny, *w tym finansowo*, od *dostawców* platform internetowych i od odbiorców usługi świadczonej przez te platformy internetowe, *w tym od osób lub podmiotów, które przekazały zgłoszenia*;**
 - b) organ dysponuje niezbędną wiedzą ekspercką na temat problemów występujących w co najmniej jednym konkretnym obszarze z zakresu nielegalnych treści lub w odniesieniu do stosowania i egzekwowania warunków korzystania z usług co najmniej jednego rodzaju platformy internetowej, która to wiedza pozwala organowi na skuteczne rozstrzyganie sporów;**

- ba) jego członkowie otrzymują wynagrodzenie niepowiązane z wynikiem danego postępowania;**
- c) rozstrzyganie sporów jest łatwo dostępne za pośrednictwem technologii łączności elektronicznej **oraz zapewnia możliwość wszczynania rozstrzygania sporów oraz złożenia skargi i niezbędnych dokumentów potwierdzających przez internet;**
- d) organ ma możliwość rozstrzygania sporów w sposób szybki, skuteczny i oszczędny oraz w co najmniej jednym języku urzędowym Unii;
- e) rozstrzyganie sporów odbywa się zgodnie z jasnym i sprawiedliwym regulaminem wewnętrznym, **który jest łatwo i publicznie dostępny, oraz zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, w tym z wymogami zapisanymi w niniejszym artykule.**

Koordynator ds. usług cyfrowych w stosownych przypadkach określa w certyfikacie konkretne kwestie, w zakresie których dany organ dysponuje wiedzą ekspercką, a także język urzędowy lub języki urzędowe Unii, w których dany organ może rozstrzygać spory, o czym mowa odpowiednio w akapicie pierwszym lit. b) i d).

2b. Co roku certyfikowane organy pozasądowego rozstrzygania sporów składają koordynatorowi ds. usług cyfrowych, który je certyfikował, sprawozdanie z działalności, określając co najmniej liczbę otrzymanych sporów, informacje na temat wyników tych sporów, średni czas potrzebny na ich rozwiązanie oraz wszelkie napotkane niedociągnięcia lub trudności. Na wniosek tego koordynatora ds. usług cyfrowych przekazują one dodatkowe informacje.

Co dwa lata koordynatorzy ds. usług cyfrowych sporządzają sprawozdanie z działalności certyfikowanych przez nich organów pozasądowego rozstrzygania sporów. W sprawozdaniu tym należy w szczególności:

- a) zawrzeć wykaz liczby sporów, które każdy certyfikowany organ otrzymał rocznie;**
- b) wskazać wyniki postępowań wniesionych do tych organów oraz średni czas potrzebny na rozstrzygnięcie sporów;**
- c) określić i wyjaśnić wszelkie systematyczne lub sektorowe niedociągnięcia lub trudności napotkane w związku z działalnością tych organów;**

- d) *określić najlepsze praktyki dotyczące takiego działania;*
- e) *w stosownych przypadkach zawierają zalecenia dotyczące sposobów poprawy takiego działania.*

Organy pozasądowego rozstrzygania sporów udostępniają stronom wynik rozstrzygnięcia sporu w rozsądnym terminie i nie później niż 90 dni kalendarzowych od dnia, w którym certyfikowany organ otrzymał skargę. W przypadku bardzo złożonych sporów jednostka certyfikowana może według własnego uznania przedłużyć termin 90 dni kalendarzowych, z zastrzeżeniem maksymalnego łącznego czasu trwania sprawy wynoszącego 180 dni.

3. *Jeżeli organ rozstrzygnie spór na korzyść odbiorcy usługi, w tym osoby lub podmiotu, które przekazały zgłoszenie, dostawca platformy internetowej ponosi wszystkie opłaty naliczone przez organ i zwraca odbiorcy, w tym osobie fizycznej lub podmiotowi, wszelkie inne uzasadnione wydatki, które ponieśli oni w związku z rozstrzygnięciem sporu. Jeżeli organ rozstrzygnie spór na korzyść dostawcy platformy internetowej, odbiorca, w tym osoba lub podmiot, nie ma obowiązku zwrócenia żadnych opłat ani innych wydatków, które dostawca platformy internetowej poniósł lub ma ponieść w związku z rozstrzygnięciem sporu, chyba że organ uzna, że odbiorca działał w sposób oczywisty w zły sposób.*

Naliczane przez organ opłaty za rozstrzygnięcie sporu muszą być rozsądne i w żadnym wypadku nie mogą być wyższe niż koszty tego rozstrzygnięcia dla dostawców platform internetowych oraz wolne od opłat lub dostępne za opłatą minimalną dla odbiorców usługi.

Przed przystąpieniem do rozstrzygania sporu certyfikowane organy pozasądowego rozstrzygania sporów informują zainteresowanego odbiorcę usługi, **w tym osoby i podmioty, które przekazały zgłoszenie, i dostawcę danej platformy internetowej** o wysokości opłat lub o mechanizmach stosowanych do ustalenia wysokości opłat.

4. Państwa członkowskie mogą ustanowić organy pozasądowego rozstrzygania sporów do celów określonych w ust. 1 lub mogą wspierać działania niektórych lub wszystkich organów pozasądowego rozstrzygania sporów, które państwa te certyfikowały zgodnie z ust. 2.

Państwa członkowskie zapewniają, aby żadne z ich działań podjętych na podstawie akapitu pierwszego nie wpływało na możliwość certyfikowania zainteresowanych organów zgodnie z ust. 2 przez ich koordynatorów ds. usług cyfrowych.

- 4a. **Koordynator ds. usług cyfrowych, który zatwierdził certyfikację organu pozasądowego rozstrzygania sporów, cofa tę certyfikację, jeżeli w wyniku dochodzenia wszczętego z własnej inicjatywy albo na podstawie informacji otrzymanych przez osoby trzecie ustali, że organ ten nie spełnia już warunków określonych w ust. 2. Przed cofnięciem tej certyfikacji koordynator ds. usług cyfrowych zapewnia podmiotowi możliwość ustosunkowania się do ustaleń prowadzonego dochodzenia oraz do zamiaru cofnięcia certyfikacji tego organu.**

5. Koordynatorzy ds. usług cyfrowych zgłaszają Komisji organy pozasądowego rozstrzygania sporów, które certyfikowali zgodnie z ust. 2, w tym w stosownych przypadkach przekazują specyfikacje, o których mowa w akapicie drugim tego ustępu, **a także organy pozasądowego rozstrzygania sporów, których certyfikację cofnęli**. Komisja publikuje wykaz tych organów wraz ze specyfikacjami na specjalnej stronie internetowej, **która jest łatwo dostępna**, i aktualizuje go.
6. Niniejszy artykuł nie narusza przepisów dyrektywy 2013/11/UE oraz pozostaje bez uszczerbku dla postępowań i podmiotów ADR dla konsumentów ustanowionych na mocy tej dyrektywy.

Artykuł 19

Zaufane podmioty sygnalizujące

1. **Dostawcy platform internetowych** wprowadzają niezbędne środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia priorytetowego i niezwłocznego przetwarzania zgłoszeń składanych przez zaufane podmioty sygnalizujące **działające w wyznaczonych dziedzinach, w których dysponują wiedzą ekspercką**, za pośrednictwem mechanizmów, o których mowa w art. 14, oraz priorytetowego i niezwłocznego podejmowania decyzji w odniesieniu do tych zgłoszeń.
2. Status zaufanego podmiotu sygnalizującego na podstawie niniejszego rozporządzenia przyznaje, na wniosek dowolnego podmiotu, koordynator ds. usług cyfrowych państwa członkowskiego, w którym wnioskodawca ma swoją siedzibę, jeżeli wnioskodawca wykaże, że spełnia wszystkie następujące warunki:
 - a) dysponuje konkretną wiedzą ekspercką i kompetencjami do celów wykrywania, identyfikowania i zgłaszania nielegalnych treści;

- b) jest niezależny od jakiegokolwiek *dostawcy platform internetowych*;
- c) prowadzi działania mające na celu składanie zgłoszeń w sposób *dokładny* i obiektywny oraz z zachowaniem należytej staranności.

2a. Podmioty sygnalizujące publikują co najmniej raz w roku publikuje zrozumiale i szczegółowe sprawozdanie dotyczące zgłoszeń złożonych zgodnie z art. 14 w odpowiednim okresie. Sprawozdanie zawiera co najmniej liczbę zgłoszeń sklasyfikowanych według:

- a) – tożsamości dostawcy usług hostingu,
- b) – rodzaju przypuszczalnie nielegalnych treści będących przedmiotem zgłoszenia,
- c) – działań podjętych przez dostawcę usług.

Sprawozdania te zawierają wyjaśnienie obowiązujących procedur zapewniających zachowanie niezależności zaufanego podmiotu sygnalizującego.

Sprawozdanie to jest przesyłane koordynatorowi ds. usług cyfrowych przyznającemu status i udostępniane publicznie przez zaufane podmioty sygnalizujące. Informacje zawarte w sprawozdaniach nie mogą zawierać danych osobowych.

- 3. Koordynatorzy ds. usług cyfrowych przekazują Komisji i Radzie nazwy, adresy oraz adresy poczty elektronicznej podmiotów, którym przyznali status zaufanego podmiotu sygnalizującego zgodnie z ust. 2 *lub którym cofnęli ten status zgodnie z ust. 6.*

4. Komisja publikuje informacje, o których mowa w ust. 3, w publicznie dostępnej bazie danych *w łatwo dostępnym formacie nadającym się do odczytu maszynowego* i aktualizuje tę bazę danych.
5. W przypadku gdy *dostawca platform internetowych* dysponuje informacjami wskazującymi, że zaufany podmiot sygnalizujący przekazał za pośrednictwem mechanizmów, o których mowa w art. 14, znaczną liczbę niewystarczająco precyzyjnych, *niedokładnych* lub nieodpowiednio uzasadnionych zgłoszeń, w tym informacji pozyskanych w związku z rozpatrywaniem skarg w ramach wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg, o którym mowa w art. 17 ust. 3, przekazuje te informacje koordynatorowi ds. usług cyfrowych, który przyznał danemu podmiotowi status zaufanego podmiotu sygnalizującego, wraz z niezbędnymi wyjaśnieniami i dokumentami potwierdzającymi. *Po otrzymaniu informacji od dostawcy platform internetowych, jeżeli koordynator ds. usług cyfrowych uzna, że istnieją uzasadnione powody, by wszcząć dochodzenie, status zaufanego podmiotu sygnalizującego zawiesza się na czas trwania tego dochodzenia, które należy przeprowadzić bez zbędnej zwłoki.*

6. Koordynator ds. usług cyfrowych, który przyznał danemu podmiotowi status zaufanego podmiotu sygnalizującego, cofa taki status, jeżeli w wyniku dochodzenia wszczętego z własnej inicjatywy albo na podstawie informacji otrzymanych przez osoby trzecie, w tym informacji udzielonych przez **dostawcę platform internetowych** na podstawie ust. 5, ustali, że dany podmiot nie spełnia już warunków określonych w ust. 2. Przed cofnięciem tego statusu koordynator ds. usług cyfrowych zapewnia podmiotowi możliwość ustosunkowania się do ustaleń prowadzonego dochodzenia oraz do zamiaru cofnięcia jego statusu zaufanego podmiotu sygnalizującego.
7. Po konsultacji z Radą **i jeżeli zachodzi taka potrzeba**, Komisja może wydać wytyczne w celu wsparcia **dostawców** platform internetowych i koordynatorów ds. usług cyfrowych w stosowaniu ust. 2, 5 i 6.

Artykuł 20

Działania podejmowane przeciwko niewłaściwemu korzystaniu i ochrona przed niewłaściwym korzystaniem

1. **Dostawcy platform internetowych** zawieszają na rozsądny okres i po wydaniu uprzedniego ostrzeżenia świadczenie usług na rzecz odbiorców usługi często przekazujących ewidentnie nielegalne treści.
2. **Dostawcy platform internetowych** zawieszają na rozsądny okres i po wydaniu uprzedniego ostrzeżenia rozpatrywanie zgłoszeń i skarg przekazanych za pośrednictwem mechanizmów zgłaszania i działania oraz wewnętrznych systemów rozpatrywania skarg, o których mowa w, odpowiednio, art. 14 i 17, przez osoby lub podmioty lub przez skarżących często składających ewidentnie bezzasadne zgłoszenia lub skargi.

3. ***Przy podejmowaniu decyzji o zawieszeniu dostawcy platform internetowych*** oceniają w poszczególnych przypadkach i w sposób terminowy i obiektywny oraz z zachowaniem należytej staranności, czy odbiorca ***usługi***, osoba, podmiot lub skarżący dopuszcza się niewłaściwego korzystania, o którym mowa w ust. 1 i 2, z uwzględnieniem wszystkich istotnych faktów i okoliczności wynikających z informacji dostępnych ***dostawcy platformy internetowej***. Okoliczności takie obejmują co najmniej:
- a) liczbę bezwzględną przekazanych ***w danym okresie*** ewidentnie nielegalnych treści lub ewidentnie bezzasadnych zgłoszeń lub skarg;
 - b) względny stosunek takiej liczby do całkowitej liczby informacji lub zgłoszeń przekazanych ***w danym okresie***;
 - c) powagę niewłaściwego korzystania, ***w tym charakter nielegalnych treści***, i jego konsekwencje;
 - d) ***w przypadku gdy można to wywnioskować***, zamiar odbiorcy ***usługi***, osoby fizycznej, podmiotu lub skarżącego.

4. ***Dostawcy platform internetowych*** jasno i szczegółowo ***oraz z należyтым uwzględnieniem obowiązków wynikających z art. 12 ust. 2*** określają w warunkach korzystania z usług swoją politykę dotyczącą niewłaściwego korzystania, o którym mowa w ust. 1 i 2 ***niniejszego artykułu***, w tym ***przykłady*** faktów i okoliczności, które uwzględniają przy ocenie tego, czy dana praktyka stanowi niewłaściwe korzystanie, oraz w odniesieniu do okresu zawieszenia.

Artykuł 23

Obowiązki sprawozdawcze w zakresie przejrzystości spoczywające na dostawcach platform internetowych

1. Oprócz informacji, o których mowa w art. 13, ***dostawcy platform internetowych*** zawierają w sprawozdaniach, o których mowa w tym artykule, następujące informacje:
 - a) liczbę sporów przekazanych do organów pozasądowego rozstrzygania sporów, o których mowa w art. 18, wyniki rozstrzygnięcia tych sporów oraz ***medianę czasu potrzebnego*** na przeprowadzenie postępowania w zakresie rozstrzygania sporów, ***a także udział sporów, w których platforma wdrożyła decyzje tego organu***;
 - b) liczbę przypadków zawieszenia świadczenia usług na podstawie art. 20 z podziałem na zawieszenia dokonane w związku z przekazywaniem ewidentnie nielegalnych treści, składaniem ewidentnie bezzasadnych zgłoszeń oraz składaniem ewidentnie bezzasadnych skarg.

2. *Najpóźniej do... [trzy miesiące od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia], a następnie* co najmniej raz na sześć miesięcy *dostawcy platform internetowych publikują w publicznie dostępnej sekcji swojego interfejsu internetowego* informacje na temat średniej liczby aktywnych odbiorców usługi *w Unii* ■ , obliczonej jako średnia liczba w okresie poprzednich sześciu miesięcy *oraz, jeżeli taka metoda została ustanowiona,* zgodnie z metodyką określoną w aktach delegowanych przyjętych na podstawie art. 25 ust. 2.
- 2a. *Dostawcy platform internetowych bez zbędnej zwłoki przekazują decyzje i uzasadnienia, o których mowa w art. 15 ust. 1, w celu umieszczenia ich w dostępnej publicznie bazie danych nadającej się do odczytu maszynowego zarządzanej przez Komisję. Dostawcy platform internetowych zapewniają, aby przekazywane informacje nie zawierały danych osobowych.*
3. *Dostawcy platform internetowych* przekazują koordynatorowi ds. usług cyfrowych miejsca siedziby *i Komisji* – na *ich* wniosek – informacje, o których mowa w ust. 2, zaktualizowane do chwili złożenia takiego wniosku. Koordynator ds. usług cyfrowych *lub Komisja mogą* zażądać, aby *dostawca platformy internetowej przedstawił* dodatkowe informacje dotyczące obliczenia, o którym mowa w tym ustępie, w tym wyjaśnienia i uzasadnienie odnośnie do wykorzystanych danych. Informacje te nie mogą zawierać danych osobowych.

- 3a. *Gdy w oparciu o informacje otrzymane na podstawie ust. 2 i 3 niniejszego artykułu koordynator ds. usług cyfrowych ma podstawy, aby uważać, że dostawca platformy internetowej spełnia określony w art. 25 ust. 1 próg średniej liczby aktywnych odbiorców usługi w Unii miesięcznie, informuje o tym Komisję.*
4. Komisja może przyjąć akty wykonawcze w celu ustanowienia wzorów określających formę, treść i inne szczegóły sprawozdań na podstawie ust. 1 *niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 70.*

Artykuł 23a

Projekt i organizacja interfejsów internetowych

- 1. Dostawcy platform internetowych nie mogą projektować, organizować ani obsługiwać swoich interfejsów internetowych w sposób, który wprowadza w błąd, manipuluje lub w inny istotny sposób zakłóca lub ogranicza zdolność odbiorców ich usług do podejmowania wolnych i świadomych decyzji.**
- 2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie ma zastosowania do praktyk objętych dyrektywą 2005/29/WE lub rozporządzeniem (UE) 2016/679.**
- 3. Komisja może wydać wytyczne dotyczące stosowania ust. 1 do konkretnych praktyk, w szczególności:**
 - a) większego eksponowania niektórych wyborów, gdy odbiorca usługi jest proszony o podjęcie decyzji;**
 - b) wielokrotnego żądania od odbiorcy usługi dokonania wyboru, gdy wyboru takiego już dokonał, w szczególności przez prezentowanie wyskakującego okienka, które zakłóca środowisko użytkownika;**
 - c) sprawiania, że procedura anulowania usługi jest trudniejsza niż procedura jej subskrypcji.**

■ Reklamy na platformach internetowych

- 1. Dostawcy platform internetowych**, którzy **prezentują** reklamy na swoich interfejsach internetowych, zapewniają, aby odbiorcy usługi – w odniesieniu do każdej konkretnej reklamy **prezentowanej** każdemu poszczególnemu odbiorcy – byli w stanie w sposób jasny, wyraźny, **związły** i jednoznaczny oraz w czasie rzeczywistym wskazać:
- a) że **zaprezentowane** informacje są reklamą, **w tym za pomocą widocznych oznaczeń. Takie oznaczenia mogą być znormalizowane na podstawie art. 34;**
 - b) osobę fizyczną lub prawną, w imieniu której reklama jest **prezentowana**;
 - ba) osobę fizyczną lub prawną, która zapłaciła za reklamę, jeżeli osoba ta nie jest tożsama z osobą fizyczną lub prawną, o której mowa w lit. b);**
 - c) znaczące informacje na temat głównych parametrów wykorzystanych do określenia odbiorcy, któremu reklama jest **prezentowana i, w stosownych przypadkach, sposobu zmiany tych parametrów. Informacje te można bezpośrednio i łatwo uzyskać z reklamy.**

2. *Dostawcy platform internetowych zapewniają odbiorcom usługi funkcję umożliwiającą deklarowanie, czy dostarczane przez nich treści są informacjami handlowym lub zawierają informacje handlowe zdefiniowane w art. 2 lit. f) dyrektywy 2000/31/WE.*

Gdy odbiorca usługi składa deklarację na podstawie niniejszego ustępu, dostawca platformy internetowej zapewnia, aby inni odbiorcy usługi mogli w sposób jasny i jednoznaczny oraz w czasie rzeczywistym, w tym za pomocą widocznych oznaczeń, stwierdzić, że treści dostarczane przez odbiorcę usługi są informacjami handlowymi lub zawierają informacje handlowe zgodnie z oświadczeniem odbiorcy usługi. Takie oznaczenia mogą być znormalizowane na podstawie art. 34.

3. *Dostawcy platform internetowych nie prezentują odbiorcom usług reklam opartych na profilowaniu w rozumieniu art. 4 pkt 4 rozporządzenia (UE) 2016/679 z wykorzystaniem szczególnych kategorii danych wrażliwych, o których mowa w art. 9 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/679.*

Artykuł 24a

Przejrzystość systemu rekomendacji

- 1. Dostawcy bardzo dużych platform internetowych, którzy korzystają z systemów rekomendacji, w prostym i przystępnym języku określają w swoich warunkach korzystania z usług główne parametry stosowane w ich systemach rekomendacji, a także wszelkie opcje modyfikacji tych parametrów przez odbiorców usługi lub wpływu na nie.*
- 2. W głównych parametrach, o których mowa w ust. 1, wyjaśnia się, dlaczego pewne informacje są sugerowane odbiorcy usługi. Obejmują one co najmniej:*
 - a) kryteria, które są najistotniejsze przy określaniu informacji sugerowanych odbiorcy usługi;*
 - b) powody względnego znaczenia tych parametrów.*
- 3. Jeżeli na podstawie ust. 1 dostępnych jest kilka opcji dla systemów rekomendacji, które określają względną kolejność informacji przedstawianych odbiorcom usługi, dostawcy platform internetowych udostępniają również bezpośrednio i łatwo w określonej sekcji interfejsu internetowego platformy internetowej, w której informacje są traktowane priorytetowo, funkcję umożliwiającą odbiorcy usługi wybór i zmianę w dowolnym momencie preferowanej opcji.*

Artykuł 24b

Ochrona małoletnich w internecie

- 1. Dostawcy platform internetowych dostępnych dla małoletnich wprowadzają odpowiednie i proporcjonalne środki, aby zapewnić wysoki poziom prywatności, bezpieczeństwa i ochrony małoletnich w ramach świadczonych przez siebie usług.***
- 1b. Dostawcy platform nie przedstawiają w swoim interfejsie reklam opartych na profilowaniu w znaczeniu art. 4 pkt 4 rozporządzenia (UE) 2016/679 z wykorzystaniem danych osobowych odbiorcy usługi, jeżeli wiedzą z wystarczającą pewnością, że odbiorca usługi jest małoletni.***
- 2. Przestrzeganie obowiązków określonych w niniejszym artykule nie zobowiązuje dostawców platform internetowych do przetwarzania dodatkowych danych osobowych w celu oceny, czy odbiorca usługi jest małoletni.***
- 3. Po konsultacji z Radą Komisja może wydać wytyczne w celu wsparcia dostawców platform internetowych w stosowaniu ust. 1.***

Sekcja 3a

Przepisy dotyczące dostawców platform internetowych umożliwiające konsumentom zawieranie umów na odległość z przedsiębiorcami

Artykuł 24c

Identyfikowalność przedsiębiorców

1. **Platformy** internetowe **umożliwiające** konsumentom zawieranie z przedsiębiorcami umów na odległość **zapewniają**, aby przedsiębiorcy mogli korzystać z **ich** usług jedynie w celu propagowania wiadomości o produktach lub usługach lub oferowania usług lub produktów konsumentom znajdującym się w Unii, jeżeli przed takim skorzystaniem z **ich usług do tych celów** platformy internetowe pozyskały – **w stosownych przypadkach** – następujące informacje:
 - a) imię i nazwisko lub nazwę, adres, numer telefonu i adres poczty elektronicznej przedsiębiorcy;
 - b) kopię dokumentu tożsamości przedsiębiorcy lub jakąkolwiek inną identyfikację elektroniczną w rozumieniu art. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014⁴⁶;
 - c) dane rachunku **płatniczego** przedsiębiorcy **;**
 - ;**
 - e) w przypadku gdy przedsiębiorca jest wpisany do rejestru handlowego lub podobnego rejestru publicznego – rejestr handlowy, w którym przedsiębiorca jest wpisany, oraz jego numer rejestracyjny lub równoważne środki pozwalające na ustalenie tożsamości znajdujące się w rejestrze;

⁴⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz. L 257 z 28.8.2014, s. 73).

- f) własne poświadczenie przedsiębiorcy, w którym zobowiązuje się on do oferowania wyłącznie produktów lub usług zgodnych z mającymi zastosowanie przepisami prawa Unii.

2. Po otrzymaniu informacji, *o których mowa w ust. 1, i przed umożliwieniem zainteresowanym przedsiębiorcom korzystania z jej usług dostawca platformy internetowej dokładają wszelkich starań* w celu oceny, czy informacje, o których mowa w ust. 1 lit. a)-f), są wiarygodne *i pełne*, korzystając z wszelkich ogólnodostępnych oficjalnych internetowych baz danych lub interfejsów internetowych udostępnianych przez państwa członkowskie lub Unię lub zwracając się do przedsiębiorcy o przekazanie dokumentów potwierdzających pochodzących z wiarygodnych źródeł. ***Do celów niniejszego rozporządzenia przedsiębiorcy ponoszą odpowiedzialność za dokładność dostarczonych informacji.***

W odniesieniu do przedsiębiorców, którzy korzystają już z usług dostawców platform internetowych do celów, o których mowa w akapicie pierwszym, w dniu ... [data rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia] dostawcy dokładają wszelkich starań, aby uzyskać wymienione informacje od zainteresowanych przedsiębiorców w ciągu 12 miesięcy. Jeżeli zainteresowani przedsiębiorcy nie dostarczą informacji w tym terminie, dostawcy zawieszają świadczenie usług na ich rzecz do czasu dostarczenia przez przedsiębiorców wszystkich informacji.

3. Jeżeli *dostawca platformy internetowej uzyskał wystarczające informacje lub ma powody, by sądzić*, że którakolwiek z informacji, o których mowa w ust. 1, przekazanych przez zainteresowanego przedsiębiorcę jest nieścisła, ***niekompletna lub nieaktualna, ten dostawca*** żąda, aby przedsiębiorca niezwłocznie lub w terminie określonym w prawie Unii lub prawie krajowym poprawił takie informacje, o ile jest to konieczne do zapewnienia, aby wszystkie informacje były ścisłe, ***kompletne i aktualne.***

Jeżeli przedsiębiorca nie poprawi lub nie uzupełni takich informacji, platforma internetowa **szybko** zawiesza świadczenie usług na rzecz tego przedsiębiorcy **w zakresie oferowania produktów lub usług konsumentom znajdującym się w Unii** do czasu całkowitego wypełnienia żądania.

- 3a. **Z zastrzeżeniem art. 4 rozporządzenia (UE) 2019/1150, w przypadku gdy dostawca internetowych platform handlowych odmawia przedsiębiorcy zezwolenia na korzystanie z jego usługi lub zawiesza jej świadczenie zgodnie z ust. 1 i 3 niniejszego artykułu, zainteresowany przedsiębiorca ma prawo do wniesienia skargi zgodnie z art. 17 i 18 niniejszego rozporządzenia.**
4. **Dostawca platformy internetowej** przechowuje informacje pozyskane na podstawie ust. 1 i 2 w sposób bezpieczny przez okres **sześciu miesięcy po zakończeniu** stosunku umownego z zainteresowanym przedsiębiorcą. Po zakończeniu tego okresu platforma usuwa te informacje.
5. Z zastrzeżeniem ust. 2 niniejszego artykułu, platforma **internetowa** ujawnia wspomniane informacje osobom trzecim jedynie wówczas, gdy jest to wymagane zgodnie z mającym zastosowanie prawem, w tym z nakazami, o których mowa w art. 9, a także wszelkimi nakazami wydanymi przez właściwe organy państw członkowskich lub Komisję do celów wykonywania ich zadań na podstawie niniejszego rozporządzenia.
6. Platforma internetowa udostępnia odbiorcom usługi informacje, o których mowa w ust. 1 lit. a), **■** e) i f), **co najmniej na temat wykazu produktów**, w sposób jasny, łatwo dostępny i zrozumiały.

■

Artykuł 24d

Zgodność w fazie projektowania

- 1. Platforma internetowa umożliwiająca konsumentom zawieranie umów na odległość z przedsiębiorcami projektuje i organizuje swój interfejs internetowy w taki sposób, aby umożliwić przedsiębiorcom wypełnianie obowiązków dotyczących informacji przed zawarciem umowy i informacji na temat zgodności, bezpieczeństwa produktów, wynikających z mającego zastosowanie prawa Unii.**

W szczególności takie interfejsy internetowe umożliwiają przedsiębiorcom podanie informacji na temat nazwy, adresu, numeru telefonu i adresu e-mail podmiotu gospodarczego, jak określono w art. 3 pkt 13 rozporządzenia (UE) 2019/1020 i innych przepisach Unii.

- 2. Dostawcy platform internetowych umożliwiających konsumentom zawieranie umów na odległość z przedsiębiorcami opracowują i organizują swój interfejs internetowy w taki sposób, aby umożliwić przedsiębiorcom dostarczanie co najmniej:**
 - a) informacji niezbędnych do jasnej i jednoznacznej identyfikacji produktów lub usług promowanych lub oferowanych konsumentom znajdującym się w Unii za pośrednictwem usług świadczonych przez dostawców;**
 - b) wszelkich znaków identyfikujących przedsiębiorcę, takich jak znak towarowy, symbol lub logo,**
 - c) oraz, w stosownych przypadkach, informacji dotyczących etykietowania i oznakowania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa Unii dotyczącymi bezpieczeństwa produktów i zgodności produktów.**

3. *Umożliwiając konsumentom zawieranie umów na odległość z przedsiębiorcami, dostawcy platform internetowych dokładają wszelkich starań, aby ocenić, czy przedsiębiorcy dostarczyli informacje, o których mowa w ust. 1 i 2, przed umożliwieniem przedsiębiorcy oferowania produktu lub usługi. Po umożliwieniu przedsiębiorcy oferowania produktu lub usługi dostawcy platform internetowych umożliwiających konsumentom zawieranie umów na odległość dokładają rozsądnych starań, aby losowo sprawdzić, czy oferowane produkty lub usługi zostały zidentyfikowane jako nielegalne w jakichkolwiek oficjalnych, ogólnodostępnych internetowych bazach danych lub interfejsach internetowych nadających się do odczytu maszynowego.*

Artykuł 24e

Prawo do informacji

1. *Jeżeli dostawca platformy internetowej umożliwiającej konsumentom zawieranie umów na odległość z przedsiębiorcami dowiadyuje się, niezależnie od wykorzystanych środków, o nielegalnym produkcie lub usłudze oferowanych przez przedsiębiorcę konsumentom znajdującym się w Unii za pośrednictwem jego usług, informuje on konsumentów (o ile posiada ich dane kontaktowe), którzy nabyli produkt lub usługę za pośrednictwem jego usługi, w ciągu ostatnich sześciu miesięcy od momentu, w którym dostawca dowiedział się o niezgodności z prawem, tożsamości przedsiębiorcy i wszelkich odpowiednich środkach dochodzenia roszczeń.*

2. *Jeżeli w sytuacji, o której mowa w ust. 1, dostawca internetowej platformy handlowej nie posiada danych kontaktowych wszystkich zainteresowanych konsumentów, podaje do publicznej wiadomości i w łatwo dostępny sposób w swoim interfejsie internetowym informacje dotyczące niezgodnego z prawem produktu lub niezgodnej z prawem usługi, tożsamości przedsiębiorcy oraz wszelkich odpowiednich środków dochodzenia roszczeń.*

Sekcja 4

Dodatkowe obowiązki *spoczywające na dostawcach bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych* w zakresie zarządzania ryzykiem systemowym

Artykuł 25

Bardzo duże platformy internetowe

1. Niniejsza sekcja ma zastosowanie do platform internetowych, które *docierają do* średniej liczby aktywnych odbiorców usługi w Unii miesięcznie wynoszącej co najmniej 45 mln *i które wskazano jako bardzo duże platformy internetowe na podstawie ust. 4.*
2. Komisja przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 69 w celu dostosowania średniej liczby *aktywnych* odbiorców usługi w Unii miesięcznie, o której mowa w ust. 1, w przypadku gdy populacja Unii zmaleje lub wzrośnie o co najmniej 5 % w porównaniu z populacją w 2020 r. lub, po dostosowaniu tej liczby na mocy aktu delegowanego, w porównaniu z populacją w roku, w którym przyjęto najnowszy akt delegowany. W takim przypadku Komisja dostosowuje tę liczbę w taki sposób, aby odpowiadała ona 10 % populacji Unii w roku, w którym Komisja przyjęła akt delegowany, w zaokrągleniu w górę lub w dół, tak aby liczba ta była wyrażona w milionach.

3. Komisja ***może przyjmować*** akty delegowane zgodnie z art. 69 po konsultacji z Radą, ***aby uzupełnić przepisy niniejszego rozporządzenia poprzez wprowadzenie metodyki*** obliczania średniej liczby aktywnych odbiorców usługi w Unii miesięcznie do celów ust. 1 ***niniejszego artykułu i art. 23 ust. 2, co zagwarantuje, że w metodyce tej uwzględniono zmiany rynkowe i technologiczne.***
4. ***Po konsultacji z państwem członkowskim siedziby lub po uwzględnieniu informacji przekazanych przez koordynatora ds. usług cyfrowych miejsca siedziby na podstawie art. 23 ust. 3a Komisja przyjmuje decyzję określającą jako bardzo dużą platformę internetową do celów niniejszego rozporządzenia platformę internetową, w której średnia liczba aktywnych odbiorców usługi miesięcznie jest równa liczbie wskazanej w ust. 1 lub wyższa od tej liczby. Komisja podejmuje decyzję na podstawie danych przekazanych przez dostawcę platformy internetowej na podstawie art. 23 ust. 2 lub informacji wymaganych na podstawie art 23 ust. 3 lub wszelkich innych wiarygodnych informacji dostępnych Komisji.***
- Nieprzestrzeganie przez dostawcę platformy internetowej art. 23 ust. 2 lub niezastosowanie się do wniosku koordynatora ds. usług cyfrowych miejsca siedziby lub Komisji na podstawie art. 23 ust. 3 nie uniemożliwia Komisji wyznaczenia tego dostawcy jako dostawcy bardzo dużej platformy internetowej zgodnie z niniejszym ustępem.***

W przypadku gdy Komisja opiera swoją decyzję na innych informacjach dostępnych Komisji zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego ustępu lub na podstawie dodatkowych informacji wymaganych na podstawie art. 23 ust. 3, Komisja umożliwia danemu dostawcy platformy internetowej przedstawienie w terminie 10 dni roboczych opinii na temat wstępnych ustaleń Komisji, która zamierza wyznaczyć tę platformę internetową jako bardzo dużą platformę internetową; Komisja należycie uwzględnia także opinie przedstawione przez danego dostawcę.

Brak opinii dostawcy platformy internetowej na podstawie akapitu drugiego nie uniemożliwia Komisji wyznaczenia tej platformy internetowej jako bardzo dużej platformy internetowej w oparciu o inne informacje dostępne Komisji.

5. *Komisja uchyla to wyznaczenie, jeżeli w nieprzerwanym okresie jednego roku na platformie internetowej nie występuje średnia miesięczna liczba aktywnych odbiorców usługi równa liczbie, o której mowa w ust. 1, lub wyższa od tej liczby.*
6. *Komisja bez zbędnej zwłoki powiadamia o swoich decyzjach na podstawie ust. 4 i 5 dostawcę danej platformy internetowej, Radę i koordynatora ds. usług cyfrowych miejsca siedziby.*

Komisja zapewnia, aby wykaz platform uznanych za bardzo duże platformy internetowe był publikowany w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, oraz aktualizuje ten wykaz. Obowiązki określone w niniejszej sekcji mają zastosowanie lub przestają mieć zastosowanie do odnośnych bardzo dużych platform internetowych w terminie czterech miesięcy od powiadomienia danego dostawcy, o czym mowa w akapicie pierwszym.

Artykuł 26
Ocena ryzyka

1. ***Dostawcy bardzo dużych platform internetowych z należytą starannością*** określają, analizują i oceniają wszelkie ryzyko systemowe wynikające z ***projektu, w tym systemy algorytmiczne, funkcjonowanie i korzystanie z ich usług w Unii.***

Przeprowadzają oni oceny ryzyka począwszy daty rozpoczęcia stosowania, o której mowa w art. 25 *ust. 6* akapit drugi, ***a następnie*** co najmniej raz ***każdego roku, a w każdym razie przed uruchomieniem funkcji, które mogą mieć krytyczny wpływ na ryzyko zidentyfikowane zgodnie z niniejszym artykułem. W takiej ocenie ryzyka należy odzwierciedlić specyfikę ich usług oraz proporcjonalnie uwzględnić ryzyko systemowe i prawdopodobieństwo, a także*** uwzględniać następujące rodzaje ryzyka systemowego:

- a) ryzyko rozpowszechniania nielegalnych treści za pośrednictwem ich usług;
- b) ryzyko wszelkich ***faktycznych lub przewidywalnych*** negatywnych skutków dla wykonywania praw podstawowych, ***w szczególności praw podstawowych związanych z godnością ludzką, poszanowaniem*** życia prywatnego i rodzinnego, ***ochroną danych osobowych oraz wolnością*** wypowiedzi i informacji, ***w tym wolności i pluralizmu mediów***, zakazu dyskryminacji, praw dziecka ***i ochrony konsumentów***, zapisanych odpowiednio w ***art. 1, 7, 8, 11, 21, 24 i 38*** Karty;
- c) ryzyko ***wszelkich faktycznych lub przewidywalnych negatywnych skutków dla*** dyskursu obywatelskiego ***i*** procesów wyborczych oraz dla bezpieczeństwa publicznego;

ca) ryzyko wszelkich faktycznych lub przewidywalnych negatywnych skutków w odniesieniu do przemocy ze względu na płeć, ochrony zdrowia publicznego, małoletnich, oraz poważnych negatywnych skutków dla fizycznego i psychicznego samopoczucia danej osoby.

2. Przeprowadzając ocenę ryzyka, *dostawcy bardzo dużych platform internetowych* uwzględniają w szczególności, *czy i w jaki sposób następujące czynniki mają wpływ na wszelkie ryzyko systemowe, o którym mowa w ust. 1:*

- a) projekt ich systemów rekomendacji i wszelkich innych właściwych systemów algorytmicznych;*
- b) ich systemy moderowania treści;*
- c) obowiązujące warunki korzystania z usług i ich egzekwowanie;*
- d) systemy wyboru i prezentacji reklam;*
- e) praktyki dostawcy związane z danymi.*

W ocenach analizuje się również, czy i w jaki sposób na ryzyko, o którym mowa w ust. 1, wpływa celowa manipulacja ich usługą, w tym za pomocą nieautentycznego stosowania lub zautomatyzowanego wykorzystywania usługi, a także szerzenie i potencjalnie szybkie i szerokie rozpowszechnianie nielegalnych treści i informacji, które są niezgodne z ich warunkami korzystania z usług.

W ocenie uwzględnia się szczególne aspekty regionalne lub językowe, w tym specyficzne dla danego państwa członkowskiego.

3. ***Dostawcy bardzo dużych platform internetowych przechowują dokumenty potwierdzające oceny ryzyka przez co najmniej trzy lata po przeprowadzeniu ocen ryzyka i na wniosek przekazują je Komisji i koordynatorowi ds. usług cyfrowych miejsca siedziby.***

Artykuł 27

Zmniejszanie ryzyka

1. ***Dostawcy bardzo dużych platform internetowych*** wprowadzają rozsądne, proporcjonalne i skuteczne środki zmniejszające ryzyko, dopasowane do konkretnego ryzyka systemowego zidentyfikowanego na podstawie art. 26, ***ze szczególnym uwzględnieniem wpływu takich środków na prawa podstawowe***. W stosownych przypadkach takie środki mogą obejmować:
- a) dostosowanie ***projektu***, cech lub funkcjonowania ich usług, ***w tym ich interfejsów internetowych***;
 - b) ***dostosowanie*** warunków korzystania z usług ***i ich egzekwowanie***;

- c) *dostosowanie procesów moderowania treści, w tym szybkości i jakości powiadomień o przetwarzaniu związanych z określonymi rodzajami nielegalnych treści oraz, w stosownych przypadkach, szybkiego usuwania zgłaszanych treści lub uniemożliwiania dostępu do nich, w szczególności w przypadku nielegalnego nawoływania do nienawiści lub cyberprzemocy, a także dostosowanie wszelkich odpowiednich procesów podejmowania decyzji i zasobów przeznaczonych do moderowania treści;*
- ca) *testowanie i dostosowywanie ich systemów algorytmicznych, w tym systemów rekomendacji;*
- d) *dostosowani ich systemu reklam i przyjęcie ukierunkowanych środków mających na celu ograniczenie lub dostosowanie przedstawiania reklam w związku z usługą świadczoną przez te platformy;*
- da) *wzmocnienie wewnętrznych procesów, zasobów, testowania, dokumentowania lub nadzoru nad wszelkimi swoimi działaniami, w szczególności w zakresie wykrywania ryzyka systemowego;*
- db) *inicjowanie lub dostosowanie współpracy z zaufanymi podmiotami sygnalizującymi zgodnie z art. 19 oraz wykonywanie decyzji organów pozasądowego rozstrzygania sporów na podstawie art. 18;*

- e) inicjowanie lub dostosowanie współpracy z innymi *dostawcami platform internetowych* za pomocą kodeksów postępowania i protokołów kryzysowych, o których mowa w, odpowiednio, art. 35 i 37;
- ea) *podejmowanie działań uświadamiających i dostosowywanie ich interfejsu internetowego w celu zwiększenia informacji dla użytkowników;*
- eb) *podejmowanie ukierunkowanych działań w celu ochrony praw dziecka, w tym narzędzi weryfikacji wieku i kontroli rodzicielskiej, narzędzi mających na celu pomaganie małoletnim sygnalizować niegodziwe traktowanie lub, w stosownych przypadkach, uzyskać wsparcie;*
- ec) *zagwarantowanie, że informację – bez względu na fakt czy stanowi ona wygenerowany lub zmanipulowany obraz, treść dźwiękową lub treść wideo, która ludzko przypomina istniejące osoby, obiekty, miejsca lub inne podmioty lub zdarzenia, przez co osoba będąca ich odbiorcą niesłusznie uznaje je za autentyczne lub prawdziwe – można rozróżnić dzięki widocznemu oznakowaniu, gdy przedstawia się ją w ich interfejsach; ponadto zapewnienie łatwej w użyciu funkcji umożliwiającej odbiorcom usługi wskazanie takiej treści.*

2. Rada, we współpracy z Komisją, raz w roku publikuje kompleksowe sprawozdania. *Sprawozdania te zawierają* następujące elementy:
- a) identyfikację i ocenę najważniejszego i powtarzającego się ryzyka systemowego zgłoszonego przez *dostawców bardzo dużych platform internetowych* lub zidentyfikowanego na podstawie innych źródeł informacji, w szczególności tych przekazanych zgodnie z art. 31 i 33;
 - b) najlepsze praktyki *dostawców* bardzo dużych platform internetowych w zakresie zmniejszania zidentyfikowanego ryzyka systemowego.
- 2a. *W sprawozdaniach tych przedstawia się ryzyko systemowe w podziale na państwa członkowskie, w których ono wystąpiło, oraz – w stosownych przypadkach – w odniesieniu do całej Unii.*
3. Komisja, we współpracy z koordynatorami ds. usług cyfrowych, może sporządzać wytyczne dotyczące stosowania ust. 1 w odniesieniu do konkretnych rodzajów ryzyka, w szczególności w celu przedstawienia najlepszych praktyk i zalecenia możliwych środków, z należyтым uwzględnieniem możliwych konsekwencji tych środków dla zapisanych w Karcie praw podstawowych wszystkich zainteresowanych stron. W trakcie prac nad tymi wytycznymi Komisja organizuje konsultacje publiczne.

Artykuł 27a

Mechanizm reagowania kryzysowego

- 1. Jeżeli wystąpi sytuacja kryzysowa, Komisja – działając na zalecenie Rady – może przyjąć decyzję zobowiązującą co najmniej jednego dostawcę bardzo dużych platform internetowych lub bardzo dużych wyszukiwarek internetowych do podjęcia co najmniej jednego z następujących działań:*
 - a) oceny, czy i w jakim zakresie oraz w jaki sposób funkcjonowanie ich usług i korzystanie z nich znacząco przyczynia się lub może znacząco przyczynić się do poważnego zagrożenia, o którym mowa w ust. 2;*
 - b) określenia i stosowania szczególnych, skutecznych i proporcjonalnych środków, takich jak środki przewidziane w art. 27 ust. 1 lub art. 37 ust. 2, aby zapobiegać poważnemu zagrożeniu określonemu zgodnie z lit. a) niniejszego ustępu, jego wyeliminowania lub ograniczenia;*
 - c) złożenia Komisji sprawozdania w określonym terminie lub w regularnych odstępach czasu określonych w decyzji na temat ocen, o których mowa w lit. a), dokładnej treści, wdrożenia oraz jakościowych i ilościowych skutków szczególnych środków podjętych zgodnie z lit. b) oraz wszelkich innych kwestii związanych z tymi ocenami lub środkami, jak określono w decyzji.*

Przy określaniu i stosowaniu środków zgodnie z lit. b) niniejszego ustępu dostawca lub dostawcy usług należycie uwzględniają wagę poważnego zagrożenia, o którym mowa w ust. 2, pilność środków oraz faktyczne lub potencjalne skutki dla praw i uzasadnionych interesów wszystkich zainteresowanych stron, w tym ewentualny brak poszanowania praw podstawowych zapisanych w Karcie.

2. *Do celów niniejszego artykułu uznaje się, że kryzys wystąpił, gdy nadzwyczajne okoliczności prowadzą do poważnego zagrożenia bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego w Unii lub w jej znacznej części.*
3. *Podejmując decyzję, o której mowa w ust. 1, Komisja zapewnia, aby spełnione zostały wszystkie następujące wymogi:*
 - a) *działania wymagane na mocy decyzji są ściśle niezbędne, uzasadnione i proporcjonalne z uwzględnieniem w szczególności wagi poważnego zagrożenia, o którym mowa w ust. 2, pilności środków oraz faktycznych lub potencjalnych skutków dla praw i uzasadnionych interesów wszystkich zainteresowanych stron, w tym ewentualnego braku poszanowania praw podstawowych zapisanych w Karcie;*

- b) w decyzji określono rozsądny termin, w którym należy podjąć szczególne środki, o których mowa w ust. 1 lit. b), uwzględniając w szczególności pilny charakter tych środków oraz czas potrzebny na ich przygotowanie i wdrożenie;*
- c) działania wymagane na mocy decyzji ograniczają się do okresu nieprzekraczającego trzech miesięcy.*

4. Po przyjęciu decyzji, o której mowa w ust. 1, Komisja podejmuje niezwłocznie wszystkie następujące kroki:

- a) powiadamia o decyzji dostawcę lub dostawców, do których skierowana jest decyzja;*
- b) podaje tę decyzję do wiadomości publicznej;*
- c) informuje Radę o decyzji, zwraca się od niej o przedstawienie opinii na temat tej decyzji i na bieżąco informuje ją o wszelkich późniejszych zmianach dotyczących decyzji.*

5. Wybór szczególnych środków, które należy podjąć zgodnie z ust. 1 lit. b) i ust. 7 akapit drugi, należy do dostawcy lub dostawców, do których skierowana jest decyzja Komisji.

6. *Komisja może – z własnej inicjatywy lub na wniosek dostawcy – nawiązać dialog z dostawcą, aby ustalić, czy w świetle szczególnych okoliczności, w jakich znajduje się dostawca, zamierzone lub wdrożone środki, o których mowa w ust. 1 lit. b), są skuteczne i proporcjonalne do osiągnięcia zamierzonych celów. W szczególności Komisja zapewnia, aby środki podjęte przez dostawcę usługi na mocy ust. 1 lit. b) spełniały wymogi, o których mowa w ust. 3 lit. a) i c).*
7. *Komisja monitoruje stosowanie szczególnych środków podjętych na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, na podstawie sprawozdań, o których mowa w lit. c) tego ustępu, oraz wszelkich innych istotnych informacji, w tym informacji, o które może zwrócić się na podstawie art. 31 lub art. 52, z uwzględnieniem rozwoju sytuacji kryzysowej. Co najmniej raz w miesiącu Komisja składa Radzie regularne sprawozdania z tego monitorowania.*

Jeżeli Komisja uzna, że planowane lub wdrożone środki szczególne zgodnie z ust. 1 lit. b) nie są skuteczne lub proporcjonalne, może, w drodze decyzji, po konsultacji z Radą, zobowiązać dostawcę do przeglądu identyfikacji lub stosowania tych szczególnych środków.

8. *W stosownych przypadkach w świetle rozwoju sytuacji kryzysowej Komisja, działając na podstawie zalecenia Rady, może zmienić decyzję, o której mowa w ust. 1 lub w ust. 7 akapit drugi, przez:*
- a) cofnięcie decyzji oraz, w stosownych przypadkach, zobowiązanie bardzo dużej platformy internetowej lub bardzo dużych wyszukiwarek internetowych do zaprzestania stosowania środków określonych i wdrożonych na podstawie ust. 1 lit. b) lub ust. 7 akapit drugi, w szczególności w przypadku gdy powody zastosowania takich środków już nie istnieją;*
 - b) przedłużenie okresu, o którym mowa w ust. 3 lit. c), o okres nie dłuższy niż trzy miesiące;*
 - c) uwzględnienie doświadczenia zdobytego podczas stosowania środków, w szczególności ewentualnego nieprzestrzegania w ramach tych środków praw podstawowych zapisanych w Karcie.*
9. *Wymogi określone w ust. 1–6 mają zastosowanie do decyzji i jej zmian, o których mowa w niniejszym artykule.*
10. *Komisja w jak największym stopniu uwzględnia zalecenia Rady wydane na podstawie niniejszego artykułu.*
11. *Po przyjęciu decyzji zgodnie z niniejszym artykułem Komisja co roku, a w każdym razie trzy miesiące po zakończeniu sytuacji kryzysowej, składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie ze stosowania szczególnych środków podjętych na podstawie tych decyzji.*

Artykuł 28
Niezależny audyt

1. Bardzo duże platformy internetowe na własny koszt co najmniej raz w roku poddają się ***niezależnym*** audytom, których celem jest ocena zgodności z:
 - a) obowiązkami określonymi w rozdziale III;
 - b) wszelkimi zobowiązaniami podjętymi na podstawie kodeksów postępowania, o których mowa w art. 35 i 36, oraz protokołów kryzysowych, o których mowa w art. 37.

1a. Dostawcy bardzo dużych platform internetowych zapewniają organizacjom przeprowadzającym audyty na podstawie niniejszego artykułu współpracę i pomoc niezbędną do umożliwienia im przeprowadzenia tych audytów w sposób skuteczny, wydajny i terminowy, w tym przez udzielenie im dostępu do wszystkich istotnych danych i pomieszczeń oraz udzielenie odpowiedzi na pytania ustne lub pisemne. Powstrzymują się od utrudniania, nadmiernego wpływania na prowadzenie audytu lub podważania go.

Organizacje przeprowadzające audyty zapewniają odpowiednią poufność i tajemnicę zawodową w odniesieniu do informacji uzyskanych od dostawców bardzo dużych platform internetowych i osób trzecich w kontekście audytów, w tym po zakończeniu audytów. Spełnienie tego wymogu nie może jednak negatywnie wpływać na prowadzenie audytów i inne przepisy niniejszego rozporządzenia, w szczególności przepisy dotyczące przejrzystości, nadzoru i egzekwowania przepisów. Jeżeli jest to konieczne do celów sprawozdawczości w zakresie przejrzystości zgodnie z art. 33 ust. 2, organizacje przygotowują wersje sprawozdania z audytu i sprawozdania z realizacji audytu, o których mowa w ust. 3 i 4 niniejszego artykułu, niezawierające żadnych informacji, które można racjonalnie uznać za poufne.

2. Audyty przeprowadzane zgodnie z ust. 1 przeprowadzają organizacje, które:
- a) działają niezależnie od *dostawcy* odnośnej bardzo dużej platformy internetowej i *innych osób prawnych związanych z tym dostawcą i nie pozostają z nimi w konflikcie interesów; W szczególności organizacje przeprowadzające audyt:*
 - (i) *nie świadczyły żadnych usług niezwiązanych z audytem dotyczących kontrolowanych kwestii na rzecz danego dostawcy bardzo dużej platformy internetowej ani żadnej osoby prawnej związanej z tym dostawcą w okresie 12 miesięcy przed rozpoczęciem audytu i zobowiązały się nie świadczyć takich usług w okresie 12 miesięcy po zakończeniu audytu;*
 - (ii) *nie świadczyły usług audytu na podstawie niniejszego artykułu na rzecz danego dostawcy bardzo dużej platformy internetowej ani żadnej osoby prawnej powiązanej z tym dostawcą przez okres dłuższy niż 10 kolejnych lat;*
 - (iii) *nie przeprowadzają audytu w oparciu o wynagrodzenie uzależnione od wyniku audytu;*
 - b) dysponują potwierdzoną wiedzą ekspercką w obszarze zarządzania ryzykiem oraz kompetencjami i możliwościami technicznymi;
 - c) stosują potwierdzone zasady obiektywizmu i etyki zawodowej, oparte w szczególności na stosowaniu się do kodeksów zawodowych lub odpowiednich norm.

3. Organizacje, które przeprowadzają audyty, przygotowują w odniesieniu do każdego audytu sprawozdanie z audytu. Sprawozdanie to ***jest uzasadnione w formie pisemnej*** i zawiera co najmniej następujące informacje:
- a) nazwę, adres i punkt kontaktowy ***dostawcy*** bardzo dużej platformy internetowej objętej audytem oraz okres, którego audyt dotyczy;
 - b) nazwę i adres organizacji przeprowadzającej ***lub organizacji przeprowadzających*** audyt;
 - ba) deklarację interesów;***
 - c) opis poszczególnych elementów poddanych audytowi oraz zastosowanej metodyki;
 - d) opis ***i streszczenie*** głównych wniosków wyciągniętych z audytu;
 - da) wykaz stron trzecich, z którymi konsultowano się w toku audytu;***
 - e) opinię audytową dotyczącą tego, czy ***dostawca bardzo dużej platformy internetowej objętej*** audytem wypełnia obowiązki i zobowiązania, o których mowa w ust. 1, która to opinia może być pozytywna, pozytywna z uwagami albo negatywna;
 - f) w przypadku wydania opinii audytowej innej niż pozytywna – zalecenia operacyjne dotyczące konkretnych środków umożliwiających zapewnienie zgodności ***i zalecany termin osiągnięcia zgodności.***

- 3a. *Jeżeli organizacja przeprowadzająca audyt nie była w stanie przeprowadzić audytu niektórych konkretnych elementów lub wyrazić opinii audytowej na podstawie przeprowadzonych dochodzeń, w sprawozdaniu z audytu zamieszcza się wyjaśnienie okoliczności oraz powody, dla których elementy te nie mogły zostać poddane audytowi.*
4. *Dostawcy bardzo dużych platform internetowych, którzy otrzymują sprawozdanie z audytu z wynikiem innym niż pozytywny, należycie uwzględniają skierowane do nich zalecenia operacyjne w celu wprowadzenia środków niezbędnych do wdrożenia tych zaleceń. Wspomniane platformy w ciągu jednego miesiąca od otrzymania tych zaleceń przyjmują sprawozdanie z wdrażania audytu, w którym określają wprowadzone środki. Jeżeli platformy nie wdrożą zaleceń operacyjnych, przedstawiają w sprawozdaniu z wdrażania audytu powody, dla których nie wdrożyły tych zaleceń, oraz określają ewentualne środki alternatywne, które ■ wdrożyły w celu zaradzenia wszelkim zidentyfikowanym przypadkom braku zgodności.*
- 4a. *Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 69 w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia przez ustanowienie niezbędnych przepisów dotyczących przeprowadzania audytów zgodnie z niniejszym artykułem, w szczególności w odniesieniu do niezbędnych przepisów dotyczących etapów procedury, metod audytu i wzorów sprawozdawczych w odniesieniu do audytów przeprowadzanych na podstawie niniejszego artykułu. W tych aktach delegowanych uwzględnia się wszelkie dobrowolne standardy audytu, o których mowa w art. 34 ust. 1 lit. d).*

Artykuł 29
System rekomendacji

1. ***Oprócz wymogów określonych w art. 24a dostawcy bardzo dużych platform internetowych, którzy korzystają z systemów rekomendacji, zapewniają co najmniej jedną opcję dla każdego ze swoich systemów rekomendacji, która nie jest oparta na profilowaniu w rozumieniu art. 4 pkt 4 rozporządzenia (UE) 2016/679.***

Artykuł 30
Dodatkowa przejrzystość reklam internetowych

1. ***Dostawcy bardzo dużych platform internetowych, którzy prezentują reklamy na swoich interfejsach, zbierają i udostępniają w określonej sekcji swojego interfejsu internetowego, za pomocą umożliwiającego wyszukiwanie na podstawie wielu kryteriów i niezawodnego narzędzia oraz za pośrednictwem interfejsów programu aplikacyjnego, repozytorium zawierające informacje, o których mowa w ust. 2, przez okres do pięciu lat po ostatnim przedstawieniu reklamy na ich interfejsach internetowych. Platformy te zapewniają, aby w repozytorium nie znalazły się żadne dane osobowe odbiorców usługi, którym reklama była lub mogła być prezentowana, oraz dokładają należytych starań, aby zapewnić dokładność i kompletność informacji.***

2. Repozytorium to zawiera co najmniej wszystkie następujące informacje:

- a) treść reklamy, *w tym nazwę produktu, usługi lub marki oraz przedmiot reklamy*;
- b) osobę fizyczną lub prawną, w imieniu której reklama jest *prezentowana*;
- ba) wskazanie osoby fizycznej lub prawnej, która zapłaciła za reklamę, jeżeli jest to inna osoba niż ta, o której mowa w lit. b);*
- c) okres, w którym reklama była *prezentowana*;
- d) informację o tym, czy zamierzano *prezentować* reklamę konkretnie co najmniej jednej wskazanej grupie odbiorców usługi, a jeśli tak – główne parametry zastosowane do tego celu, *w tym, w stosownych przypadkach, główne parametry zastosowane w celu wyłączenia co najmniej jednej konkretnej grupy*;
- da) informacje handlowe opublikowane na bardzo dużych platformach internetowych i zidentyfikowane zgodnie z art. 24 ust. 2;*
- e) całkowitą liczbę odbiorców usługi, do których reklama dotarła, oraz – w stosownych przypadkach – zagregowaną liczbę *w każdym państwie członkowskim* w przypadku grupy lub grup odbiorców, do których reklama była konkretnie skierowana.

- 2a. *W odniesieniu do ust. 2 lit. a), b) i ba), jeżeli dostawca bardzo dużych platform internetowych usunął lub uniemożliwił dostęp do konkretnej reklamy na podstawie domniemanej niezgodności z prawem lub niezgodności z warunkami korzystania z usług, repozytorium nie zawiera informacji, o których mowa w tych literach. W takim przypadku repozytorium zawiera, w odniesieniu do danej reklamy, informacje, o których mowa, stosownie do przypadku, w art. 15 ust. 2 lit. a)–e) lub art. 8 ust. 2 lit. a) ppkt (i).*

Komisja może – po konsultacji z Radą, właściwymi zweryfikowanymi badaczami, o których mowa w art. 31, i opinią publiczną – wydać wytyczne dotyczące struktury, organizacji i funkcji repozytoriów, o których mowa w niniejszym artykule.

Artykuł 31

Dostęp do danych i kontrola danych

1. Na uzasadniony wniosek koordynatora ds. usług cyfrowych miejsca siedziby lub Komisji i w rozsądnym terminie wskazanym we wniosku *dostawcy bardzo dużych platform internetowych* zapewniają koordynatorowi lub Komisji dostęp do danych, które są niezbędne do monitorowania i oceny zgodności z niniejszym rozporządzeniem. ■

- 1a.** *Koordynatorzy ds. usług cyfrowych i Komisja wykorzystują te dane, do których uzyskano dostęp na podstawie ust. 1, wyłącznie do celów monitorowania i oceny zgodności z niniejszym rozporządzeniem oraz należyście uwzględniają prawa i interesy dostawców bardzo dużych platform internetowych i odnośnych odbiorców usługi, w tym ochronę danych osobowych, ochronę informacji poufnych, w szczególności tajemnic przedsiębiorstwa, oraz utrzymanie bezpieczeństwa ich usług.*
- 1b.** *Do celów ust. 1 dostawcy bardzo dużej platformy internetowej – na wniosek koordynatora ds. usług cyfrowych miejsca siedziby lub Komisji – wyjaśniają projekt, logikę funkcjonowania i testowanie swoich systemów algorytmicznych, w tym systemów rekomendacji.*
- 2.** Na uzasadniony wniosek koordynatora ds. usług cyfrowych miejsca siedziby w rozsądnym terminie wskazanym we wniosku *dostawcy bardzo dużych platform internetowych* zapewniają dostęp do danych zweryfikowanym badaczom, którzy spełniają wymogi określone w ust. 4 niniejszego artykułu, jedynie do celu przeprowadzenia badań, które przyczynią się do **wykrycia**, zidentyfikowania i zrozumienia ryzyka systemowego **w Unii** określonego na podstawie art. 26 ust. 1 *oraz do oceny adekwatności, efektywności i skutków środków zmniejszających ryzyko na podstawie art. 27.*

2a. W ciągu 15 dni od otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 2, **dostawcy bardzo dużych platform internetowych mogą** zwrócić się do koordynatora ds. usług cyfrowych miejsca siedziby, w stosownych przypadkach, o zmianę wniosku, jeżeli **uznają**, że nie są w stanie udzielić dostępu do żądanych danych z jednego z dwóch następujących powodów:

- a) platforma ta nie ma dostępu do danych;
- b) udzielenie dostępu do danych doprowadzi do znacznych podatności w zakresie bezpieczeństwa usług świadczonych przez tę platformę lub ochrony informacji poufnych, w szczególności tajemnic przedsiębiorstwa.

2b. Wnioski o zmianę zgodnie z ust. 2a zawierają propozycję co najmniej jednego środka alternatywnego, za pomocą którego można udzielić dostępu do żądanych danych lub innych danych, które są odpowiednie i wystarczające do celów wniosku.

Koordinator ds. usług cyfrowych miejsca siedziby lub Komisja podejmują decyzję w sprawie wniosku o zmianę w ciągu 15 dni i informują **dostawcę bardzo dużych platform internetowych** o swojej decyzji, a w stosownych przypadkach przekazują **mu** zmieniony wniosek wraz z nowym terminem wyznaczonym na zastosowanie się do wniosku.

3. *Dostawcy bardzo dużych platform internetowych ułatwiają i zapewniają dostęp do danych na podstawie ust. 1 i 2 za pośrednictwem odpowiednich interfejsów określonych we wniosku, w tym internetowych baz danych lub interfejsów programowania aplikacyjnego.*
4. *Na należycie uzasadniony wniosek badaczy koordynator ds. usług cyfrowych miejsca siedziby przyznaje im status zweryfikowanych badaczy i wydaje wnioski o dostęp do danych na podstawie ust. 2, w przypadku gdy badacze ci wykażą, że spełniają wszystkie następujące warunki:*
- a) są członkami organizacji badawczej zdefiniowanej w art. 2 pkt 1 dyrektywy (UE) 2019/790;*
 - b) działają niezależnie od interesów handlowych;*

- ba) we wniosku złożonym przez badaczy ujawniono finansowanie badań;*
- c) są w stanie spełnić konkretne wymogi dotyczące bezpieczeństwa i poufności danych w odniesieniu do każdego wniosku oraz chronić dane osobowe, a w swoim wniosku opisują odpowiednie środki techniczne i organizacyjne wprowadzone w tym celu;*
- d) wniosek złożony przez badaczy zawiera uzasadnienie konieczności i proporcjonalności wymaganych przez nich danych do celów ich badań oraz ramy czasowe, w których ubiegają się oni o dostęp do danych, oraz wykazują oni wkład oczekiwanych wyników badań w realizację celów określonych w ust. 2;*
- e) planowana działalność badawcza będzie prowadzona w celach określonych w ust. 2;*
- f) zobowiązują się do bezpłatnego publicznego udostępniania swoich wyników badań w rozsądnym terminie po zakończeniu badań i z uwzględnieniem praw i interesów odbiorców danej usługi zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679.*

Po otrzymaniu wniosku na podstawie niniejszego ustępu koordynator ds. usług cyfrowych informuje Komisję i Radę.

- 4a. *Badacze mogą również złożyć wniosek do koordynatora ds. usług cyfrowych w państwie członkowskim organizacji badawczej, której są członkami. Po otrzymaniu wniosku zgodnie z niniejszym ustępem koordynator ds. usług cyfrowych przeprowadza wstępną ocenę, czy odpowiedni badacze spełniają wszystkie warunki określone w ust. 4, a następnie przesyła wniosek wraz z dokumentami potwierdzającymi przedłożonymi przez odpowiednich badaczy i oceną wstępną koordynatorowi ds. usług cyfrowych miejsca siedziby, który podejmuje bez zbędnej zwłoki decyzję o przyznaniu statusu badaczowi.*

Przy należyтым uwzględnieniu dostarczonej wstępnej oceny ostateczna decyzja o przyznaniu badaczowi statusu zweryfikowanego badacza leży w gestii koordynatora ds. usług cyfrowych miejsca siedziby na podstawie ust. 4.

- 4b. *Koordynator ds. usług cyfrowych, który przyznał status zweryfikowanego badacza i wydał wniosek o dostęp na rzecz zweryfikowanego badacza, wydaje decyzję o zakończeniu dostępu, jeżeli po przeprowadzeniu dochodzenia z własnej inicjatywy lub na podstawie informacji otrzymanych od osób trzecich stwierdzi, że zweryfikowany badacz nie spełnia już warunków określonych w ust. 4, i informuje o tej decyzji zainteresowanego dostawcę bardzo dużej platformy internetowej. Przed zakończeniem dostępu koordynator ds. usług cyfrowych umożliwia zweryfikowanemu badaczowi zareagowanie na ustalenia przeprowadzonego dochodzenia oraz na zamiar zakończenia dostępu.*

- 4c. *Koordynatorzy ds. usług cyfrowych przekazują radzie nazwiska i dane kontaktowe osób fizycznych lub podmiotów, którym przyznały status zweryfikowanego badacza, a także cel badań leżących u podstaw wniosku zgodnie z ust. 4 lub informację, że zakończyły je, zgodnie z ust. 4a.*
- 4d. *Dostawcy bardzo dużych platform internetowych zapewniają bez zbędnej zwłoki dostęp do danych, w tym danych w czasie rzeczywistym, o ile jest to technicznie możliwe, pod warunkiem że dane te są publicznie dostępne na ich interfejsie internetowym dla badaczy, w tym osób powiązanych z podmiotami, organizacjami i stowarzyszeniami nienastawionymi na zysk, którzy spełniają warunki określone w ust. 4 lit. b), ba), c) i d) i którzy wykorzystują dane wyłącznie do prowadzenia badań przyczyniających się do wykrywania, identyfikacji i zrozumienia ryzyka systemowego w Unii zgodnie z art. 26 ust. 1.*

5. Po konsultacji z radą Komisja przyjmuje akty delegowane określające warunki techniczne, zgodnie z którymi *dostawcy bardzo dużych platform internetowych* mają udostępniać dane na podstawie ust. 1 i 2, a także cele, do których dane te mogą być wykorzystywane. W tych aktach delegowanych określa się szczególne warunki *i odpowiednie obiektywne wskaźniki, a także procedury i, w stosownych przypadkach, niezależne mechanizmy doradcze wspierające udostępnianie danych* badaczom zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679, z uwzględnieniem praw i interesów zainteresowanych *dostawców* bardzo dużych platform internetowych oraz odbiorców danej usługi, w tym ochrony informacji poufnych, w szczególności tajemnic przedsiębiorstwa, oraz przy zachowaniu bezpieczeństwa ich usługi.

I

Artykuł 32

Komórka ds. zgodności z prawem

1. ***Dostawcy bardzo dużych platform internetowych ustanawiają komórkę ds. zgodności z prawem, która jest niezależna od funkcji operacyjnych i składa się z co najmniej jednego pracownika ds. zgodności z prawem, w tym kierownika komórki ds. zgodności z prawem. Komórka ds. zgodności z prawem ma wystarczające uprawnienia, status i zasoby, a także dostęp do organu zarządzającego dostawcy bardzo dużej platformy internetowej, aby monitorować przestrzeganie przez tego dostawcę przepisów niniejszego rozporządzenia.***

2. ***Pracownicy ds. zgodności z prawem mają kwalifikacje zawodowe, wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do wykonywania zadań, o których mowa w ust. 3.***

Organ zarządzający dostawcy bardzo dużej platformy internetowej wyznacza kierownika komórki ds. zgodności z prawem, który jest niezależnym kierownikiem wyższego szczebla odpowiadającym, w ramach odrębnej funkcji, za komórkę ds. zgodności z prawem.

Kierownik komórki ds. zgodności z prawem składa sprawozdania bezpośrednio organowi zarządzającemu dostawcy bardzo dużej platformy internetowej, niezależnemu od kierownictwa wyższego szczebla, i może zgłaszać zastrzeżenia i ostrzegać ten organ, w przypadku gdy ryzyko, o którym mowa w art. 26, lub nieprzestrzeganie przepisów niniejszego rozporządzenia wpływa lub może wpłynąć na dostawcę bardzo dużej platformy internetowej, bez uszczerbku dla obowiązków organu zarządzającego w ramach jego funkcji nadzorczych i zarządczych.

Kierownik komórki ds. zgodności z prawem nie może zostać usunięty bez uprzedniej zgody organu zarządzającego dostawcy bardzo dużej platformy internetowej.

3. Zadania pracowników ds. zgodności z prawem są następujące:

- a) współpraca z koordynatorem ds. usług cyfrowych miejsca siedziby i Komisją do celów niniejszego rozporządzenia;
- aa) *zapewnianie, aby wszystkie rodzaje ryzyka, o których mowa w art. 26, były identyfikowane i właściwie zgłaszane oraz by podejmowane były racjonalne, proporcjonalne i skuteczne środki zmniejszające ryzyko na podstawie art. 27;*
- b) organizacja działań *dostawcy* bardzo dużej platformy internetowej związanych z niezależnym audytem na podstawie art. 28 oraz nadzór nad tymi działaniami;
- c) przekazywanie informacji i doradzanie kierownictwu i pracownikom *dostawcy* bardzo dużej platformy internetowej w odniesieniu do obowiązków spoczywających na *nim* na mocy niniejszego rozporządzenia;
- d) monitorowanie wypełniania przez *dostawcę bardzo dużej platformy internetowej* obowiązków spoczywających na *nim* na mocy niniejszego rozporządzenia;
- e) *w stosownych przypadkach, monitorowanie przestrzegania przez dostawcę bardzo dużej platformy internetowej zobowiązań podjętych na mocy kodeksów postępowania na podstawie art. 35 i 36 lub protokołów kryzysowych na podstawie art. 37.*

5. *Dostawcy bardzo dużych platform internetowych przekazują pracownikom ds. usług cyfrowych miejsca siedziby i Komisji imię i nazwisko oraz dane kontaktowe pracowników komórki ds. zgodności z prawem.*
6. *Organ zarządzający dostawcy bardzo dużej platformy internetowej określa, nadzoruje i odpowiada za wdrażanie zasad zarządzania dostawcy, które zapewniają niezależność komórki nadzoru zgodności z prawem, w tym podział obowiązków w organizacji dostawcy bardzo dużej platformy internetowej, zapobieganie konfliktom interesów oraz należyte zarządzanie ryzykiem systemowym określonym na podstawie art. 26.*
7. *Organ zarządzający zatwierdza i poddaje okresowemu przeglądowi, co najmniej raz w roku, strategię i politykę w zakresie podejmowania ryzyka zidentyfikowanego na podstawie art. 26, na które jest lub może być narażona bardzo duża platforma internetowa, w zakresie zarządzania tym ryzykiem, jego monitorowania i zmniejszania.*
8. *Organ zarządzający poświęca wystarczająco dużo czasu na rozważenie środków związanych z zarządzaniem ryzykiem. Aktywnie uczestniczy w podejmowaniu decyzji związanych z zarządzaniem ryzykiem i zapewnia przeznaczenie odpowiednich zasobów na zarządzanie ryzykiem zidentyfikowanym na podstawie art. 26.*

Artykuł 33

Obowiązki sprawozdawcze w zakresie przejrzystości spoczywające na **dostawcach** bardzo dużych platform internetowych

1. **Dostawcy** bardzo dużych platform internetowych publikują sprawozdania, o których mowa w art. 13, **najpóźniej w ciągu dwóch miesięcy** od daty rozpoczęcia stosowania, o której mowa w art. 25 ust. 6 **akapit drugi**, a następnie **co najmniej** co sześć miesięcy.

1a. *W sprawozdaniach, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, oprócz informacji, o których mowa w art. 13 i art. 23 ust. 1, określa się:*

b) zasoby ludzkie, które dostawca bardzo dużych platform internetowych przeznacza na moderowanie treści w odniesieniu do usługi oferowanej w Unii, w stosownych przypadkach dla każdego języka urzędowego Unii, w tym na wypełnianie obowiązków określonych w art. 14 i 19, a także na wypełnianie obowiązków określonych w art. 17;

c) kwalifikacje i znajomość języków osób wykonujących działania, o których mowa w lit. a), a także szkolenia i wsparcie udzielane takim pracownikom;

d) wskaźniki dokładności i powiązane informacje, o których mowa w art. 13 ust. 1 lit. e), w stosownych przypadkach w podziale na języki urzędowe Unii.

Sprawozdania są publikowane w co najmniej jednym z języków urzędowych Unii.

- 1b.** *Oprócz informacji, o których mowa w art. 23 ust. 2, dostawcy bardzo dużych platform internetowych zamieszczają w sprawozdaniach, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, również informacje na temat średniej liczby odbiorców usługi miesięcznie w każdym państwie członkowskim.*
- 2.** *Dostawcy bardzo dużych platform internetowych udostępniają publicznie i przekazują koordynatorowi ds. usług cyfrowych miejsca siedziby i Komisji **najpóźniej w ciągu trzech miesięcy od otrzymania każdego ze** sprawozdań z **audytu zgodnie** z art. 28 ust. 3:*
- a) *sprawozdanie zawierające wyniki oceny ryzyka przeprowadzonej zgodnie z art. 26;*
 - b) ***szczególne** środki zmniejszające ryzyko zidentyfikowane i wdrożone zgodnie z art. 27;*
 - c) *sprawozdanie z audytu przewidziane w art. 28 ust. 3;*
 - d) *sprawozdanie z wdrażania audytu przewidziane w art. 28 ust. 4;*
- da)** *w stosownych przypadkach informacje na temat konsultacji przeprowadzonych przez dostawcę w celu wsparcia ocen ryzyka i opracowania środków zmniejszających ryzyko.*

3. W przypadku gdy **dostawca** bardzo dużych platform internetowych uważa, że opublikowanie informacji na podstawie ust. 2 może spowodować ujawnienie informacji poufnych **tego dostawcy** lub odbiorców usługi, prowadzić do znacznych luk w zakresie bezpieczeństwa usługi świadczonej przez tę platformę, stworzyć zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego lub zaszkodzić odbiorcom, **dostawca** może usunąć takie informacje z **publicznie dostępnych** sprawozdań. W takim przypadku **dostawca** przekazuje koordynatorowi ds. usług cyfrowych miejsca siedziby i Komisji kompletne sprawozdania, którym towarzyszy uzasadnienie usunięcia tych informacji z **publicznie dostępnych** sprawozdań.

Artykuł 33a

Bardzo duże wyszukiwarki internetowe

1. ***Niniejsza sekcja, z wyjątkiem art. 33 ust. 1a i 1b, ma zastosowanie do wyszukiwarek internetowych, które docierają do średniej liczby aktywnych odbiorców usługi w Unii miesięcznie wynoszącej co najmniej 45 mln osób i które zostały uznane za bardzo duże zgodnie z art. 25 ust. 4.***
2. ***Do celów określenia średniej liczby aktywnych odbiorców usługi miesięcznie art. 23 ust. 2, 3 i 3a ma zastosowanie do wszystkich wyszukiwarek internetowych, które nie kwalifikują się jako mikroprzedsiębiorstwa lub małe przedsiębiorstwa w rozumieniu załącznika do zalecenia 2003/361/WE z wyjątkiem tych, które są bardzo dużą wyszukiwarką internetową zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.***

Artykuł 33b
Oплата nadzorcza

1. *Komisja pobiera od dostawców bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych roczną opłatę nadzorczą po ich uznaniu za bardzo duże zgodnie z art. 25.*
2. *Całkowita kwota rocznych opłat nadzorczych pokrywa szacunkowe koszty, jakie Komisja ponosi w związku z jej zadaniami nadzorczymi na mocy niniejszego rozporządzenia, w szczególności koszty związane z uznaniem za bardzo dużą platformę internetową zgodnie z art. 25, z utworzeniem, utrzymywaniem i funkcjonowaniem bazy danych zgodnie z art. 23 ust. 2a oraz z systemem wymiany informacji zgodnie z art. 67, ze skierowaniem sprawy do Komisji zgodnie z art. 45a, ze wspieraniem Rady zgodnie z art. 48 oraz z zadaniami nadzorczymi zgodnie z art. 44a i rozdziałem IV sekcja 3.*
3. *Komisja, w drodze aktu wykonawczego przyjętego zgodnie z art. 70 i zgodnie z metodyką określoną w akcie delegowanym, o którym mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, ustala wysokość rocznej opłaty nadzorczej w odniesieniu do każdego dostawcy bardzo dużej platformy internetowej i bardzo dużej wyszukiwarki internetowej. Roczную opłatę nadzorczą pobiera się od dostawcy bardzo dużej platformy internetowej i bardzo dużej wyszukiwarki internetowej za każdą usługę po ich uznaniu za bardzo duże zgodnie z art. 25.*

4. *Komisja określa w akcie delegowanym przyjętym na podstawie art. 69 szczegółową metodykę i procedury dotyczące:*
- a) określenia szacunkowych kosztów, o których mowa w ust. 2;*
 - b) określenia indywidualnych rocznych opłat nadzorczych, o których mowa w ust. 5 lit. b) i c);*
 - c) określenia maksymalnego ogólnego limitu, o którym mowa w ust. 5 lit. c); oraz*
 - e) niezbędnych warunków płatności.*
5. *Akt delegowany, o którym mowa w ust. 4, oraz akt wykonawczy, o którym mowa w ust. 3, są zgodne z następującymi zasadami:*
- a) przy szacowaniu całkowitej kwoty rocznej opłaty nadzorczej uwzględnia się koszty poniesione w poprzednim roku;*
 - b) roczna opłata nadzorcza jest proporcjonalna do średniej liczby aktywnych odbiorców usługi dostawcy bardzo dużej platformy internetowej lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej miesięcznie w Unii za każdą usługę, uznanych za bardzo duże zgodnie z art. 25;*

- c) *całkowita kwota rocznej opłaty nadzorczej pobieranej od danego dostawcy bardzo dużej platformy internetowej lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej w żadnym przypadku nie przekracza 0,05 % jego światowego rocznego dochodu netto w poprzednim roku obrotowym.*
6. *Indywidualne roczne opłaty nadzorcze pobrane zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu stanowią zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. 21 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046⁴⁷.*
7. *Komisja co roku składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące całkowitej kwoty kosztów poniesionych w związku z wykonywaniem zadań na mocy niniejszego rozporządzenia oraz całkowitej kwoty indywidualnych rocznych opłat nadzorczych pobranych w poprzednim roku.*

⁴⁷ *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).*

Sekcja 5

Inne przepisy dotyczące obowiązków w zakresie należytej staranności

Artykuł 34

Normy

1. Komisja ***konsultuje się z Radą oraz*** wspiera i promuje opracowywanie i wdrażanie dobrowolnych norm ■ ustanawianych przez odpowiednie europejskie i międzynarodowe jednostki normalizacyjne co najmniej w odniesieniu do:
 - a) składania zgłoszeń na podstawie art. 14 drogą elektroniczną;
 - aa) ***norm dotyczących szablonów, projektowania i przetwarzania na potrzeby komunikacji z odbiorcami usługi w sposób przyjazny dla użytkownika w zakresie ograniczeń wynikających z warunków korzystania z usług i zmian do tych warunków;***
 - b) składania zgłoszeń przez zaufane podmioty sygnalizujące na podstawie art. 19 drogą elektroniczną, w tym za pośrednictwem interfejsów programu aplikacyjnego;
 - c) specjalnych interfejsów, w tym interfejsów programu aplikacyjnego, ułatwiających zapewnienie zgodności z obowiązkami określonymi w art. 30 i 31;
 - d) audytów bardzo dużych platform internetowych ***i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych*** zgodnie z art. 28;

- e) interoperacyjności repozytoriów reklam, o których mowa w art. 30 ust. 2;
- f) przekazywania danych między pośrednikami reklamowymi w celu wsparcia realizacji obowiązków w zakresie przejrzystości zgodnie z art. 24 lit. b) i c);
- fa) środków technicznych umożliwiających spełnienie obowiązków związanych z reklamą, zawartych w niniejszym rozporządzeniu, w tym obowiązków dotyczących widocznych oznaczeń reklam i przekazów handlowych, o których mowa w art. 24;*
- fb) wyboru interfejsów i prezentacji informacji na temat głównych parametrów różnych rodzajów systemów rekomendacji, zgodnie z art. 24c i 29;*
- fd) norm dotyczących ukierunkowanych środków ochrony małoletnich w internecie.*

2. Komisja wspiera aktualizowanie norm w świetle rozwoju technologicznego i zachowania odbiorców odnośnych usług. *Odpowiednie informacje dotyczące aktualizacji norm są publicznie i łatwo dostępne.*

Artykuł 35
Kodeksy postępowania

1. Komisja i Rada wspierają i ułatwiają opracowywanie na szczeblu unijnym **dobrowolnych** kodeksów postępowania, które mają przyczynić się do właściwego stosowania niniejszego rozporządzenia, uwzględniając w szczególności specyficzne wyzwania związane ze zwalczaniem różnych rodzajów nielegalnych treści i ryzyka systemowego, zgodnie z przepisami prawa Unii, w szczególności dotyczącymi konkurencji i ochrony danych osobowych.
2. W przypadku wystąpienia znaczącego ryzyka systemowego w rozumieniu art. 26 ust. 1 dotyczącego kilku bardzo dużych platform internetowych **lub bardzo dużych wyszukiwarek internetowych** Komisja może zaprosić zainteresowanych **dostawców** bardzo dużych platform internetowych **lub bardzo dużych wyszukiwarek internetowych**, innych **dostawców** bardzo dużych platform internetowych, **■** platform internetowych i **■** usług pośrednich, w stosownych przypadkach, a także **odpowiednie właściwe organy**, organizacje społeczeństwa obywatelskiego i inne zainteresowane strony do udziału w opracowywaniu kodeksów postępowania, w tym poprzez określenie zobowiązań w zakresie wprowadzania konkretnych środków zmniejszających ryzyko, jak również ram regularnej sprawozdawczości w zakresie wszelkich wprowadzanych środków i ich wyników.

3. Nadając skuteczność przepisom ust. 1 i 2, Komisja i Rada ***oraz w stosownym przypadku inne organy*** dążą do zapewnienia, aby kodeksy postępowania zawierały jasno określono cele ***szczegółowe***, kluczowe wskaźniki skuteczności działania służące do pomiaru stopnia osiągnięcia tych celów oraz aby należycie uwzględniono w nich potrzeby i interesy wszystkich zainteresowanych stron, ***w szczególności*** obywateli, na szczeblu unijnym. Komisja i Rada dążą również do zapewnienia, aby uczestnicy regularnie zgłaszali Komisji i swoim odpowiednim koordynatorom ds. usług cyfrowych miejsca siedziby wszelkie wprowadzone środki i ich wyniki mierzone w stosunku do kluczowych wskaźników skuteczności działania przewidzianych w tych środkach. ***W kluczowych wskaźnikach skuteczności działania i obowiązkach sprawozdawczych uwzględnia się różnice między poszczególnymi uczestnikami pod względem wielkości i zdolności.***
4. Komisja i Rada oceniają, czy kodeksy postępowania spełniają cele określone w ust. 1 i 3, oraz regularnie monitorują i oceniają stopień osiągnięcia celów tych kodeksów, ***z uwzględnieniem kluczowych wskaźników skuteczności działania, które mogą one zawierać.*** Wnioski z tych działań są podawane do wiadomości publicznej.

Komisja i Rada wspierają i ułatwiają również regularne przeglądy i dostosowania kodeksów postępowania.

W przypadku systematycznego nieprzestrzegania kodeksów postępowania Komisja i Rada mogą zwrócić się do sygnatariuszy kodeksów postępowania o podjęcie niezbędnych działań.

Artykuł 36

Kodeksy postępowania w odniesieniu do reklam internetowych

1. Komisja wspiera i ułatwia opracowywanie **dobrowolnych** kodeksów postępowania na szczeblu unijnym między **dostawcami** platform internetowych i innymi odpowiednimi dostawcami usług, takimi jak dostawcy usług pośrednich w zakresie reklam internetowych, **innymi podmiotami zaangażowanymi w łańcuch wartości reklamy programatycznej** lub organizacjami reprezentującymi odbiorców usługi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego lub odpowiednimi organami w celu przyczynienia się do większej przejrzystości **podmiotów w łańcuchu wartości reklamy** internetowej, wykraczającej poza wymogi określone w art. 24 i 30.
2. Komisja dąży do zapewnienia, aby kodeksy postępowania przyczyniały się do skutecznego przekazywania informacji, z pełnym poszanowaniem praw i interesów wszystkich zaangażowanych stron, a także do utworzenia konkurencyjnego, przejrzystego i sprawiedliwego środowiska reklam internetowych zgodnie z przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności dotyczącymi konkurencji i ochrony **prywatności i** danych osobowych. Komisja dąży do zapewnienia, aby w kodeksach postępowania uwzględniono co najmniej:
 - a) przesyłanie informacji będących w posiadaniu dostawców usług pośrednich w zakresie reklam internetowych odbiorcom usługi w odniesieniu do wymogów określonych w art. 24 lit. b) i c);
 - b) przesyłanie informacji będących w posiadaniu dostawców usług pośrednich w zakresie reklam internetowych do repozytoriów zgodnie z art. 30;

c) znaczące informacje na temat monetyzacji danych.

3. Komisja zachęca do opracowania kodeksów postępowania w ciągu jednego roku od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia oraz do rozpoczęcia stosowania tych kodeksów nie później niż w ciągu sześciu miesięcy po tej dacie.
- 3a. *Komisja zachęca wszystkie podmioty w łańcuchu wartości reklamy internetowej, o którym mowa w ust. 1, do poparcia zobowiązań określonych w kodeksach postępowania i stosowania się do nich.*

— *Artykuł 36a*

Kodeksy postępowania w odniesieniu do dostępności

1. *Komisja wspiera i ułatwia opracowywanie kodeksów postępowania na poziomie Unii z udziałem dostawców platform internetowych i innych odpowiednich dostawców usług, organizacji reprezentujących odbiorców usługi oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego lub odpowiednich organów w celu promowania pełnego i skutecznego równego uczestnictwa poprzez poprawę dostępu do usług internetowych, które – poprzez ich początkowy projekt lub późniejsze dostosowanie – uwzględniają szczególne potrzeby osób z niepełnosprawnościami.*

2. *Komisja dąży do zapewnienia, aby kodeksy postępowania służyły osiągnięciu celu, jakim jest zapewnienie dostępności tych usług, zgodnie z prawem Unii i prawem krajowym, aby zmaksymalizować ich przewidywalne wykorzystanie przez osoby z niepełnosprawnościami. Komisja dąży do zapewnienia, aby w kodeksach postępowania uwzględniono co najmniej następujące cele:*
- a) projektowanie i dostosowywanie usług, tak aby były one dostępne dla osób z niepełnosprawnościami poprzez uczynienie ich dostrzegalnymi, funkcjonalnymi, zrozumiałymi i solidnymi;*
 - b) wyjaśnianie, w jaki sposób usługi spełniają mające zastosowanie wymogi dostępności, oraz publiczne udostępnianie tych informacji osobom z niepełnosprawnościami w przystępny sposób;*
 - c) udostępnianie informacji, formularzy i środków przewidzianych na mocy niniejszego rozporządzenia w sposób umożliwiający ich łatwe znalezienie i zrozumienie, w tym przez osoby z niepełnosprawnościami.*
3. *Komisja zachęca do opracowania kodeksów postępowania w ciągu jednego roku od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia oraz do rozpoczęcia stosowania tych kodeksów nie później niż sześć miesięcy po tej dacie.*

Artykuł 37
Protokoły kryzysowe

1. Rada może zalecić Komisji zainicjowanie opracowania protokołów kryzysowych zgodnie z ust. 2, 3 i 4 w celu przeciwdziałania **dobrowolnym** sytuacjom kryzysowym ściśle ograniczonym do nadzwyczajnych okoliczności mających wpływ na bezpieczeństwo publiczne lub zdrowie publiczne.
2. Komisja wspiera i ułatwia uczestnictwo bardzo dużych platform internetowych, **bardzo dużych wyszukiwarek internetowych** oraz, w stosownych przypadkach, innych platform internetowych **lub wyszukiwarek internetowych** w opracowywaniu, testowaniu i stosowaniu tych protokołów kryzysowych, z udziałem Komisji, które to działania obejmują co najmniej jeden z następujących środków:
 - a) wyświetlanie w widoczny sposób informacji na temat sytuacji kryzysowej przekazanych przez organy państw członkowskich lub na szczeblu unijnym **lub przez inne odpowiednie wiarygodne organy w zależności od kontekstu kryzysu**;
 - b) zapewnienie, aby **dostawca usług pośrednich wyznaczył specjalny punkt kontaktowy odpowiedzialny za zarządzanie kryzysowe; w stosownych przypadkach może to być elektroniczny punkt kontaktowy, o którym mowa w art. 10, lub, w przypadku dostawców bardzo dużych platform internetowych lub bardzo dużych wyszukiwarek internetowych, urzędnik ds. zgodności z prawem, o którym mowa w art. 32**;
 - c) w stosownych przypadkach dostosowanie zasobów przewidzianych na zapewnienie zgodności z obowiązkami określonymi w art. 14, 17, 19, 20 i 27 do potrzeb powstałych w wyniku sytuacji kryzysowej.

3. W proces opracowywania, testowania i nadzorowania stosowania protokołów kryzysowych Komisja *włącza* – w stosownych przypadkach – organy państw członkowskich oraz *może także włączyć* organy i jednostki organizacyjne Unii. W stosownych przypadkach i w razie potrzeby Komisja może również włączyć w proces opracowywania protokołów kryzysowych organizacje społeczeństwa obywatelskiego lub inne odpowiednie organizacje.
4. Komisja dąży do zapewnienia, aby w protokołach kryzysowych jasno określono wszystkie następujące elementy:
- a) konkretne parametry pozwalające określić, co stanowi szczególne nadzwyczajne okoliczności, którym protokół kryzysowy ma zaradzić, i jakie są cele tego protokołu;
 - b) rolę każdego uczestnika i środków, które mają zostać wprowadzone w trakcie przygotowywania i po uruchomieniu protokołu kryzysowego;
 - c) jasną procedurę określania, kiedy należy uruchomić protokół kryzysowy;
 - d) jasną procedurę określania okresu, w którym należy wprowadzić środki przewidziane do wprowadzenia po uruchomieniu protokołu kryzysowego, które to środki są ściśle ograniczone do tego, co konieczne do zaradzenia odnośnym konkretnym nadzwyczajnym okolicznościom;

- e) zabezpieczenia pozwalające zapobiec wszelkim negatywnym skutkom dla wykonywania praw podstawowych zapisanych w Karcie, w szczególności wolności wypowiedzi i informacji oraz prawa do niedyskryminacji;
 - f) proces publicznego udostępniania sprawozdań dotyczących wszelkich wprowadzonych środków, czasu ich stosowania i ich wyników po zakończeniu sytuacji kryzysowej.
5. Jeżeli Komisja uzna, że protokół kryzysowy nie pozwala skutecznie zaradzić sytuacji kryzysowej lub nie zabezpiecza wykonywania praw podstawowych, o którym mowa w ust. 4 lit. e), *żąda*, aby uczestnicy zmienili protokół kryzysowy, między innymi wprowadzając dodatkowe środki.

Rozdział IV

Wdrażanie, współpraca, sankcje i egzekwowanie

Sekcja 1

Właściwe organy i krajowi koordynatorzy ds. usług cyfrowych

Artykuł 38

Właściwe organy i koordynatorzy ds. usług cyfrowych

1. Państwa członkowskie wyznaczają co najmniej jeden właściwy organ odpowiedzialny za ***nadzorowanie dostawców usług pośrednich*** i egzekwowanie niniejszego rozporządzenia („właściwy organ”).

2. Państwa członkowskie wyznaczają jeden ze swoich właściwych organów na koordynatora ds. usług cyfrowych. Koordynator ds. usług cyfrowych odpowiada za wszystkie kwestie związane z **nadzorowaniem** i egzekwowaniem niniejszego rozporządzenia w danym państwie członkowskim, chyba że zainteresowane państwo członkowskie przydzieliło niektóre szczególne zadania lub sektory innym właściwym organom. Koordynator ds. usług cyfrowych w każdym wypadku odpowiada za zapewnienie na szczeblu krajowym koordynacji w zakresie tych kwestii, a także za przyczynianie się do skutecznego i spójnego **nadzorowania** i egzekwowania niniejszego rozporządzenia w całej Unii.

W tym celu koordynatorzy ds. usług cyfrowych współpracują ze sobą, z innymi właściwymi organami krajowymi, z radą i Komisją, bez uszczerbku dla przysługującej państwom członkowskim możliwości wprowadzenia **mechanizmów współpracy i** regularnej wymiany opinii **koordynatora ds. usług cyfrowych** z innymi organami krajowymi, w stosownych przypadkach, w celu wykonywania **ich odpowiednich** zadań.

W przypadku gdy państwo członkowskie oprócz koordynatora ds. usług cyfrowych wyznaczy **jeden lub większą liczbę** właściwych organów, wówczas państwo to zapewnia, aby odpowiednie zadania tych organów i koordynatora ds. usług cyfrowych były jasno zdefiniowane oraz aby te organy i koordynator ściśle i skutecznie współpracowali ze sobą podczas wykonywania swoich zadań. Zainteresowane państwo członkowskie przekazuje Komisji i Radzie nazwę wyznaczonych innych właściwych organów oraz ich odpowiednie zadania.

3. Państwa członkowskie wyznaczają koordynatorów ds. usług cyfrowych w ciągu **15** miesięcy od [data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia/].

Państwa członkowskie udostępniają publicznie oraz przekazują Komisji i Radzie nazwę swojego właściwego organu wyznaczonego na koordynatora ds. usług cyfrowych wraz z jego danymi do kontaktu.

4. **Przepisy** mające zastosowanie do koordynatorów ds. usług cyfrowych określone w art. 39, **44a** i 41 mają również zastosowanie do wszelkich innych właściwych organów wyznaczonych przez państwa członkowskie zgodnie z ust. 1 **niniejszego artykułu**.

Artykuł 39

Wymogi dotyczące koordynatorów ds. usług cyfrowych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby koordynatorzy ds. usług cyfrowych wykonywali swoje zadania na podstawie niniejszego rozporządzenia w sposób bezstronny, przejrzysty i terminowy. Państwa członkowskie zapewniają, aby koordynatorzy ds. usług cyfrowych ***dysponowali wszelkimi środkami niezbędnymi do wykonywania swoich zadań, w tym wystarczającymi*** zasobami technicznymi, finansowymi i kadrowymi w celu ***odpowiedniego nadzorowania wszystkich dostawców usług pośrednich podlegających ich kompetencji. Każde państwo członkowskie zapewnia, aby jego koordynator ds. usług cyfrowych miał wystarczającą autonomię w zarządzaniu swoim budżetem w ramach ogólnych limitów budżetowych, tak aby nie wpływać na niezależność koordynatora ds. usług cyfrowych.***

2. Podczas wypełniania swoich zadań i wykonywania swoich uprawnień zgodnie z niniejszym rozporządzeniem koordynatorzy ds. usług cyfrowych działają w sposób w pełni niezależny. Pozostają oni wolni od jakichkolwiek bezpośrednich i pośrednich wpływów zewnętrznych, nie zwracają się do żadnego innego organu publicznego ani podmiotu prywatnego o instrukcje ani nie przyjmują takich instrukcji.
3. Przepisy ust. 2 **niniejszego artykułu** pozostają bez uszczerbku dla zadań koordynatorów ds. usług cyfrowych w ramach systemu nadzoru i egzekwowania przewidzianego w niniejszym rozporządzeniu oraz współpracy z innymi właściwymi organami zgodnie z art. 38 ust. 2. Przepisy ust. 2 **niniejszego artykułu** nie stanowią przeszkody *w wykonywaniu kontroli sądowej i pozostają również bez uszczerbku dla proporcjonalnych wymogów dotyczących odpowiedzialności w odniesieniu do ogólnych działań koordynatorów ds. usług cyfrowych, takich jak wydatki finansowe lub składanie sprawozdań parlamentom narodowym, pod warunkiem że nie utrudniają one osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia.*

I

Artykuł 41

Uprawnienia koordynatorów ds. usług cyfrowych

1. W przypadku gdy jest to konieczne do wykonywania ich zadań **na mocy niniejszego rozporządzenia**, koordynatorom ds. usług cyfrowych przysługują ■ następujące uprawnienia dochodzeniowe, w odniesieniu do postępowania dostawców usług pośrednich podlegających **kompetencji** ich państwa członkowskiego:
 - a) uprawnienie do wymagania od takich dostawców, a także wszelkich innych osób działających w celach związanych z ich działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub zawodową, które mogą w racjonalny sposób dysponować informacjami związanymi z podejrzeniem naruszenia niniejszego rozporządzenia, w tym od organizacji przeprowadzających audyty, o których mowa w art. 28 i **art. 59a ust. 2**, udzielenia takich informacji **bez zbędnej zwłoki**;
 - b) uprawnienie do prowadzenia kontroli **lub zwrócenia się do organu sądowego w ich państwie członkowskim o nakazanie kontroli** we wszelkich obiektach, których tacy dostawcy lub takie osoby używają do celów związanych z ich działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub zawodową, lub do żądania tego od innych organów publicznych w celu zbadania, zajęcia, wykonania lub uzyskania kopii informacji związanych z podejrzeniem naruszenia w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od nośnika;
 - c) uprawnienie do żądania, aby jakikolwiek członek personelu lub przedstawiciel takich dostawców lub osób złożył wyjaśnienia w odniesieniu do wszelkich informacji związanych z podejrzeniem naruszenia oraz do rejestracji odpowiedzi **za ich zgodą**.

2. W przypadku gdy jest to konieczne do wykonywania ich zadań **na mocy niniejszego rozporządzenia**, koordynatorom ds. usług cyfrowych przysługują ■ następujące uprawnienia egzekucyjne w odniesieniu do dostawców usług pośrednich podlegających **kompetencji** ich państwa członkowskiego:
- a) uprawnienie do zatwierdzania zobowiązań proponowanych przez takich dostawców w związku z przestrzeganiem przez nich niniejszego rozporządzenia oraz do nadawania mocy wiążącej takim zobowiązaniom;
 - b) uprawnienie do nakazywania zaprzestania naruszeń i, w stosownych przypadkach, nakładania środków zaradczych proporcjonalnych do naruszenia i niezbędnych do skutecznego położenia kresu naruszeniu **lub zwrócenia się do organu sądowego w ich państwie członkowskim o nakładanie takich środków**;
 - c) uprawnienie do nakładania grzywien **lub zwrócenia się do organu sądowego w ich państwie członkowskim o nakładanie grzywien** zgodnie z art. 42 za nieprzestrzeganie przepisów niniejszego rozporządzenia, w tym za pomocą jakiegokolwiek nakazu **dochodzeniowego** wydanego na podstawie ust. 1 **niniejszego artykułu**;
 - d) uprawnienie do nakładania okresowych kar pieniężnych **lub zwrócenia się do organu sądowego w ich państwie członkowskim o nakładanie okresowych kar pieniężnych** zgodnie z art. 42, aby zapewnić zaprzestanie naruszenia zgodnie z nakazem wydanym na podstawie lit. b) niniejszego **akapitu** lub za niewykonanie jakiegokolwiek nakazu **dochodzeniowego** wydanego na podstawie ust. 1 **niniejszego artykułu**;

- e) uprawnienie do przyjmowania środków tymczasowych ***lub zwrócenia się do właściwego krajowego organu sądowego w ich państwie członkowskim o przyjmowanie środków tymczasowych***, aby zapobiec ryzyku wyrządzenia poważnych szkód.

Jeżeli chodzi o akapit pierwszy lit. c) i d), koordynatorom ds. usług cyfrowych również przysługują uprawnienia egzekucyjne określone w tych literach w odniesieniu do innych osób, o których mowa w ust. 1, za niewykonanie jakiegokolwiek nakazu wydanego wobec nich na podstawie tego ustępu. Mogą oni wykonywać te uprawnienia egzekucyjne wyłącznie po przekazaniu takim innym osobom z odpowiednim wyprzedzeniem wszystkich informacji związanych z takimi nakazami, w tym informacji dotyczących obowiązującego terminu, grzywien lub okresowych kar, które mogą zostać nałożone za niewykonanie nakazu, oraz możliwości zaskarżenia.

- 3. W przypadku gdy jest to konieczne do wykonywania ich zadań ***na mocy niniejszego rozporządzenia***, koordynatorom ds. usług cyfrowych w odniesieniu do dostawców usług pośrednich podlegających ***kompetencji*** ich państwa członkowskiego – gdy wszystkie inne uprawnienia przewidziane w niniejszym artykule mające na celu doprowadzenie do zaprzestania naruszenia zostały wyczerpane, a naruszenie utrzymuje się ***lub jest kontynuowane*** i wyrządza poważne szkody, których nie można uniknąć w drodze wykonania innych uprawnień dostępnych na mocy prawa Unii lub prawa krajowego – przysługuje uprawnienie do przyjęcia następujących środków:

- a) wymagania, aby organ zarządzający ***tych*** dostawców ***bez zbędnej zwłoki*** zbadał sytuację, przyjął i przedłożył plan działania określający niezbędne środki mające na celu zaprzestanie naruszenia, zapewnił przyjęcie takich środków przez dostawcę i przedłożył sprawozdanie z przyjętych środków;

- b) w przypadku gdy koordynator ds. usług cyfrowych uzna, że dostawca *usług pośrednich* nie spełnił w wystarczający sposób wymogów, *o których mowa w lit. a)*, że naruszenie utrzymuje się *lub jest kontynuowane* i wyrządza poważne szkody oraz że naruszenie wiąże się z przestępstwem stwarzającym zagrożenie dla życia lub bezpieczeństwa osób – wystąpienia z wnioskiem, aby organ sądowy *jego* państwa członkowskiego nakazał tymczasowe ograniczenie dostępu przez odbiorców usługi do usługi, której dotyczy naruszenie, lub – wyłącznie gdy nie jest to wykonalne z przyczyn technicznych – do interfejsu internetowego dostawcy usług pośrednich, na którym dochodzi do naruszenia.

Koordynator ds. usług cyfrowych – z wyjątkiem sytuacji, w której działa na wniosek Komisji, o którym mowa w art. 65 – przed złożeniem wniosku, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. b) zaprasza zainteresowane strony do składania pisemnych uwag w wyznaczonym terminie nie krótszym niż dwa tygodnie, opisując środki, o które ma zamiar wniesć, i określając zamierzonego adresata lub zamierzonych adresatów tych środków. Dostawca *usług pośrednich*, zamierzony adresat lub zamierzeni adresaci oraz jakakolwiek *inna* osoba trzecia wykazująca uzasadniony interes są uprawnieni do udziału w postępowaniu przed właściwym organem sądowym. Jakikolwiek nakazany środek musi być proporcjonalny do charakteru, powagi, powtarzalności i czasu trwania naruszenia i nie może ograniczać w nienależyty sposób dostępu odbiorców danej usługi do zgodnych z prawem informacji.

Ograniczenie **dostępu** obowiązuje przez cztery tygodnie, z zastrzeżeniem możliwości, którą dysponuje właściwy organ sądowy i która polega na umożliwieniu za pomocą wydanego nakazu koordynatorowi ds. usług cyfrowych przedłużenia tego okresu o kolejne okresy tej samej długości, z zastrzeżeniem maksymalnej liczby przedłużeń określonej przez ten organ sądowy. Koordynator ds. usług cyfrowych przedłuża taki okres wyłącznie wówczas, gdy uzna, że uwzględniając prawa i interesy wszystkich stron, których dotyczy **to** ograniczenie, oraz wszystkie mające znaczenie okoliczności, w tym wszelkie informacje, jakie mogą mu przekazać dostawca **usług pośrednich**, adresat lub adresaci oraz jakakolwiek inna osoba trzecia, która wykazała uzasadniony interes, spełnione zostały oba poniższe warunki:

- a) dostawca **usług pośrednich** nie przyjął niezbędnych środków w celu zaprzestania naruszenia;
- b) tymczasowe ograniczenie nie ogranicza w nienależyty sposób dostępu odbiorców usługi do zgodnych z prawem informacji, biorąc pod uwagę liczbę odbiorców, których ograniczenie dotyczy, oraz to, czy istnieją jakiekolwiek odpowiednie i łatwo dostępne rozwiązania alternatywne.

W przypadku gdy koordynator ds. usług cyfrowych uzna, że **warunki określone w akapicie trzecim lit. a) i b)** zostały spełnione, lecz nie może dokonać kolejnego przedłużenia okresu na podstawie akapitu trzeciego, składa nowy wniosek do właściwego organu sądowego, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. b).

4. Uprawnienia wymienione w ust. 1, 2 i 3 nie naruszają przepisów sekcji 3.
5. Środki przyjęte przez koordynatorów ds. usług cyfrowych w wykonaniu uprawnień wymienionych w ust. 1, 2 i 3 muszą być skuteczne, odstraszające i proporcjonalne, biorąc pod uwagę w szczególności charakter, powagę, powtarzalność i czas trwania naruszenia lub podejrzenia naruszenia, którego dotyczą te środki, a w stosownych przypadkach także zdolność ekonomiczną, techniczną i operacyjną dostawcy określonych usług pośrednich.
6. Państwa członkowskie ***ustanawiają szczególne warunki i procedury dotyczące*** wykonania uprawnień na podstawie ust. 1, 2 i 3 ***i zapewniają, aby wszelkie wykonywanie tych uprawnień*** podlegało odpowiednim zabezpieczeniom ustanowionym w mającym zastosowanie prawie krajowym zgodnie z Kartą oraz z ogólnymi zasadami prawa Unii. W szczególności takie środki przyjmuje się wyłącznie w zgodności z prawem do poszanowania życia prywatnego i prawem do obrony, w tym z prawem do bycia wysłuchanym i prawem dostępu do akt, oraz z zastrzeżeniem prawa do skutecznego środka prawnego przysługujących wszystkim stronom, których środki dotyczą.

—

— Artykuł 42

Kary

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące kar mających zastosowanie w przypadku naruszeń niniejszego rozporządzenia przez dostawców usług pośrednich podlegających ich *kompetencji* oraz przyjmują wszelkie środki niezbędne do zapewnienia ich wdrożenia zgodnie z art. 41.
2. Kary muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych przepisach i środkach, a także niezwłocznie powiadamiają ją o wszelkich późniejszych zmianach mających na nie wpływ.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby maksymalna wartość *grzywien, które mogą być* nałożone za uchybienie *obowiązkowi przewidzianemu* w niniejszym rozporządzeniu wynosiła 6 % rocznego *światowego* obrotu danego dostawcy usług pośrednich *w poprzednim roku obrotowym. Państwa członkowskie zapewniają, aby maksymalna wartość grzywny, która może być nałożona* za udzielenie nieprawidłowych, niekompletnych lub wprowadzających w błąd informacji, nieudzielenie odpowiedzi lub niepoprawienie nieprawidłowych, niekompletnych lub wprowadzających w błąd informacji oraz niepoddanie się kontroli ■ *wynosiła 1 % rocznego dochodu lub światowego obrotu danego dostawcy usług pośrednich lub danej osoby w poprzednim roku obrotowym.*

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby maksymalna wartość okresowej kary pieniężnej **wynosiła 5 %** średniego dziennego **światowego** obrotu **lub dochodu** danego dostawcy usług pośrednich w poprzednim roku obrotowym w ujęciu rok do roku, liczonego poczynając od daty wskazanej w odnośnej decyzji.

Artykuł 43

Prawo do wniesienia skargi

Odbiorcom usług, **a także wszelkim podmiotom, organizacjom i zrzeszeniom upoważnionym do wykonania w ich imieniu praw przyznanych niniejszym rozporządzeniem**, przysługuje prawo do wniesienia skargi na dostawców usług pośrednich w związku z domniemanym naruszeniem niniejszego rozporządzenia do koordynatora ds. usług cyfrowych państwa członkowskiego, w którym **znajduje się** lub ma siedzibę odbiorca. **W trakcie postępowania obie strony mają prawo do bycia wysłuchanymi i do otrzymania odpowiednich informacji na temat statusu skargi zgodnie z prawem krajowym.** Koordynator ds. usług cyfrowych dokonuje oceny skargi i, w stosownych przypadkach, przekazuje ją koordynatorowi ds. usług cyfrowych miejsca siedziby **wraz z oceną, jeżeli zostanie to uznane za stosowne.** Jeżeli skarga podlega kompetencji innego właściwego organu w jego państwie członkowskim, koordynator ds. usług cyfrowych otrzymujący skargę przekazuje ją temu organowi.

Artykuł 43a

Odszkodowanie

Odbiorcy usług mają prawo dochodzić od dostawców usług pośrednich, zgodnie z prawem unijnym i krajowym, odszkodowania za wszelkie szkody lub straty poniesione w wyniku naruszenia przez tych dostawców ich obowiązków ustanowionych na mocy niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 44

Sprawozdania z działalności

1. Koordynatorzy ds. usług cyfrowych sporządzają sprawozdanie roczne ze swojej działalności na podstawie niniejszego rozporządzenia, *uwzględniające liczbę skarg otrzymanych na podstawie art. 43 oraz przegląd działań następczych. W stosownych przypadkach sprawozdania te zawierają informacje dostarczone przez właściwe organy krajowe. Koordynatorzy ds. usług cyfrowych* podają sprawozdania roczne do wiadomości publicznej *w formie nadającym się do odczytu maszynowego, bez uszczerbku dla obowiązujących przepisów dotyczących poufności informacji, o których mowa w art. 66a,* oraz przekazują je Komisji i Radzie.
2. Sprawozdanie roczne zawiera **ponadto** następujące informacje:
 - a) liczbę i przedmiot nakazów podjęcia działań przeciwko nielegalnym treściom oraz nakazów udzielenia informacji wydanych zgodnie z art. 8 i 9 przez krajowy organ sądowy lub administracyjny w państwie członkowskim danego koordynatora ds. usług cyfrowych;
 - b) skutek tych nakazów, zgodnie z informacją przekazaną koordynatorowi ds. usług cyfrowych na podstawie art. 8 i 9.

3. Jeżeli państwo członkowskie wyznaczyło kilka właściwych organów na podstawie art. 38, zapewnia, aby koordynator ds. usług cyfrowych sporządził jedno sprawozdanie obejmujące działalność wszystkich właściwych organów oraz aby koordynator ds. usług cyfrowych otrzymał wszystkie niezbędne w tym celu informacje oraz wsparcie od innych odnośnych właściwych organów.

Sekcja 1a

Kompetencje, skoordynowane dochodzenie i mechanizmy spójności

Artykuł 44a

Kompetencje

- 1. Państwo członkowskie, w którym znajduje się główna siedziba dostawcy usług pośrednich, ma wyłączne uprawnienia w zakresie nadzorowania i egzekwowania przepisów niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem uprawnień przewidzianych w ust. 1a, 1b i 1c.***
- 1a. Komisja ma wyłączne uprawnienia w zakresie przepisów ustanowionych w rozdziale III sekcja 4 niniejszego rozporządzenia.***
- 1b. Komisja ma uprawnienia w zakresie nadzorowania i egzekwowania przepisów innych niż określone w rozdziale III sekcja 4 w odniesieniu do dostawców bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych.***

- 1c. W zakresie, w jakim Komisja nie wszczęła postępowania w sprawie tego samego naruszenia, państwo członkowskie, w którym znajduje się główna siedziba dostawcy bardzo dużej platformy internetowej lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej, ma uprawnienia w zakresie nadzorowania i egzekwowania przepisów niniejszego rozporządzenia innych niż określone w rozdziale III sekcja 4 w odniesieniu do tych dostawców.*
- 1d. Państwa członkowskie i Komisja nadzorują i egzekwują przepisy niniejszego rozporządzenia w ścisłej współpracy.*
- 2. W odniesieniu do dostawcy usług pośrednich, który nie ma głównej siedziby w Unii, zgodnie z ust. 1 i 1c niniejszego artykułu państwo członkowskie, w którym jego przedstawiciel prawny rezyduje lub ma siedzibę, lub Komisja ma uprawnienia, stosownie do przypadku, do nadzorowania i egzekwowania odpowiednich przepisów niniejszego rozporządzenia.*
- 3. Jeżeli dostawca usług pośrednich nie wyznaczy przedstawiciela prawnego zgodnie z art. 11, wszystkie państwa członkowskie oraz – w przypadku dostawcy bardzo dużej platformy internetowej lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej – Komisja mają te uprawnienia zgodnie z niniejszym artykułem.*

W przypadku gdy koordynator ds. usług cyfrowych zamierza wykonywać swoje uprawnienia na podstawie niniejszego ustępu, powiadamia o tym wszystkich pozostałych koordynatorów ds. usług cyfrowych i Komisję oraz zapewnia, aby przestrzegane były mające zastosowanie gwarancje przyznane przez Kartę, w szczególności w celu uniknięcia sytuacji, w której to samo zachowanie byłoby karane więcej niż jeden raz za naruszenie obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu. W przypadku gdy Komisja zamierza wykonywać swoje uprawnienia na mocy niniejszego ustępu, powiadamia o tym wszystkich pozostałych koordynatorów ds. usług cyfrowych. Po otrzymaniu powiadomienia na podstawie niniejszego ustępu inne państwa członkowskie nie wszczynają postępowania w sprawie tego samego naruszenia, o którym mowa w powiadomieniu.

Artykuł 44b

Wzajemna pomoc

- 1. Koordynatorzy ds. usług cyfrowych i Komisja ściśle współpracują i udzielają sobie wzajemnej pomocy w celu spójnego i efektywnego stosowania niniejszego rozporządzenia. Wzajemna pomoc obejmuje w szczególności wymianę informacji zgodnie z niniejszym artykułem oraz spoczywający na koordynatorze ds. usług cyfrowych miejsca siedziby obowiązek informowania wszystkich koordynatorów ds. usług cyfrowych miejsca przeznaczenia, Rady i Komisji o wszczęciu dochodzenia oraz o zamiarze podjęcia ostatecznej decyzji, w tym jej oceny, w odniesieniu do danego dostawcy usług pośrednich.*
- 2. Na potrzeby dochodzenia koordynator ds. usług cyfrowych miejsca siedziby może zwrócić się do innych koordynatorów ds. usług cyfrowych z wnioskiem o przekazanie konkretnych informacji będących w ich posiadaniu w odniesieniu do konkretnego dostawcy usług pośrednich lub o skorzystanie z ich uprawnień dochodzeniowych, o których mowa art. 41 ust. 1, w odniesieniu do konkretnych informacji znajdujących się w ich państwie członkowskim. W stosownych przypadkach koordynator ds. usług cyfrowych otrzymujący wniosek może zaangażować inne właściwe organy lub inne organy publiczne danego państwa członkowskiego.*

3. *Koordinator ds. usług cyfrowych otrzymujący wniosek na podstawie ust. 2 realizuje taki wniosek i informuje koordynatora ds. usług cyfrowych miejsca siedziby o podjętych działaniach bez zbędnej zwłoki i nie później niż w terminie dwóch miesięcy od jego otrzymania, chyba że:*

- a) zakres lub przedmiot wniosku nie jest wystarczająco sprecyzowany, uzasadniony lub proporcjonalny ze względu na cele dochodzeniowe; lub*
- b) ani koordynator ds. usług cyfrowych, do którego zwrócono się z wnioskiem, ani inny właściwy organ lub inny organ publiczny tego państwa członkowskiego nie są w posiadaniu informacji, których dotyczy wniosek, ani nie mają do nich dostępu; lub*
- c) nie można zastosować się do wniosku bez naruszenia prawa unijnego lub krajowego.*

Koordinator ds. usług cyfrowych otrzymujący wniosek uzasadnia swoją odmowę, udzielając uzasadnionej odpowiedzi w terminie określonym w akapicie pierwszym.

Artykuł 45

Współpraca transgraniczna między koordynatorami ds. usług cyfrowych

1. ***O ile Komisja nie rozpoczęła dochodzenia w sprawie tego samego domniemanego naruszenia***, jeżeli koordynator ds. usług cyfrowych ***miejsca przeznaczenia*** ma podstawy, aby podejrzewać, że dostawca usługi pośredniej naruszył niniejsze rozporządzenie ***w sposób mający wpływ na odbiorców usługi w państwie członkowskim tego koordynatora ds. usług cyfrowych***, może zwrócić się do koordynatora ds. usług cyfrowych miejsca siedziby z wnioskiem o dokonanie oceny sprawy oraz przyjęcie niezbędnych środków dochodzeniowych i egzekucyjnych przepisów celem zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem.
 - 1a. ***O ile Komisja nie rozpoczęła dochodzenia w sprawie tego samego domniemanego naruszenia***, Rada, na żądanie co najmniej trzech koordynatorów ds. usług cyfrowych ***miejsca przeznaczenia na podstawie art. 48 ust. 3, którzy mają*** podstawy, aby podejrzewać, że ***dany*** dostawca usług pośrednich naruszył niniejsze rozporządzenie ***w sposób mający wpływ na odbiorców usługi w ich państwach członkowskich***, może ***zwrócić się*** do koordynatora ds. usług cyfrowych miejsca siedziby z wnioskiem o dokonanie oceny oraz przyjęcie niezbędnych środków dochodzeniowych i egzekucyjnych celem zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem.
2. Wniosek lub zalecenie, o których mowa w ust. 1 ***lub 1a***, są ***należycie uzasadnione i zawierają*** co najmniej:
 - a) informacje na temat punktu kontaktowego danego dostawcy usług pośrednich, o którym to punkcie mowa w art. 10;

- b) opis stanu faktycznego, odnośne przepisy niniejszego rozporządzenia oraz powody, dla których koordynator ds. usług cyfrowych, który skierował wniosek, lub Rada podejrzewają, że dostawca naruszył niniejsze rozporządzenie, **w tym opis negatywnych skutków domniemanego naruszenia**;
 - c) jakiegokolwiek inne informacje, które koordynator ds. usług cyfrowych, który skierował wniosek, lub Rada uznaje za adekwatne, w tym w stosownych przypadkach informacje zgromadzone z własnej inicjatywy lub sugestie dotyczące przyjęcia konkretnych środków dochodzeniowych lub egzekucyjnych, w tym środków tymczasowych.
3. Koordynator ds. usług cyfrowych miejsca siedziby uwzględnia w jak największym stopniu wniosek lub zalecenie na podstawie ust. 1 **niniejszego artykułu**. Jeżeli stwierdzi, że dysponuje niewystarczającymi informacjami, aby uwzględnić wniosek lub zalecenie, oraz że ma podstawy, aby uznać, że koordynator ds. usług cyfrowych, który skierował wniosek, lub Rada mogliby przekazać dodatkowe informacje, może **albo** wnieść o takie informacje **zgodnie z art. 44b, albo, alternatywnie, zainicjować wspólne dochodzenie na podstawie art. 46 ust. 1, w którym bierze udział co najmniej koordynator ds. usług cyfrowych, który wystąpił z wnioskiem**. Bieg terminu ustanowionego w ust. 4 **niniejszego artykułu** ulega zawieszeniu do czasu udzielenia takich dodatkowych informacji **lub odrzucenia zaproszenia do wzięcia udziału we wspólnym dochodzeniu**.

4. Koordynator ds. usług cyfrowych miejsca siedziby, bez zbędnej zwłoki i w każdym wypadku nie później niż w terminie dwóch miesięcy od otrzymania wniosku lub zalecenia **na podstawie ust. 1 i 1a**, przekazuje koordynatorowi ds. usług cyfrowych, który skierował wniosek, **i Radzie** ocenę podejrzenia naruszenia oraz wyjaśnienie dotyczące jakichkolwiek środków dochodzeniowych lub egzekucyjnych przyjętych lub planowanych w związku z tym naruszeniem celem zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem.

■

Artykuł 45a

Skierowanie sprawy do Komisji

1. ***W przypadku braku powiadomienia w terminie określonym w art. 45 ust. 4 lub w przypadku braku zgody Rady na ocenę lub środki podjęte lub planowane na podstawie art. 45 ust. 4 lub w przypadkach, o których mowa w art. 46 ust. 3, Rada może skierować sprawę do Komisji, przekazując jej wszystkie istotne informacje. Informacje te obejmują co najmniej wniosek lub zalecenie skierowane do koordynatora ds. usług cyfrowych miejsca siedziby, ocenę dokonaną przez tego koordynatora ds. usług cyfrowych, powody braku zgody oraz wszelkie dodatkowe informacje uzasadniające skierowanie sprawy.***

2. Komisja dokonuje oceny sprawy w terminie **dwóch** miesięcy od przekazania sprawy zgodnie z ust. 1, po konsultacji z koordynatorem ds. usług cyfrowych miejsca siedziby. ■
3. Jeżeli na podstawie ust. 2 **niniejszego artykułu** Komisja **uzna**, że ocena lub środki dochodzeniowe lub egzekucyjne przyjęte lub planowane na podstawie art. 45 ust. 4 są niewystarczające, aby zapewnić skuteczne egzekwowanie, lub w inny sposób niezgodne z niniejszym rozporządzeniem, **przekazuje swoje opinie koordynatorowi ds. usług cyfrowych miejsca siedziby i Radzie oraz zwraca się do koordynatora ds. usług cyfrowych miejsca siedziby z wnioskiem o dokonanie przeglądu sprawy.**

Koordinator ds. usług cyfrowych miejsca siedziby podejmuje niezbędne środki dochodzeniowe lub egzekucyjne w celu zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem, uwzględniając w jak największym stopniu opinie i wniosek Komisji o dokonanie przeglądu. Koordinator ds. usług cyfrowych miejsca siedziby w terminie dwóch miesięcy od złożenia wniosku o dokonanie przeglądu informuje o wprowadzonych środkach Komisję oraz koordynatora ds. usług cyfrowych lub Radę, którzy podjęli działania na podstawie art. 45 ust. 1 lub 1a.

Artykuł 46
Wspólne dochodzenia ■

1. Koordynator ds. usług cyfrowych *miejsca siedziby może wszczynać i prowadzić wspólne dochodzenia z udziałem co najmniej jednego innego koordynatora ds. usług cyfrowych:*
 - a) z własnej inicjatywy w celu zbadania domniemanego naruszenia niniejszego rozporządzenia przez danego dostawcę usług pośrednich w kilku państwach członkowskich, przy udziale zainteresowanych koordynatorów ds. usług cyfrowych; lub*
 - b) na zalecenie Rady, działającej na wniosek co najmniej trzech koordynatorów ds. usług cyfrowych na podstawie art. 48 ust. 3, w związku z uzasadnionym podejrzeniem naruszenia popełnionego przez danego dostawcę usług pośrednich i mającego wpływ na odbiorców usługi w ich państwach członkowskich, przy udziale zainteresowanych koordynatorów ds. usług cyfrowych.*
2. *Każdy koordynator ds. usług cyfrowych wykazujący uzasadniony interes w uczestnictwie we wspólnym dochodzeniu na podstawie ust. 1 może wystąpić z wnioskiem o takie uczestnictwo. Wspólne dochodzenie zostaje zakończone w terminie trzech miesięcy od daty jego wszczęcia, chyba że uczestnicy uzgodnili inaczej.*

—

Koordinator ds. usług cyfrowych miejsca siedziby przekazuje swoje wstępne stanowisko w sprawie domniemanego naruszenia wszystkim koordynatorom ds. usług cyfrowych, Komisji i Radzie nie później niż miesiąc po upływie terminu, o którym mowa w akapicie pierwszym. We wstępnym stanowisku uwzględnia się opinie wszystkich pozostałych koordynatorów ds. usług cyfrowych uczestniczących we wspólnym dochodzeniu. W stosownych przypadkach we wstępnym stanowisku określa się również przewidywane środki egzekucyjne.

3. Zgodnie z art. 45a Rada może przekazać sprawę Komisji, jeżeli:

- a) koordynator ds. usług cyfrowych miejsca siedziby nie przekazał swojego wstępnego stanowiska w terminie określonym w ust. 2;*
- b) Rada zasadniczo nie zgadza się ze wstępnym stanowiskiem przekazanym przez koordynatora ds. usług cyfrowych miejsca siedziby; lub*
- c) koordynator ds. usług cyfrowych miejsca siedziby nie wszczął bezzwłocznie wspólnego dochodzenia na podstawie zalecenia Rady zgodnie z ust. 1 lit. b).*

4. *Koordynatorzy ds. usług cyfrowych uczestniczący we wspólnym dochodzeniu współpracują ze sobą w dobrej wierze, uwzględniając w stosownych przypadkach wskazówki koordynatora ds. usług cyfrowych miejsca siedziby i zalecenie Rady. Koordynatorzy ds. usług cyfrowych miejsca przeznaczenia uczestniczący we wspólnym dochodzeniu są uprawnieni, na wniosek koordynatora ds. usług cyfrowych miejsca siedziby lub po konsultacji z nim, do wykonywania swoich uprawnień dochodzeniowych, o których mowa w art. 41 ust. 1, w odniesieniu do dostawców usług pośrednich, których dotyczy domniemane naruszenie, w odniesieniu do informacji i lokali znajdujących się na ich terytorium.*

Sekcja 2

Europejska Rada ds. Usług Cyfrowych

Artykuł 47

Europejska Rada ds. Usług Cyfrowych

1. Ustanawia się niezależną grupę doradczą koordynatorów ds. usług cyfrowych do celów nadzoru dostawców usług pośrednich o nazwie „Europejska Rada ds. Usług Cyfrowych” („Rada”).
2. Rada doradza koordynatorom ds. usług cyfrowych i Komisji zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, aby osiągnąć poniższe cele:
 - a) przyczynienie się do spójnego stosowania niniejszego rozporządzenia i skutecznej współpracy koordynatorów ds. usług cyfrowych i Komisji w odniesieniu do spraw objętych zakresem niniejszego rozporządzenia;

- b) koordynowanie sporządzania wytycznych i prowadzenia analiz przez Komisję i koordynatorów ds. usług cyfrowych oraz inne właściwe organy dotyczących nowych kwestii pojawiających się na rynku wewnętrznym w odniesieniu do spraw objętych zakresem niniejszego rozporządzenia oraz współudział w sporządzaniu takich wytycznych i prowadzeniu takich analiz;
- c) wspieranie koordynatorów ds. usług cyfrowych i Komisji w nadzorowaniu bardzo dużych platform internetowych.

Artykuł 48

Struktura Rady

1. Rada składa się z koordynatorów ds. usług cyfrowych, których reprezentują wysocy rangą urzędnicy. Jeżeli przewidziano to w prawie krajowym, w Radzie ***mogą zasiadać*** – obok koordynatorów ds. usług cyfrowych – inne właściwe organy, którym powierzono konkretny zakres odpowiedzialności operacyjnej za stosowanie i egzekwowanie niniejszego rozporządzenia. Inne organy krajowe mogą być zapraszane na posiedzenia Rady, na których omawia się istotne dla nich kwestie.
 - 1a. ***Radzie przewodniczy Komisja. Komisja zwołuje posiedzenia i przygotowuje porządek obrad zgodnie z zadaniami Rady określonymi w niniejszym rozporządzeniu oraz zgodnie z jej regulaminem wewnętrznym. Kiedy Rada otrzymuje wniosek o przyjęcie zalecenia na podstawie niniejszego rozporządzenia, niezwłocznie udostępnia wniosek innym koordynatorom ds. usług cyfrowych za pośrednictwem systemu wymiany informacji określonego w art. 67.***

2. Każde państwo członkowskie ma jeden głos. Komisji nie przysługują prawa do głosowania.

Rada przyjmuje akty zwykłą większością głosów. ***W odniesieniu do zalecenia, o którym mowa w art. 27a, głosowanie odbywa się w ciągu 48 godzin od złożenia wniosku przez przewodniczącego Rady.***

I

4. Komisja udziela administracyjnego i analitycznego wsparcia na potrzeby działań Rady zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
5. Rada może zapraszać ekspertów i obserwatorów do udziału w swoich posiedzeniach oraz może współpracować z innymi organami, jednostkami organizacyjnymi i grupami doradczymi Unii, a w stosownych przypadkach również z ekspertami zewnętrznymi. Rada podaje wyniki tej współpracy do wiadomości publicznej.
- 5a. ***Rada może konsultować się z zainteresowanymi stronami i podaje wyniki konsultacji do wiadomości publicznej.***
6. Po uzyskaniu zgody Komisji Rada przyjmuje regulamin wewnętrzny.

Artykuł 49
Zadania Rady

1. W stosownych przypadkach, aby osiągnąć cele określone w art. 47 ust. 2, Rada w szczególności:
 - a) wspiera koordynację wspólnych dochodzeń;
 - b) wspiera właściwe organy w analizowaniu sprawozdań i wyników audytów bardzo dużych platform internetowych ***lub bardzo dużych wyszukiwarek internetowych*** przekazywanych na podstawie niniejszego rozporządzenia;
 - c) wydaje opinie, zalecenia lub porady koordynatorom ds. usług cyfrowych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, ***uwzględniając w szczególności swobodę świadczenia usług przez dostawców usług pośrednich***;
 - d) udziela Komisji porad w sprawie przyjmowania środków, o których mowa w art. 51, oraz ■ przyjmuje opinie ■ dotyczące bardzo dużych platform internetowych ***lub bardzo dużych wyszukiwarek internetowych*** zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;

- e) wspiera i promuje *we współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami* opracowywanie i wdrażanie europejskich norm, wytycznych, sprawozdań, wzorów i kodeksów postępowania przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, *m.in. wydając opinie lub zalecenia w sprawach związanych z art. 34*, a także identyfikowanie pojawiających się kwestii w odniesieniu do spraw objętych zakresem niniejszego rozporządzenia.
2. Przy składaniu sprawozdania zgodnie z niniejszym rozporządzeniem lub przy przyjmowaniu własnych decyzji koordynatorzy ds. usług cyfrowych i, *w stosownych przypadkach*, inne właściwe organy krajowe niestosujący się do skierowanych do nich opinii, wniosków lub zaleceń przyjętych przez Radę podają przyczyny takiego wyboru, *w tym wyjaśnienia dotyczące dochodzeń, działań i środków, które wdrożyli*.

Sekcja 3

Nadzór, dochodzenie, egzekwowanie i monitorowanie w odniesieniu do *dostawców* bardzo dużych platform internetowych *i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych*

Artykuł 49a

Rozwój wiedzy eksperckiej i zdolności

Komisja, we współpracy z koordynatorami ds. usług cyfrowych i Radą, rozwija unijną wiedzę ekspercką i zdolności, w tym w stosownych przypadkach poprzez oddelegowanie personelu państw członkowskich, oraz koordynuje ocenę systemowych i pojawiających się problemów w całej Unii dotyczących bardzo dużych platform internetowych lub bardzo dużych wyszukiwarek internetowych w odniesieniu do kwestii objętych niniejszym rozporządzeniem. Komisja może zwrócić się do koordynatorów ds. usług cyfrowych, Rady i innych organów Unii posiadających odpowiednią wiedzę ekspercką o wsparcie ich oceny systemowych i pojawiających się problemów w całej Unii na podstawie niniejszego rozporządzenia. Państwa członkowskie współpracują z Komisją za pośrednictwem swoich odpowiednich koordynatorów ds. usług cyfrowych i innych właściwych organów, w stosownych przypadkach, w tym poprzez udostępnianie ich wiedzy eksperckiej i zdolności.

Artykuł 50

Egzekwowanie obowiązków dostawców bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych

1. *Do celów dochodzenia w sprawie przestrzegania przez dostawców bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu Komisja może skorzystać z uprawnień dochodzeniowych określonych w niniejszej sekcji nawet przed wszczęciem postępowania na podstawie art. 51 ust. 2. Może ona wykonywać te uprawnienia z własnej inicjatywy lub na wniosek złożony na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu.*

■

2. *W przypadku gdy koordynator ds. usług cyfrowych ma podstawy, aby podejrzewać, że dostawca bardzo dużej platformy internetowej lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej naruszył przepisy rozdziału III sekcja 4 lub systematycznie naruszał którykolwiek z przepisów niniejszego rozporządzenia w sposób mający poważny wpływ na odbiorców usługi w jego państwie członkowskim, może przesłać Komisji za pośrednictwem systemu wymiany informacji, o którym mowa w art. 67, wniosek o ocenę tej sprawy.*
3. *Wniosek na podstawie ust. 2 jest należycie uzasadniony i zawiera co najmniej:*
- a) informacje na temat punktu kontaktowego danego dostawcy bardzo dużej platformy internetowej lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej, o którym mowa w art. 10;*
 - b) opis stanu faktycznego, odnośne przepisy niniejszego rozporządzenia oraz powody, dla których koordynator ds. usług cyfrowych, który wysłał wniosek, podejrzewa, że dany dostawca bardzo dużej platformy internetowej lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej naruszył niniejsze rozporządzenie, w tym opis faktów, które wskazują, że podejrzewane naruszenie ma systemowy charakter;*
 - c) wszelkie inne informacje uznane za istotne przez koordynatora ds. usług cyfrowych, który wysłał wniosek, w tym, w stosownych przypadkach, informacje zebrane z własnej inicjatywy.*

Artykuł 51

Wszczęcie postępowania przez Komisję i współpraca w ramach dochodzenia

1. Komisja ■ może wszcząć postępowanie w celu ewentualnego przyjęcia decyzji na podstawie art. 58 i 59 w odniesieniu do danych praktyk ***dostawcy*** bardzo dużej platformy internetowej ***lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej, którego Komisja podejrzewa, że naruszył którykolwiek z przepisów niniejszego rozporządzenia.***

■

2. Jeżeli Komisja podejmie decyzję o wszczęciu postępowania na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu, powiadamia o tym wszystkich koordynatorów ds. usług cyfrowych i Radę ***za pośrednictwem systemu wymiany informacji, o którym mowa w art. 67, a także dostawcę*** odnośnej bardzo dużej platformy internetowej ***lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej.***

Koordynatorzy ds. usług cyfrowych bez zbędnej zwłoki po otrzymaniu informacji o wszczęciu postępowania przekazują Komisji wszelkie posiadane przez siebie informacje na temat danego naruszenia.

Wszczęcie postępowania na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu przez Komisję zwalnia koordynatora ds. usług cyfrowych lub każdy właściwy organ, stosownie do przypadku, z jego kompetencji w zakresie nadzorowania i egzekwowania obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu na podstawie art. 44a ust. 1c.

3. *Wykonując swoje uprawnienia dochodzeniowe na mocy niniejszego rozporządzenia, Komisja może zwrócić się o indywidualne lub wspólne wsparcie do dowolnego koordynatora ds. usług cyfrowych, którego dotyczy podejrzenie naruszenia, w tym do koordynatora ds. usług cyfrowych miejsca siedziby. Koordynatorzy ds. usług cyfrowych, którzy otrzymali taki wniosek, oraz – w przypadku gdy został zaangażowany przez koordynatora ds. usług cyfrowych – każdy inny właściwy organ współpracują terminowo i lojalnie z Komisją oraz są uprawnieni do wykonywania swoich uprawnień dochodzeniowych, o których mowa w art. 41 ust. 1, względem danej bardzo dużej platformy internetowej lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej, w odniesieniu do informacji, osób i lokali znajdujących się na terytorium ich państwa członkowskiego i zgodnie z wnioskiem.*

I

4. *Komisja przekazuje koordynatorowi ds. usług cyfrowych miejsca siedziby i Radzie wszelkie odpowiednie informacje na temat wykonywania uprawnień, o których mowa w art. 52–57, oraz swoje wstępne ustalenia, o których mowa w art. 63 ust. 1. Rada przekazuje Komisji swoje opinie na temat tych wstępnych ustaleń w rozsądnym terminie określonym na podstawie art. 63 ust. 2. W swojej decyzji Komisja w jak największym stopniu uwzględnia opinie Rady.*

Artykuł 52

Wnioski o udzielenie informacji

1. W celu wykonywania zadań powierzonych jej w niniejszej sekcji Komisja może, w drodze zwykłego wniosku lub w drodze decyzji, wymagać od odnośnego **dostawcy** bardzo dużej platformy internetowej **lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej**, a także **jakiegokolwiek innej osoby fizycznej lub prawnej** działającej w celach związanych z ich działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub zawodową, którzy mogą w racjonalny sposób dysponować informacjami związanymi z [] podejrzeniem naruszenia [], w tym od organizacji prowadzących audyty, o których mowa w art. 28 i art. **50 ust. 2**, udzielenia takich informacji w rozsądnym terminie.

2. Występując ze zwykłym wnioskiem o udzielenie informacji do odnośnego *dostawcy* bardzo dużej platformy internetowej *lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej* lub innej osoby, o której mowa w *ust. 1 niniejszego artykułu*, Komisja podaje podstawę prawną i cel wniosku, wskazuje wymagane informacje oraz określa termin, w którym należy udzielić informacji, jak również *grzywny* przewidziane w art. 59 za udzielenie informacji nieprawidłowych, *niekompletnych* lub wprowadzających w błąd.
3. W przypadku gdy Komisja wzywa odnośnego *dostawcę* bardzo dużej platformy internetowej *lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej* lub inną osobę, o której mowa w *ust. 1 niniejszego artykułu*, do udzielenia informacji w drodze decyzji, podaje podstawę prawną i cel wniosku, wskazuje wymagane informacje oraz określa termin na ich udzielenie. Komisja poucza również o *grzywnach* przewidzianych w art. 59 oraz poucza o okresowych karach pieniężnych przewidzianych w art. 60 lub nakłada takie kary. Poucza ona również o prawie do kontroli tej decyzji przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

4. Właściciele odnośnej bardzo dużej platformy internetowej ***lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej*** lub inna osoba, o której mowa w ***ust. 1***, lub ich przedstawiciele oraz, w przypadku osób prawnych, spółki lub, w przypadku braku osobowości prawnej, osoby upoważnione do ich reprezentowania z mocy prawa lub na podstawie aktu założycielskiego udzielają żądanych informacji w imieniu odnośnego ***dostawcy*** bardzo dużej platformy internetowej ***lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej*** lub innej osoby, o której mowa w ***ust. 1***. Prawnicy należycie upoważnieni do działania mogą przekazać informacje w imieniu swoich klientów. Klienci ci pozostają w pełni odpowiedzialni za informacje, jeżeli przekazane informacje są niekompletne, nieprawidłowe lub wprowadzające w błąd.
5. Na wniosek Komisji koordynatorzy ds. usług cyfrowych i inne właściwe organy udzielają Komisji wszelkich informacji niezbędnych do wykonania zadań powierzonych jej w niniejszej sekcji.

- 5a. *Komisja, bez zbędnej zwłoki po wysłaniu zwykłego wniosku lub decyzji, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, przesyła ich kopię koordynatorom ds. usług cyfrowych za pośrednictwem systemu wymiany informacji, o którym mowa w art. 67.*

Artykuł 53

Uprawnienie do prowadzenia przesłuchań i przyjmowania oświadczeń

1. W celu wykonywania zadań powierzonych jej w niniejszej sekcji Komisja może przesłuchać każdą osobę fizyczną lub prawną, która wyrazi zgodę na takie przesłuchanie na potrzeby zgromadzenia informacji dotyczących przedmiotu dochodzenia związanego z [] podejrzeniem naruszenia []. *Komisja jest uprawniona do rejestrowania takiego przesłuchania za pomocą odpowiednich środków technicznych.*
2. *Jeżeli przesłuchanie, o którym mowa w ust. 1, odbywa się poza siedzibą Komisji, Komisja informuje koordynatora ds. usług cyfrowych państwa członkowskiego, na którego terytorium odbywa się przesłuchanie. Na żądanie tego koordynatora ds. usług cyfrowych jego urzędnicy mogą wspierać urzędników i inne towarzyszące osoby upoważnione przez Komisję w prowadzeniu przesłuchania.*

Artykuł 54

Uprawnienia do prowadzenia kontroli

1. W celu wykonywania zadań powierzonych jej w niniejszej sekcji Komisja może prowadzić **wszelkie niezbędne** kontrole w siedzibie odnośnego **dostawcy** bardzo dużej platformy internetowej **lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej** lub innej osoby, o której mowa w art. 52 ust. 1.
- 1a. *Urzędnicy i inne osoby towarzyszące upoważnione przez Komisję do przeprowadzenia kontroli są uprawnione do:*
 - a) *wstępu do wszelkich pomieszczeń, terenów i środków transportu odnośnego dostawcy bardzo dużej platformy internetowej, bardzo dużej wyszukiwarki internetowej lub innej odnośnej osoby;*
 - b) *sprawdzania ksiąg i innych zapisów związanych ze świadczeniem danej usługi, niezależnie od nośnika, na którym są one przechowywane;*
 - c) *pobierania lub uzyskiwania, w dowolnej formie, kopii lub wyciągów z takich ksiąg lub zapisów;*
 - d) *zobowiązania dostawcy bardzo dużej platformy internetowej, bardzo dużej wyszukiwarki internetowej lub innej odnośnej osoby do udzielenia dostępu i wyjaśnień dotyczących jej organizacji, funkcjonowania, systemu informatycznego, algorytmów, przetwarzania danych i praktyk biznesowych oraz do rejestrowania lub dokumentowania udzielonych wyjaśnień;*

e) pieczętowania wszelkich pomieszczeń wykorzystywanych do celów związanych z działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub zawodową dostawcy bardzo dużej platformy internetowej, bardzo dużej wyszukiwarki internetowej lub innej odnośnej osoby, a także ksiąg lub innych zapisów, przez okres i w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia kontroli;

f) zwracania się do przedstawicieli lub członków personelu dostawcy bardzo dużej platformy internetowej, bardzo dużej wyszukiwarki internetowej lub innej odnośnej osoby o wyjaśnienia dotyczące faktów lub dokumentów związanych z przedmiotem i celem kontroli oraz do rejestrowania odpowiedzi;

g) kierowania do każdego takiego przedstawiciela lub członka personelu pytań dotyczących przedmiotu i celu inspekcji oraz do rejestrowania odpowiedzi.

2. **■ Kontrole ■** można również przeprowadzać przy wsparciu audytorów lub ekspertów wyznaczonych przez Komisję na podstawie art. 57 ust. 2, *a także koordynatorów ds. usług cyfrowych lub innych właściwych organów krajowych państwa członkowskiego, na którego terytorium przeprowadzana jest kontrola.*

- 2a. *Urzednicy i inne towarzyszące osoby upoważnione przez Komisję do prowadzenia kontroli wykonują swoje uprawnienia po okazaniu pisemnego upoważnienia zawierającego określenie przedmiotu i celu kontroli oraz informacje o karach przewidzianych w art. 59 i 60, w przypadku gdy okazane księgi lub inne zapisy związane ze świadczeniem danej usługi są niekompletne lub gdy odpowiedzi na pytania zadane na mocy ust. 2 niniejszego artykułu są nieprawidłowe, niekompletne lub wprowadzające w błąd. Z odpowiednim wyprzedzeniem przed kontrolą Komisja informuje o planowanej kontroli koordynatora ds. usług cyfrowych państwa członkowskiego, na którego terytorium inspekcja ma zostać przeprowadzona.*
3. *Podczas kontroli ■ urzednicy i inne towarzyszące osoby upoważnione przez Komisję, audytorzy i eksperci wyznaczeni przez Komisję, a także koordynator ds. usług cyfrowych lub inne właściwe organy państwa członkowskiego, na którego terytorium przeprowadzana jest kontrola, mogą wymagać od dostawcy bardzo dużej platformy internetowej, bardzo dużej wyszukiwarki internetowej lub innej odnośnej osoby przedstawienia wyjaśnień dotyczących jej organizacji, funkcjonowania, systemu informatycznego, algorytmów, przetwarzania danych i praktyk biznesowych oraz kierować pytania do ich kluczowego personelu.*

4. Odnośny *dostawca* bardzo dużej platformy internetowej *lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej* lub inna *odnośna* osoba *fizyczna lub prawna* ma obowiązek poddać się kontroli ■ zarządzanej decyzją Komisji. Decyzja zawiera określenie przedmiotu i celu *kontroli*, termin jej rozpoczęcia i pouczenie o karach przewidzianych w art. 59 i 60 oraz o prawie do kontroli decyzji przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. *Przed podjęciem tej decyzji Komisja konsultuje się z koordynatorem ds. usług cyfrowych państwa członkowskiego, na którego terytorium ma zostać przeprowadzona kontrola.*
5. *Urzednicy koordynatora ds. usług cyfrowych państwa członkowskiego, na którego terytorium inspekcja ma zostać przeprowadzona, oraz inne upoważnione bądź powołane przez niego osoby, na wniosek tego urzędu lub na wniosek Komisji, aktywnie wspierają urzędników i inne osoby towarzyszące upoważnione przez Komisję w związku z kontrolą. W tym celu mają oni uprawnienia wymienione w ust. 1a.*
6. *W przypadku gdy urzednicy i inne osoby towarzyszące upoważnione przez Komisję stwierdzą, że dostawca bardzo dużej platformy internetowej, bardzo dużej wyszukiwarki internetowej lub inna odnośna osoba sprzeciwia się kontroli zarządzanej na podstawie niniejszego artykułu, państwo członkowskie, na którego terytorium ma zostać przeprowadzona kontrola, na wniosek tych urzędników lub innych osób towarzyszących i zgodnie z prawem krajowym państwa członkowskiego, udziela im niezbędnego wsparcia, w tym, w stosownych przypadkach na mocy tego prawa krajowego, środków przymusu zastosowanych przez właściwy organ ścigania, aby umożliwić im przeprowadzenie kontroli.*

7. *Jeżeli wsparcie przewidziane w ust. 6 wymaga zezwolenia krajowego organu sądowego zgodnie z prawem krajowym danego państwa członkowskiego, o takie zezwolenie występuje koordynator ds. usług cyfrowych tego państwa członkowskiego na wniosek urzędników i innych osób towarzyszących upoważnionych przez Komisję. O wydanie takiego zezwolenia można również wystąpić zapobiegawczo.*
8. *W przypadku złożenia wniosku o zezwolenie, o którym mowa w ust. 7, krajowy organ sądowy, do którego wniesiono sprawę, sprawdza, czy decyzja Komisji nakazująca przeprowadzenie kontroli jest autentyczna oraz czy przewidziane środki przymusu nie są arbitralne ani nadmierne, biorąc pod uwagę przedmiot kontroli. Przeprowadzając taką weryfikację, krajowy organ sądowy może zwrócić się do Komisji, bezpośrednio lub za pośrednictwem koordynatorów ds. usług cyfrowych danego państwa członkowskiego, o szczegółowe wyjaśnienia, w szczególności dotyczące powodów, dla których Komisja podejrzewa naruszenie niniejszego rozporządzenia, a także wagi domniemanego naruszenia oraz charakteru zaangażowania dostawcy bardzo dużej platformy internetowej, bardzo dużej wyszukiwarki internetowej lub innej odnośnej osoby. Jednakże krajowy organ sądowy nie może podawać w wątpliwość konieczności przeprowadzania kontroli oraz żądać informacji zawartych w aktach Komisji. Zgodność z prawem decyzji Komisji podlega kontroli jedynie ze strony Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.*

Artykuł 55
Środki tymczasowe

1. W toku postępowań, które mogą prowadzić do przyjęcia decyzji stwierdzającej niezgodność z przepisami na podstawie art. 58 ust. 1, w przypadku gdy sprawa jest pilna ze względu na ryzyko wyrządzenia poważnej szkody odbiorcom usługi, Komisja może zarządzić w drodze decyzji przyjęcie środków tymczasowych względem odnośnego *dostawcy* bardzo dużej platformy internetowej ***lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej*** na podstawie stwierdzenia naruszenia bez zagłębiania się w sprawę.
2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, obowiązuje przez czas oznaczony, który może zostać przedłużony, jeżeli to konieczne i stosowne.

Artykuł 56
Zobowiązania

1. Jeżeli w toku postępowania na mocy niniejszej sekcji odnośny *dostawca* bardzo dużej platformy internetowej ***lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej*** zaproponuje zaciągnięcie zobowiązań mających na celu zapewnienie zgodności z odpowiednimi przepisami niniejszego rozporządzenia, Komisja może w drodze decyzji nadać tym zobowiązaniom moc wiążącą względem odnośnego *dostawcy* bardzo dużej platformy internetowej ***lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej*** oraz oświadczyć, że nie ma dalszych podstaw do prowadzenia postępowania.

2. Komisja może, działając z własnej inicjatywy lub na wniosek, wznowić postępowanie:
- a) jeżeli nastąpiła istotna zmiana odnośnie do jakiegokolwiek faktu, który był podstawą do podjęcia decyzji;
 - b) jeżeli odnośny *dostawca* bardzo dużej platformy internetowej ***lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej*** działa w sposób sprzeczny ze swoimi zobowiązaniami; lub
 - c) jeżeli podstawą decyzji były niekompletne, nieprawidłowe lub wprowadzające w błąd informacje udzielone przez odnośnego *dostawcę* bardzo dużej platformy internetowej ***lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej*** lub inną osobę, o której mowa w art. 52 ust. 1.
3. W przypadku gdy Komisja uzna, że zobowiązania zaproponowane przez odnośnego *dostawcę* bardzo dużej platformy internetowej ***lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej*** nie są w stanie zapewnić faktycznej zgodności z odpowiednimi przepisami niniejszego rozporządzenia, odrzuca te zobowiązania w drodze decyzji z uzasadnieniem wydanej po zakończeniu postępowania.

Artykuł 57

Działania z zakresu monitorowania

1. Do celów wykonywania zadań powierzonych jej w niniejszej sekcji Komisja może podjąć działania niezbędne do monitorowania skutecznego wdrożenia i przestrzegania niniejszego rozporządzenia przez *dostawców* bardzo dużej platformy internetowej *lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej*. Komisja może ■ nakazać *im* udzielenie dostępu do *ich* baz danych i algorytmów oraz złożenie związanych z nimi wyjaśnień. *Takie działania mogą obejmować nałożenie na dostawcę bardzo dużej platformy internetowej lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej obowiązku przechowywania wszystkich dokumentów uznawanych za niezbędne dla oceny wykonania i przestrzegania tych obowiązków na mocy niniejszego rozporządzenia.*
2. Działania, o których mowa w ust. 1, mogą obejmować powołanie niezależnych zewnętrznych ekspertów i audytorów, *a także ekspertów i audytorów z właściwych organów krajowych w porozumieniu z danym organem*, celem udzielenia Komisji wsparcia w monitorowaniu *skutecznego wdrażania i* zgodności z odpowiednimi przepisami niniejszego rozporządzenia oraz zapewnienia Komisji konkretnej wiedzy, w tym wiedzy specjalistycznej.

Artykuł 58

Niezgodność z przepisami

1. Komisja przyjmuje decyzję stwierdzającą niezgodność z przepisami, jeżeli uzna, że odnośny *dostawca* bardzo dużej platformy internetowej ***lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej*** nie zachowuje zgodności z co najmniej jednym z poniższych elementów:
 - a) odpowiednimi przepisami niniejszego rozporządzenia;
 - b) środkami tymczasowymi nałożonymi zgodnie z art. 55;
 - c) zobowiązaniami, którym nadano moc wiążącą zgodnie z art. 56.
2. Przed przyjęciem decyzji na podstawie ust. 1 Komisja przedstawia swoje wstępne ustalenia odnośnemu *dostawcy* bardzo dużej platformy internetowej ***lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej***. We wstępnych ustaleniach Komisja wyjaśnia środki, których przyjęcie rozważa lub które jej zdaniem odnośny *dostawca* bardzo dużej platformy internetowej ***lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej*** powinien przyjąć w celu skutecznego zastosowania się do wstępnych ustaleń.
3. W decyzji przyjętej na podstawie ust. 1 Komisja nakazuje odnośnemu *dostawcy* bardzo dużej platformy internetowej ***lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej*** przyjęcie środków niezbędnych do zapewnienia zgodności z decyzją, o której mowa w ust. 1, w ***określonym w niej*** rozsądnym terminie oraz udzielenie informacji na temat środków, które *dostawca* ten zamierza przyjąć w celu wykonania decyzji.

4. Odnosny *dostawca* bardzo dużej platformy internetowej ***lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej*** przedstawia Komisji opis środków, które wprowadził w celu zapewnienia zgodności z decyzją na podstawie ust. 1, po ich wdrożeniu.
5. Jeżeli Komisja stwierdzi, że warunki określone w ust. 1 nie zostały spełnione, zamyka dochodzenie, wydając decyzję. ***Decyzję stosuje się ze skutkiem natychmiastowym.***

Artykuł 59

Grzywny

1. W drodze decyzji, ***o której mowa w art. 58*** Komisja może nałożyć na odnośnego *dostawcę* bardzo dużej platformy internetowej ***lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej*** grzywny, których wartość nie przekracza 6 % łącznej wartości ***ogólnoswiatowego rocznego*** obrotu ***tego dostawcy*** w poprzednim roku obrotowym, w przypadku gdy Komisja ustali, że ***dostawca ten*** umyślnie lub w wyniku niedbalstwa:
 - a) narusza odpowiednie przepisy niniejszego rozporządzenia;
 - b) nie zastosował się do decyzji zarządzającej środki tymczasowe, wydanej na podstawie art. 55; lub
 - c) nie ***wypełnia zobowiązania***, któremu nadano moc wiążącą w drodze decyzji na podstawie art. 56;

2. W drodze decyzji Komisja może nałożyć na odnośnego **dostawcę** bardzo dużej platformy internetowej **lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej** lub inną osobę **fizyczną lub prawną**, o której mowa w art. 52 ust. 1, grzywny, których wartość nie przekracza 1 % łącznej wartości **rocznego dochodu lub ogólnoswiatowego** obrotu w poprzednim roku obrotowym, w przypadku gdy takie podmioty umyślnie lub w wyniku niedbalstwa:
- a) dostarczają nieprawidłowych, niekompletnych lub wprowadzających w błąd informacji w odpowiedzi na **zwykły wniosek lub** wniosek w drodze decyzji **na podstawie art. 52;**
 - aa) nie udzielają odpowiedzi na wniosek o udzielenie informacji w drodze decyzji w wyznaczonym terminie;**
 - b) nie sprostują w terminie wyznaczonym przez Komisję nieprawidłowych, niekompletnych lub wprowadzających w błąd informacji podanych przez członka personelu lub nie udzielą lub odmówią udzielenia kompletnych informacji;
 - c) odmówią poddania się kontroli ■ na podstawie art. 54;
 - d) nie stosują się do środków przyjętych przez Komisję na podstawie art. 57; lub**
 - e) nie spełniają warunków dostępu do akt Komisji na podstawie art. 63 ust. 4.**

3. Przed przyjęciem decyzji na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu Komisja przedstawia swoje wstępne ustalenia odnośnemu **dostawcy** bardzo dużej platformy internetowej **lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej** lub innej osobie, o której mowa w art. 52 ust. 1.
4. Ustalając kwotę grzywny, Komisja uwzględnia charakter, powagę, czas trwania i powtarzalność naruszenia oraz, w przypadku grzywien nakładanych na podstawie ust. 2, spowodowane opóźnienie w postępowaniu.

Artykuł 59a

Wzmoczony nadzór nad środkami zaradczymi w celu wyeliminowania naruszeń obowiązków ustanowionych w rozdziale III sekcja 4

1. ***Przyjmując decyzję na podstawie art. 58 w odniesieniu do popełnionego przez dostawcę bardzo dużej platformy internetowej lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej naruszenia któregośkolwiek z przepisów rozdziału III sekcja 4, Komisja stosuje system wzmoczonego nadzoru ustanowiony w niniejszym artykule. Komisja uwzględnia przy tym w jak największym stopniu wszelkie opinie Rady na podstawie niniejszego artykułu.***

2. *W decyzji, o której mowa w art. 58, Komisja zobowiązuje dostawcę odnośnej bardzo dużej platformy internetowej lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej do sporządzenia i przekazania, w rozsądnym terminie określonym w decyzji, koordynatorom ds. usług cyfrowych, Komisji i Radzie planu działania określającego niezbędne środki, które są wystarczające do zaprzestania lub usunięcia naruszenia. Środki te obejmują zobowiązanie do przeprowadzenia niezależnego audytu zgodnie z art. 28 ust. 2 i 3 dotyczącego wdrożenia pozostałych środków, wraz z określeniem tożsamości audytorów oraz metodyki, harmonogramu i działań następczych w związku z audytem. Środki te mogą również obejmować, w stosownych przypadkach, zobowiązanie do przystąpienia do odpowiedniego kodeksu postępowania przewidzianego w art. 35.*
3. *W terminie jednego miesiąca od otrzymania planu działania Rada przekazuje Komisji swoją opinię w sprawie planu działania. W terminie jednego miesiąca od otrzymania tej opinii Komisja podejmuje decyzję, czy środki określone w planie działania są wystarczające do zaprzestania lub usunięcia naruszenia, i wyznacza rozsądny termin na ich wdrożenie. W tej decyzji uwzględnia się możliwe zobowiązanie do przestrzegania odpowiednich kodeksów postępowania. Komisja następnie monitoruje wdrażanie planu działania. W tym celu dostawca odnośnej bardzo dużej platformy internetowej lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej przekazuje Komisji sprawozdanie z audytu bez zbędnej zwłoki po jego udostępnieniu i na bieżąco informuje Komisję o wdrażaniu. Jeżeli jest to konieczne do takiego monitorowania, Komisja może zażądać od dostawcy odnośnej bardzo dużej platformy internetowej lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej dostarczenia dodatkowych informacji w rozsądnym terminie wyznaczonym przez Komisję.*

Komisja informuje Radę i koordynatorów ds. usług cyfrowych o wdrażaniu planu działania i jego monitorowaniu.

4. *Komisja może podjąć niezbędne środki zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, w szczególności z art. 60 ust. 1 lit. e) i art. 65 ust. 1, w przypadku gdy:*
- a) dostawca odnośnej bardzo dużej platformy internetowej lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej nie przedstawił żadnego planu działania, sprawozdania z audytu, niezbędnych aktualizacji ani dodatkowych wymaganych informacji w odpowiednim terminie;*
 - b) Komisja odrzuca proponowany plan działania, ponieważ uważa, że określone w nim środki są niewystarczające do zaprzestania lub usunięcia naruszenia; lub*
 - c) na podstawie sprawozdania z audytu, wszelkich dostarczonych aktualizacji lub dodatkowych informacji lub wszelkich innych istotnych informacji, którymi dysponuje, Komisja uznaje, że wdrożenie planu działania jest niewystarczające do zaprzestania lub usunięcia naruszenia.*

Artykuł 60

Okresowe kary pieniężne

1. W drodze decyzji Komisja może nałożyć odpowiednio na jednoosobnego *dostawcę* bardzo dużej platformy internetowej ***lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej*** lub inną osobę, o której mowa w art. 52 ust. 1, okresowe kary pieniężne, których wartość nie przekracza 5 % średniego dziennego ***dochodu lub ogólnoswiatowego rocznego*** obrotu w poprzednim roku obrotowym, licząc od dnia wskazanego w decyzji, w celu nakłonienia takich podmiotów do:
 - a) przedstawienia prawidłowych i kompletnych informacji w odpowiedzi na decyzję, w której wymaga się udzielenia informacji zgodnie z art. 52;
 - b) poddania się kontroli ■ zarządzanej decyzją Komisji na podstawie art. 54;
 - c) zastosowania się do decyzji wprowadzającej środki tymczasowe, wydanej na podstawie art. 55 ust. 1;
 - d) wywiązania się z zobowiązań, którym nadano wiążącą moc prawną w drodze decyzji wydanej na podstawie art. 56 ust. 1;
 - e) zastosowania się do decyzji wydanej na podstawie art. 58 ust. 1, ***w tym, w stosownych przypadkach, do zawartych w niej wymogów dotyczących planu działania, o którym mowa w art. 59a.***
2. W przypadku gdy jednoosobny *dostawca* bardzo dużej platformy internetowej ***lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej*** lub inna osoba, o której mowa w art. 52 ust. 1, dopełnił obowiązku, w odniesieniu do którego nałożono okresową karę pieniężną w celu wyegzekwowania jego spełnienia, Komisja może ustalić ostateczną wysokość okresowej kary pieniężnej na poziomie niższym niż ten, który wynikałby z pierwotnej decyzji.

Artykuł 61

Termin przedawnienia dotyczący nakładania kar

1. Uprawnienia przyznane Komisji na podstawie art. 59 i 60 podlegają terminowi przedawnienia wynoszącemu pięć lat.
2. Bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym popełniono naruszenie. W przypadku ciągłych lub powtarzających się naruszeń bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się jednak od dnia zaniechania naruszenia.
3. Wszelkie działania podjęte przez Komisję lub koordynatora ds. usług cyfrowych w celu przeprowadzenia dochodzenia lub postępowania w odniesieniu do naruszenia przerywają bieg terminu przedawnienia dotyczącego nakładania grzywien lub okresowych kar pieniężnych. Bieg terminu przedawnienia przerywają w szczególności:
 - a) wnioski o udzielenie informacji wystosowane przez Komisję lub koordynatora ds. usług cyfrowych;
 - b) kontrola ;
 - c) wszczęcie postępowania przez Komisję na podstawie art. **51 ust. 1**.

4. Każde przerwanie powoduje, że termin przedawnienia zaczyna biec od początku. Termin przedawnienia dotyczący nakładania grzywien lub okresowych kar pieniężnych upływa jednak najpóźniej w dniu, w którym upłynął okres dwukrotnie przekraczający długość terminu przedawnienia bez nałożenia przez Komisję grzywny lub okresowej kary pieniężnej. Termin ten przedłuża się o okres, na który bieg terminu przedawnienia został zawieszony na podstawie ust. 5.
5. Bieg terminu przedawnienia dotyczącego nakładania grzywien lub okresowych kar pieniężnych zawiesza się na okres, w którym decyzja Komisji jest przedmiotem postępowania toczącego się przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Artykuł 62

Termin przedawnienia dotyczący egzekwowania kar

1. Uprawnienia Komisji do wykonania decyzji wydanych na podstawie art. 59 i 60 podlegają terminowi przedawnienia wynoszącemu pięć lat.
2. Bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się w dniu, w którym decyzja stała się ostateczna.
3. Bieg terminu przedawnienia dotyczącego egzekwowania kar zostaje przerwany:
 - a) przez powiadomienie o decyzji o zmianie pierwotnej kwoty grzywny lub okresowej kary pieniężnej lub o decyzji o odmowie zastosowania takiej zmiany;
 - b) przez działanie Komisji lub państwa członkowskiego działającego na wniosek Komisji mające na celu wyegzekwowanie zapłaty grzywny lub okresowej kary pieniężnej.

4. Każde przerwanie powoduje, że termin przedawnienia zaczyna biec od początku.
5. Bieg terminu przedawnienia dotyczącego egzekwowania kar ulega zawieszeniu:
 - a) do upływu terminu przyznanego na zapłatę;
 - b) na czas zawieszenia egzekucji płatności na podstawie postanowienia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej **lub postanowienia sądu krajowego**.

Artykuł 63

Prawo do bycia wysłuchanym i prawo dostępu do akt

1. Przed przyjęciem decyzji na podstawie art. 58 ust. 1 lub art. 59 lub 60 Komisja zapewnia odnośnemu **dostawcy** bardzo dużej platformy internetowej **lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej** lub innej osobie, o której mowa w art. 52 ust. 1, możliwość bycia wysłuchanym w kwestii:
 - a) wstępnych ustaleń Komisji, w tym w każdej kwestii, w której Komisja przedstawiła zarzuty; oraz
 - b) środków, które Komisja może mieć zamiar przyjąć w świetle wstępnych ustaleń, o których mowa w lit. a).
2. Odnośny **dostawca** bardzo dużej platformy internetowej **lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej** lub inna osoba, o której mowa w art. 52 ust. 1, może przedstawić swoje uwagi do wstępnych ustaleń Komisji w rozsądnym terminie wyznaczonym przez Komisję we wstępnych ustaleniach, przy czym termin ten nie może być krótszy niż 14 dni.

3. Podstawą decyzji wydanej przez Komisję mogą być wyłącznie zarzuty, co do których zainteresowane strony mogły się wypowiedzieć.
4. W toku postępowania w pełni respektuje się prawo zainteresowanych stron do obrony. Strony mają prawo dostępu do akt Komisji na warunkach wynegocjowanego ujawnienia, z zastrzeżeniem uzasadnionego interesu odnośnego *dostawcy* bardzo dużej platformy internetowej, *bardzo dużej wyszukiwarki internetowej* lub innej *odnośnej* osoby w zakresie ochrony ich tajemnic handlowych. *Komisja jest uprawniona do wydawania decyzji określających takie warunki ujawniania informacji w przypadku braku porozumienia między stronami.* Prawo dostępu do akt *Komisji* nie obejmuje informacji poufnych i dokumentów wewnętrznych Komisji, *Rady, koordynatorów ds. usług cyfrowych, innych właściwych organów ani innych organów publicznych* państw członkowskich. W szczególności prawo dostępu nie obejmuje korespondencji między Komisją a tymi organami. Żaden przepis niniejszego ustępu nie uniemożliwia Komisji ujawnienia i wykorzystania informacji koniecznych do udowodnienia naruszenia.
5. Informacje zgromadzone zgodnie z art. 52, 53 i 54 wykorzystuje się wyłącznie do celów niniejszego rozporządzenia.

I

Artykuł 64
Publikacja decyzji

1. Komisja publikuje decyzje, które przyjmuje na podstawie art. 55 ust. 1, art. 56 ust. 1 oraz art. 58, 59, **59a** i 60. Taka publikacja zawiera wskazanie stron i główną treść decyzji wraz z określeniem wysokości ewentualnych nałożonych kar.
2. Publikacji dokonuje się z poszanowaniem praw i uzasadnionego interesu odnośnego *dostawcy* bardzo dużej platformy internetowej **lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej**, każdej innej osoby, o której mowa w art. 52 ust. 1, oraz każdej osoby trzeciej w zakresie ochrony ich informacji poufnych.

Artykuł 64a
Kontrola przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

Zgodnie z art. 261 TFUE Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej ma nieograniczone prawo orzekania w zakresie kontroli decyzji, na mocy których Komisja nałożyła grzywny lub okresowe kary pieniężne. Może on uchylić, obniżyć lub podwyższyć nałożoną grzywnę lub okresową karę pieniężną.

Artykuł 65

Wnioski dotyczące ograniczeń dostępu i współpraca z sądami krajowymi

1. W przypadku gdy wszystkie uprawnienia na podstawie niniejszej **sekcji** mające doprowadzić do zaniechania naruszenia niniejszego rozporządzenia zostały wyczerpane, a naruszenie utrzymuje się i wyrządza poważne szkody, których nie można uniknąć, wykonując inne uprawnienia dostępne na gruncie prawa Unii lub prawa krajowego, Komisja może zwrócić się do koordynatora ds. usług cyfrowych miejsca siedziby odnośnego **dostawcy** bardzo dużej platformy internetowej **lub bardzo dużej wyszukiwarki internetowej** o podjęcie działania na podstawie art. 41 ust. 3.

Przed wystąpieniem z takim wnioskiem do koordynatora ds. usług cyfrowych Komisja zaprasza zainteresowane strony do składania pisemnych uwag w wyznaczonym terminie nie krótszym niż **14 dni roboczych**, opisując środki, o które ma zamiar wnieść, i określając zamierzonego adresata lub zamierzonych adresatów tych środków.

2. Komisja, działając z inicjatywy własnej, może przedstawić pisemne uwagi właściwemu organowi sądowemu, o którym mowa w art. 41 ust. 3, jeżeli jest to wymagane do zapewnienia spójnego stosowania niniejszego rozporządzenia. Za zgodą danego organu sądowego Komisja może również przedstawić uwagi ustne.

Wyłącznie w celu przygotowania własnych uwag Komisja może zwrócić się z wnioskiem do tego organu sądowego o przekazanie lub zapewnienie przekazania jej wszelkich dokumentów koniecznych do oceny sprawy.

3. *Jeżeli sąd krajowy orzeka w sprawie, która jest już przedmiotem decyzji przyjętej przez Komisję na mocy niniejszego rozporządzenia, nie podejmuje żadnej decyzji sprzecznej z tą decyzją. Sądy krajowe unikają również wydawania decyzji, które mogłyby być sprzeczne z decyzją rozważaną przez Komisję w trakcie postępowania wszczętego na podstawie niniejszego rozporządzenia. W tym celu sąd krajowy może rozważyć, czy konieczne jest zawieszenie toczącego się postępowania. Pozostaje to bez uszczerbku dla art. 267 TFUE.*

Artykuł 66

Akty wykonawcze dotyczące interwencji Komisji

1. W odniesieniu do interwencji Komisji, której dotyczy niniejsza sekcja, Komisja może przyjąć akty wykonawcze dotyczące praktycznych ustaleń w zakresie:
 - a) postępowania na podstawie art. 54 i 57;
 - b) wysłuchania przewidzianego w art. 63;
 - c) wynegocjowanego ujawnienia informacji przewidzianego w art. 63.
2. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 70. Przed przyjęciem jakichkolwiek środków na podstawie ust. 1 **niniejszego artykułu** Komisja publikuje ich projekt i zaprasza wszystkie zainteresowane strony do przedłożenia uwag w wyznaczonym w publikacji terminie, który nie może być krótszy niż jeden miesiąc.

Sekcja 4

Wspólne przepisy dotyczące egzekwowania

Artykuł 66a

Tajemnica zawodowa

Bez uszczerbku dla wymiany i wykorzystania informacji, o których mowa w niniejszym rozdziale, Komisja, Rada, właściwe organy państw członkowskich oraz ich odpowiedni urzędnicy, funkcjonariusze i inne osoby pracujące pod ich nadzorem, a także wszelkie zaangażowane osoby fizyczne lub prawne, w tym audytorzy i eksperci powołani na podstawie art. 57 ust. 2, nie ujawniają informacji uzyskanych lub wymienionych przez nich na podstawie niniejszego rozporządzenia oraz objętych obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej.

Artykuł 67

System wymiany informacji

1. Komisja ustanawia i utrzymuje niezawodny i bezpieczny system wymiany informacji wspierający komunikację między koordynatorami ds. usług cyfrowych, Komisją i Radą. *Innym właściwym organom można przyznać dostęp do takiego systemu, w stosownych przypadkach do celów wykonywania zadań powierzonych im zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.*
2. Koordynatorzy ds. usług cyfrowych, Komisja i Rada korzystają z tego systemu wymiany informacji do celów całej komunikacji prowadzonej zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

3. Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające rozwiązania praktyczne i operacyjne na potrzeby funkcjonowania systemu wymiany informacji i jego interoperacyjności z pozostałymi odpowiednimi systemami. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 70.

Artykuł 68

Przedstawicielstwo

Bez uszczerbku dla dyrektywy *(UE) 2020/1828 lub dla wszelkich innych rodzajów przedstawicielstwa na mocy prawa krajowego* odbiorcy usług pośrednich mają **co najmniej** prawo umocować podmiot, organizację lub zrzeszenie do wykonania w ich imieniu praw **przyznanych niniejszym rozporządzeniem**, pod warunkiem że taki podmiot, taka organizacja lub takie zrzeszenie spełniają wszystkie następujące warunki:

- a) prowadzą działalność nienastawioną na zysk;
- b) zostały należycie ustanowione zgodnie z prawem państwa członkowskiego;
- c) ich cele statutowe obejmują prawnie uzasadniony interes polegający na zapewnieniu zgodności z niniejszym rozporządzeniem.

Dostawcy platform internetowych wprowadzają niezbędne środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia priorytetowego i niezwłocznego rozpatrywania skarg składanych przez podmioty, organizacje lub zrzeszenia, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w imieniu odbiorców usługi za pośrednictwem mechanizmów, o których mowa w art. 17 ust. 1, oraz priorytetowego i niezwłocznego podejmowania decyzji w odniesieniu do tych skarg.

Sekcja 5
Akty delegowane

Artykuł 69

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 23, 25, **28**, 31 *i 33b*, powierza się Komisji na **okres pięciu lat** od dnia [data oczekiwanego przyjęcia niniejszego rozporządzenia] r. ***Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.***
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 23, 25, **28**, 31 *i 33b*, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 23, 25, **28**, 31 ***i 33b*** wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie trzech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o trzy miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 70

Komitet

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Usług Cyfrowych. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego artykułu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Rozdział V
Przepisy końcowe

Artykuł 71

Zmiany w dyrektywie 2000/31/WE

1. Uchyla się art. 12–15 dyrektywy 2000/31/WE.
2. Odesłania do art. 12–15 dyrektywy 2000/31/WE odczytuje się jako odesłania odpowiednio do art. 3, 4, 5 i 7 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 72

Zmiany w dyrektywie (UE) 2020/1828

W załączniku I do **dyrektywy (UE) 2020/1828** dodaje się punkt w brzmieniu:

„(67) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) ... /... w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych (akt o usługach cyfrowych) i zmieniające dyrektywę 2000/31/WE (**Dz.U. L ...**, ...)”⁴⁸.”

Artykuł 73

Ocena

-1. *Do dnia ... [trzy lata od daty wymienionej w art. 74 ust. 2 zdanie pierwsze] Komisja przeprowadza ocenę i przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie dotyczące potencjalnego wpływu niniejszego rozporządzenia na rozwój i wzrost gospodarczy małych i średnich przedsiębiorstw.*

Do dnia ... [trzy lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] Komisja przeprowadza ocenę i przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie dotyczące:

a) *stosowania art. 25, w tym zakresu dostawców usług pośrednich objętych obowiązkami określonymi w rozdziale III sekcja 4 niniejszego rozporządzenia;*

⁴⁸ *Dz.U.: Proszę wstawić w tekście numer, datę i odesłanie do Dz.U. dla niniejszego rozporządzenia.*

b) powiązania niniejszego rozporządzenia z innymi aktami prawnymi, w szczególności aktami, o których mowa w art. 1a ust. 2a i 3.

1. Do dnia ... [pięć lat od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia], a następnie co dziesięć lat, Komisja przeprowadza ocenę niniejszego rozporządzenia i przedkłada sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu.

Sprawozdanie to dotyczy w szczególności:

a) ust. -1 akapit drugi lit. a) i b);

aa) wkładu niniejszego rozporządzenia w pogłębianie i skuteczne funkcjonowanie rynku wewnętrznego usług pośrednich, w szczególności w odniesieniu do transgranicznego świadczenia usług cyfrowych;

b) stosowania art. 11, 14, 17, 18, 35 i 36;

c) zakresu obowiązków spoczywających na małych przedsiębiorstwach i mikroprzedsiębiorstwach;

d) skuteczności mechanizmów nadzoru i egzekwowania;

e) wpływu na poszanowanie prawa do wolności wypowiedzi i informacji.

- 1a. W stosownych przypadkach do sprawozdania, o którym mowa w ust. -1 i 1, dołącza się wniosek w sprawie zmiany niniejszego rozporządzenia.*
- 1b. W sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, Komisja dokonuje również oceny sprawozdań rocznych z działalności koordynatorów ds. usług cyfrowych przekazywanych Komisji i Radzie zgodnie z art. 44 ust. 1 oraz przedstawia sprawozdania na ten temat.*
2. Na potrzeby ust. 1 państwa członkowskie i Rada przekazują informacje na wniosek Komisji.
3. Dokonując ocen, o których mowa w ust. 1, Komisja uwzględnia stanowiska i ustalenia Parlamentu Europejskiego, Rady oraz innych stosownych podmiotów lub źródeł **i zwraca szczególną uwagę na małe i średnie przedsiębiorstwa oraz na pozycję nowych konkurentów.**
4. **Do dnia ...** [trzy lata od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia] Komisja, po konsultacji z Europejską Radą ds. Usług Cyfrowych, przeprowadza ocenę jej funkcjonowania i **stosowania art. 25a oraz** przedkłada sprawozdanie z tej oceny Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu, uwzględniając pierwsze lata stosowania niniejszego rozporządzenia. Na podstawie tych ustaleń i z należyтым uwzględnieniem opinii Europejskiej Rady ds. Usług Cyfrowych temu sprawozdaniu w stosownych przypadkach towarzyszy wniosek dotyczący zmiany niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do struktury Rady.

Artykuł 74

Wejście w życie i stosowanie

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
2. Rozporządzenie stosuje się od dnia ... **[15 miesięcy po wejściu w życie lub 1 stycznia 2024 r., w zależności od tego, która z tych dat jest późniejsza]**. *Art. 23 ust. 2 i 3, art. 25 ust. 4–6 oraz rozdział IV sekcje 3–5 stosuje się jednak od dnia ... [data wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]*.

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego niniejszego ustępu niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do dostawców bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych uznanych za bardzo duże zgodnie z art. 25 ust. 4 po upływie czterech miesięcy od powiadomienia danego dostawcy, o którym mowa w art. 25 ust. 6, w przypadku gdy data ta jest wcześniejsza niż ... [15 miesięcy po wejściu w życie lub 1 stycznia 2024 r., w zależności od tego, która z tych dat jest późniejsza].

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w ... dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

W imieniu Rady

Przewodnicząca

Przewodniczący

OŚWIADCZENIE KOMISJI W SPRAWIE WSPARCIA MIKROPRZEDSIĘBIORSTW,
MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW ORAZ PRZEDSIĘBIORSTW TYPU START-UP
W ZWIĄZKU Z AKTEM O USŁUGACH CYFROWYCH

Komisja uznaje znaczenie konkurencyjności, innowacji i inwestycji w usługi cyfrowe, w szczególności w odniesieniu do mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw oraz przedsiębiorstw typu start-up. W tym celu Komisja zobowiązuje się do ułatwiania mikroprzedsiębiorstwom, małym i średnim przedsiębiorstwom oraz przedsiębiorstwom typu start-up przestrzegania aktu o usługach cyfrowych, w szczególności poprzez uruchomienie odpowiednich programów na rzecz innowacji, wdrażania technologii cyfrowych i normalizacji.
